

CONTENT

Sl. No	Particulars	Page No.
REPORTS		
1	Annual Report - 2021-22	7
2	Students' Council Report - 2021-22	48
3	NCC Army Annual Report - 2021-22	64
4	NCC Navy Wing Annual Report - 2021-22	67
5	NSS Annual Report - 2021-22	69
6	Sports Annual Report - 2021-22	73
SANSKRIT SECTION		
7	ಶಿಕ್ಷಣೇ ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಾನಿ, ಪಿ ಎಸ್ ನಂದಿನಿ, ಪ್ರಥಮ ಬಿಎಸ್ಸಿ	77
8	ಯೋಗಃ, ಶಕ್ತಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಬಿಎ	78
9	ಯಜುರ್ವೇದಃ, ಹರೀಶ ಧ್ರುವ ಗಾಂವ್ಕಾರ್ ಪ್ರಥಮ ಬಿಎಸ್ಸಿ	79
10	ಮಾತಾ, ರಕ್ಷಿತಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಬಿಎ	80
11	ಮಹಾಭಾರತಮ್, ಜಯಶ್ರೀ ಪೈ ಪ್ರಥಮ ಬಿಕಾಮ್ ಎ	81
12	ಸುಭಾಷಿತಾನಿ, ವಾರುಣಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಬಿಎ	81
13	ಏಕಃ ಪುರುಷಃ, ಗುರುರಾಜಃ ಭಟ್ ಪ್ರಥಮ ಬಿಕಾಮ್ ಬಿ	82
14	ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ತೃ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಬಿಎ	83
15	ಮಹಾಭಾರತದ ಅಗತ್ಯತೆ, ಆದಿತ್ಯ ರಾವ್. I ಬಿಕಾಂ	84
16	ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ, ಎನ್ ಅದಿತಿ II ಬಿಎಸ್ಸಿ ಎ	85
17	Importance of Sanskrit Language, -ಮನ್ಜುನಾಥ್ ನಾಯಕ್ I BCom 'A'	87
18	Important Shlokas of BHAGAVADGITA, -ಶ್ರೀಪ್ರಿಯಾ II BSc 'A'	88
19	Swami Vivekananda's Message to the World, -ಸ್ನೇಹಾ ಎಸ್. ನಾಯಕ್ I BCom 'A'	89
20	Sanskrit and Astronomy, -ಸ್ಮಿತಾ ಜಿ I BSc-BZC	91
21	Aspects of Shiva, -ಅನನ್ಯಾ I BBA	93
22	ಸಸ್ಯಾಕೃತಿವಿಜ್ಞಾನಮ್, -ವಂದಿತಾ II BSc	97
23	ಸಂಸ್ಕೃತಮ್, -ಆದಿತ್ಯ ಸಗ್ರಿ II BBA	99
24	ವಿಧ್ಯಾ, -ಭರತಕುಮಾರ್ ನೆ. ನಾಯಕ್ I BSc	102
25	ಸ್ಮೃತಿಃ, -ಜಿ. ಎನ್. ಪಾವನ II BSc	104
26	ಸಂಸ್ಕಾರವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, -ವೈಷ್ಣವಿ ಪಿ. ಯು. I BSc	105
27	ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಾಹಕರು, -ಕೆ. ಎಮ್. ಪ್ರಣೀತಾ ಸಾಮಗ I BCom B2	106
28	ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ, -ಶಾಂತಿಕಾ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ I BCom B1	107
29	ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿಬೇರು ಸಂಸ್ಕೃತ, -ಸತ್ಯಮ್ಮ ಬಿ. ಮಡ್ಡಿ PCM	108
30	ವಾಲ್ಮೀಕಿ (ಆದಿಕವಿ), - ಅಮೃತಾ ಪಿ. ಭಟ್ I BCom A	110

KANNADA SECTION

31	ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ, - ಸುಷ್ಮಾ ದೇವಾಡಿಗ ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'	113
32	ಮನದ ತುಡಿತ, - ಅಕ್ಷತಾ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'	115
33	ಜೇಡ, - ಸವಿತಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	117
34	ಬದುಕು, - ನೇಹಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಬಿ1	119
35	ಜೇನು, - ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	120
36	ನಿದ್ದೆ ಎಂಬ ಮಾಯಾಂಗನೆ, - ಚೈತ್ರ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	122
37	ಭಾರತೀಯ ಗೋತಳಿಗಳ ಪರಿಚಯ, - ರಕ್ಷಿತಾ ದೇವಾಡಿಗ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	123
38	ಊಸರವಳ್ಳಿ, - ಸಂಜನ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ. ಎ	125
39	ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೋಹಕ ಜಾಲದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ,-ಎಂ.ಅನುಷಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್,ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.	126
40	ಯೋಗದ ಮಹತ್ವ, - ಭಾವನಾ ಡಿ.ವಿ. ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಬಿ1	128
41	ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡದ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು, - ವೈಷ್ಣವಿ ವಿ. ಶೆಟಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಬಿ	129
42	ಮೌನ-ಮನ, - ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಎ	129
43	ಒಗಟುಗಳು, - ಮೇಘನ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	130
44	ನೆನಪು, - ರಕ್ಷಿತಾ ಜೆ.ದೇವಾಡಿಗ II BA	130
45	ತುಳಸಿ, - ವೈಷ್ಣವಿ ಉಪಾಧ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	131
46	ನನ್ನ ತಂದೆ, - ರಕ್ಷಿತಾ ಜೆ. ದೇವಾಡಿಗ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	133
47	ಗಾದೆ ಮಾತು - ಮೇಘನಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	134
48	ಜಾತಿ-ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಾದ - ಸುಜನ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	135
49	ಮನ ಮೀಟಿದ ಘಾಟಿ - ವೈಷ್ಣವಿ ಪಿ.ಯು. ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	136
50	ಯಕ್ಷಗಾನ-ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆ, - ಅದಿತಿ ಎಸ್. ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	137
51	ಹೆಣ್ಣು, - ಶಿವಾನಂದ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ	141
52	ಜೀವನವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳ ನಡುವೆ....- ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	142
53	ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲೆ, - - ರಕ್ಷಿತಾ ಜೆ.ದೇವಾಡಿಗ	142
54	ಮೊದಲು ನೀನಾಗು, - ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	143
55	ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಮಂದಿರ, - ರಕ್ಷಿತಾ ದೇವಾಡಿಗ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	143
56	ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, - ರಮ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	144
57	ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪಾ..... - ಪ್ರೀತಿಕಾ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	145
58	ಅದಮಾರಿನ ಅಂತರಾಳ, - ರಕ್ಷಿತಾ ಜೆ. ದೇವಾಡಿಗ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	146
59	ಉಡುಪಿಯ ಪರ್ಯಾಯ ಮಹೋತ್ಸವ, -ಸ್ಮೇಹ ಎಚ್. ಸುವರ್ಣ ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'	147
60	ಧರ್ಮ-ಸಂಗ್ರಾಮ, - ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಎ	148
61	'ಯಕ್ಷಮೇನಕೆ'ಯ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ.....- ಅನುಷಾ ಸಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ	149
62	ಉಪ್ಪು - ಚೈತ್ರಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	151
63	ಜನ್ಮದಾತರು - ಚೈತ್ರಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	151
64	ಮನಸ್ಸು - ಚೈತ್ರಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	151

65	ವಿದ್ಯೆ - ಚೈತ್ರಾ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ	151
66	ಪರಂಪರೆಯ ವೈಚಾರಿಕತೆ, - ನಿಕ್ಷಿತಾ ಸಿ. ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.	152
67	ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಶ್ರನ್ಯಾ ಎಸ್. ನಾಯ್ಕ ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ	155
68	ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಶ್ರೀಕಾಂತರು, ಶಿವಕುಮಾರ ಅಳಗೋಡು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ	168

ENGLISH SECTION

69	The Profession Which Requires No Qualification Nikshitha C I B.Sc	173
71	"At the Money World!" Chaithra Vaidya II BA	174
72	From God Particle to Dark Matter : LHC Samrudhi R Kanjarpane III B.Sc	176
73	I Wish... Suvidha Pandith, II B.Sc A	178
74	Left West and Right East, Rishab S Puthran I B.Sc	179
75	Not Laughing is Not a Joke Nikshitha C I B.Sc	181
76	Skill Based Education,- Ekta Chittaranjan II BBA	182
77	Time and Tide Waits for None - Amrutha .B.S II B.Com	183
78	Aspect of Line, - Nikshitha C I B.Sc	184
79	Amazing Chemical Reactions- Ashritha A. Udupa III BSc	185
80	Ganita Poorna - Ramya Kamath and Shailashree III B.Sc	186
81	Who Do You Wish to Be?- Nuha Nusarath II B.Com A	187
82	A Plant or A Weed - Smruthi III BA	188
83	The Importance of Rival, - Vijet I BSc	189
84	Udupi and Climate Changes, Mr. S Atul Bhat Dept of Physics	190
85	Blurry, Suvidha Pandith, II BSc	192
86	Conversations with the Sky - Smruthi III BA	193
87	A Scary Day In My Life- Sowndarya I B.Sc	195
88	Chemistry in Everyday Life - Akshaya N III B.Sc	196
89	Passion as Career - Apeksha A Shet III BBA	197
90	Strangers - Smruthi III BA	198
91	MY NCC EXPERIENCE - SANSKRITI SUNIL III B.Sc	199
92	Order in Chaos - Kavya P. Shetty III BSc	202
93	You and Me - Vindhya Acharya III BA	203
94	Science Behind the Wars - Shrivatsa Shetty III B.Sc	204
95	I Met the Lord - Elvis Menezes II B.Sc B	206
96	A Thirst of Convergence - Mohammed Mufeez I B.Com	207
97	Report of Industrial Visit - N. ADITI II B.Sc.	208
98	Nataraja – the dancing Shiva - Rishab S Puthran I BSc	212
99	Screams Within a Dog, - NEHA II B.Com	216

100	Role of the Red Cross Society in India - Nethra I BSc	215
-----	---	-----

BOOK REVIEWS

101	'Atomic Habits' by James Clear- Suvidha Pandith	216
102	'It Ends With Us' by Colleen Hoover- Sanifa Begum, I B.Com'A'	218

AN INTERVIEW

103	An Interview with a Rank Holder - Nandana H N III BA	219
-----	--	-----

ABSTRACTS OF RESEARCH ARTICLES

104	Synthesis, characterization, and photo catalytic applications of ZnO-Fe ₂ O ₃ /PVA Nanocomposite - Dr. Mahesh Bhat	222
105	Benzofuran fused phenyl pyrimidine/pyrazole schiff base derivatives as bioactive agents: anticancer, antimicrobial and molecular docking studies Rangaswamy J	223
106	Impact of Digital Banking on Economic Development Dr. Prakasha Rao A, Dr. Sowjanya S. Shetty	224
107	The Role of Higher Education in Empowerment of Women Dr. Sowjanya S. Shetty, Dr. Prakasha Rao A	225
108	Certain topological indices and polynomials for the Isaac graphs Prasanna Poojary ¹ , Raghavendra A ² , B Gautham Shenoy ³ , Mohammad Reza Farahani ⁴ , Badekara Sooryanarayana ⁵	226
109	Reverse Topological Indices of Some Molecules in Drugs Used in the Treatment of H ₁ N ₁ - Prasanna Poojary ¹ , B Gautham Shenoy ² , Narahari Narasimha Swamy ³ , Raghavendra A ⁴ , Badekara Sooryanarayana ⁵ , Nandini Poojary ⁶	226
110	Introduction to Neutro Nearings - Vadiraja Bhatta G R ¹ , Manasa K J ² , B Gautham Shenoy ³ , Prasanna Poojary ⁴ , Chaithra B J ⁵	227
111	Introduction to Neutro Semiring Maithri K ¹ , Prasanna Poojary ² , B Gautham Shenoy ³ 1Student II MSc,	227
112	Certain Topological Indices and polynomial for the Line Graph and Subdivision Graph of Isaac Graphs - Ranjith ¹ , Raghavendra A ² , Prasanna Poojary ³ , B Gautham Shenoy ⁴ 1Student II MSc,	228
113	Divisibility Test of Prime Numbers - Pratheeksha A R ¹ , Shreya Shetty ² , Raghavendra A ³	228
114	Chromatic Polynomial of Some Classes of graphs Vasuki ¹ , Lakshmeesha Acharya ² , Raghavendra A ³	229

115	Interpretation of results in Group Theory Using Graphs - Shwetha Kamath ¹ , Divya Acharya ² , Raghavendra A ³	229
116	Public Key Cryptography Using Cyclic Groups - Manisha ¹ , Deeksha ² , Ganesh Aithal ³ , Raghavendra A ⁴	230
117	A Study on EMI - Darshini, Prajna, and Preethi III B.COM B1	230
118	Impact of E-Learning on the Academic Performance of the Under-Graduates Alekhya. U1, Vandana Tantry ² ,	231
119	A Study on Impact of Pandemic Induced Lockdown IN Under-Graduate Students - Arphitha, Varsha Prabhu	231
120	Impact of Social Media on Human Interaction - Yashaswini ¹ , Anvita ¹ , Suraksha ² , Megha ²	232
121	Rise in Financial Influencers - Nikitha, Anusha Bairy, Rashi V Shetty, Sushmitha Hegde	232
122	Study of Growing Popularity of Payment Apps in India - Yoshna, Anusha, and Kushi III B.com B1,	233
123	Pre-Election and the Effect on Voters Conduct - Namratha K, Kavana Ullas Shet, Anjali Hegde	233
124	Abstract on Perception of First Year UG Students on NEP Raksha.G.G1 , Nidhi ² , and Shravya G Poojari ²	234
125	Consumer perception towards OTT platform over movie theatre Chethana S. Shetty, Divya Shetty, Lasya S. Shetty, Shreya S. Kalkur ⁵	235
126	Acceptance and Attitude towards Covid19 Vaccine Rajath, Hemanth, and Venkatesh III B. Com B1,	235
127	How Social Media Influence Democracy - Anjana K, Krithi, Shravya, Megha B. Com B2,	236
128	Effect of teachers? leadership role on the students? - discipline in UG level Swathi, Sapthami, and Sushmitha 3rd BCom B2	236
129	A comparative study on local products and import products with special reference to Udupi district - Aman, Jithesh, Sharan, and Vaibhav 3rd BCOM B1,	237
130	Women as Social Entrepreneurs A study of leadership challenges in Women Ms. JAYALAXMI Department of Commerce and Management	238
131	CUSTOMER AWARENESS AND ADAPTABILITY TOWARDS DIGITAL BANKING -A survey in Udupi Ms. JAYALAXMI Department of Commerce and Management	239

ANNUAL REPORT - 2021-22

My humble Pranamas to the Peetadhipathi of Udupi Sri Admar Mutt, Most Revered H.H.Sri Sri Vishwapriya Theertha Swamiji, Hon. Secretary, Dr. Chandrashekar, Members of Management, well-wishers, learned colleagues, all stake holders, parents and my dear students.

It is my privilege to place before you a brief report of the activities of the year 2021-22

Poomnaprajna College is one of the pioneer educational institutions of this region. It was established in the year 1960, as an inventiveness of H.H. Sri Vibhudesha Theertha Swamiji to cater the requirements of the society. The college has rendered 62 years of fruitful service in the field of higher education.

Presently the college is functioning with the blessings of H.H. Sri Vishwapriya Theertha Swamiji, Peetadhipathi of Sri Admar

Mutt, and H.H. Sri Eeshapriya Theertha Swamiji, President of Udupi Sri Admar Mutt Education Council.

TEACHING STAFF:

The teaching staff of the college consists of 70 full time and 10 part time lecturers. The administrative staff of the college consists of 30 members. Among the faculty members 17 members possess PhD, 07 have M.Phil degree and 09 are pursuing PhD

STUDENT STRENGTH:

In 1960, the College made a modest beginning with 64 students, and now has on rolls 1520 (UG -1404 &PG -116) of which the strength of girls is 993. Stream wise students' strength is as follows: BA -120, B.Sc-362, B.Com-735 and BBA -187, MSc- 34 and M.Com -82

SI No.	Class	Boys	Girls	Total	INTAKE
1	I B.A	22	19	41	100
2	I B.Sc *	25	60	85	170
3	I B.Com A	31	54	85	90
4	I B.Com B1	14	30	44	80
5	I B.COM V	13	24	37	40
6	I B.Com B2	44	39	83	80
7	I B.B.A.	27	31	58	60
Total		176	257	433	
1	II B.A	17	24	41	100
2	II B.Sc	42	78	120	170
3	II B.Com A	28	58	86	90
4	II B.Com B1	15	26	41	80
5	II B.COM V	4 32	36	40	
6	II B.Com B2	34	46	80	80
7	II B.B.A.	16	44	60	60+01
Total		156	308	464	
1	III B.A	12	26	38	100
2	III B.Sc.	46	111	157	170 +12
3	III B.Com A	15	63	78	0
4	III B.Com B1	13	34	47	80
5	III B.COM V	14	22	36	40
6	III B.COM B2	36	46	82	80
7	III B.B.M.	33	36	69	60+6+4
Total		169	338	507	

Grand Total of U.G	501	903	1404
---------------------------	------------	------------	-------------

1	I M.SC	10	14	24	60
2	I M.COM	6	38	44	60
3	II M.SC	2	8	10	60
4	II M.COM	8	30	38	60
Total		26	90	116	

COURSE WISE STRENGTH

RESULTS:

Our students have performed extremely well in the university examination. Final year results are as follows:

Class	Total Appeared	Total Pass	First Class with Distinction	I Class	II Class	III Class	Percentage
III BA	23	21	03	03	-	15	91.30
III B.COM	244	237	172	34	06	25	97.13
III B.Sc	180	171	115	31	01	24	95
III BBA	56	53	27	18	03	05	94.64
II M.Sc	08	04	02	02	0	0	50
II MCOM	32	32	14	15	03	-	100%

I am happy to state that the college has maintained its high place among the colleges affiliated to Mangalore University

RANKS :

This year the College bagged one Rank. Ms. Shonika Sohael Amin secured III Rank. The college is proud of our rank holder. Let me congratulate her for her excellent performance.

FOUNDERS DAY:

In memory of our Founder H.H. Sri Vibhudesha Theertha Swamiji, the first Thursday of July is celebrated as Founders Day. This year too this programme was celebrated by all the Poornaprajna Institutions in the campus on 7th July 2022.

COLLEGE LIBRARY:

Poornaprajna College has an Independent library building thriving with a collection of 58,543 books. The library subscribes to 61 journals, 26 magazines, including 13 dailies. During the current Academic year, 311 Volumes worth of Rs. 70,542/- were added to the library's collection. The Library also has 573 CDs. It offers remote access to N-List consortium which is a bundle of 6,000 E-Journals and 31,35,000 E-Books. The electronic resources are now accessible by the staff and students of our College through the college website.

The Library offers Lending service, Book-Bank facility, Reference service, Computer lab facility, Newspaper Clipping services. Apart from the Central Library, each department has a departmental library and books are issued to students from both the central and departmental libraries. A separate section has been established for the Post-Graduate students. The Library is automated with EASYLIB Software and books are bar-coded.

DEPARTMENT OF ENGLISH

1) Conducted a Two Day Workshop on 'European Literature and Literary Theories' in association with Manipal Centre for European Studies, Jean Monnet Centre for Excellence.

2) Arranged a talk on 'Updating Your Resume for Career Prospects For B.Com' students by Mr Ashwin Correa, Assistant Professor, Poornaprajna Institute of Management, Udupi

3) Arranged a talk on 'Life Skill for Effective Management' for B.Com students by Dr Bharathi Karanth, Associate Professor, Poornaprajna Institute of Management, Udupi

4) Five students of First BA Optional were deputed to Milagres College, Kallianpur to participate in the workshop titled *Basics of Phonetics and Linguistics*

5) Literary club of the department conducted Poetry Recitation activity

6) Conducted the competitions like Spellathon , Crossword, Pick and Speak Poetry Recitation and Essay Writing in connection with Annual Day Celebrations.

7) Conducted a Certificate course on Personality Development.

DEPARTMENT OF KANNADA

1) On the occasion of “Kannada Rajyothsava” Kannada Elocution, Kannada music and Kannada Essay competitions were held

2) A Certificate Course “Learn Kannada with Computer” was inaugurated by Dr. Arun Kumar S.R.

3) A Special Lecture on “Information Technology in Kannada” was organised . Dr. Arun kumar, Head of the Department of Kannada, Sri Bhuvanendra College, Karkala was the resource person

4) Department has organised Kannada Quiz, Elocution, Essay and Story writing competitions under the concept of Azadi Ki Amruth Mahotsav

DEPARTMENT OF HINDI

1) Organised an Outreach Program for SSLC students, held at Shanti Niketan School, Kukkikatte, Udupi .

2) Conducted ‘Bhule-Bisre Geet (Group & Solo) Singing Competition ,. Nukkad Natak-Street Play and Story Writing Competition

DEPARTMENT OF SANSKRIT

1) Organised a one day workshop for Mangalore University Sanskrit Teachers in collaboration with Mangalore University Sanskrit Teachers Association. Dr. Madhusudhan Bhat, Principal, Upendra Pai Memorial College, Udupi was the chief guest

2) Kavya certificate course of one year duration of was conducted. Kavya examination was conducted by Sanskrit University (Samskruta Nirdeshanalaya) Bengaluru. 14 students attended the course, out of which 12 students passed with first class and 2 with second class.

3) A Guest Lecture was conducted on “Pracheena Bharatada Vajjanika Sadhanegalu”

Talk was delivered by Sri Raghunandan, Co-Ordinator, Dakshina Madhya Kshetra, Prajnapravaha.

4) An ICT Program was organised by the department, wherein students were taught Baraha software through which students learn to type in Sanskrit.

5) On the occasion of Geetajayanthi, Bhagavadgeeta Essay Competition and Shloka Recitation (12th Adhyaya of Bhagavadgeeta) were conducted for our students.

6) Various Competitions like Samskruta Quiz, Samskruta Elocution, Shlokantyakshari, Samskruta Geetaganam, Samskruta Essay were conducted for college students.

7) Chetana Pai and Anusha C H of I BA conducted an Interactive Talk on "Importance of Sanskrit and Moral Values in Sanskrit" for the high school students of Viveka Girls' High School, Kota on 20th July 2022 and at Viveka English Medium High School, Kota on 21th July 2022.

DEPARTMENT OF ECONOMICS

1) Organised a power seminar in association with ICT Academy on the topic 'Interview Skills' by Mr.Ashok Wilson D'souza, Senior Data Analyst @Arkieva

2) Certificate course on 'Economics for Civil Services II' is conducted

3) Conducted Subject based Quiz Competition, Collage Competition on 'Transforming Rural India' and Best out of Waste.

4) Conducted Essay Writing Competition in connection with World Population Day on the topic "Demographic Dividend in India- Opportunities & Challenges"

5) Extension Activity: Social awareness programme on the topics 'Plastic ban in India, Impact of social media on youth' was organised at Government High School Hanumantha Nagar Udupi.

6) Extension Activities: Social awareness programme on the topics 'Role of students in optimising energy consumption' and

Importance of 3 Rs 'reduce, reuse & recycle' was organised at Government High School Volakadu Udupi and neighbouring High Schools in the month of August.

7) Conducted Poster Making competition on account of Independence Day on the theme 'Azadi Ka Amrut Mahotsav'.

DEPARTMENT OF HISTORY

1) Department has organized several programs in association with Heritage club

2) Dr.Chathra Hebbar gave a talk on personality development and importance of heritage events which help the development of the economy.

3) Our 3rd BA Student Vindya Acharya gave a talk about 'Performing art of India-Bharatanatya'

4) Dr.Ramdas Prabhu gave a special talk on the occasion of "Azadi Ka Amruth mahotsav on the topic 'Freedom Fighters of Udupi District'

5) Drawing competition and Pick and Act competition were held on account of Ambedkar Jayanthi.

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY

1) Field survey was conducted by the students of III BA for Mini research project on "Study on conditions of street Vendors of Udupi" and prepared a report under the guidance of Mrs. Shalini HOD Sociology.

2) Conducted Certificate course on "Fundamentals of sociology for competitive examinations"

3) Conducted competitions , Write on Picture, Essay on “Man and Technology” and Pencil sketch competition on the theme “youth and media”.

DEPARTMENT OF COMMERCE AND MANAGEMENT

1) Organized a Workshop on “Zoho books” for first year BCOM and BBA students. Mr.Anwesh Shetty, Chartered Accountant, Mangaluru was the Resourceperson.

2) An industrial visit to KMF, Agro Industries, LG Industries was conducted for final Bcom students .

3) Organized a Curriculum Enrichment Programme on “cyber crime” for Final Year Bcom students by Mr. Ganesh Nayak Mulky , Freelancer Event Organizer, Manager and Outreach Head of Cyber Safety.

4) Organized a District Court Visit, Udupi to final year Bcom students

5) Outreach programme on “Self Defense” was conducted at St. Cicy’ls High school.

6) Organized a programme on “How to prepare a resume” to BA students by Mr. Anvesh and Ms. Vinutha of III BBA

7) Organised a workshop on “tax filing-do it on your own-gstr filing”, CA Lokesh Shetty was the resource person.

8) Organised a workshop on “tax filing-do it on your own-itr filing”, CA Sri Krishna L. Acharya was the resource person.

9) An Interactive Session was conducted to the Final year students prior to interview by Northern trust

10) Organised a guest talk on “Resume Writing and Building LinkedIn Profile Ms.Sumangala Patil, M.TECH Patent Analyst , Delhi and Prof Madhulika Bhat , were the resource persons.

11) Organised an Alumni Talk on “Acing an Interview” Ms. Apeksha Shetty, Ms. Sheril Lewis and Mr.Deepak , Associate Recruiter at Aston Carter Allegis Group of India were the resource persons.

Activities in collaboration with varoius associations:

1) In association with Commerce and Management Association organised a guest talk on “Role of IPR” in Business.Ms.Chestha Sharma, Entrepreneurship, Managing Director a- Exco Biosys , Director –Indian Institute of Patent and Trade Mark was the resource person.

2) In association with career guidance cell and GST CENTRE organised a webinar on “Importance of GST in career development”. Mr. Shivamurthy B.M SR. Manager, GST Centre was the Resource person.

3) In association with career guidance cell and Kamataka bank Mangalore organised a workshop on “Entrepreneurship Development” for the final year degree students of all streams of UG and PG 2022 .Sri Karunakara Jain , Sr.Faculty ,RUDSETI Brahmavara was the resource person.

4) In association with Career guidance cell organised One day training program on “Student Motivation and Engagement” A strategy for career Development for final year Students of all Stream. The sessions held were- Be the change ,Bring the change, Be the Best , Be the brand , comfort Zone to success Zone , the New me. Praveen Gudi , founder and CEO of My Life , Hubli was the resource person.

5) In association with Speaker’s club and the guidance of IQAC organised a talk on “Employability skills” by Mr. Ganesh Hebbar, Director, TIME Institute Manipal, Mangalore.

Students’ Achievements

1) Ms.Shonika of Final BBA secured Third Rank in BBA degree examinations conducted by the Mangalore University for the academic year 2020-21.

2. Mr.Vaibhav, Mr.Aman and Mr.Thrisal of III B.Com B1 secured the first place in Business Quiz. Mr. Vaibhav (III B.Com B1) secured first place in Pic of the day in “INITIA” –An inter collegiate fest Organised by- StAloysius College, Mangaluru

3) Ms.Divya Shetty of Final B.com B1 secured the first place in State level Poster making Competition organised by State Election Commission, Karnataka.

4) Total no of 25 students have under gone Internship programme in KNOWSAT Private Ltd for a duration of 1 to 3 months .

5) Total no of 10 Students are placed in Teachnook Company, 13 students for Northern Trust , 1 for Reliance Retail.

6) Ms.Varsha of II BcomA and Ms.Drathi of II Bcom B1 cleared CA foundation in the first attempt.

Certificate Course

1. Office Management
2. Developing soft skills and personality
3. Intellectual Property Rights
4. Excellence in Competitive Examination
5. An Intro to stock Market

Student Research and Survey

Total no of 13 Surveys were conducted by B.Com and BBA Students under the guidance of Mrs Madhulika .V Bhat , Department of Commerce and Management. The Following topics were surveyed.

How Social Media effects Democracy, Impact of E-Learning on the academic performance of the Undergraduates, Social Media Effects on Human Interaction, Raise in Financial Influence , Study on Nirmal Bharat with reference to Udupi District, Effect of teachers Leadership role on the Student Discipline in UG Level, Consumer Buying Behaviour with respect of D’MART, Pre Elections and Effects on Voters Conduct, Study of growing popularity of payments apps in India, Acceptance and attitude towards COVID-19 Vaccine, Consumer perception towards OTT Platform over Movie Theatre, A study on EMI Process /facility on buying and Harmonisation Challenges : Women’s Interpretation of house making.

PG DEPARTMENT OF COMMERCE ,AND MANAGEMENT

1) Orientation programme was organised with the blessings of H.H Sri Sri Vishwapriya Theertha Swamiji.

2) Capital Market Awareness programme : Investor Education Program was conducted on behalf of BSE IPF for M. Com students on Capital Market Awareness, Introduction to Mutual funds and Financial Planning .

3) Talk on Artificial Intelligence: .Anish B, Research Scholar from Nitte Institute of Management visited the institution to educate M. Com Students on “How to make AI, ML and allied IT services a learning for the students of commerce and management”.

4) Talk on “Campus to Corporate”: Mrs. Pooja, Senior Associate Investment Banker, Morgan Stanley visited the institution and delivered a talk on grooming oneself for corporate and enlightened students regarding transitioning from College to Corporate. Resume writing, resume building, interview preparation were some of the concepts touched upon for both batches of M.Com students.

5) Talk on Research Methodology : Dr. Krishna Kottai, Professor Emeritus from Poornaprajna Centre for Research and Development visited the campus to give a talk on Research Methodology and informed students of various methods of taking up Research Survey in the fields related to

commerce and Management

6) Infographic charts : Based on the Central Budget presented .Students prepared infographic charts to highlight the development proposed in a creative manner. The Charts were then displayed on the Wall Magazine.

7) Brand rangoli : Students presented logos of different brands in the creative form of Rangoli.

Student Achievement:

1) Students of 2nd M.Com (Sahana, Trisha, Anvitha , Shreevidya) engaged 6 hours class, each for B.Com students of Lakshmi Soma Bangera Government First Grade College , Padukere as a part of their internship .

2) Prathvi Vishmitha Nisarga and Rahul halady of IInd M.com have participated in a one- day intercollegiate workshop on personality development and career planning held at Govt First Grade College Hebri .

3) Rachitha of Ist M.Com has participated in a quiz competition organized by Justice K S Hegde Institute Of Management .

4) K. Trisha of IInd M.Com has secured a consolation prize in essay competition held on occasion of Azadi ka Amrith Mahotsav at Mangalore university during the inauguration of the six days continuing medical education (CME)in Yoga Therapy.

5) Rashmitha, Pratheeksha, Gowtham, Niranjana, Vasuda, Nandashree, Priyanka, Priyadarshini, Ayesha, Ishwarya, Shainy and Deeksha Bangera participated in Uthkarsh 2022, national level management fest, organised by Srinivas institute of management, Mnagalore.

DEPARTMENT OF PHYSICS

1) The department organized a one day Physics orientation program "FOR THE LOVE OF PHYSICS" for PU students of Poornaprajna Pre-University College, Udupi.

2) The department conducted an Outreach program at Poornaprajna PU College, Admar. Mrs. Prathibha C Acharya and Mr. Atul Bhat gave a talk on "B.Sc. under NEP" and "What after B.Sc.".

3) Indian Association of Physics Teachers (IAPT) conducts National Graduate Physics Examination (NGPE) every year. Our department is one of the Centres for this exam.

4) The department conducted Demonstration of Physics Experiments in Prajna Manthan-2 – A quality improvement programme for the teachers of Poornaprajna School held at Sangameshwarpet.

5) The department has conducted Demonstration of Physics Experiments in Poornaprajna Education Centre at Bhadravathi held on the occasion of Founder's Day Celebration. Mr. Atul Bhat

along with two students of B.Sc. – Chyawan Hegde (III B.Sc.) and Chaithrika B M demonstrated several experiments of Physics. About 150 students actively took part in the programme.

Student Achievement:

1) Shubhashri S Shenoy of III B.Sc. got selected for the Summer Research Program at IISER Mohali and worked on Project titled "ISRO Astrosat UVIT Telescope Data Processing using CCDLAB and other software utilities"

2) Samrudhi K of III B.Sc. cleared the Join Admission Test for IIT (JAM) in Physics and secured 1745th AIR.

3) Chaithrika B.M. of II B.Sc. participated and presented a paper titled 'The Unidirectional Nature of Time Axis – Arrows of Time' at the Mangalore University level intercollegiate paper presentation competition at Sri Mahaveera College, Moodbidri.

4) Chaitrika and Shahjahan of II B.Sc. won the First Place in Physics Event in the Diganth 2022 – a fest held at Govinda Dasa College, Surathkal.

5) Students Virendra of III B.S.c and Shahjahan of II B.Sc. worked on the project to build 'Time-Based Light Switch using Arduino' which was successfully built and installed on college campus and was appreciated by H.H. Sri Vishwapriya Theertha Swamiji.

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

- 1) Conducted an aptitude test for 1st B. Sc. students.
- 2) Conducted certificate courses on Soil and Water analysis and Household chemicals.
- 3) Conducted JAM Exam Training Classes.
- 4) Conducted an Out-Reach programme "Delights of chemistry" by students of III B. Sc. at Details: Govt High School, Volakadu S.M.S High School, Brahmavar, St. Francis Xavier English Medium School Udyavar, Govt High School Brahmavar and Govt High School Brahmavar,
- 5) Organised on International webinar "Recent Developments in Research Methodologies of Medicinal Chemistry (RDRMMC – 2022)" which included:
 - 6) Talk on 'Human immune system and blood cancer' by Dr. Komal Kumar J, Staff Scientist, Department of Hematology, Rigshospitalet, Copenhagen, Denmark
 - 7) Talk on 'Antimicrobial Multidrug resistance: A challenge awaiting the post COVID-19 era' by Dr. Rajesh P Shastry, Assistant Professor, Yenepoya University Research Centre, Deralakatte, Mangalore.
 - 8) Arranged a guest talk on "An overview on chemistry of nanomaterials & its significant applications" by Dr. Anand B Halgeri, Director PPISR Bengaluru
 - 9) Arranged a guest talk on "The story of Proteins: from the cradle to grave" by Dr. Ananda Kulal, Associate Professor, Biological Sciences, PPISR Bengaluru .
 - 10) Organised a National level seminar "Recent Developments in Chemical Sciences (RDSCS)".which included :
 - 11) Talk on 'Tailore-made advanced materials for membrane applications' by Dr. Arun M Isloor, Professor of Chemistry, NITK, Surathkal
 - 12) Talk on 'Importance of catalysis for the conversion of renewable resource biomass into energy and chemicals' by Dr. Ganapati V Shanbhag, Associate Professor of Material Science, PPISR Bengaluru
 - 13) Talk on 'Chemistry for a sustainable environment and a better tomorrow' by Dr. Nitinkumar S Shetty, Assistant Professor of Chemistry, MIT, Manipal
 - 14) Talk on 'Metal free approach for C-H activation of Heteroaryl compounds' by Dr. Jagadeesh Prasad D, Professor of Chemistry, Mangalore University Mangalagangothri

Students Achievements

- 1) N Aditi of II B. Sc. was selected for INSPIRE scholarship.
- 2) Students of II B. Sc. participated in 'ANALYST-2022' held at St. Aloysius College, Mangalore .
- 3) Aniruddha & Dheeraj S-Secured the 3rd place in Face painting

4) Chyawan Hegde Secured the 1st place in Video Juggling

5) Aniruddha of III B. Sc. and Bharathkumar C Naik have participated in intercollegiate painting competition held at Dr. P. Dayananda Pai-P. Satisha Pai Govt First Grade College Carstreet, Mangaluru .

6) Students of II B. Sc. have participated in 'CHEMSHODHANA-2022' held at SDM College, Ujire.

7) Chaitrika B M- Secured the 1stplace in Star of event

8) Pramod S Bhagwat – Secured the 1st place in documentary

9) Chyawan Hegde – Secured the II place in Video Juggling

10) Our Students were the Overall Runners

DEPARTMENT OF BOTANY

1) Conducted cultivation training programme for mushroom and hydrophytes

2) Conducted a certificate course on "Nursery techniques in plant propagation".

3) Conducted field visits to "Anchan Ayurvedic Medicinal plant extraction unit" in Padubidri, Botanical arboretum and Herbarium in Pilikula, Pilarkhan forest, Shirva, Soan's Nursery Uchchila and SDM Biotechnology Centre, Kuthpady, Udupi.

4) Arranged a talk by Dr. Vishwanatha, Senior Research officer, SDM, Kuthpady, Udupi on Little known selected medicinal plants (Phyllanthus L.) and its taxonomic status.

5) Conducted medicinal plant gardening with their name plates.

6) Conducted an outreach programme at Government Pre-university College, Hejamadi.

7) Conducted an intracollegiate level competition like article writing on " Plant diversity and Wetland ecosystem" and collection of rare medicinal plants with note of its medicinal uses.

8) Conducted a workshop on 'Plant Diversity for sustainable development' in collaboration with Poornaprajna Institute of Management, Udupi.

DEPARTMENT OF ZOOLOGY

1) A guest lecture was conducted in association with Science Association on "Stress management through yoga" by Mrs. Yoga Chethana, College of Yoga and Research, Ashoknagar Mangalore.

2) A guest lecture was organized by Life Science Club in association with the Department of Zoology on "Individual's role in Conservation of Nature" by Mrs. Yoga Chethana, College of Yoga and Research, Ashoknagar Mngalore.

3) A guest lecture was conducted on "Modern Trends in Reproductive Biology" by Dr. Guruprasad Kalthur, Department of Reproductive Science MAHE, Manipal.

4) Pet photography and Wildlife Photography competitions, Pencil Sketch Competition and Collage Competition were conducted on the topic "Mental Health".

5) Students research work have been presented in National Conference on “Fresh water and marine fisheries in India” organized by the Dept. of Zoology, St. Aloysius College, Mangaluru.

6) 41 final B.Sc. students have completed their project work in the field of Environment and Wildlife biology.

7) Lecture series on the topics Reproductive and Developmental biology by Dr. Guruprasad Kalthur., Professor, Department of Reproductive Science MAHE, Manipal and Dr. Sneha., Professor, Department of Anatomy, MAHE, Manipal. were conducted.

8) A 2 - day fieldwork based workshop in association with Mr. Ramprasad Rao and Mr Sheshadri, Freelance Researcher and Naturalist., for the final B.Sc. student was conducted.

DEPARTMENT OF MATHEMATICS

1) Department of mathematics has extended its service to the Career guidance cell of our college by offering academic support for the coaching of IBPS aspirants.

2) Weekly wall quiz competition.

3) One-week bridge course was conducted for I year MSc Mathematics students .

4) Certificate courses in Teaching Mathematics and Software in Mathematics was conducted .

5) Organised a talk on “Vedic Mathematics Tricks” by Mr Pramodh Bhagavath, III BSC.

6) Organised an outreach programme “Mathematics model and chart exhibition” by B.Sc. students at St. Xavier Francis English Medium Highschool, Udyavara , in which more than 20 models were exhibited.

7) Organised a talk by Dr Vasudev , Professor and Dean, Research and Consultancy, SMVITM, Bantakal on the occasion of celebrating “National Mathematics Day”

8) Organised an outreach programme by B.Sc. students at Gundi bail English Medium High School. They gave a talk on Vedic Mathematics, Card Tricks and Number Games.

9) Conducted a competition “Sudoku” for B.Sc. Students.

10) Organised an outreach programme “Mathematics model and chart exhibition” by B.Sc. students at Government Board High School, Udupi

11) Organised a guest lecture on “Projection Method for solving Linear System of Equations” by Dr. P. Sam Jhonson, Associate Professor, Department of Mathematical and computational sciences, NITK, Surathkal

12) Organised an Orientation Program on CSIR NET/KSET/GATE/ by Mr. Sumuka, Research Scholar, NITK, Suratkal..

13) Dept Organised, a week long Mathematics Nurture Programme “GANITHA POORNA2021-22”, for final year B.Sc. Students, in which around 36 students from various colleges of Karnataka, participated.

14) Organised a session on "GANITHADHA SWARASYAGALU" by BSc students during NSS Camp held at Neelavara Ghoshale.

15) Organised a guest lecture on "Problems in Algebra" by Dr. Srikanth Pai, Resea, Bangalore .

16) Extension Activity by 2nd year M.Sc. students for 3rd year B.Sc. Students.

17) Conducted a competition " Maths O' Mania" for Bsc students in 4 rounds.

Student's Achievements:

1) Ms. Akhila K R and Mr Sahajahan Iqbal of II BSc have participated in the Online Foundation Course in Mathematics (OFCM) 2021 held online

2) Ms. Akhila K R, II BSc has participated in the Follow-up Course on Real Analysis to the Online Foundation Course in Mathematics (OFCM) 2021 held online.

3) Ms. Akhila, Ms. Vaishnavi Saralaya, Ms Sri laxmi Rao and Ms Surabhi of II BSC have participated in Level O of the Mathematics Training and Talent Search (MTTS) Programme held at Indian Institute of Science Education and Research (IISER) Thiruvananthapuram

4) Ms. Vaishnavi Saralaya of II BSC has been selected for the "Summer Research Fellowship Program in Mathematics"-2022, which will be held for two months from June

to August. She will be working for a project under Prof. Thangadurai, Harishchandra Institute of Technology (HRI), Allahabad.

5) Ms. Nikshitha C and Ms. Bhoomika Vasudeva Udupa, of I BSc have won the 2nd place in the National level Mathematics Model Competition(Topic: Maths Models for Agriculture sectors) held at St. Aloysius College, Mangalore.

6) Ms. Nikshitha C and Ms. Bhoomika Vasudeva Udupa, of I BSc have participated in Summer School for Women in Mathematics and Statistics-2022 held at International centre for Theoretical Sciences (ICTS) , TIFR, Bangalore

7) Mr. Krishna Prasad of 3rd B. Sc., has secured First place in university level Mathematics Seminar competition organised by KRVP held at Uppinangadi. Also, he has got selected and participated in the State level seminar competition held at Gulbarga University

8) Ms Divya Acharya of 2019-21 batch has cleared KSET 2021.

9) Manisha and Maitri of II MSC have presented their paper in Mathematics in National level Conference at St. Agnes College, Mangalore

10) Ms Maitri of II MSc has got the 1st Prize in Paper presentation competition held at GFGC Barkur on 28th February 2022.

11) Ms. Shreya Shetty and Ms. Pratheeksha A R of I M.Sc. participated and presented a paper titled "Divisibility test by some prime numbers" in the students conference Math Research Student - Academic year 2021-22 held at Sri Rukmini Shedthi Memorial National GFGC and PG Centre Barkur,

12) Mr. Laksmeesha and Ms. Vasuki C of I M.Sc. participated and presented a paper titled "Chromatic Polynomial of Some Classes of Graphs" in the students conference Math Research Student - Academic year 2021-22 held at Sri Rukmini Shedthi Memorial National GFGC and PG Centre Barkur,

13) Ms. Deeksha of II M.Sc. participated and presented a paper titled "Light weight public key cryptography based on cyclic group of $6x \text{ mod } 11$ and its application to image encryption" in the students conference Math Research Student - Academic year 2021-22 held at Sri Rukmini Shedthi Memorial National GFGC and PG Centre Barkur.

14) Mr. Ranjith of II M.Sc. participated and presented a paper titled "Certain topological indices and polynomial for the line graph and subdivision graph of Isaac graphs" in the students conference Math Research Student - Academic year 2021-22 held at Sri Rukmini Shedthi Memorial National GFGC and PG Centre Barkur,.

DEPARTMENT OF STATISTICS

1) Conducted various competitions Data Visualization contest, Pencil Sketch of a Statistician, Poster Making Competition, Collage making on the theme "Big Data analytics, Statistical Aptitude Contest".

2) Guest lecture on "Opportunities in Biostatistics" by Mr. Veerendra Nayak Associate statistician Glaxo Smithkline Pharmaceuticals Bangalore

3) Guest lecture on "Programming Job In Pharma Domain" by Mr. Gawreesh a senior Biostatistician in Syneos Health Company.

Conference conducted by the department

State level conference "Statistical methods for experimental research in basic sciences" Sponsored by Karnataka Science and Technology Academy (Department of Science & Technology, Government of Karnataka).

Resource Persons:

1) Dr. Shreemathi S Mayya, Professor, Dept. of Data Science, Prasanna School of Public Health, Manipal Academy of Higher Education, Manipal.

2) Dr. Vani Lakshmi R., Phd. UGC NET, Assistant Professor Department of Data Science Prasanna School of Public Health Manipal Academy of Higher Education (An Institute of Eminence Accorded by MHRD) Prasanna School of Health Science.

3) Mr. Nithin Nayak, Biostatistician, Novartis Healthcare Private Limited Hyderabad.

Students achievement

1) Ms. Nikshitha and Ms. Poorvika of Ist B.Sc. won the First place in collage making Competition in Statistics Fest conducted by Department of Post-Graduate Studies and Research in Statistics, Mangalore University.

2) Ms. Vaishnavi and Ms. Srilakshmi of 2nd B.Sc. completed '0' level of MTTs program held at IISER Thiruvananthapuram, Kerala .

3) Nikshitha of Ist B.Sc. completed Summer school for Women in Mathematics and Statistics conducted by International Center for Theoretical Sciences (ICTS), TIFR Bangalore.

4) Certificate course in R software was conducted for III B.Sc. students.

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE

1) Organized a National Level Webinar on "Tools and Technology for Indic Languages "by Dr. Guru Prasad Rao , Founder ,Kannada Phonetics Pvt. Ltd, Bangaluru.

2) "The Internet of Things " certificate course was conducted by the department for I BSc students to check the computer knowledge of the student's. Aptitude test was conducted for I B.Sc. students.

3) Certificate courses on Web Development, Python programming ,Photoshop were conducted by the department for BSc students

4) Conducted an event "Student portfolio" in which mini projects were done by our students. Projects in computer science related subjects include web Application, Python programming, IOT etc.

5) A Workshop on "Excel and Ms-word" was conducted by Mr. Aravind, Department of computer science .

6) Sanskrit department in association with computer science department conducted an awareness programme in Baraha Kannada Software .

7) "Web site creation with AI" programme was conducted by Srikantha M, HOD, Department of computer science, Poornaprajna College, Udupi.

8) "Golden Ratio" talk was conducted by Srikantha M, HoD , Department of computer science, Poornaprajna College, Udupi.

9) "RPA basics and introduction to UiPath" information, was given to B.Sc students Alumni Ms. Deekshitha and Mr. Hariprasanna shared their experience in Higher Education and placements

Student activities

1) "Cyber security" a technical talk by Mr. Shihans of final year B.Sc.

2) "Sell it well" product launch competition was conducted

3) Online Computer Collage and Video competition was conducted. Conducted Project and Debate competition for B.Sc. students.

STAFF ACHIEVEMENTS :

Mrs. Vasantha Raviprakash :

1) A member of Board of Examiners 2021-22.

2) Took up 30 hrs of English classes for C.A foundation course.

3) A resource person at Poornaprajna Institute of Management on the topic 'Office Communication'.

4) Resource person for 'chalENGe'- A crash course to train the students of Poornaprajna Institute of Management in the area of *Communication Skills in English*.

Dr. Sandeepkumar Satyamurti:

1) Awarded a Doctorate Degree in English for research thesis titled *Thematic Concerns and Narrative Strategies in the Novels of U R Ananthamurthy* from Rani Channamma University, Belagavi.

2) Participated in a one day workshop on *Basics of Phonetics and Linguistics* held at Milagres College, Kallianpur, Udupi.

3) Participated in a one day workshop on *II semester UG Syllabus* (NEP scheme) held at Besant Women's College Mangalore.

4) Attended an International Online Seminar on *Indian Rhythm in the World Music*. Organised by Chinmaya Vishwa Vidyapeeth, Kochi, Kerala.

5) Participated in a virtual Two Day Faculty Development Programme on *Academic Publications and Research Funding Opportunities* held at School of Science and Humanities, BIST, Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai.

6) Question Paper Setting for University of Agricultural Sciences, Dharwad.

Mrs. Harinakshi Shetty:

1) Conducted an Outreach Programme on "English Conversational Practice for Kannada Medium Students" at Govt Primary School Perdoor.

2) Participated in a one day workshop on 1 semester UG English syllabus (NEP Scheme) conducted by AET at University College, Mangalore.

3) Successfully Completed 10 hours of online live Faculty Development Programme on Emotional Intelligence conducted by ICT Academy.

Ms. Namrata Achar:

1) Conducted an Outreach Programme on "Learning English through Games" for Kannada medium students at Govt. Primary School Perdoor.

2) Participated in a one day workshop on 1 semester UG English syllabus (NEP Scheme) conducted by AET at University College, Mangalore.

3) Participated in a one day workshop on II semester UG syllabus (NEP scheme) held at Besant Women's College Mangalore.

Mrs. Anita Fernandes:

1) Conducted an Outreach Programme on "Basic English Grammar" for Kannada medium students at Govt. Primary School Perdoor.

2) Invited as a resource person at GFGC, Thenkanidiyur to give a talk on the "Basic concepts of Grammar.

Dr. Manjunatha Karaba

1) Selected as a member of Editorial Board for the elective Text Book "Sahithya Gangothi" for 4th Semester B.A 2021-22 of Mangalore University

2) Invited as a Resource Person for "GAMAKA GAYANA-VYAKHYANA" Program organised by Ajapura Karnataka Sangha and Forum of Senior Citizen® Brahmavara.

3) Invited as a Resource person and delivered a lecture on "Multilingual heritage" on account of Mother Language Day organised by Department of Kannada, SMS College Brahmavara.

4) Invited as Resource person and delivered a lecture on 'ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯೆಡೆಗೆ ಕನಕ ಚಿಂತನೆ' ("From Devotion to Power" – Kanaka Thought) in a Lecture Series-2022, jointly organised by Kanaka Adhyana Peetha,

MAHE, Udupi and Rashtra Kavi Govinda Pai Research Center and Forum of Senior Citizens, Brahmavara

Mr. Shivakumara Alagodu

1) Participated as a Resource person in Gamaka Vaachana Program at Kundapur.

2) Presented a Paper on 'Yakshagana Chandassu' at Govinda Das College, Surathkal.

3) Attended a One day FDP on 'Curriculum Enrichment and Communication Skills' organised by PoornaPrajna evening College, Udupi.

4) Performed 'Kanaka Keerthana Vyakhyana' Recording at AIR Mangalore, organized by Kanakadasa Adhyana Peeta, Mangalore University.

5) Attended a 4 Day FDP on 'Academic Administration and Professional Development' organised by IQAC, PPC, Udupi.

6) Presented a Paper on 'Yakshagana Stithyantara' in Udupi District Kannada Sahithya SammelanaAt Kundapur.

7) Two Research Papers Published in UGC Care list Journals

8) Yakshagana Bayalatada Poorvarangadalli Chavki Ganapati' Published in 'Chinthana Bayalu' Journal – ISSN No: 2278-2192.

9) Yakshagana Poorvarangadalli Chappara Manchada Ata' Published in 'Aruhu Kuruhu' Journal-ISSN No: 2347-5048.

10) Invited as a Resource Person in Two Days State Level 'Kanaka Sahithya Sammelana' held at Mangalore University.

11) Received State Level Award in Yakshagana Prasanga Writing Competition by Yaksha Sinchana (R) Bangalore.

Dr. Nagaraja G. P.

1) Attended One day FDP on 'Curriculum Enrichment and Communication Skills' organised by PoornaPrajna evening College, Udupi

2) Attended a 4 Day FDP on 'Academic Administration and Professional Development' organised by IQAC, PPC, Udupi

3) Successfully completed a 4 week Orientation programe for " Faculty in universities by Teaching Learning Center, Ramanujan College University of Delhi.

4) Attended computer training within six months as per government order and passed the exam conducted by Karnataka state electronic development corporation limited (KEONICS yuva.com) with Grade "A"

Dr. Sathish

1) Worked as a member of Editorial Board of the Kannada elective Text Book "Vijnana Gangothri" for III Semester B.Sc of Mangalore University.

2) Attended a One day FDP on 'Curriculum Enrichment and Communication Skills' organised by PoornaPrajna evening College, Udupi.

3) Attended a 4 Day FDP on 'Academic Administration and Professional Development' organised by IQAC, PPC, Udupi.

4) Pubished "HEJJE SADDU NILLALILLA a collections of critical Essays on Masuma Literary Texts, PUBLISHED: Aakrithi Ashaya Mangalore. 2022, Chief Editor: Dr shrinivasa giliyar & Ramesh manjeshwara, Editor Dr. Sathish. Book was published with ISBN 978-93-92116-45-2- 5

5) BOE and BOS member at School of Socialwork Autonomous college Mangalore 2022-23

Mr. Anand Raymane :

1) Pursuing Ph.D. from Karnatak University (Harpal Singh 'Arush' ke katha sahitaya mein Bharateey samaj)

2) Participated and successfully completed with A+, a Two-Week Refresher course organized by Rani Durgavati University, Jabalapur, Madhya Pradesh.

3) Attended a One Day Workshop for NEP Hindi Syllabus at University College, Mangalore.

4) Participated in a One Day workshop on "Curriculum Enrichment & Communication Skill organised by Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

5) Participated in a One Day workshop on “Curriculum Enrichment & Communication Skill organised by Sri Poornaprajna Evening College, Udupi

6) Participated in a Four Day F. D. P. on “Academic Administration & Professional Development Skill’ organised by IQAC Poornaprajna College, Udupi.

7) Participated in a One Day workshop NEP Hindi II Sem Syllabus, organised by Canara College.

Mrs. Bhairavi R Pandya

1) Conducted an Outreach Program for SSLC students at Shanti Niketan School, Kukkikatte, Udupi

2) Pursuing Ph-D from Mangalore University (Mamta Kalia aur Varsha Adalaja ki kahaniyo ka tulnatmak anushilan)

3) Attended a One Day Workshop for NEP Hindi Syllabus at University College, Mangalore.

4) Attended a One Day workshop NEP Hindi II Sem Syllabus, organised by Canara College.

Dr. Mamataashree K

1) Conducted an Outreach Program on Grammar for SSLC students at Shanti Niketan School, Kukkikatte, Udupi.

2) Attended a One Day Workshop for NEP Hindi Syllabus at University College,

Mangalore.

3) Attended a One Day workshop NEP Hindi II Sem Syllabus, organised by Canara College.

Dr. Ramesh T.S.

1) BOS member of Mangalore University and BOS member of St. Aloysious (Autonomous) College, Mangalore.

2) BOE Member in Sanskrit of Mangalore University.

3) BOE Member in Sanskrit of Karnataka State Open University, Mysore.

4) BOE member in Philosophy of Mangalore University.

5) President of Mangalore University Sanskrit Teachers Association since 2009.

6) “Vidyarama Prashasti” was awarded by HH Sri Eeshapriyateertha Swamiji, Paryaya Sri Adamaru Matha, Udupi

7) Participated as a Resource Person in the one-day workshop for Mangalore University Sanskrit Teachers on the NEP degree syllabus for first and second semesters.

8) Participated as a guest for the Annual NSS Camp of Sri Poornaprajna Evening College at Hiriyadka.

9) Participated as a Resource Person for the Annual NSS Camp of Poornaprajna College at Neelavara.

10) Student Welfare Officer

Dr. Ananda Acharya U. V.

1) BOE Member in Sanskrit of Mangalore University.

2) Participated in a one-day workshop for Mangalore University Sanskrit Teachers on on the NEP degree syllabus for first and second semesters.

3) Participated and presented a paper on "Madhvasastragalalli Pratipadita Devatastutigalu" in National Sanskrit Seminar - Vedanta Darshanam at Sonda, Swarnavalli

Dr. Prakash Rao A

1) Member of BOE of Mangalore University (2022-23)

2) Member of BOS of Mangalore University (2022-25)

3) Member of BOS (NCC Subject) of Mangalore University (2021-24)

4) Member of BOS of St. Aloysius College, Mangaluru (2022-24)

5) Attended a one day syllabus revision workshop on NEP at University College Mangalore.

6) Attended a Faculty Development Program on Solving Problems & Making Decision (Online FDP) conducted by ICT Academy

7) Published a Research paper titled 'The Role of Higher Education in Empowerment of Women' in International Journal of All Research Education & Scientific Methods, An ISO & UGC Certified Peer-Reviewed

Multi-disciplinary Journal, Impact Factor: 7.429, Volume 10 Issue 2, February 2022.

8) Successfully completed NPTL- AICTE Faculty Development Programme on Infrastructure Economics from Indian Institute of Technology Madras funded by Ministry of HRD &GoI

9) Successfully completed NPTL Online Certification course on Education for Sustainable Development from Indian Institute of Technology Kharagpur funded by Ministry of HRD &GoI

10) Participated in a one day workshop on 'Implementation of NEP in Economics' Authored textbook Contemporary Indian Economy for II semester BBA/ B.Com and I semester BA students. ISBN 978-93-5636-850-7.

11) Presented a paper titled 'Impact of Digital Banking on Economic Development' in a one day National Seminar on 'Role of Digital Banking in Economic Development' at Nehru Memorial College Sullia.

12) Attended a one day workshop on 'Effective Classroom Management' at Upendra Pai Memorial College.

13) Attended a one day virtual National level webinar 'Self Development and Individual Excellence'.

Dr. Sowjanya.S.Shetty M

1) Member of Doctoral Advisory Committee, Department of Commerce MAHE ,Manipal and attended virtual DAC meetings for the Doctoral Research Proposal submission.

2) Attended a one day syllabus revision workshop on NEP on at University College Mangalore.

3) Participated in a Faculty Development Program on Presentation Skills (Online Live FDP) conducted by ICT Academy

4) Attended a one day workshop on Curriculum Enrichment and Communication Skills organised by Sri Poornaprajna Evening College on

5) Published Research paper titled 'The Role of Higher Education in Empowerment of Women' in International Journal of All Research Education & Scientific Methods, An ISO & UGC Certified Peer-Reviewed Multi-disciplinary Journal, Impact Factor: 7.429, Volume 10 Issue 2, February- 2022.

6) Successfully completed NPTL- AICTE Faculty Development Programme on Infrastructure Economics from Indian Institute of Technology Madras funded by Ministry of HRD & GoI.

7) Participated in a one day workshop on 'Implementation of NEP in Economics'.

8) Authored a textbook Contemporary Indian Economy for II semester BBA/ B.Com and I semester BA students. ISBN 978-93-5636-850-7.

9) Presented a paper titled 'Impact of Digital Banking on Economic Development' in a one day National Seminar on 'Role of Digital Banking in Economic Development' at Nehru Memorial College Sullia.

10) Attended a one day workshop on 'Effective Classroom Management' at Upendra Pai Memorial College.

11) Attended a one day virtual National level webinar on 'Self Development and Individual Excellence'

Mrs. Savitha G

1) Participated in a One Day Workshop on "Enriching Curriculum and Communication Skills", organized by Poornaprajna Evening College,

2) Participated in a 4 day FDP programme on "Academic Administration and Professional Development" at Poornaprajna College, Udupi.

3) Attended a Workshop on "Implementation of NEP in Economics" organized by Mangalore University Economics Association held at Besant Women's College Mangalore,.

4) Participated in a workshop on "Research Methodology-Application of tools and techniques for Data Analysis" at Poornaprajna College

Prof. Nithyananda

1) Delivered a Guest Lecture on Constitution of India, on the eve of Constitution Day, at Dr G Shankar Government women's First Grade College and PG Study Centre, Ajjarkadu, Udupi.

2) Delivered a Guest Lecture on Constitution of India at St. Mary's College,

Shirva on occasion of the celebration of Constitution Day.

3) Delivered a Guest Lecture on Constitution of India at Government First Grade College and PG Study Centre Thenkanidiyoor, Udupi.

4) Participated as a Judge at Government First Grade College, Kapu for the debate competition on "Achievements of Independent India and its Future Challenges".

Mrs. Shalini

1) Attended a one day workshop on "Syllabus in Sociology (NEP)" at University College, Mangalore.

2) Participated in a one day workshop on "Curriculum enrichment and communication skills" at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

3) Participated in a 5 day FDP on "Academic administration and Professional Development" at Poornaprajna College, Udupi

4) Participated in a one day workshop one day workshop on "NEP Syllabus of second semester B.A Sociology" at University College, Mangalore.

Mr. Parshwanatha

1) Attended a one day state level workshop on 'An Overview of Revised Syllabus of History as per NEP-2020' held at Kukke Subramanayeshwara college, Subramanya.

Ms. Sukanya

1) Attended an FDP programme topic 'Student counselling techniques' held at Poornaprajna College Udupi.

Mr. Sandeep

1) Executive member of MUCTA for the year 2021-22

2) Participated in a day national level online faculty development program on "Foregoing the spectrum of character building in modern human life" organised by dept of humanities and science from.

3) Participated in an international webinar on research methodology held @ MGM College Udupi.

4) Participated in a national webinar on Crypto taxation held @ milagres college Hampankatta.

5) Participated in a national webinar on accounting yesterday and tomorrow at Padua college of commerce and mgt Mangalore.

6) Participated in a national webinar on derivatives decoded in national webinar futures and options held @ St Aloysius College Mangalore.

7) Participated as a delegate and committee member in XIII State level convention of federation of teachers council of commerce and management in karnataka and a national seminar on NEP: creating

innovative eco system for sustainable entrepreneurship organised by MUCTA.

8) Participated in a national webinar on How to file ITR held @ GFGC Kavor.

2. Mrs. Madhulika V Bhat

1) Pursuing Ph.D from OPJS university, churu, Rajasthan, India

2) Presented and published a research article on "Work Life Integration of Unaided faculty members" Asia pacific ISO research journal, ISSN-2320-5502, E-ISSN 23474793

3) Completed a one week Faculty Development Programme on "Psychological skills for effective Teaching from from Teaching & learning center Ramanujam college, New Delhi

4) Resource person for the webinar "Resume writing & Building your LinkedIn Profile".

5) External Guide of Amity University-guided MBA graduate in her final project report for the year 2022.

6) Balance- Impact of Technology on working style" has been accepted for presentation & publication at the GRCF world International conference in Bangkok- Thailand .

Mrs. Dhanyashree

1) Participated and Presented a paper on "Computerized Human Resource Information & Management System – A huge Transformation in managing Human resource

in government sector" in one day National level seminar on "Emerging Business Trends: opportunities and challenges "organized by the department of post graduate studies and research in commerce, Kuvempu University , Jnanasahyadri, shankaraghatta.

2) Participated and completed an online course on Six Sigma (Short Course) conducted by E-Learning College.

3) Participated and completed an online course on Managing Anger(Short Course) conducted by E-Learning College.

4) Participated in a One Week Faculty development Programme on Open source Tool for Research held organized by Ramanujan College University of Delhi.

5) Invited as a Judge for the MAD -AD event Competition at Poornaprajna evening college.

6) Participated in a Four Week Induction faculty development programme organized by Ramanujan College University of Delhi.

7) Delivered a special lecturer on "Positive Attitude" to the students of Final year Commercial practice ,women's Polytechnic , Karnataka , Mangalore.

8) Participated in a National Webinar on Futures & Options organized by Department of commerce ,St.Aloysius College in association with MUCTA .

9) Participated in XIII State level convention

of Federation of Teachers' council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP: Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship organized by MUCTA .

10) Participated in a National Webinar – Youth and Athmanirbhar Bharath organized by Department of commerce , St. Aloysius.

11) Participated in a one Day National Webinar on Investment During Present. Time organized by Department of commerce, Canara College in association with MUCTA .

12) Participated in a Webinar on Accounting Yesterday & Tomorrow organized by Department of commerce , Padua College in association with MUCTA.

13) Delivered a special lecturer on Product Reliability –“Guarantee and Warranty” at Canara College, Mangalore to the students of consumer Forum.

14) Participated as a Delegate in One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

15) Invited as a Judge for a One day District level Pre University Fest on the occasion of Azadi ka Amruth Mahotsav for the event Spot Dance on at Shri Rama College , Kaladka.

16) Participated in a National Webinar on “Crypto Taxation” organized by

Department of commerce, Milagres College

17) Participated in a Webinar on “Role of Intellectual Property Rights in Business” organized by Department of commerce, Poornaprajna College .

18) Participated in a 3 day online FDP on “Empowering Commerce Teachers for NEP 2020” organised by Mangalore University in Association with MUCTA, GFGC Kavour and MAA.

19) Attended a one day workshop on BBA CBCS Syllabus Discussion for V semester, held at MPMGFGC,

20) Attended a District Neighborhood Youth Parliament Programme organized by Nehru Yuva Kendra, Udupi held at Poornaprajna College Auditorium.

Mrs. Preetha Maipady

1) Attended a National level webinar on ‘Crypto Taxation’ organized by Milagres College, Hampanakatta, Mangalore

2) Attended a District Neighbourhood Youth Parliament Programme organised by Nehru Yuva Kendra, Udupi held at Poornaprajna College Auditorium

3) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi

4) Participated in a 10 hour Faculty Development Program on Personality Development (Online FDP) conducted by ICT Academy

Ms. Vagdevi Madhyastha

1) Attended a National level webinar on 'Crypto Taxation' organized by Milagres College, Hampanakatta, Mangalore.

2) Participated as a Delegate in One Day Workshop on "I semester NEP B.com syllabus" held at St Agnes College, Mangalore.

3) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on "Curriculum enrichment and Communication skills" held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi .

4) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on "II semester NEP B.com syllabus" held at Besant Women's College, Mangalore.

5) Participated in a 7 days online FDP Empowering Commerce Teachers for NEP

Ms. Anusha K

1) Participated as a delegate in a Two Day Workshop for Youth Red Cross Programme Officers (ToT) organized by Indian Red Cross Society, Karnataka State Branch and Mangalore University Youth Red Cross on held at Ravindra Kalabhavana, University College, Mangalore.

2) Participated in a 9 Day National Level Online Faculty Development Program on "Foregoing the Spectrum of Character Building in Modern Human Life" organised by Department of Humanities & Science.

3) Participated in a 7 days online FDP on "Empowering Commerce Teachers for NEP 2020" organised by Mangalore University in Association with MUCTA, St. Agnes College, GFGC Kavor and MAA .

4) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on "Curriculum enrichment and Communication skills" held at Sri Poomaprajna Evening College, Udupi

5) Participated in a National Level Webinar on "Futures & Options" organised by Department of Commerce, St. Aloysius College (Autonomous), Mangalore in association with Mangalore University Commerce Teachers Association (MUCTA)

6) Attended a Two week National Level workshop on "How to write & Get your Research Paper published conducted by Essgee Digiskills.

7) Participated as a delegate and Committee member in XIII State level convention of Federation of Teachers' council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP: Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship organized by MUCTA .

8) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “II semester NEP B.com courses” held at Besant Women’s College, Mangalore

Mrs. Prathibha S Bhat

1) Participated in a 7 days online FDP on “Empowering Commerce Teachers for NEP 2020” organized by Mangalore University in Association with MUCTA, St. Agnes College, GFGC Kavor and MAA .

2) Participated as a delegate and Committee member in XIII State level convention of Federation of Teachers Council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP: Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship organized by MUCTA.

3) Participated and completed a 4 week Induction/orientation programme organized by Ramanujan College, University of Delhi.

4) Participated in a 7 day online FDP on Meaningful Research & Intellectual Property Rights organized by Ramanujan College, University of Delhi.

Ms. Jyothi Acharya

1) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

2) Participated in a 7 day online FDP on “Empowering Commerce Teachers for NEP 2020” organized by Mangalore University in

Association with MUCTA, St. Agnes College, GFGC Kavor and MAA.

3) Participated as a delegate and Committee member in XIII State level convention of Federation of Teachers Council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP: Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship organized by MUCTA.

4) Assisted the National Level Scout of World Award Discovery Workshop held at Dr. Annie Besant Scouts and Guides training and Camp centre Doddaballapur Bangalore.

5) Attended a State level Pre-ALT training camp held at Dr. Annie Besant Scouts and Guides training and Camp centre Doddaballapur Bangalore.

6) Participated in One day Webinar on the topic “ How to File Income Tax Returns” organized by Government First Grade College, Kavor in collaboration with MUCTA.

Mrs. Sumalatha P J

1) Participated as a delegate and Committee member in XIII State level convention of Federation of Teachers Council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP: Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship organized by MUCTA.

2) Participated and completed a 4 week Induction/orientation programme 2organized by Ramanujan College, University of Delhi.

3) Participated in a 7 day online FDP on Meaningful Research & Intellectual Property Rights organized by Ramanujan College, University of Delhi.

Ms. Deeksha S

1) Participated in a 7 day online FDP on “Empowering Commerce Teachers for NEP 2020” organised by Mangalore University in Association with MUCTA, St. Agnes College, GFGC Kavoor and MAA.

2) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

3) Participated in a National Level Webinar on “Futures & Options” organised by Department of Commerce, St. Aloysius College (Autonomous), Mangalore in association with Mangalore University Commerce Teachers Association (MUCTA).

4) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “II semester NEP B.com courses” held at Besant Women’s College, Mangalore .

Mr. Chakrapani

1) Attended a National level webinar on ‘Crypto Taxation’ organized by Milagres College, Hampanakatta, Mangalore (7/02/2022)

2) Attended a District Neighborhood Youth Parliament Programme organized by Nehru Yuva Kendra, Udupi held at Poornaprajna College Auditorium .

3) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

Mrs. Mallika N

1) Participated in a Four Week Induction faculty development programme organized by Ramanujan College University of Delhi.

2) Participated in a National Webinar on “Crypto Taxation” organized by the Department of commerce ,Milagres College.

3) Attended a District Neighborhood Youth Parliament Programme organized by Nehru Yuva Kendra, Udupi held at Poornaprajna College.

4) Participated in a Webinar on “Role of Intellectual Property Rights in Business”organized by Department of commerce, Poornaprajna College.

5) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “II semester NEP B.com courses” held at Besant Women’s College, Mangalore .

6) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

7) Invited as a Judge for the event Best Management Team- Building Edge Round for MAGNUM-2022- reg. A National level Commerce and Management Fest for post graduate students by the Department of Studies in Commerce, Mangalore University, Mangalagangothri.

Ms. Apoorva Mary Osta

1) Completed a 4 week Induction/ Orientation programme organized by Teaching & Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

2) Attended a National level Webinar on ‘Derivatives Decoded’ Organized by Department of Commerce, St. Aloysius College(Autonomous) Attended One day National Webinar on ‘Investment during the Present Time’ organized by Canara College, Mangaluru.

3) Attended a One day National Webinar on ‘Investor awareness program’ organized by R. K Tanreja College of Arts, Science & Commerce.

4) Attended the National Webinar on ‘Crypto Taxation’ organized by Milagres College, Mangaluru .

5) Attended a District Neighborhood Youth Parliament Programme organized by Nehru Yuva Kendra, Udupi held at Poomaprajna College Auditorium.

6) Attended a one day workshop on BBA CBCS Syllabus Discussion for V semester, held at MPMGFGC, Karkala.

Mrs. Jayalaxmi

1) A Research paper titled “An Impact of Human Resource Management (HRM) On Employee Performance” is published in Official Journal of Patent Office-Govt of India under Intellectual Property Rights (IPR) (Appln No. 202221036949)

2) A research paper titled “Customer Awareness and adaptability towards Digital Banking –A survey in Udupi” published in an International Peer-Reviewed Edited Book “Emerging Trends and Practices in Business, Commerce and Management, Volume -1 with ISBN 978-93-94727-74-8 and DOI 10.25215/9394727744.

3) Presented a paper titled “Women as Social Entrepreneurs-A Study of ownership challenges in Women” in XIII State level convention of Federation of Teachers’ council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP “Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship” organized by MUCTA on 7th and 8th May 2022.

4) Authored a Reference Book “Supply Chain Management” and published with ISBN Number 978-93-5506-155-3.

5) Completed ICSSR sponsored 10 days FDP on “Research Methodology” from 18-04-22 to 28-04-22 organised by S.M Shetty College of Science, Commerce and Management, Mumbai.

6) Invited as a Resource person and Trainer in a Training program on “Job Oriented Education System and Opportunities” organized by National Institute of SHG Training Center(NIST) Udupi.

7) Invited as a Resource Person in a workshop on “Education in Human Values” organized by Govt First Grade College Haleyangadi

8) Attended a Webinar Series for Teachers conducted by CENTA 2022. on “Igniting Young Minds for our Environment and Rivers”.

9) Attended a Webinar Series for Teachers conducted by CENTA 2022. “Creating lesson plans for student-centric Classes”.

10. Attended Webinar Series for Teachers conducted by CENTA 2. on “Classroom strategies for slow learners”.

11) Participated as a Delegate in a One Day Workshop on “Curriculum enrichment and Communication skills” held at Sri Poornaprajna Evening College, Udupi.

Mrs. Prathibha C Acharya:

1) BOE Member of Mangalore University

UG – Physics

2) Completed an Online Faculty Development Program on “Solving Problems and Making Decisions” conducted by ICT Academy.

3) Completed an Online one month faculty induction program and obtained Grade A+. Teaching Learning Centre, Ramanujan College University of Delhi in Collaboration with Ministry of Education Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching.

4) Participated in a Five Day Science Webinar Series held at St Philomena College, Puttur, D.K., Karnataka.

5) Attended a two-day workshop on Experiments and Instrumentation on Nuclear Physics organized by St. Philomena College, Puttur.

6) Participated in a One-day workshop on “Implementation of NEP in Undergraduate Physics Curriculum” organized by Association of Physics Teachers, Mangalore University at University College, Mangalore.

7.) Participated in a Science popularization program by C N R Rao Hall of Science, JNCASR, Bangalore, at Poornaprajna P.U. College, Admaru.

8) Organized Demonstration of Physics Experiments in Prajna Manthan-2 – A quality improvement programme for the teachers of Poornaprajna School at Sangameshwarpet.

9) Co-ordinated a one day Physics orientation program “FOR THE LOVE OF PHYSICS” for PU students of Poornaprajna Pre-University College, Udupi, on

10) Co-ordinated Recording of talks given by students of all streams that broadcasted in “Yuvavaani” programme of AIR Mangalore in Poornaprajna College.

11. Delivered a lecture on “Why B.Sc. in PPC” for the students of Poornaprajna P.U. College Adamaru,

12. Coordinated the program in connection with ‘Hiroshima Day - Remembrance of Hiroshima incident’ that has been recorded by AIR Mangalore and broadcasted.

Mr. Atul Bhat

1) Organized a Sky-watch for students of Poornaprajna College.

2) Organized a Sky-watch at Govinda Dasa College Surathkal.

3) Organized a Sky-watch for the students of Department of Atomic and Molecular Physics, MIT, at Poornaprajna college.

4) Invited as a resource person and delivered online talk on ‘Geminids Meteor Shower, for School students of Udupi, organized by DDPI, Udupi.

5) Invited as a resource person and delivered an online talk on ‘Black Holes, and their invisible beauty’, for Shri Mahaveera College.

6) Attended a State-level conference on Renewable Energy Challenges and Opportunities at St. Aloysius College

7) Organized a Sky-watch for Poornaprajna Pre-University College, Admar & Invited as a Guest and Resource Person on Public TV , TV9, News First and Namma TV to talk about the Starlink Satellite chain.

8) Invited as a Resource person on TV9 Kannada to speak about the James Webb Space Telescope.

9) Attended the 5-day workshop – Olympiad Exposure Camp organized by Homi Bhabha Center for Science and Education.

10) Invited as a resource person to speak on ‘Calendar from Astronomy’ by Bombay South Kanara Brahmin Association .

11) Invited as a resource person to speak on the ‘Celestial Sphere’ by ‘SJB Institute of Technology Bengaluru

12) Invited to give a talk for Talent Search Program by Karnataka Science and Technology Academy on the topic ‘Rotational Mechanics’.

13) Invited as a member of the organizing committee for Mangalore Chapter of Vigyan Sarvatra Pujyate – A national level science festival, by Pilikula Regional Science Center .Was included in the list of panel members, judges and coordinators during the program.

14) Invited as the Chief Guest for Science Day Celebrations at Christ King PU College on.

15) Invited to give a talk on 'Milestones of Science and Technology' at Christ King High School.

16) Invited as a Resource Person for the talk on Astronomy at the Dharward Regional Science Center as a part of their Decennial celebrations.

17) Invited as a Resource Person by Pilikula Regional Science Center, Mangaluru to talk and demonstrate experiments on Equinox.

18) Delivered a lecture on "Why choose physics" for the students of Poornaprajna P.U. College Adamaru,.

19) Invited as a resource person to talk on Astronomy at the Quality Improvement Program organized by Udupi Sri Adamaru Matha Education Council, for the teachers of Poornaprajna Schools, at Poornaprajna Education Center, Sangameshwarapete.

20) Attended a two-day workshop on Experiments and Instrumentation on Nuclear Physics organized by St. Philomena College, Puttur.

21) Organized a sky-watch program for the students of NSS Annual Special Camp of our college, at Neelavara Goshale.

22) Invited as a Resource Person for Skywatch program at the following institutions:

i. Bhandarkar's College of Arts, Science and Commerce

ii. Govt. Higher Primary School, Nilkod, Honnavara Excellent High School and PU College, Sundry.

iii. Shri Madhva Vadiraja Institute of Technology and Management St. Joseph's High School, Kundapura.

23) Invited as a resource person at Eureka – science camp for students of class 9 and 10 at organized by Vivekananda PU College, Puttur

24) Invited as a resource person by Southern Maine Astronomers' Club, Maine, United States of America to speak on Indian Astronomy on 6th May 2022.

25) Invited as a resource person at the Prajna Manthan II - Quality Improvement organized for the teachers of Poornaprajna Schools of Karnataka, at Poornaprajna Education Center, Sangameshwarapete.

26) Invited as a resource person at the Conferencia de Universidad Galileo by Galileo University, Guatemala City, Guatemala to speak on Astronomy in India.

27) Attended a two-day national level workshop on Nuclear Radiation – Instrumentation and Experimentation at St. Philomena College, Puttur.

28) Invited as a resource person by Pilikula Regional Science Center to speak on Asteroid Day at Govt Teachers Training Institute, Mangalore.

29) Attended and Completed, an Online Two-Week Refresher Course in Physics organized by Teaching Learning Center, Ramanujan College, University of Delhi in association with K.L.E. Society S.K. Arts College and H.S.K. Science Institute, Hubballi, Accepted as a Life Member of Indian Association of Physics Teachers beginning 2022.

30. Accepted as an Associate Member of Astronomical Society of India beginning 2022.

Dr. B. Lakshmeesh Rao

1) Organized VijnanaPrajna Malika a One Week Webinar for Rural Highschool students, Teachers and General public, in association with Pilikula Regional Science Centre, Mangalore,

2) Attended and Completed a "Four-week Induction/Orientation program for Faculties in Universities/Colleges/Institution of Higher Education" organized by Teaching Learning Center, Ramanujan College, University of Delhi, under Ministry of Education, Pandit Madan Mohan Malaveeya National Mission on Teachers and Teaching.

3) Participated in a Conference on Strategies for betterment of Higher Education and Governance of Universities, Organized by Forum of Former Vice Chancellors of Karnataka State Universities and Mangalore University, at Mangalagangothri, Mangalore University.

4) Participated in NAAC sponsored One Day National Seminar on Emerging Challenges and Changes in Student Centric Learning and Challenges in Sustenance of Best Practices in Higher Education, Organized by RTE Society's Arts, Science and Commerce Degree College, Ranibennur.

5) Participated in a workshop on Research Methodology -Application of Tools and Techniques for Data analysis,.

6) Participated in Extension/Science popularization program by C N R Rao Hall of Science, JNCASR, Bangalore, at Poornaprajna Education Centre, Sangameshwarapete, Published a research article, entitled, "Preparation, characterization of SF- HPMC blend films and SF microparticles", in in a scopus indexed journal "Materials Today: Proceedings" (Volume 49, Part 5)doi: <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.08.048>

7) Published a research article, entitled, "Preparation and characterization of silk fibroin-polyvinyl alcohol (PVA) blend films for food packaging materials", in a scopus indexed journal "Materials Today: Proceedings" (Volume 55, Part 1)doi: <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2022.02.034>

Dr. Ramu L.

1) Completed an online two - week refresher course in "Physics" and obtained Grade A+. Teaching Learning Centre, Ramanujan College University of Delhi in Collaboration with Department of Physics, Harish Chandra Post Graduate College, Varanasi, Uttar Pradesh and Department of Physics, Hemvati Nandan Bahuguna Garhwal University, Srinagar, Garhwal, Uttarakhand under the aegis of Ministry of Education Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching.

2) Completed an online one month Faculty Induction Program (FIP) and obtained Grade A+. Teaching Learning Centre, Ramanujan College University of Delhi in Collaboration with Ministry of Education Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching.

3) Participated in NAAC Sponsored one day national seminar "Emerging challenges and changes student centric Learning and Challenges in sustenance Best practices in Higher education" Organized by R. T. E. Society's Arts, Science and Commerce Degree College, Ranebennur-581115, Karnataka

4) Delivered a talk on "Career Opportunities for the Science Graduates" Organised by Science Association, Sri. Bhuvanendra College, Karkala.

Dr. Sudarshan Shetty

1) Co-author of book 'A textbook of Chemistry', for B. Sc. first semester. As per Mangalore University NEP Syllabus-2021. Published by association of Chemistry teachers of Mangalore University. ISBN: 978-93-91679-08-8

2) Co-author of book 'A textbook of Chemistry', for B. Sc. second semester. As per Mangalore University NEP Syllabus-2021. Published by association of Chemistry teachers of Mangalore University. ISBN: 978-93-91679-53-8

3) BOE member of SDM College Udupi.

4) BOE member of Mangalore University UG Chemistry.

5) Participated in a one day International webinar on "Best Practices in Online Chemistry Practical's" held at St. Aloysius College (Autonomous), Mangalore on 9th January 2022.

6) Participated in an International webinar on "Recent trends in Photochemistry" held at St. Joseph's College (Autonomous), Bengaluru.

Dr. Mahesh Bhat

1) E Vijaya Sekhar, Rangaswamy, J. Mahesh Bhat, Naik, N. 2-(4-nitrophenyl) iminomethyl phenol Schiff base metal complexes: Synthesis, spectroscopic characterization, anticancer and antimicrobial studies. *Inorganic Nano-metal Chemistry*. 2022.

2) Successfully completed a 4-Week Induction/Orientation Programme for “Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education” obtained Grade A+. Conducted by ‘Teaching Learning Centre, Ramanujan College University of Delhi under the aegis of Ministry of Education Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching.

3) Participated in the one day International webinar on ‘Recent Trends in Photochemistry’ organized by the Department of Chemistry, St. Joseph’s College (Autonomous) Participated in the one day webinar on ‘Intellectual Property Rights’ organized by Institution’s Innovation Council (IIC), in Association with Department of Chemistry, KLE Society’s J. T. College, Gadag,

Mrs. Suparna

1) Registered for PhD programme in Chemistry at Mangalore University, Konaje.

2) Participated in an International webinar on “Recent trends in Photochemistry” held at St. Joseph’s College (Autonomous), Bengaluru.

3) Participated in an online science day lecture on emerging trends in science and future prospects organized by M J S government P G College Bhind, Madhya Pradesh.

4) Successfully completed a four week orientation programme for faculty in colleges of higher education and obtained A+ grade at teaching learning centre Ramanujan College , University of Delhi.

Dr. Rangasway J

1) Neelufar., Rangaswamy. J., Ankali, K.N., Naik, N., Nuthan, B.R., Satish, S. The Mn(II), Co(II), Ni(II) and Cu(II) complexes of (Z) - N ’ ((1 H - i n d o l - 3 - y l) methylene)nicotinohydrazide Schiff base: synthesis, characterization and biological evaluation. *Journal of the Iranian Chemical Society*. June, 2022.

2) Revanna, B. N. Madegowda, M. Neelufar., Rangaswamy, J., Naik, N.. A Novel Schiff Base Derivative as a Fluorescent Probe for Selective Detection of Cu²⁺ ions in buffered solution at pH 7.5: Experimental and Quantum Chemical Calculations. *Journal of Molecular Structure*, 2022, 1254, 132327.

3) E Vijaya Sekhar, Rangaswamy, J., Mahesh Bhat, Naik, N. 2-(4-nitrophenyl) iminomethyl phenol Schiff base metal complexes: Synthesis, spectroscopic characterization, anticancer and antimicrobial studies. *Inorganic Nano-metal Chemistry*. 2022.

4) Successfully completed a 4-Week Induction/Orientation Programme for “Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education” from 21 March – 19 April, 2022 and obtained Grade A+. Conducted by ‘Teaching Learning Centre, Ramanujan College University of Delhi under the aegis of Ministry of Education Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching.

5) Participated in an International Webinar on Rheometry and its applications in exploring materials characteristics and technological potential organized by Centre for Research and Innovations, Adichunachanagiri University, BG Nagara, Mandya.

6) Participated in the one day International webinar on 'Recent Trends in Photochemistry' organized by the Department of Chemistry, St. Joseph's College Autonomous)

Dr. Vijayalakshmi. C. Bhat

1) Member of Board of Studies in Botany of Mangalore University.

2) Member of Board of Examination in Botany of Mangalore University.

3) Member of Board of Studies in Botany of St. Aloysius College (Autonomous), Mangalore.

4) Attended a workshop on NEP Curriculum of Botany organised by 'Vanashree (The Botany teachers Association of Mangalore University) and SDM college (Autonomous) Ujire.

Ms. Pratheekha

1) Cleared Ph.D course work examination in Botany, CDOS in Botany, University of Mysore. (17-02-2022)

2) Attended a one week International Virtual Lecture Workshop on "Recent Advances & Current trends in Biological Science", organized by Davanagere University,

DOS in Botany Shivagangothri, P.G centre, G.R Halli, Jnanagangothri, Chitradurga-

3) Attended a One day Workshop on "Curriculum enrichment & Communication skills" organized by Sri Poornaprajna evening college, Udupi.

4) Attended a Faculty Development programme on "Academic Administration & Professional Development" organized by Poornaprajna college Attended Scientica-22 Fest organized by Canara College Mangalore.

5) Participated in NEP Curriculum workshop hosted by Vanashree (The Botany teachers Association of Mangalore University) at SDM College Ujire.

Dr Santhosh Kumar

1) BOE member of Zoology for Mangalore University.

2) Organized invited talk by inviting resource person Dr. Guruprasad Kalthur, Department of Reproductive Science MAHE, Manipal, on "Modern Trends in Reproductive Biology".

3) Organized various competitions for students in connection with college day celebration.

4) Participated in a two week DBT-Karnataka Skill Vigyan Programm on "Advanced techniques in Genetic Engineering and Immuno-technology, organized by the Dept. of Biosciences, Mangalagangothri, Mangalore University.

8) Participated in a two day leadership programme organized by FSL INDIA, Kundapur.

9) presented a paper in National Conference on 'Fresh Wwater and Marine Fisheries in India' organized by the Dept. of Zoology, St. Aloysius College, Mangaluru.

10) Successfully guided 41 final B.Sc. students for their project work in the field of Environment and Wildlife biology.

11) Organized Lecture series on August 8th and 10th for the final B.Sc. student on the topics of Reproductive and Developmental biology by Dr. Guruprasad Kalthur., Professor, Department of Reproductive Science MAHE, Manipal and Dr. Sneha., Professor, Department of Anatomy, MAHE, Manipal.

12) Organized 2 - day fieldwork based workshop in association with Mr. Ramprasad Rao and Mr Sheshadri, Freelance Researcher and Naturalist., for the final B.Sc. student on August 8-9 at Mala, Karkala.

13) Organized a one-day laboratory based workshop in association with Department of Reproductive Science MAHE, Manipal for the second B.Sc. student on August 3rd week.

Dr. Raghavendra A (Principal)

1) Attended a National Level Seminar on "Computational Mathematics and Research Culture" as a CHIEF GUEST, at St Agnes College, Mangaluru

2) Attended the 18th Annual Conference of ADMA and Graph Theory Day held at Vellalar College for Women, Erode.

3) Presented a paper entitled "Reverse Topological indices of some molecules in drugs used in the treatment of H1N1" in 6th International Conference on Combinatorics, Cryptography, Computer Science and Computing, , Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran.

Mr. Rakesh

1) Completed a Five days online Faculty Development Programme on " Scientific Application Packages for State of the art Technical Computing" organised by Department of Mathematics , School of Engineering, Presidency University

2) Attended a One day work shop on II and IV sem lab Manual & Blow up conducted at University College , Mangalore

Mr. Dhanraj

1) Attended a One day work shop on II and IV sem lab Manual & Blow up conducted at University College , Mangalore

Mrs. Gethanjali

1) Presented a paper entitled "Connected Resolving Set" in 18th Annual Conference of ADMA and Graph Theory Day held at Vellalar College for Women, Erode Attended National Level Seminar on "Computational Mathematics and Research Culture", at St Agnes College, Mangaluru

2) Attended a one day Workshop on “Curriculum Enrichment and Communication Skills”, at Poornaprajna College and Post-graduate Centre, Udupi

3) Attended a One day work shop on II and IV sem lab Manual & Blow up conducted at University College , Mangalore

Ms. Amrutha

1) Completed a one week faculty Development Programme on “Data analytics and mathematical software” organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College and obtained Grade A+.

2) Attended one day workshop on Curriculum Enrichment and communication Skills organized by Poornaprajna Evening College Udupi

3) Attended 5 days FDP on Academic Administration and Professional Development organized by Poornaprajna College and Post graduation centre Udupi

Ms. Rachana

1) Completed a one week faculty Development Programme on “Data analytics and mathematical software” organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, obtained Grade A+.

2) Attended a one day workshop on Curriculum Enrichment and communication Skills organized by Poornaprajna Evening College Udupi

3) Attended a 5 day FDP on Academic Administration and Professional Development organized by Poornaprajna College and Post graduation centre Udupi

Mr. B Gautam Shenoy

1) Presented a paper entitled “Reverse Topological indices of some molecules in drugs used in the treatment of H1N1” in 6th International Conference on Combinatorics, Cryptography, Computer Science and Computing, , Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran.

2) Participated in an International webinar on “Modular forms and its application”, organised by Department of Mathematics The National Institute of Engineering, Mysuru, held .

3) Participated in a one week faculty development programme on “Data Analytics and Mathematical Software Tools” organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi

4) Published a Research article: Vadiraja Bhatta, G.R., Manasa, K.J., Gautham Shenoy, B., Poojary, P., Chaithra, B.J., 2021. Introduction to NeutroNearing. Neutrosophic Sets and Systems, 46, pp.445-455.

5) Published a Research article: Narahari Swamy, Prasanna Poojary, Gautham B Shenoy, Raghavendra A, Badekara Sooryanaryana, Nandini Poojary.

Reverse topological indices of some molecules in drugs used in treatment of H1N1. Biointerface Research in Applied Chemistry.

6) Presented a paper entitled “ Topological indices of compound used in the treatment of Corona virus” in the national level seminar on Computational Mathematics and Research Culture, May 26, 2022, Department of mathematics, St Agnes College, Mangaluru.

7) Presented a paper entitled “ Topological indices based on degree of some molecules in drugs used in the treatment of H1N1” in 18th Annual Conference of ADMA and Graph theory day , June 9-11, 2022, Vellalar College for Women, Erode, Tamilnadu.

Mr. Nitish Kumar R

1) Participated in an International webinar on “Modular forms and its application”, organized by Department of Mathematics The National Institute of Engineering, Mysuru,

2) Completed a one week Faculty Development Programme on “Data Analytics and Mathematical Software Tools” organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College and obtained Grade A+.

3) Participated in a three day International E-Seminar on Advances in Mathematical Sciences (ISAMS-2022) Organized by Department of Mathematics, School of Physical Sciences, Central

University of Karnataka, Kalaburagi Attended and completed Low code AI: Making AI Accessible to Everyone workshop at MATLAB EXPO 2022 held in online mode.

4) Presented a paper entitled “Toughness of some graphs” in the national level seminar on Computational Mathematics and Research Culture, Department of mathematics, St Agnes College, Mangaluru.

.Ms. Divya Acharya

1) Cleared Karnataka State Eligibility Test exam in 2021.

2) Participated in the National Workshop on “Recent Trends in Mathematical Sciences” organized by the Department of Mathematics, Mangalore University, Mangalagangothri, Mangaluru.

3) Participated in a one week faculty development programme on “Data Analytics and Mathematical Software Tools” organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

4) Participated in a three day International E-Seminar on Advances in Mathematical Sciences (ISAMS-2022) Organized by Department of Mathematics, School of Physical Sciences, Central University of Karnataka, Kalaburagi Participated in summer camp of MTTs 2022 program as teacher participant held at IISER Thiruvananthapuram.

Ms. Ramya S

1) Participated in an International Virtual Workshop on “Structural Mathematics using Graph Theory” organized by Department of Mathematics, SRMIST, Ramapuram, Chennai

2) Participated in the National Workshop on “Recent Trends in Mathematical Sciences” organized by the Department of Mathematics, Mangalore University, Mangalagangothri, Mangaluru.

3) Participated in an Expert talk on “Mathematical Modeling for Hyperspectral Remote Sensing Applications” organized by Department of Mathematics, SRMIST, Ramapuram, Chennai.

4) Participated in an International Webinar on “Elliptic Zeta Function” organized by PG and Research Department of Mathematics, Theivanai Ammal College for Women, Villupuram.

5) Participated in a three days International E-Seminar on Advances in Mathematical Sciences (ISAMS-2022) Organized by Department of Mathematics, School of Physical Sciences, Central University of Karnataka, Kalaburagi

Mr. Srikantha M

1) Completed RPA Design and development V3.0 by UiPath Academic Alliance on 1/3/2022

2) Completed certificate courses “Microsoft Azure Essentials”, “Python for Machine Learning” and “Introduction to Data Science” by Great Learning.

3) Participated as a resource person in Celebration of National Science day at Government First Grade College, Tenkanidiyoor.

4) Conducted “Python Programming” certificate course for BSc students.

5) Certificate course “Web Development” was conducted for BSc students “Web site creation with AI” programme was conducted.

6) “Golden Ratio” talk was conducted

Mr. Aravind Sharma

1) Completed RPA Design and development V3.0 by UiPath Academic Alliance

2) Conducted “Python Programming” certificate course for BSc students A Workshop on “Excel and Ms-word”

3) Participated in “Microsoft Azure data fundamentals” online FDP programme by ICT Academy.

Ms. Rashmi K A

1) Completed RPA Design and development V3.0 by UiPath Academic Alliance.

2) “RPA basics and introduction to UiPath” information was given to B.Sc students.

3) Certificate course “Web Development” was conducted for BSc students Participated “Microsoft Azure data fundamentals” online FDP programme by ICT Academy.

Dr. Vinay Kumar D

1) Completed a one month Faculty Induction Program conducted by Ramanujan College, New Delhi.

2) Gave a special talk on “Re-accreditation process of HEI (as per new manual)” in Poornaprajna Evening College, Udupi

3) Attended an International Webinar on “Small Libraries, Great Impact” organized by Goswami Ganesh Dutta Sanatan Dharma College, Chandigarh.

Mrs. Sriraksha U.

1) Participated in a 10 hour faculty development program on Personality development organized by ICT academy.

2) Attended a national level webinar on the topic how to file income tax returns organized by GFGC Kavour, Mangalore,

3) Participated in the faculty development programme on Developing management cases held at Poornaprajna Institute of Management Udupi.

Mr. Prashanth Kumar N

1) Participated in the National level webinar on Crypto taxation organized by Department of commerce & Internal Quality and assurance cell of Milagres college, Hampankatta Mangalore in association with MUCTA.

2) Participated in the faculty development programme on Developing management cases held at Poornaprajna Institute Of Management Udupi.

3) Participated in the FDP on academic administration and professional development organised by Poornaprajna College Udupi.

Ms. Krithika

1) Participated in the faculty development programme on developing management cases held at Poornaprajna Institute Of Management Udupi.

2) Participated in the FDP on academic administration and professional development from march at organised by Poornaprajna College Udupi.

STUDENTS' COUNCIL REPORT 2021-22

The activities of the Students' council began with the nomination of class representatives by the Principal and Student Welfare Officers. Ms. Vindhya Acharya K of III B.A was nominated as the President of the Council, Ms. Madhumathi Acharya M of III B.Sc, Ms. Vinutha Kamath of III BBA, and Ms. Raksha G. G of III B.Com as student secretaries. Various associations and departments conducted numerous programmes and activities during the academic year.

SCIENCE ASSOCIATION

Mr. Rakesh, Dept of Mathematics is the convener. Dr Mahesh Bhat, Dept. of Chemistry, Mrs.Dhanya, Dept. of Statistics, Mrs Divya Vasanth kumar, Dept. of Physics, Ms Pratheeksha, Dept. of Botany, Ms. Apoorva, Dept. of Zoology are the Staff Co ordinators of the Association. Ms. Apeksha Acharya III B.Sc (BZC) Ms Swathi, III BSc (PSM) are the Student Secretaries

ACTICVITIES OF SCIENCE ASSOCIATION

Activities of Science Association 2021-22 was inaugurated by Dr. Sahana, Research Scientist, Max Plank Institute of Chemical Physics of Solids, Dresden, Germany .

1) Organised a guest talk on "Opportunities in Biostatistics" by Mr. Veerendra Nayak, Associate Statistician, Glaxo Smithkline Pharmaceuticals, Bangalore.

2) Organised a talk on "Vedic Mathematics tricks" by Mr Pramodh Bhagavath , III BSC(PCM).

3) Arranged a field visit of science association students to "B- SAFE Centre of Excellence, Bharathiya Vikasa Trust (BVT), Manipal .

4) Organised a guest talk on "Stress Management Through Yoga" by Mrs.Chethana, College of Yoga and Research.

5) Organised a state level workshop on "Scope of Research in Basic Science- Apprentice with scientists" in association with Poomaprajna Institute of Scientific Research (PPISR), Bangalore.

6) The following were the invited talks by resource persons during this workshop.

7) Talk on "Role of catalysis in eco-friendly synthesis of fuels and Chemicals" by Dr. Ganapathi V Shanbhag, HOD& Associate Professor, Material Science, PPISR.

8) Talk on “Take your food as Medicine and keep away diabetes from your life” by Dr. Anandh K, Associate Professor, Biological Sciences, PPISR.

9) Talk on “What exactly is green hydrogen and why do we need it?” by Dr. D H K Murthy, Assistant Professor, Material Science, PPISR.

10) Talk on “How to run a car using Hydrogen?” by Ms Sujana C, Research Scholar, PPISR.

11) Talk on “Introduction to biomass processing technologies for production of Chemicals” by Dr. Sanjeev P Maradur, Associate Professor Material Science.

12) Talk on “Story of Phase transitions: From Classical to Quantum by Mr Ranjithkumar , Research Scholar.

13) Talk on “How do we age? The story of telomere” by Ms Shrilaxmi S, Research Scholar.

14) Talk on “Randomness, Information and Quantum Mechanics” by Mr. Vinodh Rao, Research Scholar.

15) Talk on “Protein crystallography: A way to see the the biological machines at action” by Dr. Udupi A Ramagopal, Academic Dean and Associate Professor, Biological Sciences.

16) Talk on “Sensors for Daily life: Fundamentals and Applications” by Ms Chethana, Research Scholar.

17) Talk on “Geometry in Quantum matter” by Mr Karthik Y R, Research scholar.

18) Arranged “Celebration of National science Day 2022”. As a part of this celebration the Association arranged the following Activities/Programs

19) Seminar by Ms. Subhashree, Mr Krishna Prasadh, Mr Chennabasava , III BSC, Participants of State level Science Seminar competition

20) Talk on the theme “Integrated Approach in Science and technology for Sustainable Future” by Ms Aditi, II Bsc.

21) Talk on “Role of Software in career opportunities” by Mr Samapath , Data scientist, Apple.

22) Chart Exhibition and Chart making Competition were arranged.

23) Documentaries on Subramanyam Chandrashekar , Contribution of Various Scientists in India, Gaganyan were screened for all science association students

24) Conducted a competition “SELL IT WELL”

25) Arranged "Celebration of World Environmental Day 2022" .As a part of this celebration the Association arranged the following Activities / Programs

26) An awareness skit "Plastikasura" by Science students.

27) Awareness Documentary by Mr Pramodh Bhagavath , III BSC(PCM).

28) A talk on World Environmental Day by Ms Suidha , II BSc.

29) Group Activities by Science Association Students were arranged.

30) Organized a guest talk on "Programming Job in Pharma Domain" by Mr Gawreesh , Senior Statistician in Syneos Health Company.

31) Conducted competitions like Speech don't glitch, Fiction flack, Brain Teaser, Talk Collusion, Sci-cutter etc

32) Organized Valedictory program for activities of science association. Dr. Ajith KS, Professor & Physician was invited as a resource person for the program. He gave a talk on "Role of Panchakarma in Ayurvedha".

Students' Acheivements

1) Krishna Prasad of III BSc, Subhashree, of III BSC and Chennabasava of III BSc have participated in the KRVP

University level elocution Competition held at Uppinangadi on and won the first prize. They got selected for State level competition.

2) Krishna Prasad of III BSc, Subhashree, of III BSC and Chennabasava of III BSc have participated in the KRVP State level elocution Competition held at Gulbagra University.

3) Our students have participated St. Aloysius Annual Fest and Won the following prizes in the fest. Zoology - First Prize- Aditi - II B.Sc&Vaishnavi - I B.Sc Botony - Second Prize-Channabasava - III B.Sc & Rishabh - I B.Sc. Mock Press - Second Prize- Rishabh - I B.Sc Treasure Hunt - First Prize-Sanskriti - III B.Sc. Physics - Second Prize-Chitrika - II B.Sc & Clarida - II B.Sc Genopoly - Second Prize-Channabasava - III B.Sc & Rishabh - I B.Sc. Also, Science team won the Over all runners up in Alchemy.

4) Our students won the following prizes in National level Fest " SCIENTICA 2022" held at Canara College, Mangalore.

a) Chemistry Event- Second (Akshay, 3rd Bsc A)

b) surprise Event - Second (Hashim, 3rd Bsc A) PPC science Team got the Overall Runners-up

c) Ms. Ashritha Udupa , III BSC(BZC) & Ms Chaitrika II BSC (PCM) participated in a University level Paper presentation on Science topics competition held at Mahaveera College, Moodabidre.

d) Ms Adithi of II BSc has got selected to receive INSPIRE Scholarship.

e) Mr. Anirudh of III BSC got the second prize in National level Painting competition held at science and Technology Bangalore.

POORNAPRAJNA AMATEUR ASTRONOMERS' CLUB (PAAC)

This year the Poornaprajna Amateur Astronomers' Club continued its online presence, for the benefit of the students of the college and public alike. The following are the regular activities by PAAC online.

1) Monthly Astronomy Calendar (English and Kannada)

2) Monthly Full Moon Info graphic (English and Kannada)

3) Astronomy Info graphics

4) Connect the Dots – Astronomy Constellations - Activity

5) Astronomy Crossword in English and Kannada.

In addition to the above, PAAC also started providing Monthly Sky maps online in English and Kannada.

Apart from this. PAAC also organized the following programs this year:

6) Telescope Training and Orientation program for the students of 1st B.Sc. in PAAC

7) Talk on 'Celestial Hide and Seek' and alumni interaction with Dinesh Hebbar

8) Sky-watch program organized for the students of GovindaDasa College

9) Sky-watch program for the students of Poornaprajna College

10) Sky-watch program for the students of Department of Atomic and Molecular Physics, MIT at PPC, Udupi.

11) Student-Alumni interaction with Mr. Sampath Kumar and Mr. Adithya SN.

12) Sky-watch program at Poornaprajna Pre-University College, Adamar.

13) Sky-watch at Bhandarkar's College of Arts, Science and Commerce Conducted experiments on Equinox day in association with Pilikula Regional Science Center at the center.

14) Sky-watch program for the students of Govt. Higher Primary School, Nilkod .

15) Sky-watch program for the students of St. Joseph's Higher Primary School.

16) Sky-watch program at Excellent High School and PU College, Sunnari

17) Virtual Sky-watch program at Sri Madhva Vaadiraja Institute of Technology and Management .

18) Live Stream of Zero Shadow Day on YouTube.

19) Sky-watch at the Annual Special Camp by NSS of the college

20) Student-Alumni Interaction with Mr. Vinayaka Shenoy and Mr. Suraj Shenoy

21) Chyawan Hegade, Shubhashri Shenoy, Samrudhi K and Mohammad Hashim of III B.Sc. and Chaithrika of II B.Sc. along with PAAC co-ordinator, Atul Bhat participated in the International Asteroid Search Campaign in July 2022 and identified 3 potential asteroid candidates, in the data from PANSTARSS telescope.

Along with the above programs, PAAC students and co-coordinators have been invited to deliver talks and lectures on Astronomy by several national and international organizations and were also invited on National TV channels to speak on various Astronomy phenomena.

Students' Achievements

1) Mohammad Hashim, Chyawan Hegade, Shubhashri Shenoy of III B.Sc. along with Chaithrika, Akhila, Namana Herali and Jayalakshmi of II B.Sc. have acted as content developers and editors for the PAAC Daily Posts for the Club's social media presence.

2) Suvidha Pandith of II B.Sc. was in-charge of the Club's social media presence and managed the club's activities on various platforms for the year.

3) Shurbhashri Shenoy and Samrudhi of III B.Sc. represented PAAC in various social media groups and clubs and posted content and spread awareness on behalf of the club on Astronomy.

4) Shubhashri Shenoy and Chyawan Hegade of III B.Sc. were selected for Summer Research Project at premier institutions to work on Projects in the domain of Astronomy.

5) Mohammad Hashim of III B.Sc. successfully built an 8-inch telescope from scratch under the pupilage of Sri Venkataramana Upadhyaya of Saligrama.

6) Shahjahan of II B.Sc. submitted a paper on the Investigation of Composition of Lunar Surface using Chandrayan -2 data for the Lunar Hackathon organized by SSERD, Bengaluru.

7) Chyawan Hegade, Shubhashri Shenoy, Samrudhi K and Mohammad Hashim of III B.Sc. and Chaithrika of II B.Sc. along with PAAC co-ordinator, Atul Bhat participated in the International Asteroid Search Campaign in July 2022 and identified 3 potential asteroid candidates, in the data from PANSTARSS telescope.

8) Chyawan Hegade gave a talk on Telescopes at the Quality Improvement Program at PPEC, Sangameshwarapete on 16th May 2022, for the teachers of Poornaprajna Institutions.

9) Chyawan Hegade also gave a talk and demonstration of Telescopes at the Annual Special Camp of our College at Neelavara.

10) Mohammad Hashim & Chyawan Hegade of III B.Sc. exhibited excellent technical skills, managing the logistics for the following sky-watch events:

i) Bhandarkar's College of Arts, Science and Commerce, Kundarpura.

ii) Excellent High School and PU College, Sunnary, Kundapura on.

iii) Shri Madhva Vadiraja Institute of Technology and Management.

iv) St. Joseph's High School, Kundapura

v) Quality Improvement Program at PPEC Sangameshwarapete

11) Chyawan Hegade of III B.Sc. and Chaitrika B.M. of II B.Sc. demonstrated leadership, communication and technical skills during the Founders' Day Program at Poornaprajna Education Center, Bhadravati.

12) Mohammad Hashim of III B.Sc. demonstrated technical skills during the Live Stream of the Zero Shadow Day .

13) Sandeep and Shreesha Prabhu of II B.Sc. exhibited excellent technical skills, managing the logistics for the sky-watch program at Poornaprajna Pre-University College, Adamaru.

14) Shubhashri Shenoy of III B.Sc. gave a talk on building paper rocket models as a hobby at Poornaprajna Pre-University College, Adamaru

15) Mohammad Hashim, Shubhashri Shenoy & Chyawan Hegade of III B.Sc. Chaitrika and Namana of II B.Sc. exhibited excellent technical skills, managing the logistics during the skywatch program for Department of Atomic and Molecular Physics, MIT Manipal .

LIFE SCIENCE CLUB

Ms. Apoorva V K, Department of Zoology is the convenor & Mr. Vikas G K, Department of Zoology is the staff advisor for the academic year 2021-22

Ms. Aditi of II B.Sc. A & Ms. Ayesha Fathima of I B.Sc. are the student secretaries. The Club conducts various activities or competitions once every week. The students are given the opportunity to organize and conduct the activities. This is to promote creativity, leadership and management skills among them.

Following are the activities and competitions conducted in the academic year 2021-22:

1) A guest lecture was conducted in association with the department of Zoology on the topic "Individual's role in conservation of Nature" by a guest speaker Mrs. Chethana, College of Yoga and Research,

2) "Pictionary" competition was conducted by the students of I B.Sc. A in association with Science Association.

3) A demonstration of food adulteration was performed by II B.Sc students in association with Science Association.

4) A fantasy invention or discovery presentation competition "Biogeny" was organized by students of II B.Sc. A. Mr. Sudarshan Shetty, H.O.D Department of Chemistry & Ms. Pratheeksha, Department of Botany were the judges for the competition.

5) Scientific charades competition "Quick to Quack" was conducted by the students of I B.Sc. & Quiz competition "Animal Trivia" was conducted by the students of II B.Sc. A.

6) Various rounds of scientific word puzzle competition "Hangman" was organized by the students of I B.Sc.

7) "Hot Seat" competition was conducted by the students of II B.Sc. A, where a team mate had to guess the word through the description given by the rest of the team.

8) A product marketing competition "Shark Tank" was conducted by the students of II B.Sc. A. Ms. Deeksha S, Department of Commerce & Management & Ms. Pratheeksha, Department of Botany were the judges for the competition.

9) A four round quiz competition was organized by the students of I B.Sc.

ECO CLUB

1) Eco club activities were inaugurated by Dr. Vishwanatha, Senior Research officer, SDM, Kuthpady, Udupi.

2) Conducted "Vanamahotsava" programme with the theme "Medicinal plants as Ornamental hedge".

3) Organised commemoration of "World Water Day-2022" through slogan writing competition on 'Ground water: making invisible visible'.

4) Organised commemoration of "World Environment Day-2022" with competition on 'Print with Plant leaves'.

Mr. Sandesh E S & III B.Sc. BZC and Ms. N. Aditi & II .B.Sc. BZC are the student secretaries.

SOCIAL SCIENCE ASSOCIATION

Mrs. Shalini is the convener of Social Science Association for the academic year 2021-22 Mrs. Vasantha Raviprakash, Ms. Soujanya Shetty, Dr. Sathish are the staff advisors. Ms. Bhagyashree H C is the student representative.

1) Inauguration of Social Science Association Activities was held on 13-01-2022 by Dr. Shreemani, Principal Vijaya College, Mulki she also gave a talk on "Relevance of social sciences in the present society.

2) Conducted Pick and speak, Best out of waste, Greeting Card Making ,Social Values and Collage competitions on the occasion of 'Azadi ka Amrit Mahotsav' on the topic "social reforms".

3) Conducted analysis by using Observation method on 'college campus' activity.

4) Project was prepared by the students on "Medicinary plants". social Problems".

HERITAGE CLUB

Dr.Chathra Hebbar inaugurated heritage club of this year and gave a talk on Personality development and importance of heritage events which help the development of the economy.

Dr.B Jagadeeh Shetty gave a talk in workshop on 'Inscription and performing arts' held at Dwanyalika,RRC,MGM College campus, Udupi under history department in collaboration with Regional resource centre for performing arts (MAHE) Udupi

COMMERCE AND MANAGEMENT ASSOCIATION

Mrs, Sumalatha PJ and Mr. Shivakumar PT are the conveners. Mrs Madhulika V Baht , Mr. Chakrapani and Ms.Vaghdevi Madhystha are the co-conveners of Commerce Association. Mrs.Dhanyashree is the co-convener of Management association. Mr.Vaibhav, Mr. Aman Mr. Trishal, Mr. Abhishek Udasi and Ms. Minaz Noori are the student co-ordinators. Altogether 115 students have enrolled in the associations. The association gives exposure to the real world experience. Apart from the activities the students are also permitted to participate in the intercollegiate fests.

1) On account of World Consumer Rights Day, a skit on consumer awareness and a poster making competition was held.

2) Arranged guest talk on the topic "Investment Finance – Key Drivers of Wealth Creation" by Mr. Vinod Krishna Dixit, Founder and MD of Shrillions Consultancy Services.

3) Conducted a workshop on "The Future of your Money: Investment in stock and crypto market Mr. Karthik, Assistant Professor , Canara College ,Mangaluru was the reasource person.

4) Conducted a workshop on “Personal Development”. Prof. Joyslen Lobo, Associate Professor (Rtd) in Social Work and Trainer of GRID Institute was the resource person.

5) A virtual seminar on “Case Analysis” was conducted on 1st June 2022 by Mrs. Rashmi Shetty, Assistant Professor, Canara College.

6) A Virtual Seminar on “How to prepare for Fest” was conducted by Mr. Bharath Kini, Product Manager, dream Orbit Softech Ltd and Mr. Vaishno Prasad, Software Engineer – UI/UX Designer, Tata Medical Diagnostics.

7) A workshop on Investor Education Programme was held. Prof. Ramachandra Bhat, Assistant Professor, Trisha Vidhya college of commerce and Management was the resource person.

8) A Programme on “Positive Psychology in career and life” let us know ‘ourselves better for better in association with Career Guidance Cell was arranged Ms. Sriraksha, Technical Recruiter, Standard chartered Bank, Singapore Via Allegis Global Solutions was the resource person.

9) An awareness programme on World Consumer Rights day (open stage performance) on the theme “JAGO GRAHAK JAGO” was organised in association with Career guidance cell.

CULTURAL ASSOCIATION

Ms. Namrata Achar, Mr. Shiva kumar Alagodu, Ms Deeksha S, Mrs Prathibha Bhat, Mrs Prashanthi Shetty, Mrs Amrutha and Mrs Geethanjali are the staff advisors of the cultural association. Vandana of III B.Com, Sindhu Bhat of III B.Sc and Vindhya Acharya of III.B.A are the student representatives. The students of the association have actively participated in the competitions conducted by our college as well as other colleges.

1) Talents Hunt was conducted.

2) Dwadashastotra recitation and Rangoli competitions were conducted on the occasion of Madhvanami.

3) Various competitions namely poetry writing, painting, essay writing, elocution, mehendi, hair style and nail art competitions were conducted on the occasion of Women’s Day.

4) Anthyakshari competition was conducted

5) Semi classical and folk dance competitions were conducted

6) Thirteen students of our college participated in the Youth festival held at Town hall Udipi and bagged the first place in Carnatic music and third place in folk song respectively

7) Twelve students of our college participated in the University level inter collegiate competition held at GovindaDasa College, Surathkal

8) Sindhu Bhat III BSc bagged the first place in dance competition held at Aloysius College, Mangalore

9) Bhavana D V of II BCom was selected for Karnataka Vaibhava Vaicharika Habba Yuvachaithra Elocution competition.

10) Twenty five students participated in a special talk on

Badalaga Bekiruva Pashchatya Drishti by Dr. V B Arathi

11) Fifty students participated in a program on account of Amrith Mahothsav at Town Hall ,Ajjarkad, Udupi

SPEAKERS' CLUB ACTIVITIES

Ms.Apoorva Osta, Department of Commerce & Management is the Convenor, Dr.Sowjanya Shetty, Department of Economics, Mr.Dhanraj Department of Mathematics & Mrs.Mallika, Department of Commerce & Management are the staff advisors. Suvidha Pandith & Prajna [II BSc] are elected as the student secretaries.

1) In association with Human Right Cell, the club held Poster making & Essay writing competition to educate and create awareness about the Human Rights issues in India.

Student Achievements:

1) Our students participated in a talk show of All India Radio Station, Mangalore. Ms. Sanifa Begum of I BCOM A spoke on the topic 'LGBT Community and their Rights'; Nikshitha C of I BSc spoke on the topic 'Parampareya Vaicharikathe' & Suvidha C Pandith of II BSc recited her poem 'Tale of a River'.

2) Nikshitha C won the following accolades:

a) III place in Essay competition in GFGC Tankanidiyoor.

b) III place in Essay competition in GFGC Tankanidiyoor

c) V place in Quiz competition held in Govindas College

d) II place in Model making competition held at St. Aloysius College, Mangaluru

e) I place in Collage making held at Mangalore University.

2) Suvidha C Pandith of II BSc was invited as a resource person to Shamili PU College, Udupi to deliver a speech on the topic 'Beauty of Literature'.

a) She has participated in a National level inter collegiate seminar competition in ujire

b) Got 'Certificate of Appreciation' for earning a Golden Badge from Pratilipi.

c) Has secured a contract as a paid Author with Pocket Novel for a series writing on 'Cloudy Emotion'

d) She has published the following short stories 'Little Things' published by Kashish Publications; 'Love of Tomorrow' published by Zam Thoughts publications and 'Aalam'(hindi) published by Quilling heart publication.

e) She has published series writing on the topic: Cloudy Emotion (fiction), An Anonymous Connection (fiction), Pilot (short story), Which wins? Love/Religion (short story), A cup of coffee (fiction), Imperfectly perfect (non-fiction), Secret Admirer (fiction), & (Un)Known friend (fiction)

4) Conducted various activities like Communication skills, crossword puzzles ,Employability skills talk by Mr. Ganesh Hebbar, Talk on Public Speaking Skills etc. Various Competitions like News Anchoring , How to become an effective Public Speaker , Essay writing ,Poster making ,JAM , 'Nostalgia' Photography , Quiz ,Poster making, "Languages of India" as a part of Azadi ka Amrit Mohotsav were conducted.

LADIES FORUM

1) Inaugural function followed by guest talk on " Moving beyond Empowerment " by Dr.Smitha Nayak MIM MAHE

2) Ladies forum in association with cultural association organized Talent search program for all streams in the month of December

3) Organized webinar on "Image Management" ,Resource person was Urmila Mishra founder of "Finishing Touches Image Consulting".

4) Awareness workshop on violence against Women "Dheera violence against women" by Dr.Rajalakshmi & Dr. Indira Pai Shanbhag ,Consultant obstetricians & Gynecologists.

5) Celebrated International Women's day .by exhibiting posters on the topic women empowerment and best of waste products.

6) Conducted various competitions like mehendi, hairstyle, nail art, makeup, essay and pencil sketch on the topic "founder of PPC" in the month of June 2022

7) Organised Demonstration session on craft making and paper art for all the first year students by Mr. Naresh Kumar from Delhi art academy.

8) Organised an awareness talk on "Sustainable menstruation" by Dr. Rajalakshmi, DGO Gynecologist.

CAREER GUIDANCE CELL

Dr. Anand Acharya is the Convener of Career Guidance Cell. Mrs. Preetha Maipady, Mr. Rakesh, Mr.Chakrapani, Mrs. Sriraksha and Mr. VinayakPai are the co-conveners of association. Ms. Naidile, Ms. Pratheeksha, Ms. Sushmitha and Mrs. Sonakshi of III B.Com B2 are the student co-coordinators.

1) In association with Department of Commerce and Management and GST centre has organized a webinar on "Importance of GST in Career Development" on Mr. Shivamurthy B.M SR.Manager, GST Centre was the Resource person.

2) In association with Department of Commerce and Management and Karnataka Bank Mangalore organized a workshop on "Entrepreneurship Development" for the final year degree students of all streams of UG

and PG. Sri Karunakara Jain, Sr. Faculty, RUDSETI Brahmavara was the resource person.

3) In association with Nehru Yuva Kendra, Udupi, District Administration, Zilla Panchayath Udupi District, Poomaprajna College, Poomaprajna Institute of Management, Udupi, Yuvaka, Yuvati and Mahila Mandala of Udupi District, organised District Neighbourhood Youth Parliament Program .

i) Shri Prashanth Neelavar, Asst Prof, Dept of Political Science, SBGFGC Kota Padukere,

ii) Dr.P.V.Bhandary, Psychiatrist, Medical Director, Dr.A.V.Baligha Memorial Hospital, Udupi,

iii) Dr. Rayan Mathias, Student Counselor, MAHE, Manipal.

iv) Shri Alwin Danthi, TV Anchor were the Resource Persons for the program

4) In association with Department of Commerce and Management organized a One Day Training Program on Student Motivation and Engagement- AmStrategy for Career Development for final year students. The sessions held were- Be the change, bring

the change, Be the Best, Be the brand, Comfort Zone to Success Zone, the New me. Mr. Praveen Gudi - Founder and CEO of My Life Hubli was the Resource person.

5) An interactive session was conducted to the Final year students prior to interview by Northern trust by Ms. Sushma and Mr. Kishor, Analyst Northern Trust.

6) To raise awareness among people to protect the environment the association members celebrated World Environment Day by Planting a Sapling in their garden.

7) In association with Commerce and Management Association organised a program on "Positive psychology in Career and Life"- let us know ourselves better for better by Ms. Sriraksha, Technical Recruiter, Standard Chartered Bank, Singapore via Allegies global solutions.

8) In association with various departments Career Guidance Cell has conducted Banking and other competitive examination training. Dr.Anand Acharya, Mr. Rakesh, Ms. Rachana, Mrs. Dhanya and Ms. Namrata were the Resource Persons. Around 100 hours classes were taken. 52 students have enrolled. Mr. Praveen Gudi - Founder and CEO of My Life Hubli trained the students with Mock Interview.

9) Placement Cell has an MOU with BAJAJ Finance, 9To6 Solutions, KNOWSAT, ETHUNAS and My Life. Various programmes are organized under this.

10) To improve employability amongst the students, Career Guidance Cell in association with Department of P.G. Studies in Commerce and collaborating agency Bajaj Fiserv has conducted 100 hours Certificate Course Program in Banking, Finance and Insurance. 45 students in atch I, 50 Students in Batch II and 47 students in Batch III have enrolled. 25 students have under gone internship programme in KNOW SAT PVT LTD for the duration of one to three months.

Track of placement record 2021-22

Name of the Company	No. of students
Technoks	14
Wipro	2
Cap Gemini	3
Deliotte	1
Reliance Retail	2
Northern Trust	14

ROVERS AND RANGERS

The Unit was inaugurated by Mr. Nithesh, HWB Rover Scout leader, The Bharath Scout

and Guide Karnataka and inspired the unit by giving talk on "Rovering and Rangering movement" Ranger kavana Ullas, Ranger Chethana, Ranger Shreya S Kalkur and Rover Rachan Padmashali attended National Level Scout of World Award Discovery Workshop held at Dr. Annie Besant Scouts and Guides training and Camp center Doddaballapur Bangalore. Ranger leader Ms, Jyothi Acharya assisted the workshop.

Ranger Shivaleela, Ranger Priyanka, Rover Rachan Padmashali, Rover Abhishek AR and Rover Giriraj attended and cleared the Nipun exam held at Dr. V S Acharya Scouts and Guides Training Centre, Pragathinagar, Manipal.

1) 10 members of the unit actively participated in Udupi Paryaya Mahotsava service camp

2) Rovers and Rangers unit in association with Electoral Literacy Club celebrated National Voters Day

3) Unit Organised All Faith Prayer & One day "Scout of the World Award"- Discovery workshop

4) Organised One day Community Service

Program on 29th January 2022 at Sri Vasuki Nagayakshi Temple Rajeeva Nagar, Manipal.

5) Organised a one week Summer Camp at College Campus. The camp was inaugurated by Dr. Raghavendra A, Principal Poornaprajna College Udupi.

6) On account of World Environment Day members of Rovers and Rangers Unit Celebrated "Vanamahotsava" with family members in their respective residential area by planting saplings .

7) Members of the unit visited Udupi Fire Station and interacted with Office bearers of the Fire station. Members gained the knowledge of disasters and the safety measures to be adopted during the disaster with demonstration.

8) Members of the unit actively rendered service in Kadiyali Mahishamardini Temple during Brahmakalasha .

9) Ranger Leader Ms. Jyothi Acharya attended a State level Pre-ALT training camp held at Dr. Annie Besant Scouts and Guides training and Camp centre Doddaballapur Bangalore.

YOUTH RED CROSS UNIT

1) The association was inaugurated on 08/02/2022, by Dr. Niveditha Hebbar, Associate Professor, Department of Kaumarbrithya, MIAMS, Manipal who was the Resource Person and she gave a talk on *First Aid programme*.

2) Conducted "*Life skill aptitude test*" to create the awareness on Red cross services.

3) Conducted "*Covid 19-Vaccination drive*" for below 18 years in collaboration with District Hospital, Udupi More than 60 students were benefitted.

4) "*Covid-19 Swab test*" was arranged for students to take the safety precautions and follow the Covid-19 safety measures.

5) In collaboration with Indian Red Cross Society, Udupi, District branch organized "*Cancer Awareness/Screening Programme*" Dr. Keerthi Palan, Certified Medical Trainer, Certified Medical trainer, Indian Red Cross

Society Udupi was invited as the resource Person.

6) YRC volunteers conducted "*Picture Perception*" activity to build the visual, reading and writing skills.

7) YRC volunteers participated in the 'District level Amrutha Mahotsava programme "*Amrutha Bharathige Kannada Arathi*" organized by the Govt of Karnataka and Govt First Grade College & PG centre, Thenkanedeyur, Udupi.

8) Organized a guest talk on "*Diabetes-Disease or Disorder: An Enigma*" Keshava Murthy MV, Assistant Professor, Department of Zoology, Dr. G. Shankar GWFGC and PG Centre, Ajjarkad, Udupi was invited as the Resource Person.

9) As per the order of Government of Karnataka, organized a special guest talk on "*Fundamental Duties of Constitution of India*" in association with National Service Scheme

(NSS) by Prof. Nithyananda N, Assistant professor, Poornaprajna College, Udupi.

ELECTORAL LITERACY CLUB

Mrs. Prathibha S Bhat, Department of Commerce and Management is the convener and Ms. Vagdevi Madhyastha is the staff co-ordinator.

1) Under the guidance of IQAC, Electoral literacy club in association with Poornaprajna Institute of Management jointly organised

“Inauguration of Electoral Literacy Club” and the program was followed by a Seminar on “Constitution of India” at Prajna Hall, PIM. Dr. P. Ananthakrishna Bhat, Retired Professor in Political Science, Canara College, Mangalore was the resource person.

2) Under the guidance of IQAC, the club has organised training program on “Voter’s Enrollment” . Mr. Nataraj, DOT, Taluk Office, Udupi was the resource person. 100 students got enrolled in voters list.

3) These trained students provided training to the first year UG students on Voters enrolment.

4) Celebrated “National Voters Day” in association with Rovers and Rangers Unit .Dr. Ramdas Prabhu, Convenor, History, Post-Graduation, Dr. G. Shankar Govt. Women’s First Grade College, Ajjarkad, Udupi was the resource person.

5) On the same day at 11.00 AM for all students, teaching and non- teaching staff oath taking program was organized.

6) On account of Voters Day, the club conducted the following competitions for all the students:

Kannada essay, English essay
Kannada elocution, English elocution,
Poster design making and Collage making.

ANTI -WOMEN HARASSMENT CELL

1) Awareness program on “Violation against Women by FOGSI .

2) Display of SPARSH regulations and guidance in campus.

3) Anti-women harassment cell and Gender champions club organised “Gender Equality Rally and street play” .

NCC ARMY COY. ANNUAL REPORT 2021-22

SCUO Pavana G N II B Sc.

The National Cadet Corps is the youth wing of the Indian armed forces with its headquarters in New Delhi. It is open in schools and colleges on a voluntary basis as a Tri-services organization, comprising army, navy, air wing. It was established in 1948 with a vision to mould youth as responsible citizens of our nation by inculcating characters of discipline, leadership spirit of adventure, selfless service to the nation and much more.

The training of the year 2021-22 commenced from April 2021. A total of 108 cadets were recruited and training began with regular parades including warm ups, heavy drill and also theory classes.

Cadets who completed their basic training in the previous year were promoted to senior cadets, and they took up their responsibilities and emerged as leaders. CDT.Nithish Prasad was promoted to senior under officer. CDT.Adarsh, CDT.Deepak, CDT.Karunya, CDT.Sharon were promoted to Junior under officers. CDT.Abdul Maheen was promoted to company sergeant major and CDT.Haneesh was promoted to Company Quartermaster sergeant.

HIGHLIGHTS OF TRAINING AND SOCIAL SERVICE ACTIVITIES OF 2021-22

1) On 23rd April 2021, 104 Cadets conducted an outreach programme in which cadets took part to create awareness by making digital posters about precautions to be taken during pandemic.

2) From 20th May to 2nd June 2021, 32 cadets took the initiative to make sure that everyone was vaccinated. For those who were not vaccinated, Cadets helped to register them for vaccination in Arogya Sethu App.

3) On 11th June 2021, 14 cadets along with some ex-cadets volunteered to register and vaccinate more than hundred people in and around Udupi.

4) Arid land farming at Kidiyoor village was held from 15th to 20th June 2021 in which 46 cadets involved and actively participated in planting rice saplings in the field.

5) Unfortunately, due to pandemic cadets were not able to perform Yoga at a centrally organized place. So, on 21st June 2021, Cadets performed Yoga with their family and near ones with a theme of 'Yoga at Home'.

6) On 29th June 2021, a tree plantation programme was held at which 38 cadets took part to create awareness about the environment and to promote tree plantation.

7) From 3rd to 18th July of 2021 special physical training was conducted to the aspirants of RDC parade. In this training a total of 24 cadets participated.

8) On 13th July 2021, one more tree plantation programme was held and 38 cadets actively took part in planting saplings and motivated people to grow more plants.

9) On 27th July 2021, statue cleaning was held at Ajjarkad with the intention to value our brave Indian soldiers and also to keep the environment clean.

10) Cadets were motivated to participate in an Online quiz competition to create awareness about the Indian Army and also to inculcate patriotism. This was held from 3rd to 11th August 2021, in which a maximum number of cadets took part.

11) On 13th August 2021, on behalf of Azadi ka Amrit Mahotsav asserted by our honourable Prime Minister, Cadets as well as public took part in Fit India freedom run, to promote physical fitness.

12) On 14th August 2021, on the eve of Independence Day every Cadets participated

in the online Rashtra Gaan program and got the certificate.

13) Independence Day was celebrated in the College, His Holiness Sri Vishwapriya Theertha Swamiji, honorable president of USAMEC, hoisted the national Flag and the Principal presided over the function.

14) On 6th and 7th September of 2021, to commemorate azadi Ka Amrit Mahotsava 75 km fit India freedom run was conducted in which 92 cadets and even public participated in it.

15) On 13th September 2021, one more Fit India freedom run was held from MGM College to Poornaprajna College at which 42 cadets took part and created awareness about physical fitness.

16.) On 21st September 2021, Col. F A Dubash, Army Recruiting Officer Mangaluru, addressed cadets and students on the topic 'Career Opportunities in Indian Army'.

17) On 13th October 2021, Honourable Chief Minister of Karnataka, Sri Basavaraj Bommai paid a visit to our College and 18 Cadets welcomed him with Guard of Honour.

18) On 28th November 2021, a voluntary Blood donation camp was conducted on behalf of NCC day at which 54 cadets participated and 34 units of blood was donated.

19) On 10th December 2021, 102 cadets paid respectful homage to all brave hearts whom we lost in a helicopter crash. Cadets lit the candles with their family members as a token of respect.

20) On 16th December 2021, a Condolence meeting was held, Administrative Officer of 21 KAR BN NCC. Lt.Col.M.S.Rawat spoke about CDS Gen. Bipin Rawat.

21) On 28th December 2021, Cadets took part in Puneet Sagar Abhiyan, a beach cleaning program where 38 cadets participated and motivated the public to maintain cleanliness.

22) On 26th January 2022, Republic day was celebrated in the College at which 108 cadets participated. Dr. Ramesh T S addressed the Cadets. Our NCC Coy. secured first place in the district level march past competition held at Ajjarkad under the command of JUO. Adarsh Shivanand.

23) On 19th March 2022, Closing Address of the training year 2021-22 was held to appreciate special achievers and to motivate other cadets to achieve more.

SPECIAL ACHIEVEMENT

SCUO. Nithish Prasad participated in the prestigious Republic Day Camp -2022 and was a part of Rajpath Contingent at New Delhi.

We would like to place on record the continuous support, guidance, encouragement given by the Commanding Officer, Administrative Officer, and staff of 21 KAR BN NCC, and we are thankful to them.

We express our sincere gratitude to our respected President and honourable members of the College Managing Committee, Principal, and staff members for providing us with NCC Training as part of our life.

JAI HIND

ANNUAL REPORT NCC NAVY WING

NCC Navy is the longest youth organization of India (established on 15th July 1948) to develop character, comradeship, leadership, discipline among the youth of the nation and to motivate them to take up career in armed forces. In our college NCC naval wing came into existence in 1965.

The training year began on 20th June 2021. Under the support and guidance of Mr Anand Rayamane, a total of 50 cadets took part in various activities. The ranks were issued on the basis of the cadets' performance including Cadet captain Sanskriti Sunil of the 4/6 Karnataka Naval Sub-unit NCC Udupi with 3 Petty officer and 5 leading cadets.

List of activities:

On the occasion of 75th year of Indian independence. "Azadi ka Amrut Mohotsav" was celebrated with Fit India run. Cadets actively participated in this and spread the

awareness of fitness and how fitness will help our body to be fit and improve resistance against all disease. Beach cleaning was held by 4/6 Karnataka Naval Sub-unit PPC Udupi and its main intention was to spread awareness among locals and say no to plastic.

World Bicycle day :

On the occasion of world bicycle day under the administration of Udupi district Chief officers DSP and DC world Cyclothon was organized from Udupi district office to Malpe beach. Total number of 9 cadets participated as bicycle riders and volunteers.

World Environment day :

World environment day was celebrated on 5th June 2022 and total number of 50 saplings were planted under the guidance of Caretaker Anand Rayamane and cadets. 30 cadets participated in this event.

World Ocean day :

World ocean day was celebrated on 8th June 2022 in Malpe beach under the PI staff of 6 Karnataka naval unit and other respected colleges along with PPC who cleaned the beach and cadets made Posters upholding the awareness of clean beach .

Blood donation camp :

On 14 June ,2020 blood donation camp was held at Mission Hospital Ajarkaad. Many cadets volunteered to donate blood. Total number of 30 cadets have volunteered.

International Yoga day :

Arranged an international yoga program and the cadets demonstrated Yogasanas to show the importance of yoga to keep us physically and mentally fit.

Essay writing competition was conducted on the occasion of World Environmental day

Achievements of cadets :

Cdt Mansi attended the CATC phase, 1, 2, 3, held at Alva's and got selected to

Pre-RDC phase-1 held at Bangalore and represented the Mangalore group and 4/6 Karnataka naval subunit.

Cadet Nidheesh Amin attended All India trucking camp which was held at Andhra Pradesh also represented our 4/6 kar NAVAL SUBUNIT. Leading cadet Chennabasava attended Shivaji trucking camp. Leading Cdt Elvis Menezes attended Ek Bharat Shrest Bharat online camp and All India ship attachment Camp for 10 days held at Kochi.

Camps attended by cadets:

CATC CAMP & ATC CAMP: Total no of 25 Cadets attended CATC camp for 10 days, which was held at Alva's College Moodabidri and ATC CAMP for 10 days at MIT Manipal.

Certificate Exam :

Total no of 15 cadets attended B certificate exam certificate and passed with High grades .7 senior cadets have written C certificate exam .

ANNUAL REPORT OF NSS 2021-22

The National Service scheme is an Indian government sector public service program conducted by the Ministry of Youth Affairs and sports of the government of India. The National Service Scheme was launched on 24th September 1969. The aim of NSS is the development of the personality of students through community service with the motto "Not Me But You".

At present NSS of our college consists of 201 volunteers. There are two NSS units extending their services in Poornaprajna College Udipi with 98 volunteers in Unit-I and 103 volunteers in Unit-II.

Shrivasa B K of II B.Com, Prathviraj of II B. Com, Sinchana G Bhat of II B.Com are selected as leaders of Unit-I and Rajeshwari of II B. Sc, Kavya R Kanchan of II B.B.A and Sujana of II B.A were selected as leaders of Unit-II.

Under the guidance of Principal Dr. Ragavendra A, a separate advisory council is set up which provides time to time support.

Kannada Rajyothsava was celebrated by hoisting the flag by Sri Murali kadekar, secretary, Poornaprajna old students' association on 1st November 2021 and he spoke on present condition of Kannada medium school in Karnataka.

National Constitution Day was celebrated to know the importance of constitution on 26th November 2021. Prof. Nithyananda N, department of Political Science, Poornaprajna College Udipi was the resource person.

A virtual Orientation program was conducted for first year NSS volunteers by Dr. Manjunath Karaba, lecturer Poornaprajna College Udipi on 13th December 2021. Senior students were successful in motivating the students towards community service and nation building.

NSS volunteers of our college attended the program on Consumers right day held at Manipal DC office on 24th December 2021.

National Integration Day was celebrated by organizing a talk by Prof B M Hegde, retired professor of Economics, Poornaprajna

College Udupi on 26th December 2021 to know the importance of unity, serenity, harmony and fraternity among the people of the country coming from different backgrounds and races.

National youth day was celebrated in remembrance of 159th birthday anniversary of Swami Vivekananda by organizing a talk by the resource person Robert Rosario, a social and political activist from Mangalore and he spoke on youth and their strength on 12th January 2022.

On the occasion of Youth Day 1st and 2nd year NSS volunteers attended the Youth Day program held at DC office, Manipal on 12th January 2022.

NSS volunteers of 1st and 2nd year attended the webinar of food, planet and health program organized by Vegan outreach on 22nd January 2022

NSS volunteers of 1st and 2nd year were planted various types of Herbal plants in the

Poornaprajna College campus on 24th and 25th January 2022 .

On 5th February 2022 plastic cleaning work was done by NSS volunteers in Poornaprajna college campus with the aim of plastic free campus.

NSS volunteer, Shrivasa B K of II B.Com participated in university level programme on malnutrition and gender inequality organized by NSS, Mangalore University at University College Hampanakatte on 3rd March 2022.

Annual Special Camp-2022 was successfully conducted from 18th May 2022 to 24th May 2022 at Govardhanagiri trust, Neelavara Goshale, Brahmavar. This camp included various activities like Shramadhana, academic session, special program, personality development program, village review, conservation of cows, cultivating Maize etc.

Apart from this, NSS volunteers also

became aware of simplicity of village life. Various cultural programs were organized and our volunteers took active part in them. We also provided opportunity to local people to showcase their cultural talent. All the dignitaries addressed our volunteers and they shared their knowledge on different aspects of the society by which our volunteers were deeply motivated.

We offer Panamas to His Holiness Sri VishwaprasannaTheertha Swamiji for providing site to organize a camp and very good accommodation. Our sincere thanks to Principal Dr.Ragavendra A for all his support and motivation. We thank all advisory committee members, staff members and senior volunteers of our college for their guidance and support.

NSS volunteers have participated in the 'District level Amrutha Mahotsava programme "Amrutha Bharathige Kannada Arathi" organized by Govt of Karnataka and Govt First Grade College & PG centre, Thenkanidiyur,

Udupi on 28th May 2022 Saturday at 9.00AM in Mahatma Gandhi Stadium, Ajjarakadu, Udupi.

Four NSS volunteers of our college participated in world bicycle day organized by Nehru Yuva Kendra, Udupi on 3rd June 2022.

20 NSS volunteers from our college participated in Sujanna-2022 fest organized by Canara college Mangalore. Vaishnavi of II BA secured first place in speech competition and secured second place in Group dance.

On 3rd June 2022, NSS volunteers of our college celebrated World environmental day by planting the Kandla trees at Mattu village, Udupi along with forest department.

On the occasion of world environmental day, 25 NSS volunteers of our college attended a 'save soil' programme organized by tourism and forest department, Udupi at end point, Padubidri blue flag beach on 5th June 2022.

Cyber-crime and drug awareness

programme was organised by Udupi city police station in association with National Service Scheme on 25th June 2022. Sri Manjunath, PSI Udupi police station was the resource person and he gave information about cyber-crime and the impact of drug on youth.

Organized a special talk on “Fundamental Duties of Constitution of India” in association with Youth Red Cross on 28.06.2022, by Prof. Nithyananda N, Assistant professor, Poornaprajna College, Udupi to promote patriotism and to uphold the unity of India.

To raise awareness about benefits of Yoga in daily life, on the occasion of International Day of Yoga organized an invited talk on “Life without Medicine” followed by three days Yoga, Practice by yoga trainer Sri Amith Kumar Shetty K, retired manager Vijaya Bank along with his student Sri Manjunath and Mrs. Preethi from 30th June 2022 to 2nd July 2022.

Organized a special talk on “Techniques in Vermicomposting” by resource person Dr. Santhosh Kumar, Lecturer, Dept of Zoology, Poornaprajna College Udupi on 13th July 2022 to produce the Nutrient rich component from the available farm waste.

As per the guidelines of the college management and IQAC, our volunteers ensured cleanliness in the college campus by distributing the duties equally among them throughout the week.

We are thankful to Management, Principal, teaching and non-teaching staff for their support. We look forward to render greater service to the community in the future.

JAI HIND

SHRAMAYEVA VIJAYATHE

ANNUAL SPORTS REPORT 2021-2022

The following students were nominated as the sports secretaries for the academic year 2021-2022.

Mr.Anubhav, 3rd BBA

Ms.Disha Acharya , 3rd BSC

Ms.Raksha, 3rd BA

Mr.Avish, 3rd B.com

The highlights of students performance during the year are as follows:

WOMENS TEAM EVENT:

The women's table tennis team of our college secured the 1st place in the Mangalore university inter-collegiate table tennis tournament held at Bhandarkar's Arts and Science College, Kundapura on July 2022.

The Women's volleyball team of our college secured the 3rd place in the Mangalore university inter-collegiate Volleyball tournament held at B.B.Hegde first grade College, Kundapura on February 2022.

Kushi of 1st B.Com won the silver medal in the Mangalore university inter-collegiate wrestling competition held at Basrur in the month of July 2022.

The women's team of our college also participated in the Mangalore university inter-collegiate chess, handball, athletics, throwball and badminton championships.

MENS TEAM EVENT:

The men's teams of our college participated in the Mangalore university inter-collegiate chess, handball, athletics, badminton, table tennis and volleyball championships.

We organised the annual sports meet on January 15 2022. The meet was inaugurated by His Holiness Shree Shree Vishwapriya Theertha Swamiji , Shree Adamaru Mutt Udupi. Sri Pramod Madhwaraj was the chief guest. Sri Pradeep kumar, treasure, PCMC was the guest of honour. Our Principal Dr. Raghavendra A. graced the occasion with his presence. A large number of students participated in all the events with great enthusiasm.

Games day was held on 1st March 2022.

Yoga day was organised on 21st June 2022.

Special achievers in sports and games-2021-2022

1. Pavithra S Naik- 1st B.COM

Secured gold medal in National level student Olympics tournament held at Hariyana in the month of November 2021.

Participated in Junior nationals at west Bengal in the month of December 2021.

Participated in Youth National at Maharashtra in the month of May 2022.

2. Prajna k- 3rd B.SC.

Participated in all India University athlete championship held at KIT Bhubaneswar in the month of December 2021.

Participated in Khelo India athletic championship held at Bengaluru in the month of January 2022.

3. Shravya- 3rd B.COM.

Participated in the Junior national handball championship held at Kanpur Uttar Pradesh in the month of April-2021

Participated in the south zone inter university handball tournament held at Nagarjun university, Guntur, Andhra Pradesh in the month of January 2022.

4. Swaroop G.- 3RD B.COM.

Participated in the south zone inter university table tennis tournament held at Reva University, Bengaluru.

5. Disha Acharya-3rd B.SC.

Participated in the south zone inter university table tennis tournament held at Reva University, Bengaluru.

6. Somappa P kuri of 2nd B.COM

Participated in All India inter university Karate Championship held at Kurukshetra University, Kurukshetra in the month of November 2021

7. Pavan Samaga-1st B.COM

Won a gold medal in the national level Taekwondo championship held in Bengaluru in the month of July 2022.

8. Anish Anchan-1st B.COM.

Won a gold medal in the national level Taekwondo championship held in Bengaluru in the month of July 2022.

संस्कृतविभागः

शिक्षणे नैतिकमौल्यानि

पि एस् नन्दिनी, प्रथम बिएस्सि

कश्चन सुभाषितकारः एवं वदति—
मातेव रक्षति पितेव हिते नियुक्ते
कान्तेव चाभिरमयति अपनीयखेदम् ।
कीर्तिं च दिक्षु वितनोति लक्ष्मीं
किं किं न साधयति कल्पलतेव विद्या ॥ इति॥

यस्याः विद्यायाः आर्जनेन बालानां शरीरस्य
मनसः विकासः भूत्वा मानवीयमौल्यानि जागृतानि
भवन्ति । जाड्यं, निर्लक्षता, अविधेयता, अनैतिकता
च निवारितं भवति । सा एव विद्या इति व्यवह्रियते
। तदेव शिक्षणं किल ।

इदानींतनकाले अपरिमितानां पुस्तकानां
अध्ययनपूर्वकं अधिकाङ्कानां आर्जनार्थं क्रियमाणा
परीक्षासिद्धता वर्तते तदेव न शिक्षणम् । तथा एव
उद्योगार्थं, विपुलधनसम्पादनार्थं वा या विद्या बालैः
प्राप्यते तदपि न शिक्षणम् ।

कश्चन कालः आसीत् । या विद्या सा
विमुक्तये इतिधिया चतुर्विधपुरुषार्थेषु मोक्षप्राप्तिरेव
मानवस्य अन्तिमलक्ष्यमासीत् । तस्मिन् समये
गुरुकुलं प्रविष्टः कश्चनबालः वेद-वेदाङ्ग-पुराण-
काव्यानां अध्ययनेन सह जीवनोपयोगीमौल्यानां

अध्ययनमपि करणीयम् आसीत् । यथा सङ्गजीवनम्,
कार्यदक्षता, परिश्रमः, वृद्धोपसोवनम्,
कृषिकार्यमित्यादि । इत्थं सः स्नातको भूत्वा परिपूर्णः
व्यक्तिः सन् गुरुकुलात् बहिर्गच्छति स्म । किन्तु
इदानी?

गुरुकुलशिक्षणपद्धतेः स्थाने
आधुनिकशिक्षणपद्धतिः प्रविष्टा । विद्यालयः
महाविद्यालय इत्यादि नामान्तरेण सङ्कीर्णभवनानि
च निर्मितानि । अपरिमितकामनायाः पूरणार्थं अर्थस्य
अधिकं महत्त्वं दत्तम् । अर्थार्जनविचारशिक्षणस्य
आधुनिकशिक्षणस्य अनुकरणेन नैजशिक्षणस्य
उद्देशः न साधितः । साक्षरः विपरीतश्चेत् राक्षसः
एव । जीवनस्य लक्ष्यं विनष्टम्, मौल्यानि हासमानानि
, क्रौर्याणि विराजमानानि सन्ति ।

किं नाम नैतिकमौल्यम्? तत्तु अलिखितं
संविधानमेव । समाजः यत् सच्चारित्र्यम् इति नाम्ना
उच्यते तदेव नैतिकमौल्यम् । बालानां आन्तर्ये यत्
सुप्तं वर्तते तत् शिक्षणेन उद्दीप्यते । शिक्षणं तु
उत्तमदृष्टान्तपूर्वकं सार्वकालिकनीतिबोधनात्मकं भवेत्
। तथा एव पारम्परिकमौल्यानां संरक्षणेन सह

प्रस्तुतविचाराणां अवगमनमपि करणीयम् । एतादृश-
शिक्षणे सत्यसन्धता त्यागजीवनम् सहिष्णुता
सोदरत्वादि गुणानुसन्धानं च नैतिकमौल्यरूपेण
दर्शनीयम् ।

सर्वे गुणाः काञ्चनमाश्रयन्ति इति चिन्तयित्वा
अद्यतन जनमानसे धनार्जनमायामृगं प्रविष्टमस्ति ।
तादृशव्यक्तिषु नैतिकमौल्यानां बीजावापं कस्य
उत्तरदायित्वम्? किं शिक्षणसंस्थायाः? किं
अध्यापकानाम्? उत पाठ्यक्रमस्य? न एतेषाम् ।
किन्तु बालानां गृहे एव नैतिकशिक्षणस्य आरम्भः

भवेत् । अनुदिनं बालाः मनोरञ्जनार्थं
विविधसमूहमाध्यमान् पश्यन्ति । अत्र एव नैतिकतायाः
पोषणं भवेत् । समाजेऽपि बालानां नैतिकमौल्यं
प्रदर्शनं भवेत् । तथा एव औपाधिकशिक्षणेन,
अनौपचारिकशिक्षणेन च मौल्यानां प्राप्तिः भवति
चेत् बालानां विकासः भवति । तदा मौल्ययुक्तस्य
कुटुम्बस्य, समाजस्य, देशस्य च निर्माणं भवति
इति शम् ।

योगः

शक्ता, द्वितीय बिबिए

योगविद्या भारतवर्षस्य अमूल्यनिधिः । प्राचीन
कालादेव अविच्छिन्नरूपेण गुरुपरम्परापूर्वकं
प्रचलिता आसीत् एषा विद्या । योगसमाधिना
ऋषयो मन्त्रान् द्रष्टुं समर्थाः आसन् ।
श्रीमद्भगवद्गीतायां मोक्षसाधनत्वेन योगस्य ज्ञानयोगः
कर्मयोगश्चेति द्विविधं वर्णितं श्रीकृष्णेन ।
पातञ्जलप्रणितयोगदर्शनानुसारेण योगस्य अष्टौ
अङ्गानि वर्णितानि सन्ति ।

तदुक्तं योगदर्शने यम-नियम-आसन-
प्राणायाम-प्रत्याहार-धारण-ध्यान-
समाधयोऽष्टाङ्गानि इति । एतेषां बहिरन्तरङ्गभेदेन
द्विविधः कल्प्यते । एतेषु यम-नियम-आसन-
प्राणायाम-प्रत्याहारादीनि पञ्चाङ्गानि बहिरङ्गानि
भवन्ति । धारण-ध्यान-समाधयः अन्तरङ्गानि ।
यतो हि एतेषामन्तःकरणेन साकमेव सम्बन्धो
विद्यते । अतः एतेषामन्तरङ्गत्वम् । महर्षिपतञ्जलि

अभिप्रायेण त्रयाणां कृते संयमः इत्युच्यते । तद्यथा-
त्रयमेकत्र संयमः ।

अष्टाङ्गयोगद्वारा प्रमाण-विपर्यय-विकल्प-
निद्रा-स्मृत्यादि पञ्चप्रवृत्तीनां निरोधं कृत्वा
योगसमाधौ प्रविशति योगी । कर्मफलमनपेक्षमाणः
सन् अवश्यंकार्यतया विहितं कर्म यः करोति स
एव योगी भवति । विषयभोगवस्तुषु तत्साधनेषु
च कर्मसु यदा आनासक्तः सन् सर्वान् भोगविषयान्

परित्यजति तदा सः योगारूढः उच्यते । सः
एकान्ते स्थितः सङ्गविवर्जितः भूत्वा मनः वशीकृत्य
आशां परिग्रहाञ्च परित्यज्य सततमात्मानं समाहितां
करोति । तत्र उत्कृष्टासने उपविश्य एकाग्रतां प्राप्य
विक्षेपरहितमनः कृत्वा योगं अध्यास्ते । यस्य
आहारविहाराश्च नियमितः सर्वकर्मसु चेष्टा नियमिता,
यस्य शयनं जागरणं च नियमितं भवति तस्य
योगः सिद्धः भवति । स एव योगी इत्युच्यते ॥

यजुर्वेदः

हरीश ध्रुव गांकार्
प्रथम बिएस्सि

यजुर्वेदे यज्ञयागादिक्रियाकलापानुरोधेन
मन्त्राणां सन्निवेशोऽस्ति । अतः स यजुर् वेदः
इति निगद्यते । यजुः इत्येतद् पदं यज् धातोः
उसि प्रत्यये कृते निष्पद्यते । यजूंषि गद्यानि ।
अध्वर्युणा यज्ञे उपयुज्यमाना मन्त्रा एवात्र यजुर्वेदे
सङ्कलिताः, यज्ञस्य वास्तविकं विधानमध्वर्युरेव
करोति । अतोऽयं यजुर्वेदो यज्ञविधेरतिसन्निकृष्टं
सम्बन्धं रक्षति ।

यजुस्संहितायां सर्वविद्यानामपि यज्ञयागादीनां
वर्णनं विद्यते । कृष्णयजुर्शुक्लयजुर्भेदेन यजुस्संहिता

द्विविधा । मन्त्रब्राह्मणयोर्द्वयोरपि यत्र मैत्रीभावः
कृतः स कृष्णयजुर्वेद इति नाम्ना प्रसिद्धः ।
किञ्च यत्र मन्त्राणामेव विशुद्धतया प्रतिष्ठानं कृतं
सः शुक्लयजुर्वेद इति नाम्ना विश्रुतः ।
शुक्लयजुर्वेदस्य द्वे एव शाखे स्तः । ते
माध्यन्दिनकाण्वनामभ्यां विदिते । कृष्णयजुर्वेदस्य
सम्प्रति पञ्चाशीतिशाखास्तु केवलं
चतस्रस्तैत्तिरीय-मैत्रायणिकठकपिष्ठलकठाख्याः
शाखाः समुपलभ्यन्ते ।

वस्तुतः अध्वर्युकर्मणे उपादेये यजुर्वेदे यजुषां सङ्ग्रहो वर्तते । यजुः शब्दस्य व्याख्या आपाततः भिन्नाः प्रतीतिः भवन्ति । किञ्च तासु एकमेव लक्षणं प्रति सङ्केतो लभते । अनियताक्षरावसानो यजुः अर्थात् यत्राक्षराणां संख्या नियता निश्चिता वा नास्ति तद्यजुः । गद्यात्मको यजुस्तथा शेषे

यजुः शब्दस्य तात्पर्यमिदमेवास्ति यादृक्-सामाभ्यां भिन्नं गत्यात्मक-मन्त्राणामभिधानमेव यजुः वर्तते । शुक्लयजुर्वेदस्य मन्त्रसंहिता वाजसनेयीसंहितानाम्ना विख्याताऽस्ति । अस्य चत्वारिंशद् अध्यायेषु अन्तिमाः पञ्चदशाध्यायाः खिलरूपेण प्रसिद्धत्वात् अवान्तरयुगीया इति मन्यन्ते ॥

माता

रक्षिता

द्वितीय बिबिए

अस्मिन् संसारे माता एव परं दैवतमस्ति । मातुः स्थानं स्वीकर्तुं तु यः कोऽपि न समर्थः । सर्वोत्कृष्टस्थानं मातुरेव । सा तु स्वर्गादपि गरियसी वर्तते । सा पूज्या एव । वेदेषु पुराणेष्वपि मातुः माहात्म्यं दृष्टान्तपूर्वकं वर्णितम् । एषा पितुः तथा आचार्यादपि श्रेष्ठा अस्ति । अतः सर्वप्रथमो अयं उपदेशः -मातृदेवो भव इति ।

संसारपालने माता किं किं न करोति? एषा बहुकष्टं सहते । शैशवे शिशोः कारणात् रात्रौ अपि जागरणं करोति । स्वदुःखं सहते । पुत्रवत्सला एषा स्वीय अपत्याय सर्वं सुखं दातुं प्रयतते । तथैव एषा एव प्रथमगुरुः भवति । विद्यालयगमनात् प्रागेव अपत्यं स्नेहेन शिक्षयति । महाभारते श्रीवेदव्यासेनापि उक्तम् - नास्ति मातृसमो गुरुः इति ।

स्नेहपरायणा, साधुस्वभावा माता बहूनापि मूल्यान लब्धुं न शक्यते । दीवार् नामके हिन्दी चलचित्रे

अपि मातुः महत्त्वं दर्शितम् । तत्र अयं संवादः लोकप्रियः अभवत् - मम समीपे धनमस्ति, वाहनमस्ति, गृहमस्ति । त्वयि किमस्ति? तदा नायकः वदति मम समीपे माता अस्ति इति ।

एवं मातुः महत्त्वं सर्वत्र द्रष्टुं शक्यते । प्रसिद्धं मातृभक्तं श्रवणकुमारं को वा न जानाति? स्वमातृ भक्त्या स अमरः जातः ।

श्रीशङ्कराचार्यस्य मातृभक्तिः सर्वविदिता एव । इदानीमपि अनेकमातृभक्ताः सन्ति । एतत् कथितम्- कुपुत्रो जायेत क्वचिदपि कुमाता न भवति इति ।

मातुः माहात्म्यं सर्वाधिकं वर्तते । प्रभुरामचन्द्रेणापि कथितम् जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी इति । अतः एतदस्माकं परमकर्तव्यं यत् अस्माभिरपि मातृभक्तिः अवश्यमेव विधेया ॥

महाभारतम्

जयश्री पै

प्रथम बिकाम् ए

संस्कृतसाहित्ये रामायणं महाभारतं च द्वे
इतिहासकाव्ये प्रसिद्धे । तत्र महत्वात् भारवत्त्वाच्च
महाभारतम् इति भारतस्य अन्वर्थनाम । भारतं पञ्चमो
वेदः इति उक्त्या वेदवदेव महाभारतम् प्रमाणभूतम्
इति ज्ञायते । अस्य रचयिता श्रीवेदव्यासमहर्षिः ।
यदिहास्ति तदन्यत्र यत्रेहास्ति न तत् क्वचित् इति
वचनानुसारेण एव अस्य महत्वम् ज्ञायते । लक्षाधिकाः
श्लोकात्मके अस्मिन् ग्रन्थे अष्टादश पर्वाणि सन्ति ।
ते च - 1)आदिपर्व 2) सभापर्व

3)वनपर्व 4) विराटपर्व 5) उद्योगपर्व
6) भीष्मपर्व 7) द्रोणपर्व 8) कर्णपर्व
9) शल्यपर्व 10) सौप्तिकपर्व 11) स्त्रीपर्व
12) शान्तिपर्व 13) अनुशासन पर्व
14) आश्वमेधिकपर्व 16) मौसलापर्व
17)महाप्रस्थानपर्व 18) स्वर्गरोहणपर्व इति ।

अत्र भीष्मपर्वणि कृष्णेन अर्जुनाय कृतः प्रसिद्धः
गीतोपदेशः वर्तते । इयं भगवद्गीता महाभारतस्य
मुकुटम् । शान्तिपर्वणि भीष्मेण धर्मराजाय कृतः
राजधर्मोपदेशः, उद्योगपर्वणि विदुरेण धृतराष्ट्राय
दत्तः विदुरनीतिः इति नाम्ना प्रसिद्धः नीत्युपदेशः,
भीष्मेण कृतं विष्णोः सहस्रनामस्त्रोत्रम् इत्यादीनि
ज्ञानप्रसरणद्वारा अस्मान् उद्धर्तुं सहायकाः
भवन्ति ।

सुभाषितानि

वारुणी द्वितीय बिबिए

आरोप्यते शिला शैले यत्नेन महता यथा ।
निपात्यते क्षणेनाधस्तथात्मा गुणदोषयोः ॥
अहितहितविचारशून्यबुद्धे
श्रुतिसमर्थेर्बहुभिस्तिरस्कृतस्य ।
उदरभरणमात्रकेवलेच्छोः
पुरुषपशोश्च को विशेषः ॥
उदीरितोऽर्थः पशुनापि गृह्यते
हयाश्च नागाश्च वहन्ति चोदिताः ।
अनुक्तमप्यूहति पण्डितो जनः
परेङ्गितज्ञानफला हि बुद्धयः ॥
किमप्यस्ति स्वभावेन सुन्दरं वाप्यसुन्दरम् ।
यदेव रोचते यस्मै भवेत्तस्य हि सुन्दरम् ॥
कल्पयति येन वृत्तिं येन च लोके प्रशस्यते सद्भिः ।
स गुणस्तेन च गुणिना रक्ष्यः संवर्धनीयश्च ॥
कदर्थितस्यापि च धैर्यवृत्तेर्न शक्यते धैर्यगुणः
प्रमाणम् ।
अधोमुखस्यापि कृतस्य वह्नेर्नाधःशिखा यान्ति
कदाचिदेव ॥

स्तब्धस्य नश्यति यशो विषमस्य मैत्री
नष्टेन्द्रियस्य कुलमर्थपरस्य धर्मः ।
विद्याफलं व्यसनिनः कृपणस्य सौख्यं ।
राज्यं प्रमत्तसचिवस्य नराधिपस्य ॥

एकः पुरुषः

गुरुराजः भट्ट
प्रथम बिकाम् बि

इयं कथा जामो केन्याटा वर्यस्य The Gentleman of the Jungle इति आङ्ग्ललेखनात् अनूदितम् ।

नवदशतमशताब्धौ युरोपीयमन्त्रिणः आफ्रिकाखण्डं व्यभजन् । ते तं कार्यं स्वार्थाय कुर्वन्तः आसन् । आफ्रिकामन्त्रिणः युरोपियमन्त्रिणाम् अपेक्षामज्ञात्वा तूष्णीं बभूवुः । फालितांशेन आफ्रिकादेशस्य जनाः स्वस्थानात् च्युताः अभवन् । युरोपीयमन्त्रिणः तेषां वासस्थानम् आक्रमितवन्तः । युरोपीयमन्त्रिणः कथं आक्रमितवन्तः इति विचारं एषा कथा द्योतयति ।

पुरा एकः गजः पुरुषेण साकं स्नेहं करोति । अन्यस्मिन् दिने बहुवृष्टिपूर्वकझन्झावातस्य कारणतः गजः तस्य मित्रस्य समीपं गच्छति । तदा वदति मम एकं लघुगृहं आसीत् तत् इदानीं नष्टम् । मम शरीरस्य पृष्ठभागं अनया वृष्ट्या संरक्षितुं इच्छामि । अतः तव गृहे मम पृष्ठभागस्यैव संरक्षणार्थं यावत्

स्थलमपेक्षितं तत् स्थलं मां ददातु इति निवेदयति । मित्रं तस्य कष्टं दृष्ट्वा तस्मै सम्मतिं ददाति । गजः तस्मै कृतज्ञतां समर्प्य, अवदत्-यदहं नूनं तव एतदुपाकरं स्मरामि इति ।

शनैः शनैः स्वीयशरीरस्य पृष्ठभागं गृहे स्थापयित्वा तदनन्तरं पूर्णशरीरेण गृहं प्रविष्टवान् । सः आक्षेपं कृतवान् । तदानीं गजः अवदत् एतत् मम गृहम् । भवतः न इति । तदानीं दुर्बलः सः अतीव दुःखितः अभवत् । सहायार्थं यः कोऽपि नागतः । सः पुनरपि गृहनिर्माणं अकरोत् । तदानीमपि वने वर्तमानाः अन्ये प्राणिनः तादृशवञ्चनबुद्ध्या एव तं पुरुषं वञ्चितवन्तः । असहायकः सः किमपि कर्तुं न शक्तवान् । यदा यदा सः पुरुषः नूतनगृहनिर्माणं करोति स्म तस्मै तदा तदा वञ्चनां कुर्वन्ति स्म । एवं युरोपीयमन्त्रिणः कुटिलता अपि आफ्रिकादेशस्य अवनतेः कारणीभूता अभवत् ।

ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ತೃ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರು

ಪ್ರತೀಕ್ಷಾ ಪಿ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಬಿಎ

ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಭಾರತೀಯಸನಾತನಧರ್ಮದ ಉದ್ಧಾರಕರು. ಇವರ ತಂದೆ ಪರಾಶರಮುನಿಗಳು. ತಾಯಿ ಸತ್ಯವತೀ. ಇವರ ಜನನ ಯಮುನಾನದಿಯ ಒಂದು ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಈಗಿನ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಜಲ್ಮಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲ್ಪಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಜನ್ಮನಾಮ ಕೃಷ್ಣ. ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದ್ವೈಪಾಯನ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರಿಗಳಾದ ಇವರು ವೇದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವೇದವ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಬಂದಿದೆ. ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇವರ ಅಧ್ಯಯನ ಅಧ್ಯಾಪನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕಾರಣ ಬಾದರಾಯಣ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನೂ ಪಡೆದರು.

ಭಾರತೀಯಸನಾತನಧರ್ಮದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಪೂಜನೀಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಇವರು. ಈ ಮಹಾಭಾರತವು 18 ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದುಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಇದು ಮಹಾಕಾವ್ಯವೂ ಹೌದು. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಂದ್ರವಂಶದವರ ರಾಜರ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಹಸ್ತಿನಪುರದ ರಾಜಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕಾಗಿ, ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಪಾಂಡವರು ಹಾಗೂ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋರಾಟದ ಮಜಲುಗಳನ್ನು

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಶಂತನುಮಹಾರಾಜನ ಕಥೆಯಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಪಾಂಡವರ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ತನಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟನೆಯೂ ಬಹುಮನೋಜ್ಞವಾಗಿದೆ. ಇವಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಉಪಕಥೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಪಂಚಮವೇದ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಹಿಮಾನ್ವಿತವಾದ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಲೋಕಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ವೇದಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳಸರಣಿಯೇ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೇದಗಳ ಸಂದೇಶ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ಅನುಕರಣೀಯವಾದ ಆದರ್ಶಪಾತ್ರಗಳ ಕಮನೀಯವಾದ ವಿವರಣೆಯಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಧರ್ಮಜಯ, ಸಂಸಾರಜಯ, ಸಮರಜಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ “ಜಯ” ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ.

ಇವರು ವೇದಾರ್ಥನಿರ್ಣಾಯಕಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಹಾಗೆಯೇ ಹದಿನೆಂಟು ಮಹಾಪುರಾಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಸದಾ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ವ್ಯಾಸಾಯ ವಿಷ್ಣುರೂಪಾಯ

ವ್ಯಾಸರೂಪಾಯವಿಷ್ಣಾವೇ ।

ನಮೋ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮನಿಧಯೇ

ವಾಸಿಷ್ಠಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಮಹಾಭಾರತದ ಅಗತ್ಯತೆ

ಆದಿತ್ಯ ರಾವ್.
ಪ್ರಥಮ ಬಿಕಾಂ

ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವರಾಶಿಯ ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಏಕೈಕಗ್ರಂಥ ಅಂದರೆ ಅದು ಮಹಾಭಾರತ. ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಹಾಭಾರತಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ವ್ಯಾಸರು ಹೇಳಿದರು-ಯದಿಹಾಸ್ತಿ ತದನ್ಯತ್ರ ಯನ್ನೇಹಾಸ್ತಿ ನ ಕುತ್ರಚಿತ್ | ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬೇರೆಡೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಹಾಭಾರತವು ವೇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಿನದೆಂದು (ವೇದಾದಪಿ ಪರಂ ಚಕ್ರೇ.....) ಎಂದು ಪುರಾಣಾದಿಗಳು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಿವೆ. ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಮಹಾಭಾರತವನ್ನೇ ನೀಡಬೇಕು. ಕಡಲಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಸಿಗುವುದಿದೆಯೇ? ಅದರಲ್ಲೂ ಇದು ಅಮೃತದ ಕಡಲು. ಇಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಇಳಿದವ, ರುಚಿ ಕಂಡವನು ಮತ್ತೆ ಮೇಲೇರಿ ಬರಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಾರ. ಅಂತಹ ಆನಂದದ ಸವಿ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ವೇದಾಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತದ ಅಧ್ಯಯನ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಸುಖಪಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ

ಆನಂದಾನುಭವವನ್ನು ನೀಡುವ ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಬಹುದೂರ ನಿಂತಿದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸರಿಯಾದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ಬದುಕಿನ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರವಿದೆ.

ಸಾವಿರಾರು ಕಥೆ, ಉಪಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿ ಸಾವು ಇರದ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಗ್ರಂಥ ಈ ಭಾರತ. ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ದೇವರ ನಿಜಗುಣವನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಗ್ರಂಥ ಇದು. ಎಷ್ಟೋ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡತಕ್ಕಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಹೋದರರ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು? ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಪರರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಗುರುಹಿರಿಯರ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆದುರು ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಗ್ರಂಥ ಮಹಾಭಾರತ. ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ಯುದ್ಧಾದಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲದರ ತಿರುಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮಾನವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ತರದಲ್ಲೂ ಹಿತಬೋಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ ಏಕೈಕ ಗ್ರಂಥ ಮಹಾಭಾರತ.

ಹೀಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಜೀವನಶೈಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಅರಿವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ವೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಹಿತಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪಾಂಡವರು, ವಿದುರನೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾತ್ವಿಕವೃತ್ತಿಗಳು ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಬರುವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಟ್ಟವರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕುಸ್ಥಿತವಾದ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಯತನಕವೂ ಅದರಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದ ಕೌರವರ ಜೀವನವೂ ಕೆಟ್ಟಜೀವನಶೈಲಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಮಹಾಭಾರತವು ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಭಾರಭೂತವಾದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಒಂದು ಉದ್ಗಂಧ. ಜೀವೋದ್ಧಾರಕ ಸಾವಿರದ ನಾಮಗಳ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮವೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಏಳನೂರು ಶ್ಲೋಕಾತ್ಮಕವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ನಲ್ಲುಡಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಇದೆ. ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕುರಿತು ಧರ್ಮಜನನ್ನು ಹುರುದುಂಬಿಸಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ ದ್ರೌಪದೀ-ಭೀಮಸೇನರ ಕೃಷ್ಣಾ-ಭೀಮಗೀತೆಯೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಶಾಂತಿಪರ್ವ, ಅನುಶಾಸನಪರ್ವದ ಮೂಲಕ ಔದಾಸಿನ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯ, ದಾರಿತಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಯುವಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿರುವ ಭೀಷ್ಮರ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಮಹಾಭಾರತದ ಅಧ್ಯಯನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಜೀವ' ಹಾಗೂ 'ಚಲನಶೀಲ' ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಜೀವವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ ರಸ ಹಾಗೂ ಗಂಧ ಎನ್ನುವ ಐದು ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು 'ಸಜೀವ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಸಸ್ಯಗಳು ಜೀವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು 'ಸ್ಥಾವರ' (ಸ್ಥಿರವಾದದ್ದು) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇನ್ನು

ಎನ್ ಅದಿತಿ,

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿಎಸ್ಸಿ ಎ

ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿದ್ದು ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವರ್ಗದ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣ ಚಲನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು 'ಜಂಗಮ' (ಚಲನಶೀಲ) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಈ ವರ್ಗವು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹಾಗೂ ಚಲನಾ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ 'ಆಲೋಚನಾ' ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೇ ಮಾನವ-ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪದ್ಧತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಆವಶ್ಯಕತೆ. ತರ್ಕ, ಮೀಮಾಂಸೆ, ಮತ್ತು ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಪಂಚಭೂತಗಳು	ಗುಣಗಳು
1. ಆಕಾಶ	ಶಬ್ದ
2. ವಾಯು	ಶಬ್ದ+ಸ್ಪರ್ಶ
3. ಅಗ್ನಿ	ಶಬ್ದ+ಸ್ಪರ್ಶ+ರೂಪ
4. ಜಲ	ಶಬ್ದ+ಸ್ಪರ್ಶ+ರೂಪ+ರಸ
5. ಭೂ	ಶಬ್ದ+ಸ್ಪರ್ಶ+ರೂಪ+ರಸ+ಗಂಧ.

ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಭಾರತ ಹಾಗೂ ಸುಶ್ರುತಸಂಹಿತಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ : ಋಷಿಗಳಾದ ಭರಧ್ವಾಜ ಹಾಗೂ ಭೃಗು ಇವರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ- ಐದು ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾನವು ಇವೆಯೆಂದೂ, ಅವುಗಳು ಸಜೀವಿಗಳೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

सुखदुःखयोश्च ग्रहणाच्छिन्नस्य च विरोहणात् ।
जीवं पश्यामि वृक्षाणामचैतन्यं न विद्यते ॥

ಸಸ್ಯಗಳು ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವತಳೆಯುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಹಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ऊष्मतो म्लायते पर्णं त्वक्फलं पुष्पमेव च ।
म्लायते शीर्यते चापि स्पर्शस्तेनात्र विद्यते ॥

ಸಸ್ಯಗಳ ಎಲೆಗಳು, ತೊಗಟೆ, ಫಲ ಹಾಗೂ ಪುಷ್ಪಗಳು ಶಾಖದಿಂದ ಬಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಬಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದು 'ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ' ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮ. ವಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯತೇ ವೃಕ್ಷಂ ಸರ್ವತಶ್ಚೈವ ಗಚ್ಛತಿ ।

न ह्यदृष्टेश्च मार्गोऽस्ति तस्मात् पश्यन्ति पादपाः ॥
ಬಳ್ಳಿಯು ಮರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯೇ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ.

पादैः सलिलपानाच्च व्याधीनां चापि दर्शनात् ।
व्याधिप्रतिक्रियत्वाच्च विद्यते रसनं द्रुमे ॥

ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಂದ (ಬೇರು) ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ರುಚಿಜ್ಞಾನವಿದೆ.

(ಮಹಾಭಾರತ, ಶಾಂತಿಪರ್ವ, ಅಧ್ಯಾಯ 184, ಶ್ಲೋಕ 11-15(ಕ್ರಿ ಪೂ 3000).

ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ : ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ- ಐದು ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿದ್ದು ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಜಂಗಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಇವು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಜಂಗಮಾ: ಖಲ್ವಪಿ ಚತುರ್ವಿಧಾ: ಜರಾಯುಜಾಣ್ಡಜಸ್ವೆದಜೋದ್ವಿಜಾ: ||
 ತತ್ರ ಪಶು-ಮನುಷ್ಯ-ವ್ಯಾಲಾದಯೋ ಜರಾಯುಜಾ: |
 ಖಗ-ಸರ್ಪ-ಸರಿಸ್ಪ್ರಭೃತಯ: ಅಣ್ಡಜಾ: |
 ಕೃಮಿ-ಕೀಟ-ಪಿಪಿಲಿಕಾ ಪ್ರಭೃತಯ: ಸ್ವೆದಜಾ: |
 ಇನ್ದ್ರಗೋಪ-ಮಣ್ಡೂಕಪ್ರಭೃತಯ: ತ್ವಿಜಾ: |
 ಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವಿಧ:
 ಜರಾಯುಜ: ಗರ್ಭದಿಂದ ಜನಿಸಿದವು. ಉದಾ: ಮನುಷ್ಯ,
 ಹುಲಿ ಮೊದಲಾದವು.

ಅಂಡಜ: ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿದವು ಉದಾ: ಪಕ್ಷಿಗಳು,
 ಸರ್ಪಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸರೀಸೃಪಗಳು
 ಸ್ವೇದಜ: ಬೆವರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದವು ಉದಾ: ಹೇನು, ಜಿಗಟ
 ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು
 (ಆಕರ: ಸುಶ್ರುತಸಂಹಿತಾ, ಸೂತ್ರಸ್ಥಾನ, ಅಧ್ಯಾಯ 1 -
 ಶ್ಲೋಕ 30 - ಕ್ರಿ ಪೂ 6ನೇ ಶತಮಾನ)
 ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ
 ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು
 ಸೇರಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ.

Importance of Sanskrit Language

ಮನ್ಜುನಾಥ್ ನಾಯಕ್

I BCom 'A'

Sanskrit is the old and traditional language of India, Sanskrit language is also called as world's pure and sacred language.

All the important ceremonies like Weddings, Brahmopadesham, Vruta etc are performed in Sanskrit. Hindu religious shlokas, hymns, mantras are sung in Sanskrit. It is also called as 'Devabhasha'. It means 'language of the Lords.' Sanskrit is the oldest language in the world out of which many languages have originated. Sanskrit grammar is also an important topic or the best of the language.

Happiness, calm, anger, excitement - all

the emotions have the exact words in Sanskrit. But now a days, people do not know the importance of Sanskrit. Because of following the western culture. Now a days Sanskrit has lost its importance due to the modern world. Sanskrit has to regain its importance in the present.

In every School, college and higher education in the world must have Sanskrit as a language. The honourable Prime Minister of India Sri Narendra Modi has been making his best to bring back the Importance of Sanskrit language. Everyone in the world should learn Sanskrit.

Important Shlokas of BHAGAVADGITA

–श्रीप्रिया

II BSc 'A'

Bhagavadgita is not just a religious book. It has many life changing verses that are essential for everyone including students, enterpreneurs, etc.

Some shlokas from Bhagavadgita that will change your life:

1. Focus on your action and not the results.

कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन ।
मा कर्मफलहेतुर्भूर्मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि ॥

You have a right to perform your prescribed duties, but you are not entitled to the fruits of your actions. Never consider yourself to be the cause of the results of your activities, nor be attached to inaction.

2. Be fearless. Soul is neither born nor does it ever die.

न जायते म्रियते वा कदाचित्
नायं भूत्वा भविता वा न भूयः ।

अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो
न हन्यते हन्यमाने शरीरे ॥

The soul is neither born nor does it ever die, nor having once existed does it ever cease to be. The soul is without birth, eternal, immortal and shapeless. It is not destroyed even when the body is destroyed.

3. The gateway to hell-Lust, Greed and Anger.

त्रिविधं नरकस्येदं द्वारं नाशनमात्मनः ।
कामः क्रोधस्तथा लोभस्तस्मादेतत्त्रयं त्यजेत् ॥

There are three gateways to hell of self destruction for the soul. These are lust, anger and greed. Therefore one should abandon these three completely.

4. Learn to tolerate-Nothing is permanent in this world.

मात्रास्पर्शास्तु क्रौन्तेय शीतोष्णसुखदुःखदाः ।
आगमापायिनोऽनित्यास्तांस्तितिक्षस्व भारत ॥

Oh son of Kunti, the contact between the senses and the sense object gives to fleeting perceptions of happiness and distress. These are non-permanent. They come and go like the winter and summer seasons. Oh descendent of Bharata, one must learn to tolerate them without being disturbed.

5. Become stable like the ocean.

आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठं
समुद्रमापः प्रविशन्ति यद्वत् ।
तद्वत्कामा यं प्रविशन्ति सर्वे
स शान्तिमाप्नोति न कामकामी ॥70॥

Just as the ocean remains undisturbed by the incessant flow of water from rivers merging into it, likewise, the sage who is unmoved despite the flow of desirable objects all around him attains peace and not the person who strives to satisfy desires.

Swami Vivekananda's Message to the World

-स्नेहा एस्. नायक्
| BCom 'A'

Swami Vivekananda often used the word 'Vedanta' whenever he spoke about spiritual things. He used this word because he thought it was one which everyone in the world could use without giving up his own religious ideas.

This world is full of many different kinds of people, with many different ideas. Vivekananda used the word 'Vedanta' to provide a common meeting ground for them all, whatever their ideas might be. Vedanta, as Swami Vivekanada used it, means that, from

the spiritual standpoint the world is one. There is one Spirit or Ground and everything that exists in the universe is an expression of that one Spirit. There is nothing other than that one spirit, nothing separate from it. Everything has its existence within that one Spirit. This means that if one person seeks God, another seeks good, another seeks beauty, another seeks scientific truth, another seeks the perfect society and another seeks happiness and so on-they are all seeing the same thing,

although they express it in different ways. Sri Ramakrishna expressed the same idea very simply. He said that the word for 'water' varied from language to language. Nevertheless, water was the same everywhere in the world. The idea that everything in the universe exists within one universal spirit is really a very simple idea and it is an idea that maybe found all over the world, in ancient times and in modern times. In India, this idea was taught very clearly and in great detail in the Upanishads. There it was called "the science of the spirit" because, people studied it and experimented with the physical sciences.

Then came Shri Ramakrishna and the tools up this idea and experimented with it in a new way. He himself adopted all the different modes of thought he could find. He took them up, one by one, and practiced them to see what they felt like, and to see where they would lead. What he proved by his experiments was that whoever sincerely followed any path would be led ultimately to that one spirit of the universe, the ground of all existence. It was true for all people, no

matter what religion they followed, or even if they had no religion.

Swami Vivekananda in his turn, took this idea and applied it to the modern world. He said that in particular it must be applied in modern Western countries and in modern India. Both, he said, would have to put this idea into practice, but, in different ways. Western people had become more and more interested in science and the application of science to everyday life. But, all their study was based on the idea that man was separated from nature, and that men were separated from each other. They were seeking truth, but they were seeking it in physical things. By giving them the idea of Vedanta, Vivekananda showed them that they would understand the universe and themselves only when they perceived everything in the light of one basic spiritual unity. Today, Western scientists have come to see that men are not separate from nature, that things which appear to be sepa-

rate from each other are not really so. Gradually, through the path of science, Western people are working out the truth of Vedanta.

Vivekananda foresaw the great interchange between the East and West that is taking place at the present time. This interchange would lead to a complete world

civilization. Civilization, he said would only be complete in the world when India gave to the world the marvels of spiritual things and in exchange received from the world of marvels of modern science. So, if we want to sum up Swamiji's teachings in a few words, it is the message of the world civilization based on Vedanta.

Sanskrit and Astronomy

–स्मिता जि

I BSc-BZC

Astronomy was called 'Nakshatravidya', 'Jotirvijnanam' or 'Jyotish' in ancient India. The word 'Nakshatravidya', 'Nakshatradrashta' is used for an astronomer in Shuklayajurveda and Nakshatravidya for Astronomy in Chandogya Upanishad. The earliest references of Astronomy are found in the Rigveda. The Vedic seers always appreciated the appearance of the light in the sky. Many stars are mentioned in the Atharvaveda. We also find natural scientific observations regarding the course of the planets. The Aitareya Brahmana

says that the sun actually neither rises nor sets but, through its revolution around the earth causes day and night. To perform the Vedic rules or rituals and sacrifices, calculation of appropriate time was necessary and this need introduced the Vedang-Jyotish in the history of astronomy. Vedang Jyotish of Lagadha the first treatise on astronomy contains two parts. ArahJyotish in 36 shlokas and Yajush Jyotish in 43 shlokas. Panchasiddhantika of Varahamihira mentions five siddhants of earlier astronomy is pre-

sented. They are Pitamaha Siddhanta, Vashishta Siddhanta, Paulisha Siddhanta, Surya Siddhanta and Romaka Siddhanta.

Surya Siddhanta is the most prominent treatise of Siddhanta period. According to introductory verses, Surya, the Sun disclosed it to Asura maya in the city of Romaka. The cosmological timecycles and the Solar planetary cycles are described here. The average length of the sideral year is 365.2563617days which is only 1.4 seconds longer than the modern value of 365.2563617 days.

The following works and the authors have an eminent place in the history of Astronomy.

1. Aryabhatiyam of Aryabhata also called the Arya Siddhanta consists of four parts-the Dashgitika sutra, Ganita pada, Kalkriyapada and Golapada. The first and second part are related to Mathematics. The third part in 25 verses contains the basic principles of astronomical time-Calculations.

The fourth part in 50 verses deals with Celestial sphere.

2. Brahma-sphuta-siddhanta of Brahmagupta treats the astronomy more elaborately and more methodically.

3.Rajmriganka of Bhoja

4. Karanapaddhati of Nilakantha Somayaji

The Indian astronomy is closely associated with astrology. According to Varahamihira there are three branches of Jyotish-Shastra.

Tantra, the astronomic-mathematical branch, that is devoted to calculate Astronomy.

Hora, that is devoted to casting of horoscopes and **Shakra or Samhita**, that teaches the natural Astrology; the discipline about forecasts that are deducible from natural incidents.

Aspects of Shiva

– अनन्या
I BBA

Lord Shiva has so many different names like Mahadeva, Mahayogi, Pashupati, Nataraja, Bhairava, Vishwanath, Bhava and BholeNath. He is one of the most complex and powerful Hindu deities. Shiva is the destroyer-the most powerful deity in the Hindu pantheon and one of the Godheads among the Hindus. Trinity, along with Brahma and Vishnu, Shiva is 'Shakti' or power. Hindus segregate his shrine from the Shrines of other deities in the temple to honor this truth. Shiva is commonly represented in temples as a phallic symbol called 'Linga' which signifies the forces required for life on both the microsmic and macrosmic levels-both the world in which we dwell and the cosmos as a whole. The 'Linga' is situated in the heart of a Shaivite temple beneath the spire, symbolising the earth's navel.

Shiva had a life full with paradoxes, wonder and beauty. When confronted with challenges, he had to step carefully, examine himself deeply, occasionally go against his natural instincts and adjust when necessary.

Shiva appears to have been a neglected deity within the pantheon of Gods in his early and full appearances, but he has now become one of the most omnipresent. Shiva exemplifies balance in his life choices in an unusual way, because he is both Mahayogi, the ascetic and Shankara, the beneficent married one. He juggles two opposing forces.

Despite the fact that Lord Shiva is considered to be 'Nirakar' in the Hindu Dharma, there are various forms and attributes of Lord Shiva that are familiar to everyone throughout the world.

1. Panchanana Shiva
2. Anugrahamurty
3. Ugramurty
4. Tandavamurty
5. Dakshinamrty
6. Lingodbhavamurty
7. Bhikshatanamurty
8. Hridayamurty
9. Ardhanarishvara

1. Panchanana Shiva: Shiva is depicted as having five faces in several temples. Isana, Tatpuruasha, Aghora, Vamadeva and Sadyjota are the names and aspects given to each of these faces. It faces South-east and depicts Shiva's Ishwara aspect also known as SadaShiva or the eternal Shiva. Tatpuruasha, which faces east, portrays Shiva's misguided Purusha or ego. Aghora, who faces South, represents Shiva's destructive and regenerative aspect, which may consume life and prepare for renewal. Vamadeva, which faces North, represents Shiva's healer and preserver aspect. Sadyojata which faces West, represents Shiva's creative aspect.

2. Anugrahamurty: When Lord Shiva is among his devotees and family, he is the most tranquil or we can say softer side of the God of destruction.

3. Ugramurty: Other names for Ugramurty include Raudra, Bhairava, Kenkala and Somharamurty. When Shiva is enraged, this is his most terrible and ferocious form. Each of the forms is linked to Shiva in his destructive form, which he uses to exorcise the world's demons. They are as follows:

- **Kenkala-Bhairava:** He took this shape after severing Brahma's fifth head.

- **Gajasura:** He adopted this shape when he killed the demon Nila.

- **Tripurantakmurty:** He assumed this form when he demolished the towns of gold, silver and iron created by three sons of Andhakasura.

- **Sarabhesamurty:** He assumed this form when he battled and killed Vishnu's avatar, Narasimha.

- **Kalarimurty:** He adopted this shape when he adopted and killed Yama to save his disciple Markandeya.

- **Komantakamurty:** He assumed this form when he killed Manmatha-the diety of desire-during his penance because Manomaha troubled him.

- **Andhakasura-Vadhamurty:** He took this form after defeating Andhakasura, who thereafter became the leader of his army.

- **Bhairavamurty:** This is a prominent form when Shiva is associated with Tantric ridden cults and it entails Shiva's worship in this form in cremation sites and graveyards.

4. Tandavamurty: Shiva is also regarded

as a master of several dance styles. He is even credited with creating all dancing styles. All classical Indian dance is thought to have originated from Him, much as all Yoga postures have their origins in Shiva's forms. Shiva employed each of the dancing postures as a method of expression to relieve stress in the Universe and to alleviate the suffering of his devotees. According to the Bible, he employed his dance styles to entertain both his wife and other Gods.

5. Dakshinamurty: This form depicts Shiva as a global teacher who imparts the mysteries of Yoga, Tantra, Mantra, Alchemy, Art, Science, History, Wisdom and Magic to sages and saints as well as Gods and Goddesses who are qualified to know the secrets. The term stuck because he passed on his wisdom while standing on top of the Himalayan high mountains, facing the Indian subcontinent to the South. This figure is seen seated with one leg folded and the other leg resting on Apasmarapurusha, the mistaken self, in a happy attitude. In one hand he has a snake and in the other fire.

6. Lingodbhavamurty: This is arguably Shiva's most known form in which he is

depicted as the absolute self by a Linga and it is claimed to have neither beginning nor end. According to legend, he revealed infinity to Brahma and Vishnu in the shape of a pillar of fire and both Brahma and Vishnu were unable to discover the end of it. Shiva is sitting with four arms in the centre of the Linga, while Brahma and Vishnu may be viewed from both sides.

7. Bhikshatanamurty: Bhikshatanamurty is Shiva in his ascetic form, a nomad roaming from place to place with a begging bowl made of human craftsmanship immersed in his own thoughts and wisdom. In his guise, we may still see sages roaming around the towns and jungles in the present period. They even use magic to draw attention or frighten the youngsters that follow Him.

8. Hridayamurty: Also known as Harihara or Shankaranarayana, this form of Shiva is depicted to show his reconciliation and friendship with Vishnu. The right half is Shiva and the left half is Vishnu.

9. Ardhanarishvara: This is Shiva and Parvati's united form which depicts the union of Purusha and Prorate. The left half of Shiva in this form is the feminine left half of Parvati

and it is joined with Shiva's masculine right half. And rather of being a sum of two forms. This shape is occasionally seen with Nandi in the backdrop or seated in the pedestal.

Shiva's Aspects - can apply in our daily lives: Shiva defies patriarchal gender expectations and the patriarchal concept that a man must constantly look powerful and decisive. Instead, he weeps profusely, wretchedly lamenting his deceased wife unconcerned about what the rest of the world thinks. This sadness and tenderness are on the full show.

Shaivie stories secretly depict the beneficial nature of marital conflict, the battles are spectacular with both parties threatening or browbeating and trying to persuade each other to come to an agreement.

Shiva defies gender roles that have been imposed by society. Shiva's ability to handle such a powerful wife Parvati is pleasantly surprising. Shiva is the only God with the outspoken wife and maybe the only God who doesn't try to dominate. Only a confident male can coexist with a woman like her.

If the marriage partnership is to serve the purpose of supporting partners mental growth, loving couples might frequently push

each other. Shiva and Parvati don't believe in the quiet treatment, which many couples have used since the dawn of time. If anything bothers them, they deal with it immediately.

In mainstream Hinduism, Shiva is associated with a certain element of creation, but in Saiva tradition, Shiva is Brahman himself. He is everything known and knower, support and support, creator and creation, being and non-being, existence and non-existence. While we may assign different names to the mainly functioning elements of Brahman, they are all just his many forms. As a result, it is critical to understand that Lord Shiva isn't just an idol or a Shivalinga that people worship in temples and sacred sites for superstitious reasons. He is Brahman, the unmanifested being who descends into lower realms of existence to project an alternative reality that we call the phenomenal world. We can only attain the highest truth, Shiva concealed under the layers of phenomena by overcoming our delusion and gazing around the physical reality he portrays, which is only achievable through austerities and the grace Shiva.

सस्याकृतिविज्ञानम्

Plant morphology as depicted in Sanskrit texts

–वन्दिता

II BSc

Plant morphology is a branch of plant science which involves the study of life history of plants. The knowledge of descriptive botany is essential for the morphological study of plant life. In as early a text as Atharvaveda there is a mention about classification of plants as वनस्पति-द्रुम-ओषधि-लता-वीरुत्-त्वक्सारभेदेन (trees, shrubs, herbs, creepers, spreading plants and so on.) The तैत्तिरीयसंहिता and the वाजसेनीयसंहिता of Yajurveda enumerate the following parts of plants - मूल (the root), तूल (shoot), काण्ड (stem), वात्स (branch), पुष्प (flower), फल (fruit).

वृक्षायुर्वेद of Parashara has given detailed information on plant morphology.

तत्र वृक्षवल्लीगुल्मानां पत्रपुष्पफल मूलत्वक्काण्डसारस्वरसनिर्यासस्नेहकण्टकबीजप्ररोहः च इत्यङ्गानि भवति ।

i.e., पत्र (leaf), पुष्प (flower), फल (fruit), मूल (root), त्वक् (bark), काण्ड (stem), सार (heart wood), स्वरस (sap), निर्यास (exudation), स्नेह (Oleaginous matter), कण्टक (spine/prickle), बीज (seed), प्ररोह (seedling) are the different parts.

पत्रम्

यथा पत्रं पर्णं पक्षं दलं पलाशं छदो बर्हमित्यर्थान्तरम् । नवपत्रतन्तु पुनः प्रवालः किसलय इत्युच्यते । (The young leaves are called 'kisalaya' or 'Pravala') पत्राणि तु वातातपरञ्जकान्यभिगृह्णन्ति । (The leaves take in air, heat and calorific principles.) The leaf is called 'patra', because it falls soon, it is also called 'parna' because of its green colour.

अथ खलु पत्रपक्षं वृत्तं पत्रसिरा रसकोषश्च माढिः च विस्तारञ्च पत्रिकञ्चेति पत्राङ्गानि भवन्ति । – पत्रपक्षम् (leaf blade/lamina), वृत्तं (petiole), पत्रसिरा (veins), रसकोषः (cells), माढिः (rachis),

विस्तारः (tendrils) and पत्रिक (leaf sheath) are different parts of a leaf.

अथ पत्रबन्धनन्तु सिरानां संसक्तेन वृन्ते यत् पत्रसंयोगम् ।

तच्च द्विविधं पृष्ठग्रन्थिकं प्रान्तग्रन्थिकञ्च ।
पृष्ठग्रन्थिकबन्धनन्तु पत्रपृष्ठे यद् वृन्तसंयोगम्
प्रान्तग्रन्थिकबन्धनमेव पत्रपर्यन्ते यद् वृन्तसंयोगम्
॥

The articulation of the petiole with leaf lamina in conjunction with its veins is termed as 'patra bandhanam.' It is of two different types, i.e., Prasthagranthika and Prantagranthika. In the former case, the petiole is attached to the dorsal surface of the lamina, which in case of latter is joined to the base of the lamina.

पुष्प :

प्रेमसौन्दर्यमाधुर्यं रसानन्दसमर्पणम् ।

चिद्विकासो विलासश्च प्रकृतेः कुसुमे स्फुटः ॥

—पुष्पायुर्वेदः ।

Flower is symbol of love, beauty, sweetness, nectar, bliss, surrender, opening of consciousness and amorous play of nature.

कलिका कोरको बाल्यं कैशोयं मुकुलो भवेत् ।
पुष्पं विकसितं विद्याद् यौवनं सौरभान्वितम् ॥
कलिका or कोरक is the childhood, मुकुलो (Blossoming stage) is adolescence and पुष्पं (blossomed stage) is youthfulness full of fragrance and beauty. These are three stages of flower.

पत्रकोणे शिखाग्रे वा पुष्पं समभिजायते ।

शाखया सह यद्योजि वृन्तमित्यभिदीयते ॥

चत्वार्याङ्गानि पुष्पस्य दलं बाह्यमथान्तरम् ।

पुमङ्गं दयिताङ्गञ्च पुष्पं यैः पूर्णतां व्रजेत् ॥

प्रायो हरितवर्णानि सन्ति बाह्यदलानि वै ।

रक्षणं पोषणञ्चैव तेषां कार्यमुदा तम् ॥

अन्तर्दलानि चित्राणि नानावर्णानि संपुटे ।

गन्धवर्णरसस्पर्शैराकर्षन्ति मधुव्रतान् ॥

दलमूलेषु मधुनः कोषः पीयूषसंज्ञितः ।

तद्रसो मकरन्दः स्यात् स च पुष्परसः स्मृतः ॥

पुमङ्गे नालमूर्धाग्रे कोषस्तत्र व्यवस्थितः ।

परागस्य स एवोक्तः किञ्जल्कः सुमनोरजः ॥

जायाङ्गेऽण्डाशयधृतो बीजाण्डः परिसंस्थितः ।

शेते परागकांक्षायां याति यो नलिकामुखात् ॥

स्त्रीपुंसयोः समायोगाद् गर्भाधानं भवत्यतः ।

येन बीजस्य निष्पत्तिर्येन प्रजननं पुरः ॥
इत्थं प्रजननाङ्गत्वात् पुष्पाणां महिमा स्फुटः।
योहि वंशक्रमः शश्वत् पादपानां समेधते ॥

Flower is either axillary/terminal appearing in axil of leaves or at the top respectively. The part joining the flower with the branch is known as *वृत्त* -penduncle. The flower has four parts-calyx, corolla, androecium and gynoecium of petals are situated in the glands of nectar which is known as *मकरन्ध* or *पुष्परस*. At the top of the filament in androecium are the anthers which contain pollengrain (*पराग/किञ्जल्कः*). In gynoecium, ovules are contained in ovary and stay waiting to unite with

the pollen which comes through the opening stigma and reaches through the tube in style. Thus, by the union of male and female germs fertilization takes place which produces seed leading to the reproductive process further. Thus, being the reproductive organ the importance of flower is evident by which the line of succession and plant continues infinitely.

Many more facts are still there and it is loud and clear that Sanskrit texts have given exhaustive information about plant morphology. The detailed information of various parts of plants could be of great use of modern botanists.

संस्कृतम्

–आदित्य सग्नि

II BBA

एकेनापि सुपुत्रेण कुलं यथा पुष्पितेन
सुगन्धिना सुवृक्षेण तत् वनं सर्वं वसितम् ।

A single tree laden with sweet scented flowers spreads its fragrance throughout the forest. Similarly, a worthy son born to a family brings glory to the entire clan.

2. अधमा धनमिच्छन्ति धनं मानं च मध्यमाः।
उत्तमाः मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम् ॥

Introduction: The essence of politely is nothing. But the essence of experience of life. In Sanskrit literature, Niti Shlokas are available in plenty. They are meant for encircling the knowledge and uplifting the life of human beings. Some of the shlokas are like given below:

1. एकेनापि सुवृक्षेण पुष्पितेन सुगन्धिना ।
वासितं तद्धनं सर्वं सुपुत्रेण कुलं यथा ॥

ये धनम् इच्छन्ति ते अधमाः । ये धनं मानं च इच्छन्ति ते मध्यमाः । ये मानम् एव इच्छन्ति ते उत्तमाः । यतः महतां धनं मानः ।

In this world, those who desire only wealth are people of the lowest level. Those who desire wealth and self respect are people of middle level. The person of highest level desire only honour and self respect. Self respect is the greatest wealth.

3. श्रुत्वा धर्मं विजानाति श्रुत्वा त्यजति दुर्मतिम्। श्रुत्वा ज्ञानमवाप्नोति श्रुत्वा मोक्षमवाप्नुयात् ॥

आप्तवाक्यश्रवणात् धर्मज्ञानं दुर्मतित्यागः ज्ञानप्राप्तिः मोक्षप्राप्तिश्च भवति इति भावः ।

By hearing the scriptures recited one learns the tweets of the religions. By listening to the talk of the scholars an evil person gets rid of evil thoughts and the advice of spiritual master opens the doors of heaven and way to liberation beyond.

4. काम क्रोधौ तथा लोभं स्वादुं शृङ्गारकौतुके। अतिनिद्रातिसेवे च विद्यार्थी ह्यष्ट वर्जयेत् ॥

विद्यार्थिनः कामः क्रोधः लोभं स्वादुं शृङ्गारः कौतुकं निद्रा अतिसेवा च इति अष्ट दुर्गुणं वर्जयेत् ।

A student should completely renounce the following eight hinges, his lust, anger,

greed, desire for sweets, sense of decorating the body, excessive curiosity, excessive sleep and excessive endeavour of bodily maintenance.

5. यथा धेनुसहस्रेषु वत्सो गच्छति मातरम् । तथा पूर्वकृतं कर्म कर्तारमनुगच्छति ॥ धेनुसहस्रेषु यथा वत्सः मातरं प्रति गच्छति एवं पूर्वकृतं कर्म वर्तते तस्य फलं कर्तारं अनुगच्छति एव ।

In a herd of thousands of cows a calf unnervingly locates its mother easily. Similarly, the consequences a persons actions whether good or bad follow him without any let up.

6. मनसा चिन्तितं कार्यं वाचा नैव प्रकाशयेत् । मन्त्रवत् रक्षयेत् गूढं कार्यं चापि नियोजयेत् ॥

मनसा यत् चिन्तितं कार्यम् अस्ति तत् वाचा न एव प्रकाशयेत् । मन्त्रवत् गूढं रक्षयेत् तथा च कार्यं नियोजयेत् ।

What you have thought of in your mind should not come on your tongue. Contemplate and rethink over it keeping it guarded. Put the idea on the plan into action without voicing it. Your action should reveal every thing.

7. कामधेनुगुणा विद्या ह्यकाले फलदायिनी । प्रवासे मातृ सदृशी विद्या गुप्तं धनं स्मृतम् ॥

विद्या हि अकालो फलादायिनी
कामधेनुगुणासदृशी । देशान्तरगमने मातृसदृशी
तथा एव मानवस्य गुप्तधनं इति स्मृतम् ।

Knowledge is like the holy Kamadhenu
cow. It bears fruit in all seasons. In foreign
lands it protects and rewards. That is why it
is considered an inbuilt secret treasure.

8. वित्तेन रक्ष्यते धर्मो विद्यायोगेन रक्ष्यते ।
मृदुना रक्ष्यते भूपः सत्स्त्रिया रक्ष्यते गृहम् ॥

धर्मो वित्तेन रक्ष्यते । योगेन विद्या रक्ष्यते ।
भूपः मृदुना रक्ष्यते । सत्स्त्रिया गृहं रक्ष्यते ।
चित्तस्य एकाग्रतमा विद्या रक्ष्यते । राज्ञा मृदु दण्डेन
रक्ष्यते ।

Money protects religion. Learning can
be protected through practice. Politeness pro-
tects the King. Pious women protect the
home.

9. धनहीनो न हीनश्च धनिकः स सुनिश्चयः ।
विधारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु ॥
धनहीनः न हीनः सः धनिकः च सुनिश्चयः यः
विधारत्नेन हीनः सः सर्ववस्तुषु हीनः । (विधाविहीनो
कनिष्ठः)

A moneyless man is not poor if he has
got the virtues of learning. A man who has no
learning is the poorest even if he has money.

10. विषयाभिलाषलोभेन मनः प्रेरयतीन्द्रियम् ।
तन्निरुध्यात् प्रयत्नेन जिते तस्मिन् जितेन्द्रियः ॥

मनः विषयाभिलाषलोभेन इन्द्रियं प्रेरयति । तस्मिन्
प्रयत्नेन जिते जितेन्द्रियः (यद् मनः प्रयत्नेन नियमयेत्
। तस्मिन् जिते मनसि जिते सति जितेन्द्रियः)

The mind our of a morbid desire for the
objects of sensual enjoyments goals the
sense after their search this inclination of
mind should be assiduously suppressed and
when ones mind is conquered (by himself)
he is styled self controlled.

11. अश्वत्थमेकं पिशुमिन्दमेकं
न्यग्रोधमेकं दशतिन्त्रिणीं च ।
कपित्थबिल्वामलकत्रयं च
नवाम्ररोपी नरकं न पश्येत् ॥

यः एकं अश्वत्थवृक्षं, पिशुमिन्दं (निम्बवृक्षं)
व्यग्रोदं, त्रिन्त्रिणीः दश च, कपित्थ, बिल्व,
आमलकवृक्षत्रयं एवं नवं आम्रवृक्षं च आरोपयति
सः नरकं न पश्येत् ।

A person who plants peepal tree, a
neem tree, a banyan tree, ten tamarind trees
one stone apple tree, three gooseberry trees,
nine mango trees in that order will never go
to hell.

The above prescribed shlokas are taken
from “Chanakya Neeti”, “Kamandakiya Niti
Sara” and “Raja Neeti Ratnakara.”

ವಿद्या

-ಭರತಕುಮಾರ್ ನೆ. ನಾಯ್ಕ

I BSc

ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರಾಪ್ತೀರಪಿ ವಿಧಯಾ ಏವ ಸಮ್ಭವತಿ । ವಿಧಯಾ ವಿನಯೋ ಜಾಯತೇ । ವಿನಯೇನ ಯೋಗ್ಯತಾಮ್ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಯೋಗ್ಯತಯಾ ಧನಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ, ಧನೇನ ದಾನಂ ದದಾತಿ, ದಾನೇನ ಪುಣ್ಯಂ ಆರ್ಜಯತಿ । ಪುಣ್ಯೇನ ಧರ್ಮ ಸಂಚಿನೋತಿ । ಧನೇನ ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ಯತೇ । ಕಾಮಾನಪಿ ಸಮಾಪ್ತಮ್ ಕರೋತಿ । ಆತ್ಮಪರಮಾತ್ಮನೋರೈಕ್ಯಂ ಪಶ್ಯತಿ-ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಭವತಿ । ಅನೇನ ವಿಧಿನಾ ಸ್ವಜೀವನಸ್ಯ ಚತುರ್ವರ್ಗಾತ್ಮಿಕಂ ಸಮಗ್ರಂ ಫಲಂ ಲಭತೇ ।

ಚತುರ್ವರ್ಗ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಸಹ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ವಿನಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ವಿನಯದಿಂದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಧನದಿಂದ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪುಣ್ಯಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸೆಯನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ, ಆತ್ಮ-ಪರಮಾತ್ಮನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಬೃಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅನೇಕ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯೆಯು ಚತುರ್ವರ್ಗ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದೆ.

ವಿಧಾಧನಂ ಸರ್ವಧನಂ ಪ್ರಧಾನಮ್-ಇತಿ ಯದ್‌ಕಂ ತತ್ಸತ್ಯಮೇವ । ವಿಧಾಧನಸ್ಯೇದಂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಂ ಯತ್ ಸರ್ವಂ ಧನಂ ವ್ಯಯಾತ್ ಕ್ಷಯಮಾಪ್ನೋತಿ, ಪರಂ ವಿಧಾಧನಂ ವ್ಯಯಾತ್ ವೃದ್ಧಿಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಂಞಯಾತ್ ನಾಶಮಾಯಾತಿ । ಕುಬೇರಸ್ಯಾಪಿ ಅಸೀಮಃ ಕೋಶೇ ವ್ಯಯಾತ್ ಕೇಶುಚಿತ್ ದಿನೇಶು ನಿಶ್ಚಿತಮೇವ ರಿಕ್ತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ । ಪರಮ್ ಅಹೋ ವಿಧಾಧನಸ್ಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಂ ಯತ್ ಇದಂ ಮುಹುರ್ಮುಹು ವ್ಯಯಾದಪಿ ನ ಕ್ಷಯಂ ಗಚ್ಛತಿ ।

‘ವಿದ್ಯಾಧನವು ಸರ್ವಧನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಧಾನ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಧನವೆಂಬುದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಧನವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಕ್ಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಇದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಬೇರನ ಧನಭಂಡಾರವೂ ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಯಾವತ್ತೋ ಒಂದು ದಿನ ಖಾಲಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಛು ವ್ಯಯಿಸಿದಷ್ಟೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಂದಿಗೂ ಖಾಲಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಪೂರ್ವಃ ಕೋಽಪಿ ಕೋಶೇ ಅಯಂ ದೃಶ್ಯತೇ ತವ ಭಾರತೀ ।

ವ್ಯಯತೋ ವೃದ್ಧಿಮಾಯಾತಿ ಕ್ಷಯಮಾಯಾತಿ ಸಂಞಯಾತ್ ॥

ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕಸ್ಯ ವಿದ್-ಧಾತೋರ್ವಿಧಾಶಬ್ದಃ ನಿಷ್ಪನ್ನಃ ।

ಕಸ್ಯಚಿದಪಿ ಪದಾರ್ಥಸ್ಯ ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನಂ ವಿद्यೇತಿ ಕಥ್ಯತೇ । ವಿद्यಯಾ ವಯಂ ಸ್ವಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಜಾನೀಮಃ । ವಿद्यಯಾ ಏವ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನಂ ಭವತಿ । ಕರ್ತವ್ಯಾಽಕರ್ತವ್ಯಯೋಃ ಪಾಪಪುಣ್ಯಯೋಶ್ಚಜ್ಞಾನಮಪಿ ವಿಧಯಾ ಏವ । ವಿಧಾರಹಿತೋ ಹಿ ಮಾನವಃ ಕರ್ತವ್ಯಾಽಕರ್ತವ್ಯಯೋರಜ್ಞಾನಾತ್ ಪಶುವತ್ ಆಚರತಿ । ಅತಃ ವಿಧಾಹೀನಃ ಪಶುಃ ಇತಿ ಕಥ್ಯತೇ । ವಿಧಯೈವ ಮಾನವಃ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಲಭತೇ । ನೃಪತಯಃ ಅಪಿ ವಿದುಷಃ ಪುರಸ್ತಾತ್ ನತಶಿರಸೋ ಭವಂತಿ । ವಿಧಯಾ ಚ ಕಾಲಿದಾಸ-ಭವಭೂತಿ-ಬಾಣ-ಹರ್ಷ ಪ್ರಭೃತಯಃ ಕವಯೋ ಜಗತಿ ಖ್ಯಾತಿಂ ಗತಾಃ ।

ವಿಧಾ ಮಾನವಸ್ಯ ಸದಾ ಬಂಧುವತ್ ಸಾಹಾಯ್ಯಂ ಕರೋತಿ । ವಿವಿಧೇನ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಸಾ ಮಾನವಸ್ಯ ಸಹಕಾರಂ ಕುರುತೇ । ಮಾತೇವ ರಕ್ಷತಿ । ಪಿತೇವ ಹಿತಕಾರ್ಯೇ ನಿಯೋಜಯತಿ । ರಾಜಸಭಾयाಂ ವಿಧ್ವಾನೇವ ಗೌರವಂ ಕೀರ್ತಿಂ ಚ ಲಭತೇ । ವಿಧಾಧನಮೇವ ಜಗತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಧನಮ್ । ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ವಿಧಾಂ ಚೋರಯಿತುಂ ಸಮರ್ಥಃ ನ ಕಶ್ಚಿತ್ ವಚ್ಚಯಿತುಂ ಶಕ್ತಃ । ವಿಧಾ ಕುರೂಪಸ್ಯ ರೂಪಮ್ ।

ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕವಾದ 'ವಿದ್' ಧಾತುವಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಶಬ್ದವು ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದುದು. ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥದ ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯು ಅನೇಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ತವ್ಯಾಕರ್ತವ್ಯಗಳ ವಿವೇಚನೆಗೆ, ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ಅರಿವಿಗಾಗಿ, ವಿದ್ಯೆಯು ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರಹಿತನಾದ ಮನುಷ್ಯನು ಪಶುವಿನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ 'ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನಃ ಪಶುಃ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಮಾನವರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ರಾಜನೂ ಸಹ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂದು ತಲೆಬಾಗುತ್ತಾನೆ. ವಿದ್ಯೆಯು ಮಾನವನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ದಿಕ್ಕು-ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಕಾಳಿದಾಸ-ಭವಭೂತಿ-ಬಾಣ-ಹರ್ಷರಂತಹ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯೆಯು ಮಾನವನಿಗೆ ಸದಾ ಬಂಧುವಿನಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಧನವೊಂದೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧನವು. ಯಾರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕದಿಯಲಾರರು, ಯಾರೂ ವಂಚಿಸಲಾರರು. ವಿದ್ಯೆಯು ಕುರೂಪಿಯನ್ನು ಸಹ ಸುರೂಪಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ಮೃತಿ:

-ಜಿ. ಎನ್. ಪಾವನ

II BSc

ಸುಭಾಷಿತ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳು. ಲೋಕಾನುಭಾವವನ್ನು ಅಥವಾ ಉನ್ನತಿಯ ಪಥವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಮರಣೀಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಉಕ್ತಿಗಳು 'ಸು-ಭಾಷಿತ'ಗಳೆನ್ನಿಸಿವೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಗಳಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಕಸ್ಯೈಕಾಂತಂ ಸುಖಮುಪನತಂ ದುಃಖಮೇಕಾಂತತೋ ವಾ || ನಿಕಿರ್ಗಚ್ಚತ್ಯುಪರಿ ಚ ದಶಾ ಚಕ್ರನೇಮಿಕ್ರಮೇಣ ||

- ಮೇಘದೂತಮ್

“ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೇ ಸದಾ ಸುಖವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಸದಾ ಬರಿಯ ದುಃಖವನ್ನೋ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಅವಸ್ಥೆಯು ಸುತ್ತುವ ಚಕ್ರದ ಪಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.”

ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸುಖ ಯಾರಿಗೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬವು ಯಾವುದೋ ಆಗಂತುಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕೋಟಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ದುಃಖವೂ ನಿರಂತರವಲ್ಲ. ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಬವಣೆಯನ್ನನುಭವಿಸುವವನಿಗೆ ಭಾರೀ ವೇತನದ ಕೆಲಸ ದೊರಕಬಹುದು. ಇಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಮೇಲಿನದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಯಿತು. ಉಕ್ತ ಶ್ಲೋಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮಂಡನೆ ಇದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಗತಿಯೇ ಚಕ್ರನೇಮಿ ಕ್ರಮದಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಹಂತದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರೌಢ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸರಳರೇಖೆಯಂತೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ-ಎಂಬುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ. ಜಗತ್ತಿನದು ಚಕ್ರವತ್‌ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಕಲ್ಪನೆ. ಯುಗ-ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಪ್ರಗತಿ-ಅವನತಿಗಳ ಚಕ್ರೀಯ ಗತಿಯ ಸಂಕೇತವೇ.

ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರೀಕತೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಜನನ, ವೃದ್ಧಿ, ಕ್ಷಯ, ವಿನಾಶ ಎಂಬ ದಶೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾಗರೀಕತೆಗಳ ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿದೆ. ಔಸ್ಪ್ವಾಲ್ಡ್ ಸ್ಟೆಂಗ್ಲರ್ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇದೆ.

ಈಜಿಪ್ಷಿಯನ್, ಅಸ್ಸಿರಿಯನ್, ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್, ಗ್ರೀಕ್ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವಸಾನಗೊಂಡವು. ಗಿಡದ ಹೂವೊಂದು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಅವನತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವಂತೆ. ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಪ-ಅಹಂಕಾರ-ಪಾಶವೀಯತೆ ಒಲಿಯುವುದು ಅದರ ಅತ್ಯಂತ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವು ಅವನತಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಸಮಾಜಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಂತ್ವಾನ ನೀಡುವ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಪುನರಾವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಭಾಸಕವಿಯು 'ಸ್ವಪ್ನವಾಸವದತ್ತ' ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದ್ಯದ ಸಾಲು ಇದು:

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಜಗತಃ ಪರಿವರತಮಾನಾ ।

ಚಕ್ರಾರಪಕ್ಷಿರಿವ ಗಚ್ಛತಿ ಭಾಗ್ಯಪಕ್ಷಿಃ ॥

ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ಸದಾ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾಗಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿ-ಅಧೋಗತಿಗಳು ಚಕ್ರದ ಅರಗಳಂತೆ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಕ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸುಸ್ಥಿರವಲ್ಲ.

ಸಂಸ್ಕಾರವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ

—ವೈಷ್ಣವಿ ಪಿ. ಯು.

I BSc

ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಮನದಾಳದಿಂದ ಇದಾಗಿದೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ
ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ತೊದಲಿಸಿದ ಶಬ್ದ
ಈ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಕರ್ತ.
ತಿಳಿಯದವಗೆ ರಹಸ್ಯಗಳ ಭಂಡಾರವಿದು
ಅರಿತವರಿಗೆ ಖಜಾನೆಯ ಕೀಲಿ ಕೈ ಇದು
ಇತಿಹಾಸದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದು
ಜಪಿಸುವ ಭಗವಂತನ ಭಾಷೆ ಇದು.
ಬಲವಿದು ಜೀವನಾಡಿಗಳ ಮಿಡಿತಕೆ
ಜಪಿಸುವ ಮಂತ್ರವಿದು ಮನೋನಿಯಂತ್ರಣಕೆ
ಸಂಸ್ಕೃತವಿದುವೆ ಸರಳ ಮಾಧುರ್ಯ
ಉಚ್ಚರಿಸು ದೇವನಾಗರಿಯು.
ಸಂಸ್ಕಾರದ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವೆ ಮಾಲೆ
ಬೈಗುಳವರಿಯದ ಇದು ಮುಗ್ಧ ಬಾಲೆ
ವಿಶ್ವಗುರು ಭಾರತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಾಮಗಳು

-ಕೆ. ಎಮ್. ಪ್ರಣೀತಾ ಸಾಮಗ

I BCom B2

ಶಿರೋನಾಮವನ್ನು ಓದಿ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ನಾನಿಲ್ಲಿ ವೇದಕಾಲದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಕೇಳಲು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಇವು ಆಧುನಿಕ ಗ್ರಾಮಗಳು. ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುತ್ತೇವೆ, ಅಂತಹ ಭಾಷೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಜೀವಭಾಷೆಯಾಗಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಏಳು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸಫಲವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ನಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಸಮೀಪ 7 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1512ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಟರು ಮತ್ತು ಹೊಸಳ್ಳಿ, ಅವಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮತ್ತು ವೇದಾಧ್ಯಯನದ ಸಲುವಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು, ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳಿಗೆ ಉಂಬಳಿ ನೀಡಿದರು. ಅಂದಿನ ಆ ಅರಸರ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇಂದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 5000 ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಾತಿಧರ್ಮಗಳ ಭೇದ ಮರೆತು ಈ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನುದಿನದ ಮಾತುಕತೆ, ವ್ಯವಹಾರಲ್ಲದೆ ಜಗಳ ಆಡಲೂ ಸಹ ಈ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ನಾಮಫಲಕಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ನಮೂದಿತವಾಗಿವೆ. ಸುಮಾರು 600 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇರಳದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ರಾಜಾಶ್ರಯದಿಂದಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸುಮಾರು 7 ಗ್ರಾಮಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವು:

1. ಮತ್ತೂರು-ಕರ್ನಾಟಕ
2. ಹೊಸಳ್ಳಿ-ಕರ್ನಾಟಕ
3. ಜಿರಿ-ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
4. ಬಾಗ್ಗುಲಾರೆ-ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
5. ಮೋಹದ್-ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
6. ಸಾಸನಾ-ಒರಿಸ್ಸಾ
7. ಗನೋಡಾ-ರಾಜಸ್ಥಾನ

ವ್ಯವಹಾರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಾವು ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪರಕೀಯರು ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಅವಗಣನೆಗೊಳಗಾಯಿತು. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ನಾವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ

-ಶಾಂತಿಕಾ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

I BCom B1

॥ ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಜನ್ಮನಾ ಜಾಯತೇ ಜಂತುಃ | ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಇತರ ಜಂತುಗಳಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ, ಬಡಿದು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಆಭರಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆಯಾ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮಾನವನನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾಗಿ, ಸದಾಚಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕಾರ ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

‘ಸಂ’ ಎಂಬ ಉಪಸರ್ಗದೊಡನೆ ಸೇರಿರುವ ‘ಕೃ’ ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದ ಶಬ್ದ ‘ಸಂಸ್ಕಾರ.’

ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ :

ಸಮ್ಯಕ್ ಕ್ರಿಯತೇ ಇತಿ ಸಂಸ್ಕಾರಃ-ಅಂದರೆ, ಯಾವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ, ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದು

ಸಂಸ್ಕಾರ. “ಆತ್ಮಶರೀರಾನ್ಯತರನಿಷ್ಠ ವಿಹಿತಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅತಿಶಯಃ ವಿಶೇಷಃ ವಾ ಸಂಸ್ಕಾರಃ” | ಅಂದರೆ, ಆತ್ಮ ಅಥವಾ ಶರೀರ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದರ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ವಿಶೇಷವೇ ಸಂಸ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ‘ಸಂಸ್ಕಾರ’ ಶಬ್ದದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿವರಣೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕಾರ. ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಃ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗಲೇ ಆಜ್ಞಾಕಾರಿಯಾಗಲು, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವಿಸಲು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಲು, ಸತ್ಯ ಮಾತನಾಡಲು, ಅಹಿಂಸಕರಾಗಲು, ಮುಂತಾದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೇ ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜವೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ

ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅನುಸರಣೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ, ರೀತಿ, ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮಸಂಗದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ದಯಾಗುಣ, ಕ್ಷಮಾಗುಣ, ಕೃತಜ್ಞತೆ-ಇವು ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಇವು ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕಾರ ಬದುಕಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಅನುಚಿತ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ನೋವು ಉಂಟುವುದಾದವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಲು ಸಂಸ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿಬೇರು ಸಂಸ್ಕೃತ

-ಸತ್ಯಮ್ಮ ಬಿ. ಮಡ್ಡಿ

PCM

ಸುದೃಢವಾಗಿ. ಸೊಂಪಾಗಿ, ಬೆಳೆದ ಯಾವುದೇ ಮರದ ಬೇರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಾಯಕ ಬಿಂದು - ಮರದ ಆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಜೀವರಸವನ್ನು ನೆಲದಿಂದಲೂ, ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಹೀರಿ ಅದನ್ನು ಮರಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಬೇರು ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಗಳ ಉಗಮ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ. ರವಿಯ ಶಾಖವನ್ನೂ, ತಂಗಾಳಿಯನ್ನೂ, ನೇರವಾಗಿ ತಾವೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆಕಾಶದೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ರೆಂಬೆ-ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು-ಹೂವುಗಳಿಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಉಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗೆ ಅವು ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತದ್ದು ತಾಯಿ ಬೇರಿನ ಔದಾರ್ಯ-ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದ ರೆಂಬೆ-ಕೊಂಬೆಗಳೂ ಇವೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಹುದುಗಿದ ಬೇರಿನತ್ತಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ-ಬಾಗಿ, ಬೀಸಿ-ಬೀಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ

ಸವಿಗಾನವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತವೆ. “ಯಾರ ಹಂಗು ನಮಗೇನು?” ಎಂಬಂತೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತಲೆ ಚಾಚುವುದೂ ಉಂಟು. ಅದನ್ನೂ ಇದನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿ ಅರಿಯುತ್ತಾ ಕರುಣೆ-ಮರುಕದಿಂದ ಎರಡನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ ತಾಯಿಬೇರು!

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದ್ರಾವಿಡಮೂಲ ಒಂದು ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಊಹೆಯೇನೋ ಸತ್ಯವೇ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ‘ಫಾದರ್’, ‘ಮದರ್’ ಶಬ್ದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಿತೃ, ಮಾತೃಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಾದಂತೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ದೂರವೇ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ‘ವ್ಯಾಘ್ರ’, ‘ಗೋ’ಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಕೂಳ್’ ‘ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ,’ ‘ನೋಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ’ ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವಂತೆ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕಾರು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು,

ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ, ತುಳು ಪಂಚದ್ರಾವಿಡಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಬೇರೆಯೆಂದು ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಂದು, ವಿಸರ್ಗಗಳಿಂದ ಹಿಗ್ಗಿದ ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಮರೆಯಲಾಗದು. 'ಬಾಂಧವ್ಯ', 'ಸಂಬಂಧ', 'ಅಂತಃಕಲಹ', 'ಪ್ರಾತಃಕಾಲ' ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವೀಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಅನ್ಯ'; 'ಆತುವಿದ' ಎಂದಂತೆ! ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು ಭಾವಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಷೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾಸ್ವೀಕರಣವನ್ನು ನಾಗವರ್ಮ, ಕೇಶಿರಾಜರಂತಹ ವೈಯಾಕರಣರು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಸಹಜವೇ ಆದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ಪ್ರತಿರೋಧ, ಅಭಿಮಾನಗಳು ಆಗಾಗ ಮಿಂಚಿರಬಹುದು.

ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶ್ವದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾಷೆ ಮಾತೃಸದೃಶವೇ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶರಾಗಲೀ, ತೆಲುಗಿನ ಪೋತನ, ತೆಲುಗಿನ ಕಂಬರಾಗಲೀ, ಮೂಲಕೃತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಉಪನಿಷತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಳಂತೂ ಆ ಮೂಲಕ ಜರ್ಮನ್, ರಶ್ಯನ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ

ಅನುವಾದಿತವಾಗಿ ತತ್ವಚಿಂತಕರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿದವು. ಐದಾರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆದುಬಂದು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆಯಾಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಪುಲ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯಾಗಿಯೋ, ಸಾಕು ತಾಯಿಯಾಗಿಯೋ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತೆಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯಧಾರೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಷಯದ್ದು. ಭಾರತವು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಚೀನತಮವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ವಾಯು, ವಿಜ್ಞಾನ, ನೌಕಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೇ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವಷ್ಟೇ! ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ, ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಹೆತ್ತತಾಯಿ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಕುತಾಯಿಯೆಂದೂ ಸಕಾರವಾಗಿಯೇ ಅಭಿಮಾನಪಡುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೇ? ವಿಶ್ವದ ಅಸಂಖ್ಯ ವಿಧ್ವಂಸಣಿಗಳೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ ಈ ಶಿಲಾಲಿಪಿಸತ್ಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯರೇ ಮನಗಾಣದಿರುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಾಯಶಃ 'ಸ್ವಸ್ವರೂಪ ವಿಸ್ಮೃತಿ' ಎಂದರೆ ಇದೇ ಇರಬೇಕು.

ಪಾತ್ರೇ ತ್ಯಾಗೀ ಗುಣೇ ರಾಗೀ ಸಂವಿಭಾಗೀ ಚ ಬಂಧುಷು ||

ಶಾಸ್ತ್ರೇ ಬೋದ್ಧಾ ರಣೇ ಯೋದ್ಧಾ ಸ ವೈ ಪುರುಷ ಉಚ್ಯತೇ ||

ವಾಲ್ಮೀಕಿ (ಆದಿಕವಿ)

- ಅಮೃತಾ ಪಿ. ಭಟ್

I BCom A

ವಾಲ್ಮೀಕಿಯವರು ಋಷಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಕರ್ತೃ. ಇವರನ್ನು ಆದಿಕವಿಯೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕ್ರಿ.ಪೂ.500ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ರತ್ನಾಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾರದರ ಉಪದೇಶದ ಕಾರಣದಿಂದ ರತ್ನಾಕರನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸುತ್ತ ಹುತ್ತ ಬೆಳೆಯಿತು. ಹುತ್ತವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ 'ವಾಲ್ಮೀಕಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.

ಒಂದು ಬಾರಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯವರು ತಮಸಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೋಡಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಬೇಡನೊಬ್ಬ ಬಂದು ಬಾಣ ಹೂಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಸಂಗಾತಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಯು ಸಂಕಟದಿಂದ ಕೂಗಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ, ಕರುಣೆ, ದುಃಖ, ಕೋಪದಿಂದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬೇಡನನ್ನು ಕುರಿತು

“ಮಾ ನಿಷಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ತ್ವಮಗಮಃ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ |
ಯತ್ಕ್ರೌಂಚಮಿಥುನಾದೇಕಮವಧೀಃ ಕಾಮಮೋಹಿತಮ್ ||”
ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೊದಲ ಶ್ಲೋಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಇದು ಶ್ಲೋಕವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದೇ ಶ್ಲೋಕರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾರದರು

ತಮಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದ ರಾಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯವರು 24,000 ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದರು.

ಇಂತಹ ಅನನ್ಯವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯನ್ನು 'ಕವಿಗಳ ಕವಿ' ಎಂದು ಕಾಳಿದಾಸ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಕವಿಕುಲದ ಗುರುವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು ಸೆಲೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ವರ್ತಮಾನದವರೆಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಪಾರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ

“ಯಾವತ್ ಸ್ಥಾಸ್ಯಂತಿಗಿರಯಃ ಸರಿತಶ್ಚ ಮಹೀತಲೇ |
ತಾವದ್ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಲೋಕೇಷು ಪ್ರಚಿರಿಸ್ಯತಿ ||”

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ, ಸಮುದ್ರ, ನದಿಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವವರೆಗೂ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಮರಕಾವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಅಮರಕವಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ

- ಸುಷ್ಮಾ ದೇವಾಡಿಗ

ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'

ಕೃಷ್ಣಾಯ ವಾಸುದೇವಾಯ ಹರಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ

ಪೂತಃ ಕ್ಲೇಶನಾಶಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ

Student life is golden life ಎಂಬ ಮಾತು

ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಅದೆಷ್ಟೋ....ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕದ ಹುಳುವಾಗಿರದೆ, ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಉಪಯುಕ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಮೆರುಗು ತರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಥದ್ದೇ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಈ ಬಾರಿಯ ಎಂದರೆ, 2021-22ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ. ಬಹಳಷ್ಟು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು, ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಸುಂದರ ಸಮಯ.

ಈ ಬಾರಿಯು ಶಿಬಿರದ ಸ್ಥಳ ನೀಲಾವರ ಗೋಶಾಲೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಖುಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಗೋವುಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಹೌದು, ಕೊಂಚ ಭಯವೂ ಹೌದು. ಆ ಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿದ್ದು ಈ ಶಿಬಿರ. ಕಾರಣ ನಾವು ಶಿಬಿರದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನೂರಾರು ದನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ರೀತಿ. ನಾವು 100 ಮಂದಿ, 1500 ದನಗಳು. ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ದನಗಳೊಂದಿನ ಒಡನಾಟ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಮುದ ನೀಡಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೂರಾರು ತಳಿಯ ಗೋವುಗಳು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಊರದನ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ದನ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಹಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ನುರಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಹುಲ್ಲು, ಹಿಂಡಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆಲ್ಲ ಕುತೂಹಲದ, ಬೇಸರದ ವಿಷಯ ಕಂಡುಬಂದದ್ದು ದಿನವೂ 3-4 ದನಗಳ ಶವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದಾಗ, ಊರ ದನ ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ದನಗಳ ಮಿಶ್ರಿತ ಕರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಾರವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಬೇಸರವಾಯಿತು.

ಜಗದೊಡೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಈ ದನಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪೇಜಾವರ ಮಠದ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನ ತೀರ್ಥರು ಒಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದು ಅವರು ಗೋವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಂತರ interactive sessionನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಆಲಿಸಲು ಸರಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉತ್ತರ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವುಗಳು. ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಪೂಜ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಈ ಸಮಯವಂತೂ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ.

ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಳೆಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಚಿಲುಮೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದವರು

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನತೀರ್ಥರು. ಪೂಜ್ಯರು ನಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಸಭಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದವು.

ಹಾಗೆಯೇ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಹಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ತಾಣ, ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದನಗಳು. ಸುಂದರವಾದ ಕೊಳ, ಅದರ ನಡುವೆ ದೇವಾಲಯ, ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರ್ಣಚುಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮನದ ತುಡಿತ

- ಅಕ್ಷತಾ

ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'

ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಜೋರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದಂತೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಮಳೆ. ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಶ 6 ಗಂಟೆಗೆ ದೇವರಿಗೆ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಗಂಡನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಗೌತಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬರದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಗೊಂಡಳು. ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕುರ್ಚಿ, ಒಂದು ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಒಬ್ಬಳೆ ಮಗಳಾದ ಶ್ರೀಶಳ ತಂದೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೌತಮ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಶಳ ಅನನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಗಳ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಶ್ರೀಶ ಅಪ್ಪನ ಜೊತೆ ಮನಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ತರದೇ, ತವರಿನ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ತುಂಬು ಕುಟುಂಬದ ಮಮತೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಮುಂಬೈಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಳು.

ಆದರೆ, ಯಾಕೋ ಏನೋ ಆಕೆಗೆ ತವರು ಕುಟುಂಬದವರ ನೆನಪು ಬಹಳ ಆಗ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ

ಗೌತಮನ ನಡವಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಆತನ ಇವತ್ತಿನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೌದು!.....ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಮೊದಲು 7ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಈಚೆಗೆ 10ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದು ಊಟ ಮಾಡಿ, 'ನೀನು ಮಲಗು, ನನಗೆ ಕೆಲಸವಿದೆ' ಎಂದು 1, 2 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯುಜಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಣ್ಣನಿಗಾದರೂ ಹೇಳೋಣವೆಂದರೆ, ಮೊಬೈಲ್‌ನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು, ಬೇಡವೆನಿಸಿ, ಗಂಡನಿಗೆ ಕಾಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ 2 ಗಂಟೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಎಂದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೇನೋ ಕನಸು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ಗಂಡನ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದನಾ? ಅಥವಾ ಗೌತಮ್ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾದನೇ? ಎಂಬ ಏನೇನೋ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬಂದವು. ರಾತ್ರಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸುವ ಸುಳಿಗಾಳಿಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ಭಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಡುಗಿನ ಸದ್ದಿಗೆ, ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆಕೆ, ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿದಾಗ 11.15 ಆಗಿತ್ತು. ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕರೆಂಟು ಅವಳ ಮನೆ, ಮನಸ್ಸು ಎರಡನ್ನೂ ಕತ್ತಲಾಗಿಸಿತ್ತು.

ಮಾಡಿಟ್ಟ ಅಡುಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಖಾಲಿಖಾಲಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಭಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏನೇನೋ ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ಮದುವೆಗೆ ಒಂದು ವಾರವಿರುವಾಗ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು ನೆನೆಪಾಗತೊಡಗಿತು. “ಶ್ರೀಶ ಪುಟ್ಟಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸುತರಾಂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಗೌತಮ್ ಅನಾಥ. ಅದೂ ಹೋಗಲಿ, ಇಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕು ಎಂದರೆ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದ.” “ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಾವ, ಇದು ನನಗೆ ಹಗಲಿರುಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ. ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನಂತಹ ಶೆಹರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ನನಗಿಷ್ಟವಾದ ಕಲಸ....ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು” ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಂದೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಾಯ ಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಇರುವ ಒಬ್ಬಳೇ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ ಅಪ್ಪ “ನೋಡು, ನನ್ನ ತಂಗಿ ಶೈಲಾಳು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೆ. ಸುಖ-ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗೂದು ನನ್ನವೇ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಿವಿಗೆ ತಟ್ಟಿದಂತಿತ್ತು.

ಒಬ್ಬಂಟಿಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತುಂಬುಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದವಳು. ಅವಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಂಟಿತನವೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೌತಮ್ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೇ ಎಂಬ ಏನೇನೋ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಸುಳಿಯತೊಡಗಿತ್ತು.

ನಸುಕಿನ ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸಿ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವದ ಹಾಡಿಗೆ ರವಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಾಗ ತಟ್ ಎಂದು ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ನೋಡಿದಾಗ ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಟ್ರಿಂಗ್ ಟ್ರಿಂಗ್ ಎಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ, ಒದ್ದೆಯಾಗಿ, ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ, ಕೂದಲು ಹರಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅಳತೊಡಗಿದಳು. “ಕ್ಷಮಿಸು ಶ್ರೀಶ...ಆಫೀಸ್ ಬಿಡುವಾಗ ಗಂಟೆ ಎಂಟಾಗಿತ್ತು. ಟ್ರೇನ್‌ನ್ನು ಮಳೆಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಕೂಡ ಚಾರ್ಜ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಷನ್‌ನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಹೊರಡೋಣವೆಂದು ಸ್ಪೆಷನ್ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ತಪ್ಪಾಯಿತು. ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಅಂಗಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಊಬರ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಬಾರದಿತ್ತು” ಎಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ತೆರೆ ಎಳೆದಂತಾಯಿತು. ಅಳುತ್ತಿರುವ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ಹಿಡಿದು, “ನೋಡು ನನಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿನ್ ಆಗಬೇಕು. ನೀನು ಬರ್ತೀಯಾ, ಮುಂಬೈ ಹಿಡಿಸಿತೆಂದು ಇಲ್ಲೇ ಇರ್ತೀಯಾ?” ಎಂದು ರೇಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಗಂಡನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಕನಸು ಕಾಣತೊಡಗಿದಳು. ಹಾಗೆ, ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದ “ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು” ಮಾತು ನಿಜವಾಯಿತು.

ಜೇಡ

- ಸವಿತಾ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಜೇಡಗಳು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಆಮ್ಲಜನಕ ಪಡೆದು ಉಸಿರಾಡುವ ಕೆಲತೆರಾಟಾ ಉಪಸಂಠೆಗೆ ಸೇರಿರುವ. ಎಂಟು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಸಲ ವಿಷವನ್ನು ಒಳಹಾಕಲು ವಿಷದ ಹಲ್ಲುಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಆಗಿರುವ ಸಂಧಿಪವಿಗಳು. ಜೇಡಗಳು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಖಂಡಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು, ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಸಾಗರ ಮಾಸವ ಹೊರತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆವರಣದಲ್ಲೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. 2008ರ ವೇಳೆಗೆ ವರ್ಗೀಕರಣ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 40,000 ಜೇಡ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು 109 ಕಾಲುಂಟುಗಳನ್ನು ವಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೇಡರ ಹುಳು ಹೇಗೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ?

ಮೊದಲಿಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬದುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಬಳಿಕ, ತಮ್ಮ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ನೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಚಳಕವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡವು. ಮೊದಲಿಗೆ ನೂಲಿನ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು.

ಜೇಡರ ಬಲೆಯು ಕನಿಷ್ಠ 100 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು 50,000 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾತಿಯ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಜಾತಿಯ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಬರೀ ನೂಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಬಲೆಯು ಅವುಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ನೆರವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ, ತಿನ್ನಲು ಬೇಕಾಗುವ ಊಟವನ್ನೂ ಕೂಡಿಹಾಕಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಜೇಡರ ಹುಳು ಮಾತ್ರ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯುತ್ತದೆ.

ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಂತಗಳು

❖ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹುಳು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಗಾಳಿಯ ಬಿರುಸು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದರಿಂದ, ಅದು ತಾನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲು ಜಾಗದಲ್ಲಿನ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಕಡೆಗೆ ನೂಲನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

❖ ದಿನವಿಡೀ ಕಾದು ಇರುಳಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ನೂಲು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದೆಯಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತದೆ. ಆ ನೂಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಬಿರುಸು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಜಾಗವು ಸರಿಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ನೂಲನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತುದಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ.

❖ ನೂಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಎರಡೂ ತುದಿಗಳಿಂದ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನೂಲನ್ನು ತಂದು, ಮೂಲೆಯ ಜಾಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ನೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಗೂಟುವ ನೂಲು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

❖ ಆಮೇಲೆ ಬಲೆಯ ನಡುವಿನ ಜಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿಗೂಟುವ ನೂಲುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ನೂಲುಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೀರುಗೆರೆ ನೂಲುಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

❖ ಬಳಿಕ, ಜೇಡರ ಹುಳು ಬಲೆಯ ನಡುವಿನ ಜಾಗದಿಂದ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರಲು ಮಾವಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ನೂಲನ್ನು ಹೆಣೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ನೂಲು ಚಿಗುಟಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಸೆಯ ನೂಲು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜೇಡರ ಹುಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡುವಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಹುಳುಗಳು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಜಿಗುಟಾದ ನೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಜೇಡರ ಹುಳು ತನ್ನ ನಂಜಿಯ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರಲು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಜೇಡರಬಲೆಯ ಕೆಲವು ಬಗೆಗಳು:

1. ಉಂಡೆ ಆಕಾರದ ಬಲೆ
2. ಗೋಜಿಲಾಕಾರದ ಬಲೆ
3. ಹಾಳೆಯಾಕಾರದ ಬಲೆ
4. ಕಳವೆ ಆಕಾರದ ಬಲೆ
5. ಗುಲ್ಮುಟು ಆಕಾರದ ಬಲೆ

ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಜೇಡರ ಬಲೆ

ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ತೊಗಟೆ ಜೇಡರ ಹುಳು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಟ್ಟಿ ಉಂಡೆ ಆಕಾರದ ಜೇಡರ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮಾರು 900ರಿಂದ 28,000ಚದುರ ಸೆ.ಮೀ. ಸುತ್ತಳತೆಯ ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು 82ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಹಿಡಿಗೂಟದ ನೂಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಬಲೆಯು 2009ರಲ್ಲಿ ಮಡಗಾಸ್ಕರ್‌ನಲ್ಲಿನ ಅಂಪಾಸಿಬೆ-ವಾಂಟೇರಿಂಕೋ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಇದರ ನೂಲು ಅತ್ಯಂತ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಪಕಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು

ಅರಕೆ ಒಂದೊಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಜೇಡರ ಹುಳುವಿನಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ

ಜೇಡರ ಹುಳುವಿನ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಚ್ಚಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಕೆಂಪಾಗುವುದು, ಊದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ನೋವು ಇರುವುದು ಮೊದಲಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೇಡಗಳ ವಿಷ ಇಷ್ಟು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಅಂಗವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಷ್ಟು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿಧವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಬೇಧದ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಮತ್ತು ಟೊರಾಂಟ್ಯುಲಾ ಎಂಬ ಬಗೆಯ ಮೊಪ್ಪ ಗಾಲಿವ ಜೇಡದ ಕಡಿತ ಮಾರಕವಾಗಬಲ್ಲದು. ಇವುಗಳ ಹಲ್ಲು ಎಂದರೆ ಚೂಪಾದ ಮುಳ್ಳಿನಂತಿದ್ದು ತನ್ನ ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಇದನ್ನು ಚುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸುರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜೊಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಕಾರಿ ರಸಾಯನಿಕಗಳು ರಕ್ತಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗಂಭೀರ ತೊಂದರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಜೇಡರ ಬಲೆಯು ತಾನೇ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಲುಕಿ ನರಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಾನೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಲಾಗದೇ ನರಳುತ್ತಾರೆ.

ಬದುಕು

- ನೇಹಾ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಬಿ1

ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ನಾ
ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ನಾ
ನಂಬಿಕೆಯ ಬೇರುಗಳ ಹರಡಿಸಿ
ಭರವಸೆಯ ಬೀಜ ಬಿತ್ತೆ ನಾ.

ಪ್ರೀತಿಯ ಹೂಗಳನು ಅರಳಿಸಿ
ವಿಶ್ವಾಸದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ ನಾ
ಲೋಕದ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತ
ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದೆ ನಾ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದರೂ
ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಸೋತು ಕುಗ್ಗಿದರೂ
ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳ ಎದುರಿಸಿ
ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದೆ ನಾ.

ನಗು ಮೊಗದಿಂದಲೇ
ನೋವು ಮರೆಯುತ್ತ
ಖುಷಿಯ ಹಂಚುತ್ತಾ
ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾದೆ ನಾ.

ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ನೋವು ನುಂಗಿ
ಒಬ್ಬಳೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾದೆ ನಾ
ಬದುಕು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಕತ್ತಲೆಯ ಹಣತೆಯಾದೆ ನಾ.

ಜೇನು

- ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಜೇನು ಹುಳುಗಳು ಅಥವಾ ಜೇನ ಹುಳುಗಳು ಅಪೀಸ್ ಕೀಟಗಳ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಜೇನು ಹುಳುವಿನ ಉಪಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾದ ಕೀಟ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜೇನು ಕೊಡುವ ಕೀಟದ ತಳಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಋತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜೇನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮೇಣದ ಮೂಲಕ ವಸಾಹತುವಿನಂತಹ ವಸಾಹತು ಹಾಗೆ ಜೇನುಗೂಡನ್ನು ಅವು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜೇನು ಹುಳುಗಳು ಸದ್ಯ ಪ್ರಚಲಿತ ಅಪಿನಿ ತಳ-ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವಂಶವಾಹಿನಿಯು ಅಫೀಸ್ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಹುಳು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಏಳುಜೇನು ಹುಳುಗಳ ಕೀಟದ ಜೀವಿವರ್ಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೇನು ಜಾತಿಯ ಕೀಟಗಳು ಸುಮಾರು 20,000 ಪ್ರವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜೇನು ಹುಳುಗಳು ಸಣ್ಣಮಟ್ಟದ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಕೀಟ ಜಾತಿಗಳು ಜೇನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ನಿಜವಾದ ಜೇನಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಥವಾ ಅದು ನೈಜ ಜೇನುತುಪ್ಪವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಫೀಸ್ ವರ್ಗದ ಜೇನುಹುಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಜೇನನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಮೂಲ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ

ಜೇನುಹುಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮೂಹದ ಹುಟ್ಟಿನ

ಮೂಲಕೇಂದ್ರವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಶ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿವೆ. (ಇದರಲ್ಲಿ ಫಿಲಿಪೀನ್ಸ್ ಕೂಡಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.) ಆದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರವರ್ಗ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿರುವವುಗಳೆಂದರೆ ಫ್ಲೆಸಿವೊಮೊರ್ಫ್ ಜಾತಿಯ ಕೀಟಗಳು. ಅಪಿಸ್ ಪ್ಲೋರಿಯಾ (ಜಾತಿ) ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂಡ್ರಿನಿಪೊರ್ಮಿಸ್ ಕೂಡಾ ವಿಚಿತ್ರ ಹುಳುವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಜಾತಿಯ ಹುಳುಗಳು ಆಫೀಸ್ ಜೇನುಗಳು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ 40 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಬೆಕ್ಕಿನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವದ ಯೂರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಇದೇ ಅವುಗಳ ಹುಟ್ಟಿನ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಲ್ಲ.

ಮೈಕ್ರಾಪಿಸ್ (ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ ಹುಳುಗಳು)

ಆಫಿಸ್ ಪ್ಲೋರಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಫಿಸ್ ಅಂಡ್ರಿನಿಫಾರ್ಮಿಸ್ ಜಾತಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಶ್ಯಾದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಜೇನುಹುಳುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಗಿಡಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಜೇನು ಹುಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕೆರಾಂಡಿಗಳು ಮಾನವನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ದೊಡ್ಡಾಪಿಸ್ ತಳಿ

ಉಪವರ್ಗದ ಜಾತಿ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಗಾಪಿಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ತಳಿಯೊಂದಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಕೈಕ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಗೋಚರಿಸುವ ಹುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗಿಡದ ದೊಡ್ಡ ಟೊಂಗೆಗಳು, ನೀರಿನ ದಂಡೆಗಳು, ನದೀ ತೀರಗಳು ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲ್ತುದಿಯಲ್ಲೂ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವರು ಅದರ ಜೊತೆ ಜೇನನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಅಪಿಸ್

ಪೂರ್ವವರ್ಗದ (ಭಾಗದ) ಜೀವವರ್ಗಗಳು-ಇವು 3 ಅಥವಾ 4 ಪ್ರಭೇದಗಳು. ಕೆಂಪುವರ್ಣದ ಕೊಸ್ಪೆನ್ವಿಕೋವ್ ಜೇನುಹುಳುಗಳು ಅಪಿಸ್ ಕೊಸ್ಪೆನ್ವಿಕೋವಾ ತಳಿಯನ್ನು ಬೋರ್ನಿಯೊ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಅದು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಪಿಸ್ ಸೆರೆಸಾ ತಳಿಯು ಪೂರ್ವಾಫ್ರಿಕದ ಮೂಲದ್ದಾಗಿದ್ದು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಏಶ್ಯಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೂಲದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಪಿಸ್ ಮೆಲ್ಲಾಫೆರಾದಂತೆಯೇ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ್ದಾದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜೇನು ಹುಳು: ಆಪಿಸ್ ಮೆಲ್ಲೆಫೆರಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುವ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಾರಿಕೆಯ ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಂತಹದ್ದೇ ವಂಶದ ವಾಹಿನಿಯ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಉಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲದ್ದಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾರ್ಡನ್ ಯೂರೋಪ್ ವರೆಗೂ ಹರಡಿದೆ.

ಆಫ್ರಿಕರಣಗೊಂಡ ಜೇನು ಹುಳು

ಇವುಗಳನ್ನು ವನ್ಯಜೀವಿ ವರ್ಗದ 'ಕಿಲ್ಲರ್ ಬೀ' ಎಂದರೆ, ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕೀಟಗಳೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಒಂದು ಉಪವರ್ಗದ ಕೀಟವಾಗಿರುವ ಎ.ಎಂ.ಸ್ಯುಟಿಲ್ಲಾಟಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಚಕ್ರ

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಮೋಸೋಸಿಯಾಲ್ ಐಮೋಸೋಸಿಯಾಲ್ ಜೇನುಹುಳುಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಣಿ ಜೇನುಹುಳು ಇದೊಂದು ಫಲಕಾರಿ ಕೀಟ. ಋತುಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಸೋಮಾರಿ ಜೇನು ಹುಳುಗಳು ಅಥವಾ ಫಲಕಾರಿ ಗಂಡು ಹುಳುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೇ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ದುಡಿಮೆಯ ಜೇನುಹುಳುಗಳ ಸಮೂಹ ಹೆಣ್ಣು ಹುಳುಗಳದ್ದು ನಿರಂತರವಾಗಿದೆ.

ಜೇನುತುಪ್ಪ

ಈ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಸ್ತುವೆಂದೆನಿಸಿದೆ. ಪುಷ್ಟರಾಗ ಹಾಗೂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿನ ಸಿಹಿರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ತಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಂತರ ವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಲು ಮೇಣದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿರುವ ಅಫಿಸ್ ತಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಜೇನುಹುಳುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ತಿನ್ನಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಜೇನುಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳು, ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಜೇನುಹುಳುಗಳಿಂದ ಜೇನು ತುಪ್ಪ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿದ್ದೆ ಎಂಬ ಮಾಯಾಂಗನೆ

- ಚೈತ್ರ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ನಿದ್ದೆ ಒಂದು ರಹಸ್ಯಮಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುವುದು, ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದು, ನಿದ್ದೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಕವಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಲಿಂಗನಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದು. ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ದೈವದತ್ತವರ. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ನಿದ್ದೆ, ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ಒರಗಿ ಆರಾಮ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರು ಹೆಂಗಸರಾಗಿದ್ದರೆ, ಕುಳಿತವನಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ತೂಕಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿದ್ರೆಯೋ ನಟನೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಗುಳ್ಳಗುವಿನ ಚಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಎಣಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕನಸು ಕಟ್ಟುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಎದ್ದು ಮನೆ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡಿ ಬೇರೆಯವರ ನಿದ್ದೆ ಕೆಡಿಸಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಯಾರಾದರೂ ಹರಟೆ ಹೊಡೆದಾರು. ಇಂಥವರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಒಂದು ತಾಸದಾಯಕ ಹೋರಾಟ. ಮಿತ್ರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವನಿಗೇನು, ನಿದ್ದೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖ ನಿದ್ದೆ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದು. ಹತ್ತಿರದ ಪದಗಳು-ನಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಗೊರಕೆ. ಕೇವಲ

ಸಂಬಂಧಿಗಳು. ಗೊರಕೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೌದ್ರ ಭೀಕರ ಸಂಗೀತ.ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುವವರಿಗೆ ಅದರ ಮಾಧುರ್ಯ ಅರಿವಾಗದು. ಅರ್ಥ ರಾತ್ರಿಯ ಈ ನಾದದ ಮಾಧುರ್ಯದ ಸವಿ ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಗೊರಕೆ ಸಂಗೀತದ ಪುಟಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆಯೇ ಇದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ರೌದ್ರ ಸಮಗೀತ ಕಛೇರಿಯಾಗಿ ಉಳಿದವರ ನಿದ್ರೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಓಡಿ ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ! ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಾನು ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಗೊರಕೆ ಪ್ರವೀಣರ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಈ ನಾದಸೌಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬೆಳಗು ಮಾಡಿದ್ದಿದೆ.

ಕವಿಗಳು ನಿದ್ರೆ ಹೋದವರನ್ನು ನಿದ್ರಾದೇವಿಯ ಆಲಿಂಗನಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪುರುಷ ಕವಿಗಳು ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ನಿದ್ರಾದೇವಿಯೆಂದು ಕರೆದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಿನ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಲಾರಂ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಅಮ್ಮನ ಆ ಸುಪ್ರಭಾತ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಯಾಕಾದರೂ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಪ್ಪ. ಎಂಥಾ ನಿದ್ರೆ, ಎಂಥಾ ಕನಸು...ಎಳುವ ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲ! ಇನ್ನೊಂದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಬಿಟ್ಟು ಏಳಿನಮ್ಮೆ ಪ್ಲೀಸ್ ಎಂದು ಮುಸುಕೆಳೆದು ಮಲಗಿದರೆ, ಆಹಾ! ಪರಮಾನಂದ.

ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಓದು ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಾಳಾದ ನಿದ್ರೆ ಬಂದು ಓದಿದ್ದೇನೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಎದ್ದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ. ಬೇಗ ಮಲಗಬೇಕೆಂದು ಮಲಗಿದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ನಿದ್ರಾದೇವಿ ಹತ್ತಿರವೇ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನ ಸವಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕೆಲವರ ಗೋಳಾದರೆ, ಸಮಯವಿದ್ದರೂ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಚಿಂತೆ. ಮತ್ತೆ

ಕೆಲವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಬರುವ ಅತಿಯಾದ ನಿದ್ರೆಯ ಚಿಂತೆ.

ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರಿಸಲು ಹಿತಕರ ಆಹಾರ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಿದ್ರೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕ. ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಶರೀರ ದಣಿದಾಗ, ಜೊತೆಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಆಯಾಸವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಅವು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದಾಗ, ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯು ಆನಂದದ ಅನುಭವವೂ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಗೋತಳಿಗಳ ಪರಿಚಯ

- ರಕ್ಷಿತಾ ದೇವಾಡಿಗ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

'ಗಾವೋ ಮೇ ಮಾತರಃ ಸಂತು ಪಿತರಃ ಸಂತು ಗೋವೃಷಾಃ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಗೋವೃಷಭಗಳನ್ನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ದನಕ್ಕೆ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನೂ ಪೂರ್ವಜರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಎದೆ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಹಾಲುಣಿಸುವವಳು ಗೋಮಾತೆ.

1. ಅಮೃತ ಮಹಲ್

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ

ವಿಶೇಷ: ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ.

ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟಿನ ರಾಜಾಶ್ರಯ.

2. ಧಾರ್ ಪಾರ್ಕರ್

ಮೂಲ: ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ.

ವಿಭಾಗ: ಹೈನು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಇದು ಕಾಂಕ್ರೇಟ್, ಸಿಂಧಿ, ಗೀರ್ ಹಾಗೂ ನಾಗೋರಿಗಳಮಿಶ್ರ ತಳಿ.

3. ಅಂಬುಚೇರಿ

ಮೂಲ: ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಾಗಪಟ್ಟಣ ಜಿಲ್ಲೆ.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಸುಡುಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೂ 6-7 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬುದು.

4. ಬರಗೂರು

ಮೂಲ: ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ವರ್ಷದ ಬಹುಭಾಗ್ಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

5. ದೇವನಿ:

ಮೂಲ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಾತೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ವಿಭಾಗ: ಹೈನ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಗಿರ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತಳಿ ಇದಾಗಿದ್ದು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡನೆ.

6. ಕಾಸರಗೋಡು:

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೇರಳ ಗಡಿನಾಡು ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ.

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ಸ್ವಭಾವದ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ. ಮೇಯಲು ಬಯಲು ಸಾಕು.

7. ಕೃಷ್ಣವಾಲಿ:

ಮೂಲ: ಕೃಷ್ಣಾನದೀ ತೀರ.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ವಿನಾಶದಂಚಿನ ತಳಿ. ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ.

8. ಸಿರಿ:

ಮೂಲ: ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ ಅತಿ ಬಲಿಷ್ಠ ತಳಿ.

9. ಮೇವಾತಿ:

ಮೂಲ: ಹರಿಯಾಣದ ಬಳಿಯ ಮೇವಾಟಿ.

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಬಹುತೇಕ ಈ ತಳಿಯ

10. ಗಂಗಾತೀರಿ:

ಮೂಲ: ಗಂಗಾತೀರದ ಪ್ರದೇಶ.

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ದಿನಕ್ಕೆ 6-7ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮೇಯಲು ಬಿಡಬಹುದು. ಬೇರೆ ಆಹಾರದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

11. ಪಳ್ಳಿಕಾರ್:

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಗಿರ್‌ನಿಂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡನೆ.

12. ಲಾಲ್ ಕಂಧಾರಿ:

ಮೂಲ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ.

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: 4ನೇ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

13. ಶ್ವೇತಕಪಿಲಾ

ಮೂಲ: ಗೋವಾ.

ವಿಭಾಗ: ಕೆಲಸಗಾರರ ತಳಿ.

ವಿಶೇಷ: ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ.

14. ವೆಚೂರು:

ಮೂಲ: ಕೇರಳ

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ತಳಿ

ವಿಶೇಷ: ಭಾರತದ ಅತೀ ಚಿಕ್ಕ ತಳಿ.

15. ಕಾಂಕ್ರೇಜ್:

ಮೂಲ: ಗುಜರಾತಿನ ಧಾರ್ ಪ್ರದೇಶ.

ವಿಭಾಗ: ಉಭಯ ತಳಿ

ವಿಶೇಷ: ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ತಳಿ

ಊಸರವಳ್ಳಿ

- ಸಂಜನ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ. ಎ

ಊಸರವಳ್ಳಿ, ಈ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಜನರು ಸಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಹಲ್ಲಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅವು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಸಹಜ. ವಿವಿಧ ವಾಯು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇವು ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೀಟ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಣ್ಣ ಹುಳುಗಳು ಇದರ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಸಿರು, ನೀಲಿ, ಕಂದು, ಕಪ್ಪು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿದೆ. ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವೊಂದು ಊಸರವಳ್ಳಿಗಳು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಗುಣಗಳು ಇವು ಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಅಂದರೆ 12 ಸೆಂ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿ 5ರಿಂದ 7ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಬೇಕಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ನಾವು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪಂಜರ 30 ಇಂಚು ಉದ್ದ, 30ಇಂಚು ಅಗಲದ ಪಂಜರವಾದರೆ ಉತ್ತಮ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಕಲ್ಲು, ಮರದ ಪೊಟರೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುಳುಗಳು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಇವು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾವು, ಊಸರವಳ್ಳಿ, ಪಲ್ಲಿ ಸಾಕಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸಾಕಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಊಸರವಳ್ಳಿ ಯಾಕೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ, ಅವು ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇವುಗಳ ಚರ್ಮ ತುಂಬಾ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಊಸರವಳ್ಳಿ ಹೊರಪದರಿ ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಮಧ್ಯೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಿಂದುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಯವಾದಾಗ ಇದರ ನರಗಳಿಗೆ ಇದು ಜೀವಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂದೇಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಈ ಸಣ್ಣ ಬಿಂದುಗಳು ಓಪನ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇವು ಹಾವು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇದು ಉಪಯೋಗ ತುಂಬಾವಾಗಿದೆ. ಇವು ಅಜೊಂಪಾನಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಾಣಿ ಗಂಡು ಪ್ರಾಣಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಬೇಕು. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಇದರ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಡನಾಟ ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಾಗ ಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಗೂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ವಿಶಾಲವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆಡಲು ಬಿಡಬೇಕು. ತದನಂತರ ಇವುಗಳು ನಮ್ಮ ಒಡನಾಟ ಬಯಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೋಹಕ ಜಾಲದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ

- ಎಂ. ಅನುಷಾ ಹೆಬ್ಬಾರ್

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಬಿ1

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರವೇ. ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಫೇಸ್ಬುಕ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಲಿಂಕ್ಡ್‌ಇನ್, ಬೆಸ್ಪ್‌ಇಂಟೆರೆಸ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವು. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಇರುವ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ವೇದಿಕೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳವರೆಗೆ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಬಳಕೆ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಆಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಬಹು ಬೇಗ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಲು ಇದು ಒಂದು ಸೇತುವೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮೋಸ ಹೋಗುವವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ದೂಷಿಸುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಒಂದು ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ ಖಾಸಗಿಯಾದ

ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಫೋಟೋವನ್ನೂ, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಆ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡಷ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಅಪಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋದ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನೇ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೀತಿ ಫೋಟೋವನ್ನು ವೀಡಿಯೋವನ್ನು ಎಡಿಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮದೇ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಅಂಜಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೂ ಕುತ್ತು ಬಂದಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರತರುವಂತಹ ವೇದಿಕೆಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ರಾಸು ಮೊಂಡೆಲ್, ಬೌಬನ್ ಬದ್ಯರ್ (ಕಚ್ಚಾ ಬಾದಾಮ್) ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೂಬಹುದು.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ನಮಗೆ ಪರಿಚಯ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದವರು ಸಹ

ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ನಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿರಲೇ ಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಖಾಸಗಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಅನ್ನುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಗೆ ದುಃಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಖಾತೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವ ಘಟನೆಗಳು ತುಂಬಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಯಾರೋ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೆಸೇಜ್, ಚಾಟಿಂಗ್, ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಯಾವುದೂ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೋಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬ್ಲಾಕ್ ಮೇಲ್ ಮಾಡುವುದು. ಹಣ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ನೆಮ್ಮದಿ ಹಾಳಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಸಹ ತನ್ನ ಬಳಕೆದಾರರ ಖಾಸಗಿತನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುರಕ್ಷಿತ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಳಕೆದಾರರು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಉದಾಹರಣೆ:

✦ ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಫೇಸ್ಬುಕ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೆಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಟೂ ಸ್ಟೆಪ್ ವೆರಿಫಿಕೇಶನ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.

✦ ಬಂದಿರುವ ಸ್ನೇಹದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದು ನೈಜವಾದ ಖಾತೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

✦ ಸ್ಟೇಟಸ್, ಸ್ಟೋರಿ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದಿರುವ, ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

✦ ಸ್ಟೇಟಸ್, ಸ್ಟೋರಿ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವೇದನೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತಡೆಯುವುದು.

✦ ಸ್ಟೇಟಸ್, ಸ್ಟೋರಿ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿನಿಂದನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿನಿಂದನೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪರ-ವಿರೋಧ, ಅಶ್ಲೀಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು, ಏನು ಬೇಡ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನಗೊಂಡು ಬಳಸಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ, ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಯೋಗದ ಮಹತ್ವ

- ಭಾವನಾ ಡಿ.ವಿ.

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ಬಿ1

ಭವ ತಾಪೇನ ತಪ್ತಾನಾಮ್ ಯೋಗೋ ಹಿ ಪರಮೌಷಧಮ್-ಅಂದರೆ, ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಜನ್ಮತಾಳಿ ಎದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ, ನೋವು, ದುಗುಡ-ದುಮ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಔಷಧ ಕೇವಲ ಯೋಗ ಮಾತ್ರ.

ಯೋಗ ಎನ್ನುವ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ 'ಯುಜ್' ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು; ಬಂಧಿಸು, ಕೂಡಿಸು, ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸು ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಯೋಗ: ಕರ್ಮಸು ಕೌಶಲ: ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶಾಂತಿ-ಸಂಯಮಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವ ಉನ್ನತ ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಯೋಗ. **ಯೋಗಶ್ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿನಿರೋಧಃ**: ಎಂದ ಮಹಾ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯ ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಯೋಗ ಪ್ರವರ್ತಕರು.

ಭಾರತ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರ-ಆಗಮಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ಯೋಗ ಸೂತ್ರವೂ ಒಂದು-ಯೋಗ: ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧಃ ಅಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗುವ ವಿಚಿತ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಪಡೆದು ಇದೀಗ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಪಸರಿಸಿ ಸರ್ವಂ ಯೋಗಮಯಂ ಎಂಬುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದರೆ ಅದು ಯೋಗ ಮಾತ್ರ. ಯೋಗ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಕೀರ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಎರಡು ಮುಖದಿಂದಲೂ ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದವರನ್ನು ಪೊರೆಯಬಲ್ಲ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಯಾಗಿ, ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸವುಂಟಾಗಲು ಯೋಗವು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಅಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಗುರುಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಉಡುಗೊರೆ.

ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢ ಭಾವವನ್ನು ನೀಡಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮನೋದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸರ್ವದರಲ್ಲೂ ಸರ್ವೋತ್ತಮನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ ಸಹಕಾರಿ.

ಇಂದಿನ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಒತ್ತಡ, ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಅನಗತ್ಯ ಗೊಂದಲದಲ್ಲೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆಗೆ ಯೋಗದಿಂದಲೇ ಆರೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತಮ ಜೀವನಶೈಲಿ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯವೆಂಬ ಭಾಗ್ಯ ಚೊತೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಯೋಗ ಅನಿವಾರ್ಯ. 'ಯೋಗ ಯುಕ್ತನು ರೋಗ ಮುಕ್ತನು'

ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಮೊದಲು ರೋಗ ಮುಕ್ತ ದೇಶವನ್ನಾಗಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೈ ಚೋಡಿಸೋಣ.

ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡದ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

- ವೈಷ್ಣವಿ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಬಿ

1. ಕೊಂದ್ ಪಾಪ ತಿಂದ್ ಪರಿಹಾರ.
2. ಕರ್ಕು ಸಿಂಗಾರ ಕಂಡ್ ಬೆಳ್ಳು ಹೊಳಿಗ್ ಹಾರ್ಕಂಡಳ್.
3. ಮಿಣ್ಣಕ್ ಇದ್ದರ್ ಬಣ್ಣ ಬ್ಯಾರೆ.
4. ಅಲ್ಪನಿಗೆ ಐಸೋರೈ ಬಂದ್ರೆ ತಿಂಗಳ್ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಹಿಡಿತ.
5. ನೆಸ್ಲೆ ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತ್ ಅಂದೇಳಿ ಹೊಸ್ಲಿಗ್ ಜಬ್ಬುಂಬ್ಬಾ?
6. ಹಾವಿಗೂ ಕೊಲಿಗೂ ಸಮಾ ಆಯ್ತ್.
7. ಊರ್ ಅಂದ್ರೆ ವಂಡಾಕ್ ಅಂತತ್.
8. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗ್ ವನವಾಸ ತಪ್ಪಲ್ಲೆ.
9. ಮೂರು ಬಿಟ್ಟರ್ ಊರಿಗ್ ದೊಡ್ಡದ್.
10. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ್ ಮನಿಯಾಂಗ್ ಅಜ್ಜ ಎದ್ದಕ್ ಹರಿತ.
11. ಹ್ವಾತ್ ಬತ್ತ ಜಬ್ಬಿನ್ ಗುದ್ದಾ.
12. ಕಲ್ತದ್ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತ್, ಕಾಲ್ ಮೇಲಾಯ್ತ್, ಗಾಳಿಬರ್ಕ್ ಮನೀಗ್ ಹೊಯ್ತ್.
13. ಉಂಡ್ಯಾ ಕೇಂಡ್ರೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಮೂವತ್ ಮೊಳ ಅಂತತ್.
14. ನುಂಗ್ರೆ ಗಂಟು ಸುಡತ್ ಉಗ್ಗರೈ ತುಪ್ಪ ಹಾಳಾತ್?
15. ಚಂದ ಇದ್ದರಿಗೆಲ್ಲ ಅಪ್ಪ ಅಂಬುಕ್ ಆತಿಲ್ಲ.

ಮೌನ-ಮನ

- ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಎ

ಕಳಚಿತೇ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕೊಂಡಿ
ನೆನಪಿದೆಯೇ ಕಳೆದ ಆ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
ಏತಕೆ ಇಂದು ಮೌನಿಯಾಗಿರುವೆ
ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯೇ
ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನೆಂಬ ಅಳುಕೇ!
ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಲು ಸಂಕೋಚವೇ
ಅರಿಯದೇ ಹೋದೆ ಮೌನ-ಮನದ ಮರ್ಮವ
ಅನ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸದಿರು ನೀನು
ಮೌನತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರು
ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನ ಮೌನಿಯಾಗಿರಲು ಬಯಸುವೆ
ಸ್ನೇಹವೆಂಬ ಕೊಂಡಿಯ ಮುರಿಯದಿರು
ಸದಾ ದುಂಬಿಯಂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ನೀನು
ಇಂದು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿರುವಿಯಲ್ಲಾ
ಮಾತನ್ನು ಬಂಗಾರವಾಗಿಸುವ ಸಮಯವಿದು
ಓ ಮನವೇ, ಮಾತಾಡು, ಮಾತಾಡು.....

ಮಾತಾಡು

ಒಗಟುಗಳು

– ಮೇಘನ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

- ◆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣು ಬಾಲದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ತುರಾಯಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುವುದು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದವರೇ ಜಾಣರು – **ನವಿಲು.**
- ◆ ಕೆಂಪನೆಯ ಹುಡುಗಿ, ಸಣ್ಣನೆ ಹೆಣ್ಣು ರಾಜನನ್ನು ಅಳಿಸ್ತಾಳೆ – **ಮೆಣಸಿನ ಕಾತಿ.**
- ◆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೆ ಹಸಿರು ಪಟ್ಟಿ ತಾನಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೆ ಕೆಂಪು ರತ್ನ ತಾನಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಕಸ್ತೂರಿ ತಾನಲ್ಲಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನ್ಯಾರು – **ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣು.**
- ◆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ ವೈರಿ ಅಲ್ಲ, ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳುಂಟು ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಕಾಲುಗಳುಂಟು ಜರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡು-ಗುಡು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತೆ. ಗುಡುಗಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಏನಿದು? **ರೈಲು.**
- ◆ ತುಂಟ ಹೈದನಿಗೆ ರಾಜನ ಸಂಗಡವೇ ಊಟ-**ನೋಣ.**
- ◆ ಕಡಿದರೆ ಹಾಲು, ಹೊಡೆದರೆ ಹಾಲು, ಒಳಗಡೆ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ತಿಂದರೆ ರುಚಿ. ಏನಿದು – **ಹಲಸಿನ ಕಾಯಿ.**
- ◆ ಹಿಡಿದರೆ ಹಿಡಿ ತುಂಬ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಮನೆ ತುಂಬ – **ದೀಪ.**
- ◆ ಗಾಳಿ ಕುಡಿದು ಬದುಕುತ್ತೆ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸಾಯುತ್ತೆ – **ಬೆಂಕಿ.**
- ◆ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲ ಹಾರುತ್ತೆ, ಜೀವವಿಲ್ಲ ಕೂರುತ್ತೆ – **ವಿಮಾನ.**
- ◆ ಆವಿಯ ಬಲದಿಂದ, ಕಾವಿನ ಛಲದಿಂದ, ನೀರಿನ

ಫಲದಿಂದ ಹರಿಯುತ ಸಾಗುವ ನಾನ್ಯಾರು – **ಹಡಗು.**

- ◆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೊಬ್ಬಿಯನ್ನು, ನೀರನ್ನು ಒಡೆಯದಂತೆ ಹೀರುವುದು ಯಾವುದು – **ಗೂಬೆ.**
- ◆ ಒಂಟಿಗಾಲಿನ ಕುಂಟ ನಾನ್ಯಾರು – **ಬುಗುರಿ.**
- ◆ ಹೋದ ನೆಂಟ, ಬಂದ ನೆಂಟ, ಬಂದ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ – **ನೆರಳು.**
- ◆ ನನ್ನನ್ನು ತರ್ತಾರೆ, ತಂದು ನನ್ನನ್ನೆ ನೋಡ್ತಾರೆ – **ಕನ್ನಡಿ.**
- ◆ ಜಗಳ ಇಲ್ಲ, ತಂಟೆ ಇಲ್ಲ, ಹೊಡಿತಾನೆ, ಬಡಿತಾನೆ, ನೆರಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಾನೆ – **ಅಗಸ.**
- ◆ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಮಾಯ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ – **ನಕ್ಷತ್ರ ಚಂದ್ರ.**
- ◆ ಮೇಲೆ ಏರೇರಿ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಆದರೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ – **ವಯಸ್ಸು.**

ನೆನಪು

– ರಕ್ಷಿತಾ ಜೆ.ದೇವಾಡಿಗ

II BA

ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಪ್ರಾಣದಲಿ
ಕನಸು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣಿನಲಿ
ಬದುಕು ತುಂಬಿದ ಬಾಳಿನಲಿ
ಸ್ನೇಹ ತುಂಬಿದ ನಿಮ್ಮ ಹರ್ಷದಲಿ
ಈ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಕುಟುಂಬದ ಪುಟ್ಟ
ನೆನಪಿರಲಿ.....
'ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ, ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದ ಗುರುಗಳನ್ನು
ಮರೆಯದಿರಿ'

ತುಳಸಿ

- ವೈಷ್ಣವಿ ಉಪಾಧ್ಯ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಲ್ಯಾಮಿಯೇಸಿಯೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ. ವಾಣಿಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಳಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗಷ್ಟೇ ಬಳಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಫಿನೋಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಆಲ್ಡಿಹೈಡ್‌ಗಳನ್ನು, ಟ್ರಾನಿನೋಗಳನ್ನು, ಸಪೋನಿನ್ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತುಳಸಿಯ ತೈಲದಲ್ಲಿ ಯುಜಿನೋಲ್, ಮಿಥೈಲ್ ಈಥರ್, ನೆರೋಲ್, ಕರ್ಪೂರ, ಲಿನಲೂಲ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ತುಳಸಿ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಕರ್ಬಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾರೋಟಿನ್ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಇದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪೊದೆ ಗಿಡ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಇದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಯುವ ತುಳಸಿಯು 30-75 ಸೆ.ಮೀ.ವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತುಳಸಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿದ್ದರೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳ ಶ್ರೀ ತುಳಸಿ. (ರಾಮ ತುಳಸಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಮತ್ತು ತುಸು ನೀಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳ ಕೃಷ್ಣ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀತುಳಸಿಗಿಂತ ಕೃಷ್ಣತುಳಸಿಯಲ್ಲಿ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಕರು ಕೃಷ್ಣ ತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳಸಿಯೆಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಕೃಷ್ಣ ತುಳಸಿ ಮತ್ತು ರಾಮ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ತುಳಸಿಗಳು ಇವೆ. ತುಳಸಿಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅಭಿಮುಖಿ ಜೋಡಣೆಯ ಸರಳ ಎಲೆಗಳು.

ತುಳಸಿಗೆ ಇರುವ ಹೆಸರುಗಳು

1. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ: ಪತ್ರಪುಷ್ಪ, ವೃಂದಾ, ಗೌರಿ, ಹರಿಪ್ರಿಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಕೃಷ್ಣಮಾಲ, ಮಾಧವಿ, ಮಂಜರಿ, ವೈಷ್ಣವಿ, ದೇವ, ದಿವ್ಯ, ಪುಣ್ಯ, ಶಾಮ, ಸುರಸಾ.....
2. ಹಿಂದಿ: ಬಬಾಯಿ, ಕಾಲಿತುಳಸಿ, ಬನತುಳಸಿ, ಮಾಲಾತುಳಸಿ
3. ಕನ್ನಡ: ತುಳಸಿ, ಭೂತುಳಸಿ
4. ಇಂಗ್ಲಿಷ್: Basil, Common Basil, Sweet Basil

ತುಳಸಿಯೆಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವಾಗ ಇವುಗಳ ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆತು ರಾಮ ತುಳಸಿ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣ ತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ತುಳಸಿಯ ದ್ವಿನಾಮದ ಮೊದಲ ಹೆಸರು ಒಸಿಮಮ್ ಎಂಬುದು ಗ್ರೀಕ್ ಶಬ್ದವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ 'ಮಧುರವಾದ ಸಿಹಿಯಾದ ಮೂಲಿಕೆ' ಎಂದು. ಒಸಿಮಮ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಟಮ್ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ತುಳಸಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು. ಈ ತುಳಸಿಯ ಕೀಟ ವಿಕರ್ಷಕ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ದೂರವಿಡಲು ಮನೆಯ ಸುತ್ತ

ಈ ಪ್ರಭೇದದ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದುಂಟು. ಈ ತುಳಸಿಯ ಎಲೆಯಿಂದಲೂ ತೈಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತುಳಸಿ ಗಿಡದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವ

ತುಳಸಿ ಈಗ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಸ್ಯ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಮರಕೋಶದಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುರಸಾ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯ ಹೆಸರು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಸುರಸಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಶಬ್ದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಸುರಸಾ-ಸುರಸಿ-ಸುಲಸಿ-ಚುಲಸಿ-ತುಳಸಿ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ತುಳಸಿದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಪತ್ನಿಯರು. ಹೆಂಡತಿಯರು ಹೆಂಡತಿಯರೇ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೆಂಡತಿಯರು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಜಗಳವಾಡಿದರೆ ದೇವತೆಗಳ ಪತ್ನಿಯರು ಭೀಕರ ಕದನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತದ್ದೊಂದು ಜಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಶಾಪ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು-ಸರಸ್ವತಿಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತುಳಸಿ ಗಿಡವಾಗಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದ ನಂತರ ವಿಷ್ಣು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಇಬ್ಬರು ಪತ್ನಿಯರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೆ “ನೀನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ನೀನೊಂದು ಪವಿತ್ರ ಸಸ್ಯವಾಗಿ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆ ಆದ ನಂತರ ನೀನು ಮರಳಿ ನನ್ನತ್ತ ಬರುವೆ. ಆ ದಿನ ನಿನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಗಂಡಕಿಯ ತುಳಸಿಯ

ಗಿಡದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.”

ಈ ಪೌರಾಣಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ ಆಚರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಂದು ತುಳಸಿಯನ್ನು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿದೆ. ತುಳಸಿಯು ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲಗಳು ನಂಬುತ್ತವೆ.

ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯು ಒಂದು ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಸಸ್ಯ. ಅವರ ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳು ತುಳಸಿ ಇಲ್ಲದೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತುಳಸಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆಂದರೆ-ಗಿಡದ ರೆಂಬೆಯನ್ನು ಸಹ ಕತ್ತರಿಸುವುದು ಪಾಪಕರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಳಸಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಗಯ ಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದುವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ತುಳಸಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಇರುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಾಗ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮುಖ, ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ತುಳಸಿ ದಳಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ತುಳಸಿಯ ಗಿಡವನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ಮತ್ತು ತುಲಸಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪುನೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಸತ್ತ ನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ತುಳಸಿದಳ ಮತ್ತು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಈ ಪವಿತ್ರ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ.

ತುಳಸಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಉಣಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತುಳಸಿ ದಳಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಳಾದ ರಾಧೆಯೇ ವೃಂದಾ. ತುಳಸಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ವೃಂದಾ. ತುಳಸಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೈಕೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿರುವ ತುಳಸಿಯ ತೋಟವೇ ವೃಂದಾವನ. ಇದು ಕೃಷ್ಣನ ಆಲಯ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳ.

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತುಳಸಿ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ರೆಯಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ತುಳಸಿ ಗಿಡವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಳಸಿ ಪೂಜೆಯು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಭ್ರಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಮಹಿಳೆಯರೆ. ಆದರೆ ತುಳಸಿಕಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ತುಳಸಿ ಗಿಡವನ್ನು ಇಡುವ ಮೊದಲು ಗಿಡದಡಿಯ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಪಂಚಲೋಹ ಹಾಕುವುದು ದೇವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಪುರುಷರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತುಳಸಿಯ ಗಿಡವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವೆಂದು

ಭಾವಿಸುವ ಹಿಂದೂಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ನೀಡುವ ಪಂಚಾಮೃತದಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯು ಸೇರಿದೆ. ಹಾಲು, ಗಂಗೆ, ಜೇನು, ತುಪ್ಪ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಮೊಸರು, ತುಳಸಿ ಇವೇ.

ನನ್ನ ತಂದೆ

- ರಕ್ಷಿತಾ ಜಿ. ದೇವಾಡಿಗ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಬಡತನದ ಹಾದಿಯಲಿ
ಬದುಕ ತೇರನೆಳೆದು
ತಪ್ಪದಂತೆ ತಪವ ಮಾಡಿ
ಯತಿಯಂತೆ ಬದುಕುವ ನನ್ನ ತಂದೆ
ಹಸಿವ ತಿಂದು ನೊಂದರೂನು
ಕಂದ ಚೆಂದ ಇರಲು ಇದುವೇ
ತನ್ನ ಬದುಕಿನಿಂದ ಎಂದವನು ನನ್ನ ತಂದೆ.

ಎನಿತೂ ಕಷ್ಟ ಬರದ ಹಾಗೆ
ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆ ಸಲಹಿದಂತೆ ಸಾಕಿ
ಸಲಹಿ ಸುಖದಿ ಬೆಳೆಸಿದವನು ನನ್ನ ತಂದೆ
ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಹಗಲಿರುಳೂ ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟು
ಮಗಳ ಕನಸು ನನಸು ಮಾಡಿದವನು ನನ್ನ ತಂದೆ
ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಳದೇ ನೋವನೆಲ್ಲ ಮರೆತು
ನಗುತ ಎಲ್ಲರನ್ನ ನಗಿಸಿದವನು ನನ್ನ ತಂದೆ.

ಗಾದೆ ಮಾತು

- ಮೇಘನಾ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

1. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಬಗಲಲ್ಲಿ ಚೂರಿ: ಮಾನವನ ನಡೆ ನುಡಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಹಾಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಂದಾದರೆ, ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಎದುರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬಯಸಿ ನಂತರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಸ್ವಭಾವದ ಕುರಿತಾಗಿದೆ.

2. ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ: ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಸೋಲುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಮಾತು ಇದಾಗಿದೆ.

3. ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿದ ಹಾಗೆ: ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿದರೆ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಭಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ, ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಅಸೂಯೆ ದ್ವೇಷ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಪುತ್ರರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟ, ಇದ್ದರೆ ಒಂಬತ್ತು ಕಷ್ಟ: ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಕಷ್ಟ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಕಷ್ಟಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ದುಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಹತ್ತು ಕಟ್ಟುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟು: ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಹತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಯ, ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಲೇಸು.

6. ಗುಣ ನೋಡಿ ಗೆಲೆತನ ಮಾಡು: ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಬೇಕು ನಿಜ ಆದರೆ ಆ ಸ್ನೇಹ ಮತಿ ಕೆಡಿಸಿದರೆ! ಸ್ನೇಹಿತನ ಸ್ವಭಾವ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಬೇಕು.

7. ಕಡುಗೋಪ ಬಂದಾಗ ತಡೆದುಕೊಂಡವನೇ ಜಾಣ: ಕೋಪ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಟ್ಟ ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ಎದುರು ಇರುವವರು ಯಾರು ಎಂಬುದರ ಅರಿವೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

8. ಕಬ್ಬು ಡೊಂಕಾದರೆ, ಅದರ ಸವಿ ಡೊಂಕೆ ? ಕಬ್ಬು ಸಿಹಿ ರಸದಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬು ನೇರವಾಗಿದ್ದರೇನು, ಡೊಂಕಾಗಿದ್ದರೇನು, ಹೇಗಿದ್ದರೂ, ಕಬ್ಬಿನ ರಸವು ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ಬಣ್ಣ ಆಕಾರಗಳಿಂದ ರಸದ ಸವಿ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ.

9. ಮದುವೆಯ ಮುಂಚೆ ಹೆಂಡತಿ ಚಿಂತೆ, ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ: ಅನುಗಾಲವು ಚಿಂತೆ ಈ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಂದರು ಪುರಂದರದಾಸರು. ಚಿಂತೆ ತಪ್ಪದೆ. ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಆಗುವವರೆಗೂ ಚಿಂತೆ. ಮದುವೆಯಾದರೆ ತೀರದು. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿಂತೆಯ ಆರಂಭ. ಇದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇರುವುದು. ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಳುವುದು ಲೇಸು.

10. ಆನೆಯ ಭಾರ ಆನೆಗೆ, ಕುದುರೆಯ ಭಾರ ಕುದುರೆಗೆ: ಇಲ್ಲಿಯೂ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆನೆಗೆ ಆನೆಯಷ್ಟೇ ಭಾರವಿದ್ದರೆ. ಕುದುರೆಗೆ ಕುದುರೆಯಷ್ಟೇ ಭಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೋಲಿಕೆ ಅಲ್ಲ.

ಜಾತಿ-ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಾದ

- ಸುಜನ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕಠೋರ ವಾಸ್ತವ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಅಸ್ಮಿತೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವನೋ ಅದರೊಡನೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧವೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಶಬ್ದದ ವಿಶಾಲಾರ್ಥ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬರಹ ಅಷ್ಟೇ. ಜಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನೋಡಬಹುದು. ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ನಾನು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಈ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ದೇವರಿಗೆ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳ ಭೇದಭಾವನೆಗಳು ಉಂಟೆ? ದೇವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದೆ ಹೌದು ಅಂತಾದರೆ, ದೇವರು ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನೋಡಿ, ದೇವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಭೇದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲವು ಇರುವುದು ಮೂರ್ಖ ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರೋದು ಈ ಜಾತಿ

ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ನಾವು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಕಬೇಕು. ಒಂದು ಜಾತಿ ಸಾಕು ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳು ಸಾಕು. ಈ ಜಾತಿಯಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಜಾತಿ ಆ ಜಾತಿ, ಜಾತಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅರಿವೆಯಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕವಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನಾವೆಲ್ಲರು ಒಂದೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವುಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಜನರ ನಡುವೆ ಬಿರುಕು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ನಡುವಿನ ಕೋಮುಗಲಭೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರಾದ ರಾಮ, ಅಲ್ಲಾಹು, ಏಸು ಇವರು ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ಬರದೆ ಭಯದಿಂದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ಕೋಮುಗಲಭೆಗೆ ಈಗಿನ ನೈಸ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಕೇಸರಿ ಶಾಲು ನಡುವಿನ ವಾಗ್ವಾದ ಏನಿದೆ ಅದು ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣ ಈ ನ್ಯೂಸ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು. ಹಾಗೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣ ಇದೆ ನ್ಯೂಸ್ ಚಾನೆಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಬಿರುಕು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೋಮುಗಲಭೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನರನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಅಂತಹ ಕೋಮುಗಲಭೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೋಮುಗಲಭೆಗೆ ಇಳಿದ ಜನ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡಕ್ಕೂ ಹೇಸದಂತವರಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ದುರಂತವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನವ ತನ್ನ ಕೇವಲ ಒಣ ಜಾತಿ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ತೋಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ದುರಂತ ಕೊಳ.

ಈ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಯ ನಡುವಿನ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟಾದರೂ ನಾವು ಈ ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಡು. ಈ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಲಗುವವರು ನಾವಾಗಿದ್ದೆವು. ಕೋಮುಗಲಭೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ವನಾಶನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೋಮುಗಲಭೆ ಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕು, ಒದಗಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರನ್ನು ಸಹಿತ ಬಿಡದಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪ ತಾಳಿದ ಈ ಕೋಮುಗಲಭೆ ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮನೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟ ಬಂದರೂ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡೋದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆಸೆ. ಆ ಆಸೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಳಕಳಿ ನನ್ನದಾಗಿದೆ.

ಮನ ಮೀಟಿದ ಘಾಟಿ

— ವೈಷ್ಣವಿ ಪಿ.ಯು.
ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮನಕೆ ತಂಪು
ನೀ ಸೂಸುವ ಕಂಪು
ಭಾವಕೂ ಬೇಕು
ಈ ತಾಣದ ತಂಪು.

ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಬಗೆ
ಕಾಣದ ಮೋಡದ ಬಿಡಲೊಳಗೆ
ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೇಕು ಅನುಭವಿಸಿದವಗೆ
ನಿನ್ನ ಶೀತಲ ಹೆಸರಿನ ಅಪ್ಪುಗೆ

ನಿನ್ನ ನಿನಾದವೂ ಹಸಿರೆ...
ನಿನ್ನ ಹವೆಯೂ ಹಸಿರೇ
ಹರಿವ ತೊರೆ ನಿಂತ ಸೊಬಗೂ ಹಸಿರೇ
ನಿನಗೆ ವನರಾಶಿಯೇ ಉಸಿರೇ...?

ನೀ ತಾಯಿ ಹಲವು ನದಿಗಳಿಗೆ
ಶಸ ಕಾವ್ಯ ನೀ ಜೀವ ಸಂಕುಲಕೆ
ನೀ ಬೇಕು ವನ್ಯ ಕುಲಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ
ಮೋಹಕ ವರ್ಣನೆ ನೀ ದೃಷ್ಟಿಗೆ

ಹಸಿರ ಹೊದ್ದು ಕಣ್ಣಣಿಯಾದೆ
ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತಾಯಿಯಾದೆ
ಬಾನು ಭುವಿಗಳ ಸಂಗಮವಾಗಿದೆ
ಓ... 'ಘಾಟಿ' ನಿನಗೆ ನಾ ಮರುಳಾದೆ....

ಯಕ್ಷಗಾನ-ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆ

ಮೂಲ: ಸಮಗ್ರ ಯಕ್ಷಗಾನ-ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ
ಸಂಪಾದಕರು: ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ

- ಅದಿತಿ ಎಸ್.
ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದಂತಹ ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಅಥವಾ 'ಬಯಲಾಟ' ಯಕ್ಷಗಾನ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜಾನಪದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂಬ ಪದವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪೀಠ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ್ದ ಸಂಗೀತದ ಒಂದು ಶೈಲಿ ಅಥವಾ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಪುರಾಣ' ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತಗಾರನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪದಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ. ಸಾರ್ಥ ದೇವನು ಬರೆದ ಉದ್ಗಂಧವಾದ 'ಚಾಲೀರ್ಜಕೈತಿಕಥಿತಾ'ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಆತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಸಂಗೀತದ ಒಂದು ಶೈಲಿ. ಈ ಶೈಲಿಯು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಮುಂದೆ 'ಭಾಗವತರ ಆಟ' ಅಥವಾ 'ದಶಾವತಾರ ಆಟ' ಎನ್ನುವ ಜಾನಪದ ನಾಟಕದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇದರ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ರಚನೆಗೊಂಡ ಕಾರಣ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು.

ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲಾವಿಲಾಸವನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಆಟಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕನಿಗೆ

ಭಾಗವತನೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಅಂದರೆ ಅವನು ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ. ವಾಡಿಕೆಯ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಮೂನೆಯ ನಾಟಕದ ಭಾಗವತನು, ಬಲರಾಮ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರನ್ನು ಬಾಲಗೋಪಾಲರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಆಟವನ್ನು ಬಾಲಗೋಪಾಲರ ಲೀಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಗೋಪಾಲರ ಹಿಂದೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಎಂಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪತ್ನಿಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವರ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗದ ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಆಂಧ್ರ, ಕಳಿಂಗ ಮುಂತಾದ ಸಮೀಪ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತು. ವಾಮನಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಥಮ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ನರಹರಿತೀರ್ಥರೆಂಬ ಅಭಿದಾನದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಕಾಕುಳಂ'ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರು. ಈ ನರಹರಿತೀರ್ಥರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಸಿದ್ಧಯ ಎಂಬಾತ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದು ನಂತರ ಶ್ರೀಕಾಕುಳಂಗೆ ವಾಪಸಾಗಿ ಕುಚಿಪುಡಿ ನಾಟಕದ

ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕುರುಗೋಡು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶಿಲಾಶಾಸನವು 'ತಾಳ ಮದ್ದಳೆ ಸೇವೆ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. 'ತಾಳ ಮದ್ದಲೆ' ಎಂಬ ಪದವು ಮನೆಯೊಳಗೇ ಕುಳಿತು ನರ್ತನ ಅಥವಾ ವೇಷಭೂಷಣವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಸುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರು. ಈ ರೂಪವೂ ಇಂದಿಗೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ.

ವೇಷಭೂಷಣ-ಉಡುಪು, ಶೃಂಗಾರ

ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಾರಕ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಥವಾ ಋಷಿಯಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳ ಉಡುಪು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ದೇವತೆಗಳು, ಅತಿವಾನವರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ಮುಖದ ಬಣ್ಣ ಕಡುಗೆಂಪು-ಅದರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಮೀಸೆ, ಕಡುಗಪ್ಪು ಹುಬ್ಬುಗಳು, ಕೆಂಪು ತುಟಿಗಳು, ತಿಲಕ-ಇವು ವೀರ ಪಾತ್ರಗಳ ಮುಖಲಕ್ಷಣ. ತೂಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಕಪ್ಪು, ಕೆನ್ನೆ, ದೊಡ್ಡ ಮೀಸೆಗಳು, ಕಿರೀಟ, ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳಿಗೆ ಪೂರಣಮಾಡಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಕೃಷ್ಣ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯುವಕನಾಗಿರುವ ದೇವರಾದ ಕಾರಣ ಮೀಸೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಿರಾತನಂತೆ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದ ಪಾತ್ರಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪು ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸೂಚನೆ ಈ ಪಾತ್ರಗಳು ಸುಖಪುರುಷರು ಎಂದು.

ರಾಕ್ಷಸ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಳದ ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪು, ಹಸುರು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು. ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚೂಪಾದ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿರುವ ಇವರ ಮುಖಗಳು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮುಖ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೃತಕ ಮೂಗುಗಳನ್ನು, ಪೋಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಸುಗ್ರೀವ, ಚಂಡಿ, ನರಸಿಂಹ ಮುಂತಾದ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಶೃಂಗಾರವಿದೆ. ರಾಕ್ಷಸರು, ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರಿಯರು, ಮುಂತಾದ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೇಲುಡುಪು ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಜುಬ್ಬುಗಳು, ಕೆಂಪು ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ ಧೋತರ. ರಾಕ್ಷಸರ ಉಡುಪಾದ ಧೋತರ, ಜುಬ್ಬುಗಳ ಅಂಚುಗಳು ಶೃಂಗಾರ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಂಚಿಗಿಂತ ಅಗಲವಾಗಿರುವವು. ಈ ಉಡುಪುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಮಿಂಚುವ ನಾನಾ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಮಣೆಗಂಟಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬಳೆಗಳು, ಡಾಬುಗಳು, ಕಂಠಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜರ ಪಾತ್ರಗಳು ಸುಂದರವಾದ ರತ್ನಖಚಿತ ಕಿರೀಟಗಳನ್ನು, ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಏಕಕೇಂದ್ರೀಯ ವೃತ್ತಗಳಿಂದ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮೇಲುಗಡೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಥವಾ ಚಿನ್ನದ ಲೇಸನ್ನು ಹೆಣೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪಾತ್ರದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹಿರಿಮೆ ಅದರ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕರ್ಣ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಗಂಧರ್ವರ ಪಾತ್ರಗಳ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಗಳು

ಅತಿದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವವು. ಕಿರಾತಕನ ಶರಿಸ್ತ್ರಾಣವನ್ನು ಓರೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟುವರು.

ಭುಜಕಿರೀಟ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಲೆಗೆ ಧರಿಸುವ ಕಿರೀಟ, ಕೇದಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೇಖೆಗಳು, ನಮೂನೆ, ವಿವಿಧ ವಕ್ರ ಹಾಗೂ ಸರಳ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವು. ಅಂಥ ಆಕೃತಿಗಳೇ ಎದೆಕಟ್ಟು ಕಟಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಚೌಕ, ತ್ರಿಕೋನಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಮಿನುಗದ ಒಂದು ಆಭರಣ-ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಷಗಳ ಭುಜಕೀರ್ತಿ. ಕಿರೀಟ ವೇಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೆರವಿದ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ತಲೆಗೂದಲಿನಿಂದ ಬೆನ್ನನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂದಲು ಕಪ್ಪು, ಬೂದು ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಗಳದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಮುಂಡಾಸು ಧರಿಸುವವರು ಹಿಂದೆ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಸೆರಗನ್ನು ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪರಂಪರೆ: ಬಡಗುತಿಟ್ಟು

ಯಕ್ಷಗಾನವೆಂಬ ಕಲೆಯು ಆಟದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸಂಗೀತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ನೃತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ-ಹೀಗೆ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಯಲಾಟದ ಮೂಲ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದರೆ ಅದರ ವೇಷಭೂಷಣ, ತಾಳ, ಲಯ, ಪ್ರಸಂಗಸಾಹಿತ್ಯ. ಒಂದು ದಶಾವತಾರ ಮೇಳವೆಂದರೆ ಭಾಗವತ, ಸಂಗೀತಕಾರ, ಮದ್ದಳೆಗಾರ, ಪುರುಷವೇಷ, ಮುಖ್ಯಸ್ತ್ರೀವೇಷ, ಹಾಸ್ಯಗಾರ, ಸಖಿವೇಷ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಳೆಗಾರರು ಬಂದು ಒಂದೆರಡು ದೇವರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು

ಹಾಡಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಸಂಜೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಟ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಾರಕದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡೆ, ಮದ್ದಳೆಗಳ ಜಡಿತ ನಡೆಯಬೇಕು-ಇದು ಆ ಊರಿನವರಿಗೆ ಆ ದಿನದ ಆಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ.

ಆಟದ ಆರಂಭ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ಮೊದಲು ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೀವಟಿಗೆ ಬೆಳಕಿನ ಸಮೇತ ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಲೆಗಾರರು ಶ್ರುತಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ರಥ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಗವತರು, ಹಿಮ್ಮೇಳದವರು ಅಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಯುದ್ಧದ ಸನ್ನಿವೇಷಗಳಲ್ಲಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಏರುತ್ತಾರೆ. ದೇವತಾ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು, ಸಭಾವಂದನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜರಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನಿತ್ಯವೇಷ- ಎಂದರೆ ಬಾಲಗೋಪಾಲರ ವೇಷ. ಬಾಲಗೋಪಾಲರು ರಂಗಸ್ಥಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ, ವೇಷಧಾರಿಗಳು ರಂಗಸ್ಥಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ ವಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಂತರ ಬಾಲಗೋಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಕೋಡಂಗಿಗಳ ನೃತ್ಯ, ಕೋಡಂಗಿಗೂ ಭಾಗವತರಿಗೂ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಂತರ ಪೂಜೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪೂರ್ವರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವೇಷದ ಲಾಸ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವೇಷ, ಸಖಿವೇಷ, ಮುಖಿವೇಷ ಎಂದು ಸ್ತ್ರೀವೇಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ. ಸಖಿವೇಷ ಹಾಗೂ ಮುಖಿವೇಷ ಸಭಾಲಕ್ಷಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿವಿಧ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮುಖ ವೇಷಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಒಡ್ಡೋಲಗದ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು.

ಸ್ತ್ರೀವೇಷದ ನರ್ತನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತೆರೆ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಳೆಗಾರರು, ವೇಷಧಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಅರ್ಧರಂಗಸ್ಥಳದ ತನಕ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕು. ತೆರೆ ಕುಣಿತ ಕುಣಿಸಬೇಕು. ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇಷಧಾರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ 'ರಂಗಸ್ಥಳದ ರಾಜ' ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಪಡೆದ ಹಾರಾಡಿ ರಾಮನವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಬೈಕಾಡಿ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಾರಾಡಿ ರಾಮನವರು ಹಲವಾರು ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ನರ್ತನದಿಂದ ನೋಡುಗರಿಗೆ ಮೋಹಕವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವೇಷ ಲಾಸ್ಯದ ಸಖಿವೇಷದವರು ಮಂಗಳಾಚಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರತಿತಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಕುಣಿದು ಆಟದ ವೀಳ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದವರಿಗೆ ಆಡಿಸಿದ ಭಕ್ತರಿಗೆ, ನೋಡಿದ ರಸಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳ ಹೇಳಿ ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಳೆಗಾರರು, ಸಖಿವೇಷ, ಬಾಲಗೋಪಾಲರು ಎಲ್ಲರೂ ಚೌಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತರು ಹಾಡಲು, ಬಾಲಗೋಪಾಲರು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆ-ಆಗ ಸಖಿವೇಷದವರು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಭೂದೇವಿ, ಭಾಗವತರಿಗೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿರಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಲೆ

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಗುಂಡ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐತಾಳರು 'ಪ್ರಪಂಚದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು' ಎಂದ ಮಾತೊಂದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು 'ಬಯಲಾಟ', 'ಮೇಳದ ಆಟ', 'ಭಾಗವತರಾಟ' ಎಂಬ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದರೂ ಸಹ 'ಬಯಲಾಟ' ಎಂಬುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಬಯಲಾಟ ಹಳ್ಳಿಗರ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆಯ ಕಲೆ. ಬಯಲಾಟದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಮೇಳದವರು' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಬಯಲಾಟ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 'ರಂಗಸ್ಥಳ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ರಂಗಸ್ಥಳದ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೇಳದವರ ಹಾಗೂ ಬಲಭಾಗದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಂಡೆ ಬಾರಿಸುವವರ ಸ್ಥಾನ. ರಂಗಸ್ಥಳದ ಉಳಿದ ಮೂರು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. 'ತೆರೆದ ಬಾನೇ ಮಂದಿರದ ಮಾಡು'; 'ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ತೊಡೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'; 'ಸುತ್ತಲಿನ ಗೋಡೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳು'; 'ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳು' ಎನ್ನುವ ಗುಂಡ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐತಾಳರ ಮಾತುಗಳು ಅಪ್ಪಟ ಸತ್ಯ.

ಬಯಲಾಟದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಳದಂತೆ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೇಳವಿದೆ. ಗ್ರೀಕರಲ್ಲಿ ಮೇಳದವರು ಎರಡು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹಾಡಿದರೆ, ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವರು ಒಬ್ಬರೇ. ಅವರನ್ನು 'ಭಾಗವತರು' ಎಂದು ಕರೆಯುವವರು. ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಥಾಭಾಗವನ್ನು 'ಪ್ರಸಂಗ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಬಯಲಾಟವನ್ನು 'ದಶಾವತರ ಆಟ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಯಕ್ಷಗಾನದಂತೆ ಗ್ರೀಕರೂ ತಮ್ಮ

ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ಬಯಲನಾಟಕದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ. ಕಲ್ಲಿನ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಕೊರೆದು ಪೀಠವನ್ನು ಅರ್ಧವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ರಂಗಮಂದಿರದ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ. ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಘೋರರೂಪಗಳಿವೆ, ಪ್ರಾಣಿರೂಪಗಳಿವೆ, ವೇಷಗಳಿವೆ. ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರೀಕರಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಮುಖವಾಡ ಧಾರಣೆಯ ರೂಢಿಯಿತ್ತು.

ಬಯಲಾಟ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಲೆ-ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳ ರಸಸಮಾರಾಧನೆ. ಹಿಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳು ಈ ಒಂದು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಳಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೇಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ 'ಮೊದಲನೇ ವೇಷ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಭಾಗವತರು, ಮದ್ದಳೆ, ಶ್ರುತಿ, ತಾಳ, ಚಿಂಡೆ-ಇವು ಹಿಮ್ಮೇಳದ ಅಂಗಗಳು.

ಕೆ.ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಈ ಕಲೆಯು ಪರಂಪರೆಯನ್ನೂ, ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳಷ್ಟು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಯಕ್ಷಗಾನ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವಾರ್ಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಜ ಸುಂದರ ಕಲೆಯು ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೆಮ್ಮೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಹೆಣ್ಣು

- ಶಿವಾನಂದ
ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ

“ಹೆಣ್ಣು”

ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯ ನಂದಾದೀಪ
ದಯವಿಟ್ಟು ಆಕೇನ ಬೆಳಗೋಕೆ ಬಿಡಪ್ಪ.....
ಹೆಣ್ಣು ತಾಳ್ಮೆಯ ಪರತಿರೂಪ
ಬರಸದಿರಿ ಅವಳ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ.....

ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಗಿರುತ್ತೆ ಪ್ರತಿಭೆ
ಸಮಾಜ ಅದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು ಬಿಟ್ಟು
ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತೇ ಗಲಭೇ.....

ಹೆಣ್ಣು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕಳ್ಳಿ
ಹಾಗಂತ ನಿಮ್ಮ ದುಷ್ಟಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡದಿರಿ
ಅವಳನ್ನು ಬಲಿ.....

ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಭೆಗೂ ತಟ್ಟಿ ಬೆನ್ನು
ಕೇವಲ ಮನೆಕೆಲಸದವಳಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು.....
ಹೆಣ್ಣಿನದು ಮೃದು ಮನಸ್ಸು
ಅದನ್ನು ಬೆಳಕಾಗಿ ಬೆಳಗಿಸು.....

ಹೆಣ್ಣು ಸಹಿಸುವಳು ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ
ಆದರೆ ಅರಿಯುವರು ಯಾರಿಲ್ಲ ಅವಳ ಇಷ್ಟ.....
ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಕಲ್ಪನೆ
ಬೇರೆ ಮನೆ ಬೆಳಗಬೇಕು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆ.....

ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಜನಿಸಲು ಬೇಕು ಪುಣ್ಯ
ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಾಣುವ ಮೊದಲೇ ಯಾಕೆ

ತಾರತಮ್ಯ.....

ಜೀವನವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳ ನಡುವೆ.....

- ಸೌಮ್ಯ

ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

'ಜೀವನ' ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಣ್ಣಪದ! ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು ನೀರಸ ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಕಲವೂ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು ಬಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಹಾಗೆ. ಭೇಟಿಯಾಗುವವರು ನಮಗಿಂತ ಭಿನ್ನಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ವಿಭಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಜೀವನವೆನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ! ಎಂದೆನಿಸುವುದು. ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲಾ ನನಗೇ ಬರಬೇಕೆ ಎಂಬ ಹತಾಶೆ. ಜೀವನವೆಂಬುದು ಸಾಗರ/ಸಮುದ್ರದಂತೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವವನಿಗೆ ಸುಂದರ. ಆದರೆ ಅದರ ಆಳಕ್ಕಳಿದಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಳಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ.

ಈ ಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ, ತೊಂದರೆ ಹಾಗೂ ನಂದನೆಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಜೀವನವೆನ್ನುವುದೊಂದು ಕಾಲಚಕ್ರವಿದ್ದಂತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾಲಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಬಡವ ಶ್ರೀಮಂತ ಎನ್ನುವುದೆಂಬ ಭೇದ ಇಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಥವಾ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಮರ/ವೃಕ್ಷವು ತನ್ನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿ ಹೋದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರ ಜೀವನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎನ್ನುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ಜೀವನವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯ. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ತಾಳ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಪರ್ವತವೇ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಛಲವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಜೀವನವೆಂಬ ಈ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜಿ ದಡ ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲೆ

- ರಕ್ಷಿತಾ ಚಿ.ದೇವಾಡಿಗ

ಪುಟ್ಟ ಶಿಲೆಯೊಂದು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಕಲ್ಪನಾ ರೂಪ ತಾಳುವಂತಾಗುವಲ್ಲಿ
ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ಶಿಕ್ಷಣವ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ, ಶಿಸ್ತು ಸಂಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ
ಪುಟ್ಟ-ಪುಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದಂತೆ
ಹೊಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಸುಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಗುವಲ್ಲಿ
ಭಾರತೀಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವಲ್ಲಿ
ದಾರಿ ತೋರುವಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಹಿರಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ
ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು
ಅದುವೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞಾ ಶಾಲೆ.

ಮೊದಲು ನೀನಾಗು

- ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು
ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹೇ ಮನುಜ.....
ಇರುವುದು ಮೂರು ದಿನದ ಬಾಳು
ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವಿನ ಅಂತರವೇ ಜೀವನ
ಹುಟ್ಟು ನೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ
ಬಯಸಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ಬಾರದು ಸಾವು
ಬಯಸುವೆಯಾ ಕೇಡನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ
ನರಕವೆಂಬ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ನೀನು.....
ಊಹಿಸಿರುವೆಯಾ ನಿನ್ನ ಕರ್ಮವ
ತಾನು ಸುಖದಿ ಬಾಳುವೆ ಎಂದೆನಿಸಿ
ಅಟ್ಟಹಾಸ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ನೀನು
ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗುವೆ ಮಾನವ
ನನ್ನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವೆಂದು ಮೆರೆಯಲು
ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ವಿಷಬೀಜ ಬಿತ್ತಲು
ಪಾಪವ ಪೊತ್ತು ಸಾಗುವೆಯಾ? ಮಾನವ
ನಿನ್ನ ಅಹಂ ಪಟ್ಟಿಯ ಕಳಚಲು
ಜೀವನಬಂಡಿಯ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗುವೆ
ನೀನು ನೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆಂದ
ಬಯಸದೆ ಇರು ನೀನು ಅವನಾಗಲು
ಮಾನವ.....ಹೇ ಮಾನವ.....!
ಮೊದಲು “ನೀನಾಗು”

ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಮಂದಿರ

- ರಕ್ಷಿತಾ ದೇವಾಡಿಗ
ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಜಗದೀ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಉಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣ |
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜಿಪರು ಅಷ್ಟಮಠದ ಯತಿಗಳು ||
ಉಡುಪಿ ಅಷ್ಟಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದಮಾರು ಮಠ |
ಅದಮಾರು ಯತಿವರೇಣ್ಯ ವಿಬುಧೇಶ ತೀರ್ಥರು |
ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ ||
ನನ್ನ ಅಜ್ಜ ತಂದೆ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾದೇಗುಲವಿದು |
ನಾನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾ ಶಾಲೆ ಇದು ||
ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಮಾತೃಮಂದಿರ ಸಂಸ್ಥೆ |
ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಶಾಲೆಯಲಿ ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳು |
ಉತ್ತಮ ನಡೆ, ನುಡಿ, ಗುರು ಭಕ್ತಿ ಶಿಸ್ತು ಬೆಳೆಸುವರು |
ಮುಂದೆ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರಾಗಿ
ಮಾನವೀಯತೆಯ ತೋರುವರು ||
ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುಗಳಿಂದ ಕಲಿತ ನಾವೇ |
ಭಾಗ್ಯವಂತರು, ನಾವೇ ಧನ್ಯರು |
ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಕ ಯತಿಗಳಿಗೆ |
ಸದಾ ವಂದಿಪೆವು ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸುವೆವು ||

ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ರಮ್ಯಾ
ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಈಗ ಬರೀ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಬರಿಯ ಓದು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಂಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅದೊಂದು ಕಲಿಕೆ ಅಷ್ಟೇ. ಹಿಂದೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಾಲೆ ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ನೋವು ಹತಾಶೆ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ವರ್ಣಭೇದ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನರು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಎರಡು ವಿಧ ಇದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಓದು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಲಿಕೆ, ಓದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆ ಎಂದರೆ ಹೊಸಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ನೋಡಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಓದು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದ ಹುಳುವಿನ ಹಾಗೆ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅಂಕ ಗಳಿಸುವುದು. ಈಗಿನ ನಾವು, ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಬಾವಿ ಒಳಗಿನ ಮಂಡೂಕದ ಹಾಗೆ.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು, ಪಡೆದವರು, ಮುಂದೆ ಪಡೆಯಲಿರುವವರು ತುಂಬಾ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು

ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ 1848ರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಷರದ ಮಾತೆ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿಪುಲೆಯವರು. ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಬರೀ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ಜನರಿಗೆ ತಮಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದು ಅಂಕಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರದ್ದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳಿಸಲು ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಪೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಡ ಹಾಕುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆರುವ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜೀವನ ರೂಪಿಸಲು, ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಹೊಡೆದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳಿಸಲು ಇರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀತಿ, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೀವನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಂತವಾದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ

ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಓದುವವರು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯವರು ಇರುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಉಳಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಓದು ಮುಗಿಸು, ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಓದುತ್ತಾರೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವ ಅಸ್ತದಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಂಕ ಬರೀ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಷ್ಟೆ, ಅಂಕ ಪಟ್ಟಿ ಬರೀ ಕಾಗದದ ಚೂರು ಅಷ್ಟೆ, ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜ್ಞಾನ ಅಲ್ಲ. ಅಂಕಗಳು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 100 ಬಂದಿದೆ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆ ಅಂಕಗಳು ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

ಅಂಕಗಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ಉತ್ತರಿಸಿದರೂ ಅದು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಅಷ್ಟೆ. ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಗಂಧಗಳಿಯೂ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನ ವಿರಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬರುವ ತನಕ ನೆನಪಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಮತ್ತೆ ಅದು ಏನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರದ್ದು. ಈಗಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮಾಮೂಲಿ ಪವರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಜಾಸ್ತಿ ದಿನ ಓದುವುದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನೇ ಆಗಲಿ, ಅಂಕದಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು. ಅಂಕವೇ ಬೇರೆ, ಜ್ಞಾನವೇ ಬೇರೆ.

ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪಾ.....

— ಪ್ರೀತಿಕಾ

ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪಾ, ತಂದೆ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಾಗುವುದು ಒಂದೇ. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಅವರು ತರುವ ತಿಂಡಿತಿನಿಸು. ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸರಿಸಾರಿ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಜಗತ್ತು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಳಜಿಯು ಅಷ್ಟೇ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪನ ಕಷ್ಟ ಯಾವುದೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಾಗಲುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿ ದುಡಿದು, ಒಳ್ಳೆ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡದಿದ್ದರು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು

ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತನ್ನ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ತೋರಿಸಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಿಗುವುದು ಬೀದಿಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರೂ ವೃದ್ಧರಾದ ಅಪ್ಪಂದಿರು. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೃದ್ಧೆಯಾದ ಅಮ್ಮನನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಪೂಜಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವೃದ್ಧ ಅಪ್ಪಂದಿರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು

ಇವರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ - ಎಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಉಪಯೋಗ ಇರುತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ ಆಮೇಲೆ ಅವನನು ಮೂಸಿ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯೇ ಅಪ್ಪನ ಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದುಡಿದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾನೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವನು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಬೆಲೆಯೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ವಾಸ್ತವವೆಂದು ಹೇಳಲು ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಂಗಾರವೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ನೋವನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಮಾಜವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಇದೆಂಥ ಅಪ್ಪ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸರಮಾಲೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ನೋವನ್ನು ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತಾಳೋ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಾಸ್ತವದ ಮಾತೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸುಖ-ಸಂತೋಷವನ್ನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನೋವು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಆದರೂ ಅಮ್ಮ ನಮಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಒಬ್ಬ

ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಸಿನೆಮಾ, ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಮನೋರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಪಾತ್ರ, ಅವಳ ಪ್ರೀತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪನ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅಪ್ಪನ ಸಿನಿಮಾವಾಗಲಿ, ನಾಟಕವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ 'ಹೀರೋ.'

ಅದಮಾರಿನ ಅಂತರಾಳ

- ರಕ್ಷಿತಾ ಜಿ. ದೇವಾಡಿಗ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ವಿಶ್ವವಂದ್ಯ ಛಾಪಿನಲ್ಲಿ
ಸಾಗುತಿರಲು ಭಾರತ
ಕರ್ನಾಟಕದ ಅದಮಾರು
ಕಲಿಕೆಯೊಳಗೆ ವಿಸ್ತೃತ.....

ವಿಬುಧೇಶರ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ
ಮೈದೋರಿದ ಜನನಿಯೇ
ನವರಸಗಳ ರಸಮಿಳಿತದ
ನಿತ್ಯ ಸಸ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲೆ.....

ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ತತ್ವದಡಿ
ರಾರಾಜಿತ ಮಾತೆಯೇ,
ವಿದ್ಯಾ-ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿವೀವ
ಸದಾಚಾರ ವಾಹಿನಿ.....

ಅಜರಾಮರ ನಿನ್ನನುಡಿ
ಉಲಿವಭಾವ ಕರುಳಕುಡಿ
ನಿತ್ಯ-ಸತ್ಯ ಸುಂದರ.....!

ಉಡುಪಿಯ ಪರ್ಯಾಯ ಮಹೋತ್ಸವ

-ಸೈಹ ಎಚ್. ಸುರ್ವಣ
ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'

ಜಗದ್ಗುರುಗಳಾದ ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರಿಂದ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಉಡುಪಿಯ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣ-ಶ್ರೀಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಒಮ್ಮೆ ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರ ಮುಖೇನ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಎದ್ದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಹಡಗು ಮುಳುಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಯಿತು. ಮಲ್ಟಿಯ ಸಮುದ್ರ ತಟದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರು ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಮನದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಕಾವಿಶಾಲು ಬೀಸಿ ಹಡಗನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆದು ಹಡಗನ್ನು ದಡ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಹಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, “ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, “ನಾನು ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿ. ನನಗೆ ಏನೂ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಒಳಿತಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹರಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ “ನಿನ್ನ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹಂಟಿಯಂತಿರುವ ಗೋಪಿಚಂದನವಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಕೊಡು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆದರೂ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ.

ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮಧ್ವರು ಆ ಗೋಪಿಚಂದನವನ್ನು ಮಕರಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿ ಚಂದನ ಸಹಿತ ಮಧ್ವಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಅಬಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರಿಗೆ ಒಲಿದ ನಯನ ಮನೋಹರ ಸುಂದರ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಆತನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದರು. ತದನಂತರ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಗೆ ಅಷ್ಟ ಬಾಲಯತಿಗಳಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬರು ಪೂಜಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಮುದ್ದು ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದುಷ್ಪರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ತನ್ನ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವಕಿದೇವಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ಬಾಲಲೀಲೆ ನೋಡುವ ಬಯಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಗುವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಬಾಲಲೀಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವಕಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತುಂಟಾಟ ನೋಡಿ ಸಂತಸಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಕೂಡ ತನ್ನ ಇನಿಯನ ಬಾಲಲೀಲೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಾಗಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದು ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ತುಂಟಾಟ, ಬಾಲಲೀಲೆ ನೋಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡುತ್ತಾಳೆ.

ಆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ

ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಿ ಚಂದನದ ಮೂಲಕ ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದು ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೊಂಡದ್ದು ವಿಶೇಷ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿ-ಮದ್ವಕರಾರ್ಚಿತ ಕರಿಶಿಲೆಯೇ ಈ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಎರಡು ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ವೈಭವದ ಪರ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದು ಉಡುಪಿಯ ಹಬ್ಬ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಗುರು ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಪೂಜಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪೂಜಾ

(ಪರ್ಯಾಯದ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಈ ಬಾರಿ ಅದಮಾರು ಮಠದ ಪರ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ತೆರನಾದ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ತತೇರು(ರಥ) ಇವೆ 1. ಬ್ರಹ್ಮರಥ, 2. ಗರುಡರಥ 3.ಸಣ್ಣರಥ 4.ನವರತ್ನ ರಥ 5. ಸುವರ್ಣರಥ 6. ರಜತರಥ 7.ವಿವಾನರಥ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವೆ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಾತವಾಗಿದೆ.

ಧರ್ಮ-ಸಂಗ್ರಾಮ

- ಶ್ರೀಶ ಪ್ರಭು

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಎ

ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಧರ್ಮಯುದ್ಧ...
 ಯಾರದೋ ಸಂಚು ಇನ್ನಾರದೋ ಹೋರಾಟ
 ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಧರ್ಮಸಂಕಟ
 ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟ ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ
 ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ...
 ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ನಿನಗೆ.....
 ಧರ್ಮ-ಧರ್ಮ ಎಂದು ಮೆರೆಯಬೇಡವೋ ಮೂಢ
 ನಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮ ಯಾವುದಯ್ಯ?
 ಜಾತಿ-ಜಾತಿಯೆಂದು ಹಿಗ್ಗಬೇಡವೋ ಮೂಢ
 ಯಾವುದಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಜಾತಿ...?
 ಯಾರದೋ ಒತ್ತಾಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ನೀನಿಂದು
 ನೆನಪಿರಲಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಿನ್ನ ಬುಡವೇ

ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ
 ಪರರ ಎಂಜಲಿನಾಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ
 ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆಯಾ?
 ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನ ಈ ನರ-ಮೇಧಯಾಗ
 ದಿನದ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ
 ಮುಗ್ಧರ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ
 ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನೀನೂ ಪರದಾಡುವೆ
 ಅದರ ಅರಿವಿದೆಯೋ ನಿನಗೆ
 ಇರುವುದೊಂದೇ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ, ಮಾನವ ಧರ್ಮ
 ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೋ.....ಈಗಲಾದರೂ.....
 ಇರಲಿ ಎಚ್ಚರ...ಎಚ್ಚರ....ಎಚ್ಚರ....

‘ಯಕ್ಷಮೇನಕೆ’ಯ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ.....

— ಅನುಷಾ ಸಿ.ಎಚ್.

ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ

ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ತಾಯ್ಯಾಡು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕರಾವಳಿಯ ಹೆಮ್ಮೆ. ಜಗತ್ತೇ ನಿಧಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದ, ಬೆಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನ. ತಾಳ-ಮೇಳಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನ, ಕಲಾವಿದನ ಅಗಾಧ ವಾಕ್‌ಚಾತುರ್ಯ, ಹಿತಮಿತ ಕುಣಿತದಿಂದ ನೋಡುಗರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಲಾವಿದ ತನ್ನ ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ಕುಣಿತದಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಯಕ್ಷಭೂಮಿ ಕಂಡ ಧೀಮಂತ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆ ನೀಲೋಡು ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೀಲೋಡು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಕೇವಲ ಊಟ, ವಸತಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ನಂತರ ಇದನ್ನೇ ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಕಲಾವಾತೆಯ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಾ ಯಕ್ಷಭೂಮಿಕೆಯ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿದ್ದಾರೆ. ಪೆರ್ಡೂರು ಮೇಳದ ಮೂಲಕ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರು ಅತಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಹೊಂದಿದರು. ಸತತ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪೆರ್ಡೂರು ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೈದ ಶ್ರೀಯುತರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಕಲಾಸೇವೆ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಗಂಡಾಗಿ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರ ಮನಮೋಹಕ. ನವಿಲನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ನಾಟ್ಯ, ಹೆಣ್ಣನ್ನೇ ನಾಚಿಸುವ ರೂಪ ಇವರ ಸಂಪತ್ತು. ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ

ಹೊಮ್ಮುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಂಗಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಲನ ನೀಡಿದವರು ಶ್ರೀಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರು. ಕೇವಲ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರದತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿದರು. ಹೆಗಡೆಯವರ ನುರಿತಕುಣಿತ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿತು.

ಶ್ರೀಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡದಕ್ಕಿಂತ ಸಿ.ಡಿ. ಹಾಗೂ ವೀಡಿಯೋಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು. ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲಾವಿದ, ನನಗೆ ಅರಿಯದ ತಾಳ ಅಥವಾ ಚಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೇ ನಾನೂ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನ ಗೆದ್ದವರು ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರು. ನಾನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರ ಕುಣಿತ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ನನ್ನಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರು ಕುಣಿದ ಹಾಗೆ ಕುಣಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

‘ನಾಗವಲ್ಲಿ’ ಪ್ರಸಂಗದ ತ್ರಿವೇಣಿ ಪಾತ್ರ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಯಕ್ಷಭೂಮಿಕೆಯ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಶ್ರೀಯುತರ ಅಭಿನಯ, ಪಾತ್ರತಲ್ಲೀನತೆಗೆ ಯಾರೂ ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು. ಪೆರ್ಡೂರು ಮೇಳದ ಹಿಟ್ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊರಸೂಸಿದವರು. ಶ್ರೀಯುತರು

ಶಿವನಿಭವಾನಿ, ಶಿವರಂಜಿನಿ, ಪುಷ್ಪಸಿಂಧೂರಿ, ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾನಾಯಕಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ನಟನೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನಗೆದ್ದರು. ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರ 'ದ್ರೌಪದಿ ಪ್ರತಾಪ'ದ ಪ್ರಸಂಗದ ದ್ರೌಪದಿ ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ. ದ್ರೌಪದಿಯ, 'ನೀರ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂಬ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ವೀಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ನಾನು. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಗಡೆಯವರು ತೋರುವ ತಾಳ ಬದ್ಧವಾದ ಅಭಿನಯ, ಚುರುಕುತನ-ನನಗೆ ಬಹು ಇಷ್ಟ. ಅವರ ನಟನೆಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ನನ್ನ ನಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಯುತರ ಕುಣಿತ ಹಾಗೂ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಈಗ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಗಡೆಯವರು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಗಡೆಯವರ ಕೃಷ್ಣ, ಸುದರ್ಶನ, ಅರ್ಜುನ, ರಾಮನ ಪಾತ್ರಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಜನಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಂದು ಕರುಣಾರಸದ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ವೀರರಸದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ. ಆದರೆ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀವೇಷ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಪುರುಷವೇಷ ಮಾಡುವ ಸವಾಲು. ಕಳೆದರೆಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಸವಾಲನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ವಿಜಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಏರಿದ್ದಾರೆ.

ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಮನಮೋಹಕ. ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ

ಸತಿ ಚಂದ್ರಮತಿಯ ನೊಂದ ನಿವೇದನೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಬಿಂಕದ ರಾಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತಿ ಶಾರದಾ, ಭಸ್ಮಾಸುರನ ಸಂಹರಿಸಿದ ಮೋಹಿನಿ, ಮೃತ್ಯುಮಾಲಿನಿ ಅನುಜೆ ಅಸಿಕೆ, ಗಂಧರ್ವಾಧಿಪ ಮಹೋದರ ಕುವರಿ ಚಿತ್ರಾಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಗಡೆಯವರ ಮೇಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಪುರುಷಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರದ್ದು. ಶೃಂಗಾರ ರಾವಣ, 'ನರಕಾಸುರ ವಧೆ'ಯ ಕೃಷ್ಣ ಸಮುದ್ರೋಲ್ಲಂಘನದ ಹನುಮಂತ, ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರಗಳು.

ಓರ್ವ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ, ಕಲಾರಸಿಕಳಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ಪ್ರತಿದಿನ ಹೆಗಡೆಯವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರಿತು, ನಾನವರ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೋಸಮರ್ಪಣೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯ. ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆಯವರು ತೃಪ್ತಿಯ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ, ದೃಢತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಜನಕ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ಬಳುವಳಿ ನೀಡುವ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆ ನೀಲ್ಯೋಡು ಇವರ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿವು. ಅಭಿಮಾನಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಮಿಡಿತಗಳಿವು. ಹೆಗಡೆಯವರ ಕುಣಿತ, ಅಭಿನಯದ ಕುರಿತು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮಹದಾಸೆ. ಈ ಬರಹ ಯಕ್ಷರಂಗಸ್ಥಳದ 'ಯಕ್ಷಮೇನಕೆ' ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಹೆಗಡೆ ನೀಲ್ಯೋಡು ಇವರ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ.....

ಉಪ್ಪು

ಕಡಲತೀರಕೆ ಹೋಗುವ ಬನ್ನಿ
ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಲೆಯ ಕಾಣುವ ಬನ್ನಿ
ಅಲೆಯ ನೀರಲಿ ತೆರೆದ ಹೃದಯದಲಿ
ತಾಯ್ನಾಡ ಸೊಬಗ ನೋಡ ಬನ್ನಿ
ಕುಣಿದು ನಲಿದು ಹಾಡ ಬನ್ನಿ
ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಯಾರೇ ಬಂದರೂ
ಒಡಲ ಹರಿದು ಉದರ ತುಂಬಿ
ದೂರ ತೀರಕೆ ದಾಟಿ ಹೋದರು
ಪರರ ಸುಖದ ಕಡಲ ಕಾಣ ಬನ್ನಿ
ಬಂಧುಗಿಂತ ಬಂಧು ಮೇಲು
ಬರಿಯ ಬಾಳಿಗೆ ಬಯಕೆ ಗೀಳು
ರುಚಿಯಲಿಂದು ಸಿಹಿಗೆ ಸೋಲು
ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ಯಾರು ಮೇಲು?

ಮನಸ್ಸು

ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಟಾಗ
ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆಯಿಂದ ವಿದಾಯ ಹೇಳುವಳು
ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ದಾರಿ ಹೋಕರಂತೆ ಕಾಯುತಿರುವಳು
ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರೀತಿ ಅವಳದ್ದು
ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಯಾರು ಎಂದು
ಅದು ನನ್ನ 'ಚಿನ್ನು' ಬೆಕ್ಕು.

- ಚೈತ್ರಾ
ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಜನ್ಮದಾತರು

ಸರೀಕರ ಮುಂದೆ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ
ಮೆರೆಯಲು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ
ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿ
ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ
ಕರ್ತವ್ಯ ಪರತೆಯ ಮೆರೆಯಲಿಲ್ಲ
ನಗುವ ವಿನಿಮಯಿಸಿ, ದುಃಖ ಹಂಚಿಕೊಂಡು
ತಮ್ಮತನವ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ
ಎದ್ದರೂ ಸರಿ, ಬಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಜಯಿಸುವ
ಹಠದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ಓಡಲಿಲ್ಲ
ನೀವು ಜನ್ಮದಾತರು ನಾವು ಪುಣ್ಯವಂತರು.

ವಿದ್ಯೆ

ಹಣಕೊಟ್ಟರೂ ಸವಾಲಾಗಿ
ಕೇಳಿದರೂ
ಬೇಕು ಎಂದು
ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ
ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದರೂ
ಕಳ್ಳತನದಿಂದಲೂ ಸಿಗದ
ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ.

ಪರಂಪರೆಯ ವೈಚಾರಿಕತೆ

- ನಿಕ್ಷಿತಾ ಸಿ.

ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭ್ರಷ್ಟನಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕಲಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಲಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಶಕ್ತಿ ಅಂಥದ್ದು.

ಭಾರತ ಎನ್ನುವುದು ಪವಿತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆಲೆಬೀಡು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಪುರಾಣಗಳ ಆಗರ, ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬೈಬಲ್, ಖುರಾನ್‌ನಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರ, ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ನೀಡುವ ಕರುಣಾಧರಿತ್ರಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ' ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ವಿಚಾರದ ಜನನಿ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, 'ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು' ಎನ್ನುವ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಜಗದ ಸುಖದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸುಖವಿದೆ ಎಂಬ ನೀತಿ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸೋಗುಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ತರ್ಕವನ್ನು ತಿಳಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಎಷ್ಟು ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಹೌದು, ಆಚಾರ ಎಂಬುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ

ಆಚಾರದ ಹಿಂದಿರುವ 'ವಿಚಾರ' ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಆಚಾರದ ಹಿಂದಿರುವ 'ವಿಚಾರ' ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅದರದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಆಯಸ್ಸು 120 ವರ್ಷ. ಅರ್ಧ ಆಯುಷ್ಯ, ಎಂದರೆ 60 ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಷಷ್ಠಿಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಆಯಸ್ಸೇ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಹೋಗಿದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇವಿನಕಡ್ಡಿ, ಇದ್ದಿಲು, ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಈಗ ಪೇಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಶ್ ನಿಂದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತೇವೆ. 30 ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಪೇಪ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಇದೆಯಾ, ಬೇವಿನ ಎಲೆ ಇದೆಯಾ ಅಂತ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರೆತೇ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಯ ಕೆಲವು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

1. ನಮಸ್ತೆ: 'ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂದು ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ನಗುಮುಖದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯರ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ, ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ

ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕ! ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಬೆರಳ ತುದಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಒತ್ತುತ್ತವೆ. ಇದು ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ ಹಾಗೂ ಎಚ್ಚರಾವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೊಂದಿದೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿದಾಗ ಕೈಮುಗಿಯುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶರ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಆಕ್ಟಿವೇಟ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮುಖ ನಮ್ಮ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಕೂರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ದಿನ ಗುರುತು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

2. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತಿನ್ನುವುದು: ತಿನ್ನುವಾಗ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜೀರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸ್ನಾಯುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಗಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸುಖಾಸನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಪದ್ಧತಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೋ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

3. ಉಪವಾಸ: ಲಂಘನಂ ಪರಮೌಷಧಂ ಎಂಬ ಜನಜನಿತವಾದ ಮಾತೇ ಇದೆ. Prevention is better than cure ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಅಜೀರ್ಣ ತಡೆಯಲು ಉಪವಾಸವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧ. ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಜನ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಹಿರಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಜೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಂಬುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಲೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ

ಆಯುರ್ವೇದ. ಆಗಾಗ ದೇಹದೊಳಗನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. 30 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಜಪಾನಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ.ಯೋಶಿನೋರಿ ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 2016ರಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂದಿದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಕಾರಣ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಇದು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

4. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗುವುದು: ವಾಸ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗುವುದು ಖಂಡಿತಾ ಉತ್ತಮವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ಕೂಡ ಬೃಹತ್ ಅಯಸ್ಕಾಂತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗಿದಾಗ ದೇಹದ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ಗೂ ಭೂಮಿಯದಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಕ್ತದೊತ್ತಡದಂತಹ ಫೋರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಬಹುದು.

5. ಮದರಂಗಿ: ಮದರಂಗಿ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕೈಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ವಿವಾಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹವನ್ನು ತಂಪಾಗಿಸಿ, ನರಗಳನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಕಿವಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚುವುದು: ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ರಂಧ್ರ ಇಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

7. ಗಂಗಾಪೂಜೆ: ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಎಂದು ನಂಬುವುದರ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಆಳವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣವಿದೆ. ಗಂಗಾನದಿಯ ನೀರು ಸಹಜವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯೋಫೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, 1896ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅರ್ಮೆಸ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಕಿನ್ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, 3 ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೆರಾ ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಗಂಗಾಜಲಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು.

ಹೀಗೆ, ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇಂದು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಗಾಳಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸನಾತನದ ಸೊಬಗು ಸೊರಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಖಂಡಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲೋ ಎಡವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವುದು ಎಂದಿಗೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ

ಅನುಗುಣವಾದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಯುವ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೆಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ನಂಬಿಕೆಯು ಮೌಢ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ, ಅತಾರ್ಕಿಕ, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವಿಚಾರರಹಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತರ್ಕವನ್ನೇ ಮಾಡದೇ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ?

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ನಮ್ಮ ಜನಪದರು ಅಥವಾ ಹಿರಿಯರು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನಾವು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಜಾತಿ ನೂರಲಿ; ಭಾಷೆ ಸಾವಿರವಿರಲಿ;
ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಇವೆಲ್ಲದರ ಮೇಲೆ 'ಸನಾತನ' ವೈಚಾರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವ ನಮ್ಮ ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಲಿ!

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

- ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ನಾಯ್ಕ

ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ

ಉಡುಪಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ. ವೈಷ್ಣವ ಮತ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಮಠ ಇರುವುದು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀಮದ್ ವಾದಿರಾಜ ತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುರಾಜರು, ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು, ವಿಜಯದಾಸರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರು ಸಹ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುವ, ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಆಗಸ್ಟ್ 1997ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಉತ್ತರದ ನಾಲ್ಕು ತಾಲೂಕುಗಳಾದ ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ, ಹೆಬ್ರಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ತಾಲೂಕನ್ನು 2018ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 11,77,361-ಇದರಲ್ಲಿ 5,32,121 ಜನ ಪುರುಷರು. 6,15,230 ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಉಡುಪಿ ಹೆಸರಿನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ :

ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉಡುಪಿಯ ಹೆಸರು ತುಳುವಿನ 'ಒಡಿಪು'ವಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಈ ತುಳುವಿನ ಹೆಸರು ಮಲೆ ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಒಡಭಾಂಡೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದಾಗಿ

ಬಂದಿರುವುದು ಕೆಲಸವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉಡುಪಿಯ ಹೆಸರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ 'ಉಡು' ಹಾಗೂ 'ಪ' ಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ 'ಉಡು'ವಿನ ಅರ್ಥ 'ನಕ್ಷತ್ರ' ಹಾಗೂ 'ಪ'ದ ಅರ್ಥ 'ಒಡೆಯ'.

ದಂತಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಕಾಶವು ಒಂದು ಬಾರಿ ದಕ್ಷರಾಜನ ಶಾಪದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಚಂದ್ರನು ದಕ್ಷರಾಜನ 27 ಮಗಳಂದಿರನ್ನು (ಹಿಂದೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ 27 ನಕ್ಷತ್ರಗಳು) ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿಯರು ಉಡುಪಿಯ ಚಂದ್ರವೌಳೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಶಿವನು ಒಲಿದು ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಕಾಶವು ಮರಳಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಹಾಗಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಒಡೆಯ (ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉಡುಪ) ಇಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಆದರೆ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಒಡಿಪು ಶಬ್ದದಿಂದ ಉಡುಪಿ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಊರನ್ನು ಒಡಿಪು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ.

ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳು

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡ (ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿಸಿ), ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ, ನವಾಯತಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಾರಿ, ಕೊರಗ, ಉರ್ದು ಮುಂತಾದ ಇತರ ಹತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ತುಳು ಮಾತಾಡುವ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಂಕು ಭಾಗ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಗು ಭಾಗವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತುಳುನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿಹಾಸ :

ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಪರಂಪರೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾನ ರೂಪದ್ದು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯುಂಟು. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ವಾಯು ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಪುರಾಣಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ನದಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರ್ವತಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನ 'ಸಂಗಂ' ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಶೀಕನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾತಿಯ ಪುತ್ರ ಅಥವಾ ಸತ್ಯಪುತ್ರರೆಂಬ ಸಮುದಾಯದ ಉಲ್ಲೇಖ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು ಎಂದು ಕೆಲವು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಶಕೆಯ ಆಚೀಚೆಗಿನ ಶತಮಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು

ರೋಮನ್ನರ ಪ್ರವಾಸಿ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೀರದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲ ನೇತ್ರಾವತಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಬಸ್ರೂರುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೊರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆದುಬಂದದ್ದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹ. ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈ ಕಡಲತೀರದ್ದೆಂದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ತುಳು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳೆಂದು ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವು ಹಳೆ ಕನ್ನಡವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ರಿ.ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುದು ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದ ಪುರಾವೆಗಳು ದೊರಕುವುದು ಆಳುಪರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಆಳುಪರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶಕಾರಂಭದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಾಗಾರಾಧಕರು ಆಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಶೈವಪಂಥೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಕದಂಬರು ನೆರೆಯ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವೂ ಅವರ ಸಾರ್ವಭೌಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಅಹಿಚ್ಚತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಠ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಹಾರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕದಂಬರು

ತಂದರೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಕದಂಬರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಮತ್ತು ತಲಕಾಡಿನ ಗಂಗರು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಆಳುಪರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದರು.

ಆಳುಪರನ್ನು ಸೋಮಕುಲದವರೆಂದು ಮೀನ ಲಾಂಛನದವರೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಆರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದಯಪುರ (ಉದ್ಯಾವರ), ಮಂಗಳಪುರ (ಮಂಗಳೂರು)ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆಳಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೂ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಪಶ್ಚಿಮ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಅವರು 8ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಆಶ್ವಬೇಡ ಜನವಾಸಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಹೊರಾವು ಚರ್ಚೆ (ಹೊಸನಗರ ತಾಲೂಕು) ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಆಳಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾರಹಕನ್ಯಾಪುರ ಅಥವಾ ಬಾರಕೂರು ಇವರ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರಭಾವ ತಗ್ಗಿತ್ತು. ಗಂಗರಿಗೆ ಇವರು ನಾಮಪತ್ರ ಅಧೀನತೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸೌಹಾರ್ದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ಕೆಲವೆಡೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಪಾಂಡ್ಯರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನು ಇರುವ ಲಾಂಛನವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಯ್ಸಳರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಶುಪರ ಮೇಲೆ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮೂರನೆಯ ಬಲ್ಲಾಳನ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶೈವಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ನಾಗಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿವಪೂಜೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು 13ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಾಧ್ವವೈಷ್ಣವ ಮತ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು. ಜೈನಧರ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ರಾಜಾಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದು 18ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಧರ್ಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸ್ಥಳೀಯ ಪಂಜರವಳ್ಳಿ, ಭೂತ ಮೊದಲಾದ ಶಕ್ತಿಗಳ ಆರಾಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಅವತಾರವಾದ ದೇವತೆಗಳ ಆರಾಧನೆ (ಉದಾ: ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕೆ) ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇತರ ಮುಂತಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಹೆಚ್ಚು. ಭೂತಾರಾಧನೆಯಾಗಲಿ, ಕೃಷ್ಣಪೂಜೆಯಾಗಲಿ, ಹೋಮಹವನಾದಿಗಳಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಷ್ಠೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ತಗ್ಗಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಟರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬಾರಕೂರು

ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು, ಈ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮಂಗಳೂರು ರಾಜ್ಯವೆಂದೇ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. 1342ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಾದುಹೋದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತೂತ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ನಾವಿಕ ವಾಸ್ಕೋಡೆಗಾಮ ಉಡುಪಿಯ ಬಳಿಯ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ದ್ವೀಪಗಳು ಸಂತಮೇರಿ ದ್ವೀಪಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿವೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡ. ಆಗ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಕರಾವಳಿಯ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರು. ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಮತ್ತು ಬಿದನೂರಿನ ನಾಯಕರು ವಿಜಯನಗರದ ಪತನದ ಅನಂತರ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಾಚರನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಬಿದನೂರು ನಾಯಕರು ಮಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಅನೇಕ ದಂಡರಸರು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಪ್ರಬಲರಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಳಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳದ ಬೈದರಸರು ಮತ್ತು ವೇಣೂರಿನ ಅಜಿಲರು ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ

ಗೊಮ್ಮಟ ವಿಗ್ರಹಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಉಡುಪಿಯ ಬಳಿ ಸುರಳದಲ್ಲಿ ತೊಳಹಾರರು ಮತ್ತು ಡೊನ್ನಕಂಬಳಿ ಅರಸರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಡುವಳ್ಳಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಅರಸರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರು ಈ ಇಡೀ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿಯೋಧದಿಂದಾಗಿ 1792ರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನಂತರದ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಭಾಗ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಶವಾಯಿತು. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದ. 1837ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗೇರ ಎಂಬ ಅರಸರುಗಳು ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆಯೆದ್ದರು. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಈ ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದರು.

1860ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದು ವಿಭಜಿಸಲಾಯಿತು. 1867ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಈ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿತ್ತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರು. ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ, ತಿಲಕ ಸಂದೇಶ

(1919), ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ (1921), ಸ್ವದೇಶ ಪ್ರಚಾರಕ (1940), ಮೊದಲಾದ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದವು. ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾವ್, ಯು.ಎಸ್.ಮಲ್ಯ, ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಎಚ್.ವಿ.ಕಾಮತ್ ಮೊದಲಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬಿ.ಬಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, ಮೊನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ, ಬಿ.ವಿ.ಬಾಳಿಗರಂತಹ ಸಮಾಜಸೇವಾಕರ್ತರು ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು. 1920ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಶೌಕತ್ ಅಲಿಯವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. 1922ರಲ್ಲಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. 1934ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. 1937ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. 1942ರಲ್ಲಿ ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳುವಳಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ನೇತೃತ್ವವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್.ಕಾರಂತ್, ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯ, ನಾಗಪ್ಪಾಚಾರ್, ಎಂ.ಡಿ.ಅಧಿಕಾರಿ, ಶಂಕರ ಆಳ್ವ ಮುಂತಾದವರಿದ್ದರು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಹಾಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. 1956ರ

ನವೆಂಬರ್ 1ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಯಿತು.

ಮೇಲ್ಮೈಲಕ್ಷಣ: ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವಗಡಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆ ಕಂದರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭೂದೃಶ್ಯ ರುದ್ರರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಘಟ್ಟಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಆಗುಂಬೆ ಘಾಟಿ ರಸ್ತೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಕಳದ ಮೂಲಕ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಮುಂದೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಮತ್ತು ಕುದುರೆಮುಖಗಳತ್ತ ಕವಲಾಗಿ ಹೋಗುವ ಹೆದ್ದಾರಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮಾರ್ಗ. ಆಗುಂಬೆಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡಚಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಶಿಬಿರ (1341 ಮೀ.). ಇದು ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ತಾಣವೂ ಹೌದು. ನದಿಗಳು, ತೊರೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿತ್ಯಹಸಿರು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಕೃತಿ ತುಂಬಾ ರಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಘಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಮೈದಾನಪ್ರದೇಶ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಡಿದಾಗಿರದ ಇಳಿಜಾರಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಗುಡ್ಡಬೆಟ್ಟಗಳುಂಟು. ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಗೋಡಂಬಿ ತೋಟಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೆಡೆ

ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬರಡು ದಿಣ್ಣೆಗಳಿವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತಟ್ಟಾದ ನೆಲ ಕಡಿಮೆಯೇ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ ಪ್ರದೇಶ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಅಧಿಕ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಂಚು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿದೆ. ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಗಳುಂಟಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರದ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ದೋಣಿಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಬೈದೂರು, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಮಲ್ಲೆ, ಪಡಿಬಿದ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಲ್ಲೆ ಬಳಿ ಸಂತಮೇರಿ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹವಿದೆ. ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪಸಮೂಹ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂತಲಾರಚನೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧಾರವಾಡ, ಶಿಲಾವರ್ಗ, ಮಧ್ಯಂತರ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಈಚಿನ ರಚನೆಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಧಾರವಾಡ ಶಿಲಾವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಲೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪದರಪದರವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಕ್ವಾರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಾಲ್ಕ್ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ನ್‌ಡ್‌ಶಿಷ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಪಾರ್ನ್‌ಡ್‌ ಹೊಡೆಪೊರೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಜಂಬುಕಲ್ಲು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೂ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು

ಬರುವ ಮೆಕ್ಕಲು, ಜೇಡಿ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲು ಪದರಗಳು ಈಚಿನ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಲಸಂಪತ್ತು: ಇಲ್ಲಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ವಾಯುಗುಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲವಿದೆ. ನೈಋತ್ಯ ಮಾರುತಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ತೀರ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತವೆ. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗಿನ ಮುಂಗಾರಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನದಿತೊರೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಉದ್ದ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ನೀರು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ನದಿಯು (ಕುಂದಾಪುರ ಬಳಿ) ಐದು ಉಪ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪಂಚಗಂಗಾವಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಳಿವೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದರು ಇದೆ. ಗುರುಪುರ, ಸ್ವರ್ಣ, ಸೀತಾ, ಹಳದಿ, ಚಕ್ರಾ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲೂರು ನದಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಸೀತಾ ನದಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಣನದಿಗಳು ಬಾರಕುರು ಬಳಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನದಿಗಳು ಸೇರುವ ಹಿನ್ನೀರು ಪ್ರದೇಶ ದೋಣಿಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ಭಂಡಾಜಿ

ಜಲಪಾತದಲ್ಲಿ ನೀರು 700 ಮೀ.ಗಳ ಎತ್ತರದಿಂದ ಧುಮುಕುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ತಾಲೂಕಿನ ರಾಮಸಾಗರ ಸರೋವರ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯಸಂಪತ್ತು: ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಉದುರುವ ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿರಳ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 99,439 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಶ್ರೀಗಂಧ, ತೇಗ, ನಂದಿ, ಮತ್ತಿ, ಬೀಟಿ, ಸಿರಿಹೊನ್ನೆ, ದಬ್ಬೆ, ಮಾವು, ಹಲಸು, ಮೊದಲಾದ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಆಲ, ಅತ್ತಿ, ಸಂಪಿಗೆ, ಅರಳೆ, ಮಾವು, ಹೊಂಗೆ, ಮರಗಿಡಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಬಿದಿರು, ಬೆತ್ತ, ವಾಟಿ, ಕಡದಿಗೆ, ಈಚಲು, ಬಗಿನಿ, ಮುಂತಾದವು ಇವೆ. ಏಲಕ್ಕಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಸೀಗೆ, ಗೇರು, ಅಂಟುವಾಳ, ಚೆಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಇಲ್ಲಿಯ ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳು. ನಿಂಬೆ, ದೊಡ್ಡಳ್ಳಕಾಯಿ, ಕಾಡುಕಿತ್ತಳೆ, ಚಿಕ್ಕೋತ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವು ಇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವಿದೆ. ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಆನೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡುಹಂದಿಗಳಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೊಲ, ಕೆಂಜಳಲು, ಮಂಗಗಳಂತಹ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿವೆ. ಉರಗ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಚಾತಿಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮುದ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆರೆಗಳ ಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ವಾಯುಗುಣ: ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ

ವಾಯುಮಾರ್ಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿಲ್ಲದ ಭೂಪ್ರದೇಶವೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷದ ಬಹುಭಾಗ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಬರಿಸುವ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೆಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ 38ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಹೋದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣಾಂಶ 11 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ಗೆ ಇಳಿಯುವುದುಂಟು. ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕಡುಬೇಸಿಗೆಯಿದ್ದು ವಿರಳವಾಗಿ ಬಿರುಸುಮಳೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದತ್ತ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ತಂಪು ಹವೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜೂನ್ ನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ನೈಋತ್ಯ ಮಾರುತದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಒಂದು. ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸರಾಸರಿ 3500-4000 ಮಿಮೀ ಮಳೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಮಳೆ ವಿರಳವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿಯವರೆಗೆ ಚಳಿಗಾಲದ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾಂಶ ಕಡಿಮೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮಳೆಯಾದ ದಾಖಲೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಿದೆ. 1961ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 6835 ಮತ್ತು 6464 ಮಿಮೀ ಅಧಿಕ ಮಳೆಯಾದ ದಾಖಲೆಯಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆಯೇ

ಇಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನಲುಬು. ಸು.1,22,132 ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಇದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಒಟ್ಟು 11,178 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪೂರೈಕೆ ಇದೆ. ಕಾಲುವೆ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲ. ಏತನೀರಾವರಿ (3717 ಹೆ) ಮತ್ತು ಬಾವಿ ನೀರಾವರಿ (45ಹೆ) ವಿಧಗಳು ಪ್ರಮುಖ. ಇವು ಶೇ.75 ಭಾಗ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ (1532ಹೆ) ಹಾಗೂ ಇತರೆ (1201ಹೆ) ನೀರಾವರಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದಲೂ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು. ಭತ್ತ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗದ್ದೆ, ಬೈಲುಗದ್ದೆಗಳೆಂದು ಅವನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದುಂಟು. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ.

ಬೆಡ್ಡದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಏಲಕ್ಕಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು. ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಿವೆ. ಹೊಸಹೊಸ ಬೇಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ತಳಿಗಳ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಉದ್ದು, ಹೆಸರು, ಹುರುಳಿ, ಆವರೆ, ಗೆಣಸು, ಪರಂಗಿ

ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬು, ಗೋಡಂಬಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಸಪೋಟ, ಮಾವು, ಹಲಸು, ಬಾಳೆಯ ಸಾಗುವಳಿಯು ಉಂಟು. ಈಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಕಡಿಮೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಚಿಂತರಮಡಗ ಮತ್ತು ಮರನಾಡಮಡಗ ಎಂಬ ಕೆರೆಗಳು ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾರ್ಕಳದ ಬಳಿಯ ರಾಮಸಾಗರ ದೊಡ್ಡದು. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 97,258 ಜನ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿದ್ದಾರೆ. 87,761 ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ (2001). ಭತ್ತ ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ (62,290ಹೆ) ಗೇರು ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, 20557 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತರುವಾಯದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆಂಗು, ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ, ಮೆಣಸು ಬೆಳೆಗಳು ಪಡೆದಿವೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ: ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಸರಾದುದು. ಹಿಂದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 141 ಕಿಮೀ ತೀರಪ್ರದೇಶವಿತ್ತು. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದಿನ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೇ.60ರಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಕರಾವಳಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ಯರವರಾಲುವಿನಿಂದ ಉತ್ತರದ

ಬೈಂದೂರಿನವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಬಳಿ ಇರುವ ಮಲ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರದ ದಡಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯೋದ್ಯಮ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದು ಉಪಜೀವನ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಮೀನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಕಾಲಿತ ಮೋಟಾರು ದೋಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಬೆಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ವಿಧಾನ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೂರದ ಆಳ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಮೀನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಏಡಿ, ಸಿಗಡಿ, ಚಿಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಹವಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗುಡೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಈ ತೀರದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮಾಂಸ ಹಾಗೂ ರುಚಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಜನಪ್ರಿಯ-ಇದಲ್ಲದೇ ಭೂತಾಯಿ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕಮೀನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಾಡೀಶ್ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ನದಿ ಮುಖದ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲೂ ಒಳನಾಡಿನ ನದಿಕೆರೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೀನು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈಗ ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯಮ. ಮೀನನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ, ಒಣಗಿಸುವ ಡಬ್ಬಕ್ಕೆ ತುಂಬುವ ಮತ್ತು ಕೆಡದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವ

ಉದ್ಯಮಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪ್ರತೀವರ್ಷ ನಡೆಯುವ ಉದ್ಯೋಗವಲ್ಲ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿಯವರೆಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೂ ಕಡಿಮೆ. ಮೇ-ಆಗಸ್ಟ್ ವರೆಗೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರಿನ ತೀವ್ರತೆಯ ಕಾರಣ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರು ಬಹುತೇಕ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸಿಗಡಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಸಿಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಂದಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಾಗರೋತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಮೀನಿನ ಪ್ರಮಾಣ 70388 ಟನ್‌ಗಳು (2006). ಸಿಹಿನೀರು ಮೀನು 82.68 ಟನ್‌ಗಳು (2006). ಮೊಗವೀರ ಆರಾಧ್ಯದೈವ ನಂಬಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಖನಿಜಸಂಪತ್ತು: ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಚಾದ್ರಿಯ ಬಳಿ ಈ ಅದಿರನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಬಾಕ್ಸೈನೈಟ್ ಇದೆ. ಸುಣ್ಣದ ಚಿಪ್ಪು, ಸಿಲಿಕ ಮರುಳು, ಸಿಲಿಮನ್ಸೈಟ್, ಸೋಪುಕಲ್ಲು, ಹಂಚಿನ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮಣ್ಣುಗಳು- ಇವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಪು, ಪಡುಬಿದ್ರೆ, ಉದ್ಯಾವರ ಮೊದಲಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಕದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲಿನ ಶಿಲೆಗಳಿವೆ. ಮಲ್ಟಿಬಳಿಯ ಹೆಂಚು ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ

ಮಣ್ಣು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆ: ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯವಸಾಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಶೇ.40ರಷ್ಟು ಮೀನುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕೋಟ ಮೊದಲಾದವು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ನಿಸರ್ಗ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಲಿಸಿವೆ. ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಂಗಳೂರು ಹಂಚುಗಳು ಇಲ್ಲಿಂದ ರಫ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮೊಸಾಯಿಕ್ ಹಂಚುಗಳು ಈಗೀಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಬಳಸುವ ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಹಗ್ಗ, ಜಮಖಾನೆ, ಕಾಲೊರೆಸುವ ತಾಟು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ

ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಉದ್ಯಾವರ, ಪಡುಬಿದ್ರಿ, ಕಲ್ಯಾಣಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಸಾಕಷ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮರ, ಭತ್ತ, ಬಿದಿರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿವಿಧ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಚಾಟುಗಳು, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೊರಗಗಳು, ಗೋಡೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಬಿದಿರಿನ ತಡಿಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಈಡಲಿನಿಂದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಚಾಪೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಉದ್ಯಮಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೊಬ್ಬರಿಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ಗಿರಣಿಗಳು, ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿಗಳು, ಗೋಡಂಬಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳು, ಗೋಡಂಬಿಯ ಓಟಿಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಸುವ ಗಿರಣಿಗಳು, ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಕೆಯ ಘಟಕಗಳು-ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಒಂದು ಹಳೆಯ ಉದ್ಯಮ. ಇದು ಕರಾವಳಿಯ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಕಳ ಉಡುಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ತಯಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಲುಂಗಿಗಳು, ಚೌಕಗಳು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಉಡುಪಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಮಣಿಪಾಲ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಉಕ್ಕಿನ ಉಪಕರಣಗಳು, ಮೋಟಾರು ವಾಹನದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಲೋಹದ

ಪಾತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ತಂತಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಮುದ್ರಣ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮಣಿಪಾಲ ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ರೂಪತಾರಾ, ತರಂಗ ಎಂಬ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಗಳು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಮಣಿಪಾಲದ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತವಾದುದು. ಮರಗೆಲಸ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ, ಚಿನ್ನದ ಕೆಲಸ, ಚರ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ರಬ್ಬರ್ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಬೈಂದೂರು, ಮಲ್ಲೆ, ಹೆಂಗಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಂದರುಗಳು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 6772 ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 43375 ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮವರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆ 270 (2006). ಎರಡು ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮ, 3 ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು 2 ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೀರೆಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕ ಗುರುತಿನ ಭಾಗ್ಯ ಪಡೆದಿದೆ.

ಅಷ್ಟ ಮಠಗಳು: ಉಡುಪಿಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾದ ಕೃಷ್ಣಮಠವನ್ನು ಅಷ್ಟಮಠಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟಮಠಗಳು- ಪಲಿಮಾರು, ಅದಮಾರು, ಸೋದೆ, ಕೃಷ್ಣಾಪುರ, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಶೀರೂರು, ಕಾಣಿಯೂರು ಮತ್ತು ಪೇಜಾವರ.

ಉಡುಪಿ ಶೈಲಿಯ ಅಡುಗೆ: ಉಡುಪಿ ಶೈಲಿಯ

ಅಡುಗೆ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ. ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲುಗಳು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಉಡುಪಿ ಶೈಲಿಯ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಕೃಷ್ಣದೇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚಾತುರ್ಮಾಸದ (ಮಳೆಗಾಲದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿ) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುವ ಅಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿವೆ. ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೊಸಹೊಸ ಅಡುಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡುವುದು. ಇಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ನಡೆಸುವ ಹೋಟೆಲುಗಳು'ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲ್' ಎಂಬ ಹೊಸ ಬ್ರಾಂಡನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂ.ಟಿ.ಆರ್.ಸಹ ಮೂಲಭೂತ ಉಡುಪಿ ಅಡುಗೆಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಸಿದ್ಧ ಆಹಾರಗಳ ತಯಾರಿಯಲ್ಲೂ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 17, ಉಡುಪಿಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಉಡುಪಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಬೇರೆ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 17 ಮಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಕಾರವಾರವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂಕಣ ರೈಲು

ಸಹ ಉಡುಪಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 50ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಜ್ಜೆ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವು ಉಡುಪಿಯ ಹತ್ತಿರದ ವಿಮಾಣ ನಿಲ್ದಾಣ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮುದ್ರವೂ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಘಾಟಿಗಳೂ ಇವೆ. ಒಳನಾಡು ಚಿಕ್ಕದೊಡ್ಡ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ನದಿಕೊಳ್ಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಭೂಸಾರಿಗೆಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಧುನಿಕವಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಳನಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಉಡುಪಿ-ಕಾರ್ಕಳ-ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ರಸ್ತೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ತಿರುವನಂತಪುರ-ಮುಂಬಯಿ-ಕೊಂಕಣ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ. ಇಲ್ಲಿಯ ಏಕೈಕ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇದರಿಂದ ಬೈಂದೂರು, ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿ, ಹಂಗಾರಕಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ತೀರದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ರೈಲುಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದ 49ಕಿ.ಮೀ.ಗಳು. ಜಲಸಾರಿಗೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ಕರಾವಳಿಯ ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು

ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ದೋಣಿಗಳು, ಸ್ವೀಮರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಡಗುಗಲ ಮೂಲಕ ಜನಸಂಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಾಗಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನದಿಮುಖಗಳು ಹಿನ್ನೀರು ದೋಣಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಉಡುಪಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂತ, ಕೋಲ, ಆಟಿಕಳಂಜಿ, ಕರಂಗೋಲು, ಪಾಣಾರಾಟ ಹಾಗೂ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಆಚರಿಸುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ನವರಾತ್ರಿ, ರಂಜಾನ್ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆಯಾದ ಯಕ್ಷಗಾನ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಕಲೆಯೆಂದರೆ ಯಕ್ಷಗಾನ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೆರೆಯ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇವರ ಸೇವೆಯಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಈ ಕಲೆಯು 20ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ನಾಟಕಗಳ ರೀತಿ ಟಿಕೇಟು ಮೂಲಕ ನೋಡುವಂತಹ ಕಲೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಭರತನಾಟ್ಯ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೀರುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಫೋಕಲ್ ಫೋಟೋ ಕ್ಲಬ್ ನಂತಹ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣ ಕಲೆ, ಆರ್ಟ್ಸ್ ಫೋರಮ್ ಅಂತಹ ಚಿತ್ರಕಲೆ ರೂಢಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಉಟುಪಿ

ಜಿಲ್ಲೆ ಇಂತಹ ಕಲಾಸಂಪತ್ತು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಕೋಳಿ ಅಂಕ, ಕಂಬಳ, ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಂದ್ಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆದುಬಂದಿವೆ. ನವರಾತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟಮಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಲಿವೇಶ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜು, ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಕಾಲೇಜು, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀ ಕಾಲೇಜು, ಸಂಗೀತ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಸರಕಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಮುಂತಾದವು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇವೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಠ, ಅಷ್ಟಮಠಗಳು, ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮರವಂತೆಯ ಕಡಲತೀರ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ನರಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ಹನುಮಾನ್ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕೋಟ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಆನೆಗುಡ್ಡೆ ಶ್ರೀವಿನಾಯಕ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕೋಟ ಶನೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕುಂಭಾಸಿ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕೋಟಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮೊಗವೀರ ಕುಲಮಪಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಪೆಡೂರು ಅನಂತಪದ್ಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕಡಿಯಾಳಿ ಮಹಿಷಮರ್ದಿನೀ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಲ್ಲೆ ಕಾಪು ದೀಪಸ್ತಂಭ, ಕಾರ್ಕಳದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ, ಚತುರ್ಮುಖ ಬಸದಿ,

ಅನಂತಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ವೇಣೂರಿನ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ, ಅತ್ತೂರಿನ ಸೇಂಟ್ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಚರ್ಚ್, ಸೇಂಟ್ ಮೇರೀಸ್ ದ್ವೀಪ, ಮೂಡುಬಿದಿರೆಯ ಸಾವಿರಕಂಬದ ಬಸದಿ, ಮಣಿಪಾಲ, ಹೂಡೆಸಮುದ್ರ, ಹೆಬ್ರಿ, ಬೇಳಂಜೆ, ಕತ್ತಲೆ ಬಸದಿ ಬಾರಕೂರು, ಸೂರಾಲು ಅರಮನೆ, ಬೈಂದೂರು ಕೋಸಳಿ ಜಲಪಾತ, ನಂದಳಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಮುದ್ದಣ್ಣನ ಮನೆ, ಎಲ್ಲೂರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ-ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನೆಲೆನಿಂತ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕಾಶಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಮ್ಯತಾಣ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಬೀಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಭವದ ನಾಡು ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಂತಿದೆ.

(ಸಂಗ್ರಹ)

ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಶ್ರೀಕಾಂತರು

ಶಿವಕುಮಾರ ಅಳಗೋಡು

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಡಾ. ಶ್ರೀಕಾಂತ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಆಕರ್ಷಕವಾದುದು. ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಗಮಕ, ಯೋಗ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ನಿಗವಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದವರು. ತಾವು ಸರಕಾರೀ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಎಂದಿಗೂ ಆ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದವರಲ್ಲ. ನಿವೃತ್ತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಆಗತಾನೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ನೂತನ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನೂ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವರ ಪುಸ್ತಕಪ್ರೀತಿ ಅಗಾಧವಾದುದು. ಎಲ್ಲಿಯೇ ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆ ಕಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳದೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿಯ ಸೀತಾ ಬುಕ್ ಸೆಂಟರಿಗೆ ಆಗಾಗ ಹೋಗುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಂಡು ಓದುವ ಸ್ವಭಾವವಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯ ಉಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಆನಂದ. ಈ ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಪ್ರೀತಿ, ಅವುಗಳ ಆಳವಾದ

ಅಧ್ಯಯನವಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿನೂತನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು.

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಮಾಡುವಾಗಲೂ ಅವರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ, ಆ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೋ, ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿಯಾದರೂ ಸರಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ಎಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ, ಹಾಸ್ಯಭರಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತ್ತು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, 'ಏಯ್'

ಮಾತಾಡ್ವೇಡ ಮಾರಾಯ ಸುಮ್ಮಾಯ್ಕೋ. ಮಾತಾಡಿದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಗೋಬಿ ಮಂಚೂರಿ ಹಾಕ್ತೆ ಕಾಣ್ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಲೇ ಸುಮ್ಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವರ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಎಂತಹದ್ದೇ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಹಾಸ್ಯದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕಾಂತರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಗುವಿಗೆ ಬರಗಾಲವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನ ಶೈಲಿಯಿಂದಲೋ, ಆಂಗಿಕ ಅಭಿನಯದಿಂದಲೋ ಕೊನೆಗೆ ಮೌನದಿಂದಲೂ ಅವರು ಹಾಸ್ಯರಸವನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿಸಿ ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂತಹ ರೋಗವನ್ನೂ ನಗು ಮಣಿಸಬಲ್ಲುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗಾಗ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಯೋಗ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಸತ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನೋವಾದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮೊಳಗೇ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ, ಅಥವಾ ಆತ್ಮೀಯರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಉಬ್ಬದ, ತೆಗಳಿಕೆಗೆ ಕುಗ್ಗದ ಸಮಚಿತ್ತಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಬಗೆಗೆ ಶ್ರೀಕಾಂತರಿಗೆ ಅತೀವವಾದ ಭಕ್ತಿ, ಗೌರವ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಪರಮಪೂಜ್ಯ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಬುಧೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಈಶಪ್ರಿಯತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪೂಜ್ಯಭಾವ. ಆಗಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ವಿನೀತರಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲೂ, ನಿವೃತ್ತಿಯ ಬಳಿಕವೂ ಈ ಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಾಂತರಿಗೆ ಹೋಟೆಲ್ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಉಡುಪಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸ ಹೋಟೆಲ್ ಆರಂಭವಾದರೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರದ ರುಚಿ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಸವಿರುಚಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ, ತಪ್ಪದೇ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲೇಜಿನ ಕ್ಯಾಂಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಅವರು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡವರೆಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದೇ ಅವರನ್ನು ಛೇಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಡಾ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಅವರು ಆಗಾಗ, 'ತಗೊಳಿ ಇನ್ನೊಂದ್ ಪ್ಲೇಟ್' ಎಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದನ್ನೂ, ಉಪಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಡಾ.

ಪ್ರಕಾಶ್ ರಾವ್, 'ಎಷ್ಟು ತಿನ್ನಿ ಮಾರಾಯ' ಎಂದು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಕಾಂತರಿಂದ ನಾನು ಕಲಿತಿದ್ದು ಬಹಳ. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆ, ವಿನೋದಪ್ರಿಯತೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ಸದಾ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಆದರ್ಶ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ, ತಪ್ಪಾಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ, ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಸಿಡುಕದೇ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಮರಣೀಯ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಡೆ, ನುಡಿಗಳಿಂದ ಇತರರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಅವರ ಹಾದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಟ್ಟಿಂದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಅವರು ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೇ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು,

ಸಕಲಕಲಾವಲ್ಲಭರಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದವರು. ಅಜಾತಶತ್ರುವಾಗಿ, ನಿರಹಂಕಾರಿಯಾಗಿ, ವರುಷ ಅರವತ್ತು ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದರೂ ಸ್ವರದ್ರೂಪಿಯಾಗಿ, ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದ ನವಯುವಕನಾಗಿ, ವಾಗ್ಮಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗಿರುವ ಸ್ನೇಹಜೀವಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ 'ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಸರ್' ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನೂ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ಅವಧಿಗೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಣ್ಕೆ ನೀಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಲಾಷೆ.

ENGLISH SECTION

The Profession Which Requires No Qualification

Nikshitha C

I B.Sc

To be a doctor, there are exams like NEET and FMGE; to be an IAS officer, there is UPSC and for IPS there is CSE. For every other profession, there is a prescribed educational qualification and training; but not for politicians.

There are some colleges and universities offering BA and MA in politics, public administration degrees. However, our politicians don't require degrees of graduation or post-graduation. A random person in society without any experience or knowledge of medicine is not allowed to perform a surgery on any patient. But a random politician without any training is allowed to make all decisions in our country. We have a system that needs manipulative people at the top. The intelligent one's work for the manipulative ones.

It is very prestigious for most of our leaders to commit crimes and violence. 43% people in Lok Sabha are charged with criminal cases and 27% out of 43% are convicted criminals.

The problem is actually related to political reforms. Earlier the literacy rate of our country was very low. So, educational qualification was not made mandatory to contest in an election. But now, the average literacy rate is 74%.

This may be also because of the difference between selection and election. In a democratic country, a political leader is chosen by people. People are free to choose between a literate and an illiterate candidate; but the irony is, there is hardly any candidate for election who has gained good education or knowledge. Though some exceptions exist and there's a lot of difference between education and intelligence. A person can have a degree and still be an idiot. But, with training and some qualification comes discipline, sincerity and basic knowledge regarding the system. It is much necessary for any politician of a country as they decide the future of that nation.

“At the Money World!”

Chaithra Vaidya

II BA

We all know that money is the medium of exchange. Through money we can buy almost all material goods and services. No normal person in the world rejects money. Money does not only include paper notes or coins but also includes digital instruments. Nowadays we are all fond of digital money. Many of the transactions take place online. I remember I had paid my college fees through Google Pay !

Just imagine a situation. You have got inside a building which is full of money. What will you do? Will you try to get them? Or will you rob? The fact is you can't do anything but observe them and appreciate it. You may think that this girl is writing something nonsense. But here I am sharing my experience of visiting the money world.

Yes. The money world is very near to us. It's in Udupi. Now you may get the idea of what I am speaking about. Yes. I am talking about “The Coin Museum of Corporation Bank” or “Corporation Bank Heritage Museum”.

I along with my classmates visited this

museum to gather information about the evolution of money, on which we had a project, given by the Dept. of Economics. Initially we were not ‘that much’ interested to visit there. But when we stepped inside, the view of the museum had attracted us. There was a magical spell on us. We were dumbstruck when we began to observe each and every currency of every era.

We were surprised to see the coins of Indian ancient kingdoms like Mouryas and Guptas. The coins were mostly made of gold and silver which represent the richness and prosperity of the kingdoms. We even noticed the ancient coins of foreign countries like Rome, which we got during excavations. This is the best proof for the presence of ‘International Trade’ in ‘BCs’! Don't we feel proud about it?

Main centre of attraction on coins are as follows:

The coins were too small to hold. They are even smaller than the coins of 25 paise.

Each tiny coin consisted of its intrinsic value.

The Royal emblem or the symbol of kingdoms can be visible clearly on coins.

All the coins are preserved in the best manner. The ultimate example for the coins which had all these qualities were "The Coins of Vijayanagar Empire", this is one of the golden ages in the history of India.

Later, we were shown the coins which were circulated during British rule. These coins were made of bronze and copper. Then we went through the currency of independent India, which included many strange currencies which were in circulation and got demonetised even before we were born!

At the end, we had a glimpse of almost all foreign currencies. We were surprised to see hundreds of currencies from different nations under a single roof. We even got information about the evolution of money from barter system to digital money.

This is the complete picture of the coin museum. There, we were accompanied and guided by one of the staff members of the museum who showered each and every information related to money. The information includes note printing and coin minting

centers in India, the symbols which are minted on coins that represent the center where it is minted.

For example-coins with the star or diamond symbol are minted in Hyderabad.

Journey within the money world was an amusing and amazing experience. We took almost one and half hours to go through it completely. Though they didn't allow us to capture photos of anything inside the museum, the best camera i.e. our eyes managed to capture almost all the pics and succeeded in storing them in a memory card i.e our brain.

We are grateful to Khan Bahadur Haji Abdulla Haji Kasim Saheb Bahadur for providing us an opportunity to visit such a wonderful museum. So don't miss the chance of visiting the museum as well as learning new things.

Place : Corporation Coin Museum, Udupi.

Timings : 10 am to 5 pm.

No entry fees .

Visit and gain knowledge.

From God Particle to Dark Matter : LHC

Samrudhi R Kanjarpane

III B.Sc

Deep beneath the Alps, on the Switzerland - French border, something significant was happening in the world of Physics. The Large Hadron Collider, Earth's most powerful particle accelerator, was being built.

The term *hadron* refers to subatomic particles held together by the strong force. The well-known hadrons are protons and neutrons. A *collider* is a particle accelerator which brings two opposing particle beams together such that the particles collide. In Physics, colliders are a powerful research tool. Analysis of the products of these collisions gives us good evidence of the structure of the subatomic world and the laws of nature governing it. Many of these resultant products are produced only by high-energy collisions, and they decay after a very very short period of time. Consequently, many of them are hard or nearly impossible to study in other ways.

The collider is inside a circular tunnel, whose circumference is 26.7 kilometres, and at a depth ranging from 50 to 175 metres underground. The variation in depth was deliberate. A tunnel was chosen to be underground, to avoid having to purchase expensive land on the surface.

The tunnel holds two adjacent parallel beam pipes, each containing one beam, which travel in opposite directions around the ring. These beams intersect at four points around the ring, where the particle collisions take place. Around 10,000 superconducting magnets are installed, which keep the particles in the circular path. During LHC operations, the CERN site draws roughly 200 MW of electricity from the French electrical grid, which is about one-third the energy consumption of the city of Geneva.

The protons are accelerated from 450 GeV to 6.5 TeV. The protons each have

energy of 6.5 TeV, giving total collision energy of 13 TeV. At this energy, the protons move at about $0.999999990c$, or about 11 km/h slower than the speed of light. It takes less than 90 microseconds for a proton to travel 26.7 km around the main ring. To get the idea of its speed, imagine a circle of circumference 27 Km. Draw a circle every time the particle completes a round. You would be drawing about 11,250 per second!

Each day of its operation it generates 140 terabytes of data. It produces so much data that it cannot be sorted by hand. So, they created an artificial intelligence to filter out the data so humans could focus on the novel data. It was controversial, because AI could miss something obviously curious to the human eye. But they did it anyway because the alternative was to comb through huge amounts of data by hand.

The LHC programme is mainly based on proton-proton collisions. Nevertheless, during shorter running periods, usually one month per year, heavy-ion collisions are

counted in the programme. While lighter ions are considered as well, the baseline scheme deals with lead.

A preliminary focus of the research was to study the possible existence of the Higgs Boson, a crucial part of the Standard Model of physics which was predicted by theory, but had not yet been observed before due to its high mass and elusive nature. If the Standard Model was correct, the LHC would yield several Higgs Bosons each minute, allowing physicists to finally confirm or contradict the Higgs Boson's existence.

The outcome of the First run, data taken in 2009–2013, was ground-breaking. The team announced the discovery of a Boson in the mass region around 125–126 GeV. The observed properties were consistent with the Higgs Boson, and it was established The predicted particle was indeed Higgs Boson in March 2013!

In the Second run (2015-2018), the properties of the Higgs Boson were studied in more detail and the precision of many other

results was improved. The LHC experiments have revealed 59 new hadrons in the data collected during the first two runs!

But why am I talking about it now in 2022? Well, LHC has started again. This time, after major upgrade; and is now on the Third run! Turning it back on was a complex operation. LHC became operational again on 22 April 2022 with a new maximum single beam energy of 6.8 TeV, which was first achieved on 25 April. This round is expected to continue until 2026.

The Aim of this run is to find more about dark matter. Dark matter is thought to make up most of the universe's matter, and has previously been detected by its ability to create gravitational distortions in outer space. Scientists will also focus experiments that they hope will increase their knowledge of cosmic ray showers, which occur when tiny particles from space come into contact with the atmosphere and then "shower" down to earth.

We've come such a long way, but the reality is we are still in the infancy of our understanding of what's really out there. It is

an exciting time to be alive, but with so many new discoveries just waiting to be found that will vastly increase our understanding of not just our galaxy, but the entire universe, and every nuance that holds countless mysteries just waiting to be discovered, it's more than I can comprehend. Life reaches out for more, a very simplistic yet eloquent way describing that eternal search.

I Wish...

Suvidha Pandith,
II B.Sc A

I stood there,

The faces were all around.

I wished the ground would crack. And swallow me at once.

But the sky kept calling, My heart was a mess.

I chose to be deaf,

But the voices were playing.

I tried to win the battle,

My mind is a little dominating. The heart is the one to suffer,

I wish they were friends. I wish.

Left West and Right East

Rishab S Puthran

I B.Sc

The human brain is divided into the left and the right hemispheres which are simply called the left brain and the right brain. Both of them have a distinct way of looking at the world. The left brain can only look at one particular object at a time. It looks at the individual parts that make up the whole. It has a focused vision. This is called sarpa-drishti or the snake's eye-view in Sanskrit. The right brain looks at the bigger picture. It sees the whole. It has a contextual vision. This is called garuda-drishti or the bird's eye-view in Sanskrit. Western philosophy is dominated by the left brain whereas Indian philosophy is dominated by the right brain.

Western ideas have two main sources- Greek and Abrahamic. The Greek hero Prometheus was denied fire by the gods. So he stole fire from the gods and gifted it to humans. The gods punished him by pinning him to a rock where his liver would be devoured by an eagle every day and would regrow at night only to be devoured by the eagle the

following day. The Greeks glamorized such rebels, the rule breakers, people who fought against authority and got martyred. They called them 'heroes'. They were like the goat that defies the shepherd trying to control it.

The Abrahamic prophet Moses was given the ten commandments of God on mount Sinai. He was told that his people the Israelites would be freed from slavery and find the Promised land, their goal, only if they followed the commandments, very much like modern day business heads talking to their employees or politicians during elections. In Abrahamic mythology, such rule followers were glamorized. They were called the 'prophets'. They were always morally upright unlike the 'hero'. They always obeyed the higher authority. They were like the sheep that always obeyed its shepherd, almost like good students in class.

The west can take the hero or the prophet one at a time. Either you can be a hero or a

prophet, not both. It is always this or that. This is the focused vision of the left brain. In India we can handle both simultaneously. This can be understood by looking at the two 'avatars' of Vishnu- Ram and Krishna, whose stories we hear from the Ramayana and the Mahabharata.

The Ramayana talks about a rule following king Ram. He is a man of integrity. He never lies, he obeys his father, he is loyal to a single woman throughout his life and he does what an ideal king is supposed to do. Hence, he is the rule follower maryada-purusha-uttama. In the Ramayana it's Ravana who is a rule breaker. He doesn't respect the consent of women, he disrupts yagnas and does everything that a king shouldn't.

The Mahabharata talks about a rule breaking kingmaker, Krishna. He is playful. He steals butter, he breaks pots, he steals clothes of women, he loves a woman who is not his wife, he kills his uncle, he breaks all the rules of war in Kurukshetra. In the Mahabharata, it is Duryodhana who is a follower of rulers. He doesn't break any rules in the dice game but he disrobes a woman in

public even though no rules are broken here. He manipulates rules to exploit people. Krishna breaks rules in order to empathize with people. Hence, he is called leela-purusha-uttama.

Indians can handle both avatars of Vishnu – the follower of rules as well as the rule breaker. It is not this or that. Everything depends on the context. Ram is the eldest son of the Raghu clan while Krishna is the youngest son of a cowherd. The rules that apply to Ram don't apply to Krishna. Ram empathizes with people by following rules and Ravan exploits people by breaking rules. Krishna breaks rules to empathize with people while Duryodhana uses rules to exploit people. More than breaking or following rules it's about empathy. Everything is contextual. When people exploit by breaking rules Vishnu is the follower of rules when people exploit even though they follow rules he is a rule breaker. This is the contextual vision of the right brain summarized by the Indian headshake. It is this as well as that.

Not Laughing is Not a Joke

Nikshitha C
I B.Sc

The other day I was just observing my 5-year-old cousin. He was playing, smiling and laughing for no reason. In an hour, he laughed more than 15 times. Usually, that's how children are. Even the research suggests that the average child laughs up to 300 times per day. But on the other hand, the average adult laughs less than 5 times a day. We are not laughing enough and that's no Joke!

As L.M Montgomery says, "Life is worth living as long as there's a laugh in it." Dictionary defines laugh as 'an expression of lively amusement'. Wikipedia defines laughter as 'an audible expression or appearance of merriment or amusement or an inward feeling of joy and pleasure'. However, to me *'laughter is the oxygen to keep our soul alive.'* In the international bestseller 'The Monk Who Sold His Ferrari', Robin.S.Sharma quotes a very beautiful line said by William James- "*We don't laugh because we are happy. We are happy because we laugh.*" Indeed, laughing is a medicine for the soul. Science has proven

that laughter strengthens our immune system, helps us fight illness and reduces problems associated with diseases such as high blood pressure, strokes, arthritis and ulcers.

So, if you have crazy people who make you burst into peals of laughter, then hold on to that friendship, nurture and cherish it, because it's just priceless. Preeti Shenoy in her book 'Love a Little Stronger' says that there are more than six thousand laughter yoga clubs in sixty countries. A group of people gather together and start laughing like lunatics for no reason. Anybody watching them for the first time would be puzzled. But later we would also start laughing by seeing them laugh, because laughter is so infectious!

Moreover, life is not qualified by fluent English, branded clothes or a rich lifestyle. Rather, it is measured by the number of faces who smile when they hear our names. No one is born happy. But everyone is born with an ability to create happiness.

Skill Based Education

Ekta Chittaranjan

II BBA

School - Our second home – ‘A Temple of Learning’. I agree, most definitely it is! But why, then do most of us feel that half of what we learn in school is a total waste? I think, it is due to the fact that different people have different interests and right now our education system focuses to a large extent on those children who are more academically inclined. To add to this, we also aren't really taught how to integrate the knowledge that we gain in school with the practical aspects of our future professions that will definitely require a wide range of life skills. As someone wisely said “Schooling doesn't really guarantee employment, but skill does”.

This is what skill-based education is all about. It is education that gives every person a chance at success. It is a method by which children can choose and excel in what they are interested in and have the aptitude for. They are given apart from knowledge, skills they would require in all areas of life like self-reflection, critical thinking, problem solving and interpersonal skills which are highly necessary in today's world. Different schools follow different systems of skill-based education, but broadly it involves a good mix of the regular subjects like math, science etc. and

skill developing subjects like music, art etc.

Some may say that this is not being implemented in schools and colleges in a way that will positively impact the student. Also, we see institutions churning out students (like robots) who are chock full of knowledge without having a bit of life skills.

But one might argue saying that the school environment itself helps in developing vocational skills. From dealing with friends, peers and lecturers to making decisions of all kinds, school is almost like a prototype of what we might face in the real world, although an extremely protected one. But nonetheless it gives a kick start to the whole process of development of our vocational skills.

So once this process has started, our basic skills must be nurtured and allowed to grow and evolve into tools that will help us in all stages of life. For this, our parents and our schools play a vital role. And I'm sure all of us would love to study in schools that follow such a system because of a plethora of reasons. Here, everyone gets a fighting chance and can follow their passions with considerably lower stress levels.

Time and Tide Waits for None

Amrutha .B.S

II B.Com

The proverb ' Time and Tide Waits for None' tells the value of time and tide . Time is stronger than anything else, you can't stop it or slow it down. Time passes at a steady rate and it's inevitable.

The progression of time will go on at its own pace, regardless of how tragic, hopeless or cheerful and enchanted you are. Time is boundless. Time can make you a ruler or a homeless person in a second. All in all, we can say that time is the best endowment of God. Additionally, there is an idiom that "If you sit around idly, time will squander you." No one is so powerful that he can stop the march of time. Well I would like to tell a short story

Once there lived a King of a wealthy kingdom. He was always surrounded by courtiers who would try to flatter him. The King's courtiers would try all sorts of things to please him. They often said that the world

moves at the King's command and nothing exists that has the courage to disobey his command. The King probably knew that his courtiers are just trying to flatter him and he wanted to teach them a lesson. One day the King asked his courtiers to accompany him on a sea voyage. One of the courtiers objected, stating that it would be a full moon at the sun-down and that there is a possibility of high tide. In this case, it wouldn't be safe to be in the sea. The King smiled and told them- don't worry, I have asked the time to delay so that there would be no sunset and we will get ample of daylight; and for the tide- I will order it to go back, if it appears. The courtiers realized their fault and seek forgiveness from the King saying that ' Time and Tide Waits for None.'

I think you have understood the moral of the above story. There are certain things that are not controlled by the people like time and

tide. By this story we can understand that humans are not supreme.

Be it good time or bad time, it waits for none; just like that the tide does not wait for anyone. Once the time is gone, no power will

get that back to you, so we should be cautious while spending time. Only regret and guilt stays once you waste time, and one can do nothing about it once it's gone. So we should utilize the time very wisely.

Aspect of Line

Nikshitha C

I B.Sc

I once asked 'MATH' to tell me the most heart-rending story of the life of a 'line'. Math replied,

"There was a 'LINE'. One day, it met an 'ASYMPTOTE LINE'. They both got closer and closer, but could never be together.

After a few days, the 'line' met an 'INTERSECTING LINE'. They had only one chance to meet and then parted forever and ever. Moreover, the worst part was that the distance between them kept on increasing. The 'line' wondered why destiny allowed them to meet when there's no way for them to be together!

After a few months, the same 'line' saw a 'PARALLEL LINE'. They both had a lot of similarities but were never meant to meet. The 'line' knew that they can never intersect each other. However, the 'line' also knew that only this 'parallel line' could walk with it together till infinity.

After a few years, the 'line' finally met a 'COINCIDENT LINE'. The line now wondered whether meeting all these lines and ultimately meeting this coincident line is a coincidence or its fate!

Amazing Chemical Reactions

Ashritha A. Udupa

III BSc

1. Briggs- Rauscher oscillating clock:

This reaction involves a cyclic colour change. A colourless solution cycles through clear, amber and deep blue several times. This is an example of a redox reaction.

2. Sugar snake:

When sugar mixes with sulphuric acid, it produces carbon and steam. Sugar doesn't simply blacken. Rather, the carbon forms a steaming tower that pushes itself out of a beaker, resembling a black snake.

3. Nitrogen triiodide and touch :

The above compound is formed through careful reaction of iodine and ammonia. The result is an extremely sensitive contact explosive. Small amounts will explode with a loud, sharp snap of coloured purple cloud even touched lightly with a feather.

4. Elephant toothpaste :

Hydrogen peroxide on treating with potassium iodide creates a foamy substance called elephant toothpaste.

5. Barking dog reaction :

This chemical reaction results from ignition of carbon disulphide and nitrogen monoxide or nitrous oxide, in a long tube, which produces blue flash and a barking or woofing sound.

6. Ferrofluid and magnetic fields :

When exposed to strong magnetic fields, ferrofluids will produce spectacular shapes and patterns. These fluids are prepared by combining proportions of Fe (II) salt and Fe (III) salt in a basic solution to form Fe_3O_4 .

7. Mercury thiocyanate and heat :

When this above compound is ignited, it results in a rapid exothermic reaction, that produces a growing snake-like column with colourful flames, known as "The Pharaoh's Snake".

8. Thermite and Ice :

When a thermite reaction of a metal is performed on a block of ice, we get a spectacular explosion.

9. Chemical volcano :

As the ammonium dichromate breaks down, it sprays orange sparks and throws green chromium oxide crystals into air, producing an effect that looks like a miniature volcanic eruption.

10. Instant ice :

When sodium polyacrylate is dissolved in water, it instantaneously solidifies and forms a powder like "hot ice".

Ganita Poorna

Ramya Kamath and Shailashree

III B.Sc

Mathematics is the only place where truth and beauty mean the same. Without mathematics, there is nothing you can do. Everything around us is Maths and numbers. Department of mathematics under the guidance of IQAC had conducted "Ganita Poorna" a nurture program. It was held between 09-05-2022 and 13-05-2022 at Poornaprajna college, Udupi. Students from other institutions also took part in this program. At first we had no idea how the camp would be. We are curious about the program. The program started on 09-05-2022. While entering the

class I saw a motivational quote on the board that was "Mathematics is not about numbers, Equations or Algorithms, it is about understanding, love it with pure heart" which had inspired us to participate in this program. The first session was engaged by H. Anantnarayan sir in online mode, who gave us information regarding sentences in Maths, Negation and taught Maths language. Here a new word 'Quantifier' was introduced. Until then we had not heard about it, at the end of the camp everyone was clear with the concept. The afternoon

session was taken by Sathyanarayan Reddi sir, who continued the same topic. And everyday we waited for the activity session which was held after the classes. This was conducted by lecturer of UG and PG departments. And each student participated enthusiastically in these activities. It was full of fun and joy. On 10-05-2022 the sessions were engaged by Dr.B.R.Shankar sir, Sumukh sir followed by Sathyanarayan sir. In this session we were taught an interesting topic "Chandas Shastra" by Sumukh sir followed by 'Relations and Functions' by Reddy sir. On 11-05-2022 Dr.Raghavendra A sir and Reddy sir took the class on the topic 'Sets and Equations in plane'. On 12-05-2022 & on 13-05-2022 a beautiful concept, "Application of linear algebra" was taught by C.R.Pradeep sir. It was so interesting and knowledgeable that at once we experienced a graphical world. After all this the program came to an end, the program was concluded in the presence of Shri Shri Eeshapriya Teerta Swamiji, who blessed us

with his words and handed over the certificate of participation to us. In this journey we met students from other institutions and became friends. We mingled with them and participated in some activities. The experience was like an MTTTS program. Entirely the Ganita Poorna nurture program laid a strong base for our future.

Who Do You Wish to Be?

Nuha Nusrath

II B.Com A

When the sun goes down,
Who do you look up to?
When the sky is all dark,
Who do you wish to be?
When the moon glows up,
Where do you wish yourself to be?
When the clock strikes 3am,
Where do you bury your agony?
When the night is quiet,
How loud are your thoughts?
When the air is cold and lonely,
How badly do you gasp for air?
When you close your eyes,
What do you wish to see?
When you wake up,
What motivates you to leave the bed?

A Plant or A Weed

Smruthi

III BA

I grew upon myself
A field of flowers
That they called, hair.
They were tiny protruding
That grew like vines
Over the time. My hands
Were soft and these flowers
Almost invisible. Fertility
Wasn't born in me yet.
I was just a human,
A female child. And
Years passed by
From playing with
Fake haired dolls to
Being played by
Fake hearted humans,
Somewhere I grew
Unnoticed. Some loved me
As so, and some left me
For I did not fit in
Their illusion. And, they had
Their eyes on me,
All the time- society.
The day I was born

They told my mother
Or so was implied to her,
You have a daughter
Beautiful and sweet,
Protect her from men's distraught eyes,
And keep her home
Like a precious treasure.
They saw me crawling,
Running wobbly and
Now walking like
A woman. They compared
My hips to
My neighbor sister's,
And said I was expressing
Too much of myself.
My mother always anxious,
raised her voice
And shushed me down
When I spoke my mind.
Now, the prying eyes of society,
Want me to cut off
My field of flowers
To please a man
I do not know. But no,
I will not cut it off

For a scavenger,
I will grow it
As my barrier.

Convinced now, I might look manly
Or maybe a little uncivilized
But these hairs
Growing on every inch
Of me are the only thing
I can call mine. My body,
Is said to belong
To the soil. And heart
Devoted to the
Lords. While womanhood
To man who can
Only devour it
Like a masculine beast,
Because his mother
Was never able to
Teach him femininity.

And he dares
Shame me for it
I will stand my ground
Because now this
Is the only way
I will remember
I am one of her daughters.

The Importance of Rival

Vijet
I BSc

Every person in this world needs someone who can push one to the edge of their limits. A rival does exactly the same. All people do some work in order to come front and to rise in this world. In order to know the limits of their body, power and mind a rival helps a lot. A person cannot see his weakness, ego etc. The rival shows a person exactly what are the person's weaknesses. A rival is a person who is at the same level or slightly better level than the other person. A rivalry begins as a competition and ends in friendship. A rival helps in self-growth of an individual. Along with rivalry, the amount of work you put in becomes very important. In order to come up one has to start from the bottom. A rivalry does exactly the same, in order to beat one; you put effort and convert all your weakness into strength. Without even knowing, one becomes stronger every day. A rivalry shows that humans can fly even higher.

Udupi and Climate Changes

Mr. S Atul Bhat

Dept of Physics

Udupi district completed 25 years since its separation from South Kanara (undivided Dakshina Kannada) this year (2022). Around the time Udupi was constituted as a separate district in 1997, schools began in the rainy season and vacations were called summer vacations. Monsoon arrived on time in June and the hot summer would arrive in the month of March. So predictable was the weather, that our ancestors related the Nakshatras with seasons, claiming that when the Sun was in the vicinity of Ardranakshatra (Betelgeuse), the monsoon season would begin and when the Sun reached Uttarashadanakshatra (Nunki) the monsoon would recede. However, these patterns seems to have been disrupted in the last few years and the now 25 years old district is witnessing drastic changes in these patterns.

With the separation from Dakshina Kannada, Udupi inherited the piece of land locked between the Arabian Sea and the

Western Ghats, giving us high humidity and protecting us from rapid changes in temperatures between day and night and enough precipitation for agriculture to flourish. Being a part of the Parashurama Kshetra, the land is believed to be immune from natural calamity. While Udupi was created out of such a blessed land, it was also created in the decade that saw rapid globalization and a rising Indian economy that led to increased production, consumption and hence CO2 emissions which we know today is causing Global Warming and Climate Change.

While most of Sunlight which carries light and heat is reflected off of the surface of the Earth, we receive just enough of it to sustain life. But, rapid industrialization and excess and unchecked consumption, have caused large amount of Carbon Dioxide and Methane to be released into the Earth's atmosphere, which act like a blanket, that traps heat within the

Earth. If these emissions are not reduced, we are headed towards Global Warming that can melt ice at the poles and cause sea levels to rise. The rise in temperatures also lead to frequent cyclones at sea and Udupi being a coastal district is bound to suffer if humans do not take actions.

While the initial decade since inception the district saw only summers getting hotter, there was no large-scale damage by climate change observed. The last few years have seen incessant rains, which arrive unannounced and frequent cyclones which cause damage to life and property each year. Like I said, rains were predictable for centuries and before 21st century cyclones were a Bay of Bengal phenomenon. Adding to these calamities are the ones caused by us like increased deforestation for developmental projects, excessive use of ground water causing landslides and more warming.

Several scientific reports and surveys by various universities and institutions have reported their findings giving a clearer picture of the current state and where we are headed

in terms of environment and climate change. While the Indian State Forest Report for Karnataka claimed 63.75% of green area in Udupi district, most of these areas are agricultural and plantation lands and not dense forests that are required to reduce carbon emissions in the region. In 2000, 43% of Udupi was covered with natural forest cover, while in 2010; Udupi was reported to have 130kha of natural forest, extending over 35% of its land area, as reported by 'Global Forest Watch' organization. A report from 2015 also revealed that the Canara region along with its counterparts is prone to drought. We can also recall how Maravanthe beach was once an uninterrupted coastline and is now populated with barriers to prevent soil erosion thereby protecting the highway. Such tetrapad barriers may be required for the entire coastline of Udupi if we do not act. Yet, such barriers will only protect us from waves but not from chaotic rain patterns and rising temperatures.

The efforts required minimize all of this, to reduce carbon emission and put an end to global warming are well known. But it would

be impossible to achieve it without support from the entire global population. It is of utmost importance that people of Udupi along with the rest of the world, take part in this mission to make the world rid of global warming and other unnatural calamities. If not, life on earth would struggle to exist in the harsh environment that we are currently headed towards.

References:

1. <https://scroll.in/article/1020609/karnatakas-crumbling-coastline-shows-climate-battles-are-political>

2. Climate Change Variability in Coastal Karnataka, India R.B. Singh, Anju Singh, and

Ashok Kumar Advances in Geographical and Environmental Sciences, DOI:10.1007/978-4-431-54838-6_2

3. <https://www.deccanchronicle.com/360-degree/200220/karnatakas-coast-the-ghats-at-risk-climate-change-wreaks-havoc.html>

4. <https://www.globalforestwatch.org/dashboards/country/IND/>

5. https://www.wikiwand.com/en/Udupi#/Geography_and_climate

6. Karnataka - India State Forest Report 2019 – Forest Survey of India.

Blurry

Suvidha Pandith,

II BSc

I try to disconnect, From the world around. Raising the volume,
I hum along to the song.

The words bleed my ears, Where as the lyrics heal.
I have been running, From the unknown.

Could you see what I see? You would then know,
The true meaning of beauty. But to you, they remain blurry.

Conversations with the Sky

Smruthi

III BA

I saw the eagles soaring in the sky,
Higher than the last skyscraper,
Arms stretched wide,
As if they would make ends meet,
Eyes narrowed to a line,
Fine point like that of a pin,
Feet tucked under their belly,
Making them look like an angry kite.
I wished to be one of them too.
Slowly the bright sky turned into a dark
night;
The Sun descended,
In a hurried fear,
Leaving nothing behind,
Not even a single ray;
Yet the Moon was nowhere near,
The horizon empty,
The sky is an abyss.

A voice whispers down,
Raising the hair on my neck,
Chilling it was,
Yet not completely unfamiliar;
It was the voice of my head,
The one I desperately tried to hide.

“Have you come here now?
Because your thoughts have let you adrift,
Or have you come here now,
For the thoughts that went adrift?”

It was a question,
I had asked myself.
‘Where am I?’
‘How did I get here?’
‘Where is my mind?’
‘How will I get to where I am supposed to?’

I did not try to seek answers,
I was guilty of it,
Because I wanted to stay here,
With the dull life,
I have been accustomed to it,
And adventure shakes me up,
Though it calls me every time.
It was my mum,
Who told me?
On a late-night talk,
While I slept next to her,
“You can dream of bigger things,
But you cannot achieve them,
Because you just aren’t in a position to do so.
You can watch it all happen,
But you can’t let it happen to you,
Because we aren’t in a position to let
Something good ruin your life.
Slow & dull,
Is a life we were designed for,
We can’t pick the pace of a faster one,
We’d cripple.”

I felt my heart breaking.
 Why, you ask.
 Because I have always been let to dream,
 But was stopped in the midst of catching it.

I looked up,
 The sky as empty as my emotions,
 And asked,
 "Can I dream of it?"

"Why can't you?" Was the response.

"Then why can I not catch it like the
 other's do?
 Why can I not live it like others do?
 Why can I not, not give it up like others
 do?" I cried into the night.

"You've always dreamt,
 And I've seen it.
 But you've always dreamt,
 Something less for you,
 And that is where,
 You are always wrong.
 You dream of compromise,
 You don't dream of freedom.
 You dream of dandelions,
 You don't dream of Sunflowers.
 You dream of skyscrapers,
 You don't dream of the sky.
 You always have done that,
 Your innocent heart.
 You can get nowhere,
 If you keeping seeing less for yourself,

Because you'll hurt someone else.
 And you know who it is.
 You never dreamt what should have."

It was like,
 A stone dropped on my chest;
 The sky bursting over my head;
 A field of sunflowers burning in my head;
 The oceans drowning me in their whirl-
 pools.

I struggled to realize the reality.
 My eyes wouldn't cry,
 My lungs wouldn't breathe,
 My lips wouldn't let out the scream,
 And my blood froze.

Slowly as the sky cleared,
 My head was running around.
 I didn't know what to do,
 I lay on the field,
 Eagles soared in the sky again,
 Every ray of sunshine appeared,
 Sunflowers danced,
 While the sky was painted of daylight
 again.

I have lost it,
 Without ever gaining it.
 Pathetic and funny,
 What I had become in the end?

A Scary Day In My Life

Sowndarya
I B.Sc

Some weird incidences were happening in our locality for the last few days , such as, during mid night there was sound of someone crying and screaming and other horrifying noises. The elders who went out to check what was happening never came back.

It was Saturday night when my family went to attend a function. I was not able to attend it as I had exams. I was afraid to sleep alone so I called my friend to accompany me. After studying we had a dinner and slept early. Exactly at mid night my friend woke up from her sleep. There was no electricity and it was very dark. As she was afraid of darkness, she started imagining scary things. Suddenly she heard a sound and came outside the room. She saw that the front door was shaking rigorously as if someone was banging the door on the other side. She got scared and come inside the room to wake me up but I was in deep sleep. At last, she locked the bed room and tried to sleep but couldn't.

As it was a two-day function I had to call my friend again to my house, but she was

not ready to come and had high fever because of the incident that happened last night. Initially I had to sleep alone that night. While I was studying late at night, I suddenly heard the front door was shaking. I felt someone passing behind me. I got alert because of that action. As I was a curious person I started to search the house and I found an unknown slipper which no one in our house wears. I got to know that there was a thief in my house.

I started screaming for help and called my neighbours. Finally, the thief was caught and sent to jail. After enquiring we got to know that those weird incidents that happened in the past few days was their plan to scare us and rob the house. They even killed the people who went to check on them. At last, after the matter was over, I narrated the story to my friend. She told me that even she felt it might be a thief but she was too scared to think logically. From that day onwards my neighbours and I have become more alert to prevent any such events.

Chemistry in Everyday Life

Akshaya N

III B.Sc

Chemistry is everywhere. It becomes extraordinarily difficult to imagine our life without chemistry. Understanding the basic principles of chemistry has made human life easier and flexible.

As you read through these words, your eyes are using an organic compound called retinal to convert visible light into nerve impulses. When you picked up this book to read, your muscles were doing chemical reactions on sugars present inside your body to give you the energy you needed. As you understand these words, gaps between your brain cells are being bridged by simple organic molecules called neurotransmitter amines so that nerve impulses can be passed around your brain. All these processes are occurring inside us without us being consciously thinking about it. And these are the processes that are fundamentally governed by the chemicals and their interactions.

That was just a glimpse of how chemistry is a part and parcel of everyone's life. Let me give you some more examples.

Do you know why chapatis puff up?

Dough of chapatis contains water molecules. On heating, the two surfaces of chapati dry and harden quickly while moisture remains trapped inside, which is then converted to steam. On continuous heating due to steam inside the chapati, they get swelled up.

Do you know why onions make us cry?

On cutting, onions release an enzyme called lachrymatory factor synthase. This enzyme converts sulfoxides present in the onion to sulfenic acid. It then gets spontaneously rearranged to Propanethial-S-oxide. This will enter into our eyes from the air and irritates our lachrymal glands which then produces the tears.

Do you know the chemistry behind the drink and drive test?

The device used contains a mouthpiece and two chambers containing liquid connected to a meter that detects a change in

colour. To use the device, the suspect exhales through the mouthpiece into a test chamber filled with a reddish-orange solution of potassium dichromate. The alcohol in the exhaled breath is oxidised to acetic acid with an acidic solution of potassium dichromate. These devices rely on the colour change of a solution of potassium dichromate from red-orange to green. The degree of colour change directly relates to the level of ethanol in the suspect's breath.

Ever wondered how coffee keeps us awake?

Caffeine present in coffee works by changing the chemistry of the brain. It blocks the action of a natural brain chemical, adenosine that is associated with sleep. The binding of adenosine with the brain causes drowsiness by slowing down the nerve activity. Also in the brain, adenosine binding also causes blood vessels to dilate to let more oxygen in during sleep. With caffeine blocking the adenosine, you have increased neuron firing in the brain, letting you stay awake.

Passion as Career

Apeksha A Shet

III BBA

Passion is an extreme interest in or wish for doing something which a person likes. It is considered as any kind of hobby. Career is a profession for which one gets trained for and earns a living out of it.

In olden days, there was a huge gap between passion and career. Passion can be photography, painting, artistry, dance, writing, etc.

Nowadays, there are many examples of people who took their passion as a career like CHETAN BHAGAT, MS DHONI, ASHISH CHANCHLANI, DHARMESH YELANDE, etc. They have worked very hard to achieve their goals and have become famous personalities. They have followed their passion; they are being recognised and are being paid well. Photography, Artistry and Dance is having huge scope in the modern world

We should make our dreams come true and should not lose hope in life. There are plenty of opportunities in this world where a passion can turn into a successful career.

“WORK HARD TO ACHIEVE IT”

Strangers

Smruthi
III BA

They are so amusing,
People you don't know,
Whose first name,
Might be same as yours,
Whose last name,
You can't even pronounce.

It's funny how you might assume,
Someone as stern
Just by the way
They look at their coffee,
Someone as sweet
Just because they caught
A lazily falling autumn leaf,
Someone as stupid
Because they laughed
A little too loud,
Someone as smart
Because they hold a pile of book-
It's so much easy to assume,
So much easy to fall in love,
With things we never knew.
Strangers are amusing.

You never know
If they are lily people or sunflowers,
If they are cloud people or cotton candies,

If they are waves people or rocks,
If they are poems or paintings,
If they are heartthrobs or heartbreaks-
And yet we fall in love with them.
We leave a little piece of ourselves,
We find a little of us too.

Strangers are amusing,
We do not know them,
Yet we think about them.

Strangers are amusing,
Random people,
Who leave great impressions.

Strangers are amusing,
They are people just like us,
Same forms,
Different minds-
Strangers are amusing,
We are them,
And they are us.

Strangers are amusing,
Yet so plain,
Just humans,
And little different than ourselves.

MY NCC EXPERIENCE

SANSKRITI SUNIL

III B.Sc

Nothing ever becomes real until it is experienced. The same goes for my journey of 3 wonderful years in NCC. National Cadets Corps, NCC, is the second line of defence having three wings, army, navy and air force. The journey that started as Cadet ended with a box of memories of Camps and becoming the Cadet Captain of 4/6 Kar Naval Sub-unit, PPC, Udupi. Those who say NCC is all about punishment, think twice. You ought to live the NCC life and once you live it, you will surely fall in love with it.

Flashback to the first year in NCC. This journey started with all of us being told to join any one association. One of our 3rd-year seniors, who had attended the Republic Day Camp, had given a small introduction about NCC. The beautiful white uniform attracted me to join the Naval wing of NCC. But the first parade was one to remember. The burning sun, the running, the tiredness, the sore muscles..... But fortunately, I was lucky to get enrolled. Then came the first day of wearing the uniform. The uniform which had attracted

me was to be worn. My excitement was beyond limits. And then came the practice for 15th August, Independence Day. The practices every day after the college hours would wring out our energy. Though the practices were tiring, there was something that motivated me to continue. Beyond the parades, we had a theory, rigging, semaphore and lots more. One more wonderful memory was the firing session at MIT, Manipal. We were given 10 bullets to fire. Even though it was my first time firing the .22 rifle, all the bullets reached the target sheet. That was an amazing feeling. My first-year journey ended with our seniors conducting a Best Cadet competition.

But before the second year could start, unfortunately, the pandemic occurred and all were stuck in our houses. We would have online NCC theory classes for the B Certificate exams. The programs for Independence Day, Yoga Day, and NCC Day went into online programs. I had an opportunity to attend an online camp during the pandemic. When all the other classmates would attend the college classes,

I attended the Ek Bharat Shresht Bharat camp online for a span of one week. It allowed interaction with cadets from other states and learning whole new information about the different regions of India. As the B Certificate exams approached, we started having parades in the parade ground and theory exams. Just before the exam, we had a local camp at the 6 Kar Naval Unit, where we had training in parades and other subjects relating to the exam. When the results came out, I was over the heaven to see my result.

And then started the last year on my NCC journey. One of the amazing memories was giving a rifle salute to the Deputy Director-General of Karnataka and Goa. The practice with the rifle was fun but tiring. The practice sessions from slipped our hands us not being able to lift the heavy 7.62 mm rifle to not wanting to leave the rifle. I guess, my cocadets would agree that once you get attached to the rifle, you can never forget it. The practice session would make our arms and hands sore. And amidst all this came up the sailing camp which was to be held at Goa. We would attend the college classes, run to the unit for the Guard Of Honour practice and then go to the Boat Pool at Udyavara for boat pulling. The pulling of our

beloved DK whaler. In the initial days, we were hardly able to pull for 15 minutes. The practice had developed the ability in us to pull for 1 hour and still want to pull more. There were days when you just didn't want to get up from the bed or even complete writing the records. But all of those efforts were fruitful in the end. The feeling of giving a rifle salute to DDG sir, with me in mid of the line and him standing right in front of me cannot be explained in words. And soon, we were off to Goa for the camp. Ten cadets from Udipi hailing from different places went from strangers to close buddies in the span of 17 days. Waking up early morning for the warm-up in the cool weather to sleeping late at night to wash our clothes on a cold night, we experienced all the things we would never have experienced elsewhere.

The best memory of the camp is the visit to the Indian Naval Aircraft Carrier INS Vikramaditya. Oh, the beauty! It is one thing that naval NCC cadets dream of seeing. The feeling of saluting the ship at the gangway, climbing the stairs to assemble on the upper deck, having an opportunity to have lunch inside the ship and then seeing the control rooms of the ship was a dream come true. The first sight of the ship gave us goosebumps. Looking at the

sea from the upper deck was a sight to behold. We also had an opportunity to meet the then Flag Officer of Naval Aviation and have a tea party with him.

One of the best day was the day we were given our ranks. A dream that I had in my first year looking at our seniors in their ranks came true that day. The happiness of being chosen as the Cadet Captain is unfathomable. The uniform I used to like to wear became a uniform I loved to wear. With the rank came higher responsibilities. Balancing college and NCC went hand in hand. I even had an

opportunity to attend 2 more camps, one at Alva's College, Moodbidri and another one at MIT, Manipal. Each camp of 10 days gave me exposure to different kinds of training. And then started the practices for 26th January 2022, Republic Day. The practice was for the whole contingent, along with the extra practice of us seniors for leading the contingent, with none of us backing down till we had the best drill. I had a wonderful opportunity to lead my sub-unit at Ajjarkad for the Republic Day Parade. Completely dressed in the ceremonials, the contingent looked beautiful that day.

And then finally our C Certificate exams and B Certificate exams for the juniors.

Preparing them for the exams along with Preparing ourselves for the exams was a different experience altogether. All of us had mixed feelings that day. That day was the last day we wore our uniforms. All the fun we had came back rushing, making us nostalgic. The ex-seniors whom we feared in the first year became friends and mentors in NCC in the third year.

I could go on and on about my NCC experience. This would just be the tip of an iceberg, the parades, the punishments, the frog jumps, the flat foot march, the 100s and 1000s of shoots, from practicing to improve my command to commanding whole parades, the pulling of the DK Whaler boat and screaming 'Low..... Up..... Low..... Up', finding new friends from NCC and the constant support and motivation of our ex-seniors. These were my best memories of NCC which I can never forget. It is said that moments pass through, but memories last forever. NCC gave me memories to cherish and friends to never forget. I want to thank my parents who allowed me to join NCC and all my co cadets for giving me wonderful memories to hold onto.

JAI HIND

Order in Chaos

Kavya P. Shetty

III BSc

The sun rises periodically and casts its light everywhere, unperturbed by the mood lingering in the air yet, the day begins from the moment we crinkle our eyes open. It's the moment when we set our bodies into motion and jump into a continuum of personal bits, occupational monopoly and societal affairs. We are constantly on the move, constantly juggling positions to keep ourselves relevant. Even if you would like to have a quiet, relaxing, hot bath at home, you would still end up in a noisy, pumped up bar with your friends for the fear of eventually getting shunned by the world. A sacrifice must be made between comfort and angst. So, you consequently bounce from one place to the other. It is indeed a juggle- you never hold on to one thing for long. However those are the very antics that impress everybody; that is what wins them over. Don't we all look on with admiration at a circus juggler as he tosses the balls higher? The faster the better. In life as well, we replicate this feat to keep the audience happy. Dancing to their tunes is our means of gaining their acceptance.

But is this really the way to go? Is it really fair to anybody, let alone yourself?

The answer would be – No. If you continue in this path, you will lose yourself in an unending cycle of appeasement. You can never justify your work because you had never invested your mind or your heart to begin with. How can it ever define you when you haven't given up your entire self to it? That is when you make a difference. There are moments all of us go through when we stop for a second and think about why we are here on this earth. There is a voice that tells us we are here for a reason. Listen to it and move forward. Come to terms with what your purpose is in this world. Ask what really matters to you because personal accomplishments don't come easy. If that is what you want, it is going to take more than late night gigs and gossip. People say to succeed you need to only think of it, envision it. But then, all you are left with is just a dream. That is not enough, it needs to be realised. Working to transform that vision into your reality will require your dedication and your efforts. That is how you make a difference.

But the question comes, why should we make a difference in the first place? The world works on commonality, patterns repeat. Why bring a change? The answer again is simple. We have to break this dreadful cycle. Remember, you are not obligated to anyone, nor do you have to please everybody because it is practically impossible. There is always going to be that one person who is going to disagree with you either out of malice or simply due to a different perspective. What can be earned universally though, is respect. Bold actions, noble intentions and absolute work are going to help you achieve that special status. When you bring a change in your ethics; a change for good, you might have to choose a path difficult to get across because of barriers and thorns personified yet they are mere speed-breakers, they do not possess the strength to stop you from reaching your destination.

Lead by example and show everyone that good does prevail. Become an inspiration for others to strive towards excellence not only for the sake of the society but also, for the sake of your own peace because in the end all we are left with is our own mind. Our drive is the sole force that can find order amidst this chaos.

You and Me

Vindhya Acharya

III BA

Have I done you good,
By disappointing you?
Tears from the ambitious eye
Are throwing fire balls of sorrow.

Have I done you good,
By disconnecting from you?
The pledges fail, the owes false
You wear them by your mind.

Have I done you good,
By lying to you?
Ball room dance for the music
Of your lies have I danced to.

My veins with your blood
My mind with your thoughts
My life coloured with your toxicity
At last, I guess,
I have done me good.

Science Behind the Wars

Shrivatsa Shetty

III B.Sc

Ever since the dawn of our species one thing we've been constantly doing is waging wars on each other and we have used all of our scientific understanding of the process to develop deadly weapons which are capable of both silent killing as well as mass destruction.

But, how did all this start at the first place? It is believed that the Chinese people first invented gunpowder in the 9th century. The gunpowder is basically a chemical mixture of Potassium Nitrate, Charcoal and Sulphur which, when once ignited rapidly burns giving out a lot of heat, light and energy. Initially it was used in fireworks but soon found its application on the battlefield as an explosive and detonator. The technology then spread throughout the world through trade and commerce.

A major revolution in the field of warfare chemicals came during the time of World War I. The time when people were just mad about inventing the most dangerous and deadliest weapons possible which would destroy the enemies completely and ensure their own

victory in the wars. Hence this led to the use of Chemical warfare agents like the Chlorine gas and the Phosgene gas. These gases when in contact with the eyes caused severe pain and temporary blindness and when inhaled made the soldiers unable to breathe, hence many used to die because of Choking. To counter these gases the scientists later on developed the gas masks which would filter the gases and let in safe air for the soldiers to breathe. But even the gas masks became ineffective after the discovery of the famous "Mustard Gas" which later came to be known as "King of battle gases". The gas, when it came in contact with the skin, caused severe skin burns which became highly infectious and, in many cases, also led to death of the soldiers. It was also reported that during World war I, the number of soldiers who died of infections and infectious diseases were more than the number of soldiers who died of bullets, rockets and shell attacks. As we can see these chemicals had some really devastating effects on the soldiers hence the World war also came to be known as the chemist's war later on.

At present, due to the advancements in science and technology, modern day combat has been completely transformed. The entry of artificial intelligence and robots into the battlefield has proved to be a real game changer. Today we have UAV (Unmanned Aerial Vehicle) which are aircrafts that can be remotely controlled by a pilot sitting elsewhere and these aircrafts carry enough firepower to destroy huge enemy territory. We also have drones which are used to spy enemy areas. After all, why risk human lives when we can have the automations do it for us. We also have stealth bombers which are undetectable by RADAR and these bombers can reduce enemy camps into ashes within seconds. We have Supersonic cruise missiles which can travel at six times the speed of sound, in numbers it is 1,372 meters per second. Now that's really fast which means even the enemies far away are destroyed within blink of an eye and not to mention the world's fastest supersonic cruise missile BrahMos which was jointly developed by India and Russia. This is a proud thing for us Indians. Today we also have ICBM (Inter Continental Ballistic Missiles) which can jump from one continent to another and still destroy the target with great degree of accuracy.

And at last, we have the most feared of

all, the boss of all weapons, the "Nuclear Weapons". These weapons work on the principle of nuclear fission and fusion in which the core of the atom, that is the nucleus breaks apart releasing an enormous amount of energy which is deployed in the nuclear bombs. The reaction is a chain reaction which means there is no need to continually fuel the reaction to sustain it, all we have to do is start the fission process and it takes care of itself resulting in a powerful explosion. The world's most powerful nuclear bomb tested was the "Tsar Bomb" developed in the Soviet Union. When it exploded it caused an explosion with a fireball radius of nearly 4 Kilometers and total destruction radius of nearly 35 Kilometers and mushroom cloud that towered about 60 Kilometers from the ground level.

As we can see, with the advancement in science and technology these weapons are becoming more and more powerful and are posing a great threat to our survival. Clearly, we humans are sowing the seed of our own destruction and all this madness must be stopped as soon as possible. At last, I would like to mention a quote by the popular writer Sir H.G Wells.

"If we don't put an end to war, the war will put an end to us"

I Met the Lord

Elvis Menezes
II B.Sc B

My life was stagnant like a pond with rotten water. I had nothing in me which would wake me up in the mornings and would give me a good night's sleep. Days were passing like waves and all I had was a look filled with melancholy.

Suddenly one morning my eyes open to the continuous shouting of my mother who tirelessly tries to change me but fails every single time. I wake up having that drowsiness still in me.

She said, "We have no milk. At least do me a favor and bring it you freak."

I go to the shop like a puppet with no life, completely surrendered to the puppet master. And on the way, surprisingly, I met LORD.

He said, "What's up?"

I asked, "Why are you down?"

He said, "I see how your life is and it's difficult to categorize you between the dead and alive, because as you are breathing, you are alive but by watching the life you are leading, you look like you are dead."

So, gathering courage I said, "I want LOVE".

Lord said, "Strengthen your FAITH."

I said, "I want HAPPINESS".

Lord said, "Find a PASSION".

I said, "I want MONEY and FAME".

Lord said, "Find a LIFE with a PURPOSE".

At last, I said, "Lord I'm EMPTY and VOID inside".

Lord said, "FIND YOURSELF".

A Thirst of Convergence

Mohammed Mufeez

I B.Com

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

Even the crooked paths,
And the twisted conversations
Seem straight to me.

Even the false promises,
And the intentions of the enemy
Seem true to me.

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

The one who makes my heart active
You're the one.

The one who brings grin when I weep
You're the one.

Every sorrow was running away
Only happiness was coming my way

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

Come let's fight for toys again
Negotiate and thrash out for gain.
Come let's have those senseless
things again
Where you run away and I'd get
beaten again.

A few moments
Make up our friendship.

May all these moments
Stop right here.

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

The time we spent together was
insane
Which was drained.

The storms of our union
Are never to lose.

Give me some hope
Even if it's false.

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

Even the cursing words
Sounds like sweet words.

The whole world is on one side
And we're on the other side.

Old friendships do not end
With the new person blends.

Still standing the same
A heart is desperate to meet again.

Report of Industrial Visit

N. ADITI
II B.Sc.

The Department of Chemistry organized an industrial visit for the students of all three years of B.Sc. to the nearby industries, on May 11, 2022, in order to gain first-hand information and get direct experience which would enable holistic development of students.

We visited five industrial areas, namely- i) KMF, Uppoor, ii) Mangalore Tiles, Kundapura, iii) Sunrise Pipes, Koteshwar, iv) Rajaram Polymers, Koteshwar and v) Shri Siddhi Plastics, Kumbashi. We experienced the production of many economically important products like milk, tiles, pipes, tanks and plastics. This one-day field visit, from 8:30am to 6:00pm, exposed us to how chemistry actually works in the industrial sector.

1) KMF, UPPOOR

Our first stop was at KMF, Uppoor. KMF stands for Karnataka Cooperative Milk Producers' Federation Limited. The Brand "Nandini" is the household name for pure and fresh milk and milk products. The processing of milk takes place as follows:

The raw chilled milk collected from dairy farmers in tankers is unloaded with the use of a hose. Before unloading, a sample of milk is taken and tested for quality. Once the milk is described to be of acceptable quality, the unloading of milk is done automatically. The unloaded milk is filtered, chilled and stored in storage tanks. The chilled milk is passed through automatic dislodging separators where minute dust particles and dead cells are removed. Further, milk is standardized into various types such as toned milk containing 3% fat, standardized milk of 4.5% fat, homogenized cow milk containing 3.5% fat and full cream milk with 6% fat. This is followed by pasteurization, in which milk is heated to 73 degrees centigrade for 15 seconds to destroy harmful microbes and finally, cooled to 4 degrees centigrade. Next, milk is packed and stored in cold storages until dispatch. KMF also manufactures milk-based products such as curd, butter, ghee etc.

2) MANGALORE TILES, KUNDAPURA

Our next stop was at Mangalore Tiles Ltd, Kundapura. It is one of the oldest clay tile factories in Kundapura. The products manufactured here include roof tile, paver block, ridge tile, floor tile, flower pots, outdoor tiles, ceiling tiles etc. The manufacturing of clay tiles takes place as follows:

First, enough clay is collected, placed in a mould and is precisely cut to measurement. Then, the moulded piece of clay with required length and thickness (or shape) is placed on another machine which puts the factory logo and shapes it into a tile. Then, any extra clay is removed by hand and sent or carried for firing and later glazing. It is heated in a kiln, and the density of the clay tile is determined by the length of time and temperature at which it is heated. Clay tiles are often white, yellow, orange or brown in colour. However, they can be coloured or styled according to one's preference by spraying enamel over the tile once it has been coloured before baking it in the kiln. The extreme heat of the kiln permanently bonds the colour and enamel to the tile, ensuring the colour does not peel or fade away

over time. Once fired and glazed, it is ready, and is stored for transport/shipping. A lot of manual labour is required to bring out the best in their products. One can see many skilled workers introducing clay to the machines to get a desirable tile or designing flower pots by hand.

3) SUNRISE PIPES, KOTESHWAR

After lunch, we visited Sunrise pipes, Koteswar. This factory manufactures PVC pipes. Polyvinyl chloride resin is used as the main raw material. The process also requires several other additives. Processing acids, lubricants, colours and fillers are all mixed with the PVC resin. The manufacturing process is as follows:

First, the raw materials are loaded into a high-speed mixer, where they are cold mixed. Next, the mixture is passed into a filtration system where the large particles are removed. Now, through a spring conveyor, the raw material is fed into a hopper. After that, it enters into the screw barrel. Now, in a heater, the mixture is heated between 150 to 220 degrees Celsius. By this process, the mixture is converted into a paste. After passing through a die-head, the paste gets

the shape of a pipe. The die-head is a very important part of the process as it is the step which gives the pipe its exact diameter. Now, the pipe is passed through a vacuum tank, where it is cooled down by water sprinklers which helps it to maintain shapes. After the pipe cools down, it is passed through the traction machine. The length of the pipe is calculated in the traction machine. Then, the pipe is sent to pipe printing machine. In the printer, the name of the company, type and other information are printed onto its exterior. Next, the pipes are cut to required lengths using pipe cutting machines which is a fully automated process. Then, the pipes arrive on a tilting machine where they are stacked and ready for packaging. After fulfilling the quality standards, the pipes are shipped to retailers.

4) RAJARAM POLYMERS, KOTESHWAR

Our next stop was at Rajaram Polymers, Koteshwar. Rajaram Polymers is a leading manufacturer of Roto moulded plastic water tanks made from LLDPE (Linear Low-Density Polyethylene). Roto Moulded Plastic Water Tanks made from LLDPE in the

capacity of 200 Litres to 5000 Litres in four different colours viz., black, blue, yellow and green with two layers, the inside layer being white is manufactured here. The main raw materials required for manufacturing water storage tanks are LDPE/LLDPE/HDPE, carbon black and other colourants, hinges and inserts. The manufacturing process takes includes the following steps:

Rotational moulding process of water tank preparation can be broken down into four steps:

a) Loading the Mould – The metal mould is filled with a polymer powder, then moved into an oven.

b) Heating the Mould – The mould is heated in the oven and rotated around bi-rotationally. As the powder heats and melts in the mould, it starts to layer up in the mould following the shape of the mould. This process can take from 30 minutes to a couple of hours depending on the size of the tank.

c) Cooling – When the mould is taken out of the oven it starts to cool, and the plastic inside the mould becomes solid.

d) Unloading the Mould – Once called the mould clamps and the plastic tank can be removed from the mould.

5) SHRI SIDDHI PLASTICS, KUMBASHI

Our last stop for the day was at Shri Siddhi Plastics, Kumbashi. It manufactures various kinds of plastic items, ranging from one-time use polythene bags to shopping bags of leading clothing stores. The manufacturing of the plastic bags takes place as follows:

The plastic bags that we use everyday are made from granules or pellets of linear polyethylene resin. First, it is melted and perfectly blended into a homogenous material. Granules melt in the extruder which heats them into a temperature varying between 356 and 465 degrees. This produces a film of polyethylene in the form of a tube. It has the desirable dimensions. The plastic tube gradually cools down. Rollers then flatten out the plastic tube. Now, the film is cut of two sides to obtain different rolls. It is cut into the required width with the help of a knife. Several hundred feet of plastic film is produced and rolled up. When the roll has the necessary quantity of film, the film is cut off and the roll is moved onto the next process. Next step includes printing on the

bags. The alcohol-based ink circulates continuously. Impressions are made by inking rollers. Once printing is over, the plastic films are rolled up again. The next step involves the cutting of plastic bags. The inked bags are passed on a roller. The machine that welds the sides gives the bag a particular shape. Then, another machine with a punch cuts a handle hole. Then, the bags are heat sealed and cut to required size.

To conclude, this field visit turned out to be a good way of depicting what was learnt in the classrooms, in the industrial sector. We were able to envision how chemistry is important in every step of our life. Each and every thing which we use in our daily life is the product of a complex industrial process, which we are unaware of, most of the time. By this visit, we could come one step closer and understand a few important industries, their products and the process involved in manufacturing. It was indeed a practical and helpful visit aiming at the comprehensive development of students.

Nataraja – the dancing Shiva

Rishab S Puthran

I BSc

Painting and sculptures are art forms that occupy space. Music cannot be contained in space. It occupies time. Music ceases to exist when it is tried to be contained in space. Dance is the only art form that occupies both space and time. It is constantly moving through the past, present and future and the X, Y and Z axes. Therefore it's a symbol of impermanence, the central idea of the Indian subcontinent. Hence, dance becomes an important concept and India is the only country where we see Gods dancing. This article is limited to the dance of one such God- Shiva.

Shiva the dancer is a very South Indian concept. You don't find him dancing in North India. In North India, as in Kashmir Shaivism, he is either Bholenath the guileless one or Bhairava the fierce one smeared with ash and smoking pot. In South India he is more popular as the wise hermit teacher Dakshinamurti sitting under a banyan tree facing south and giving wisdom to the one

willing to hear. He is also Nataraja the graceful dancer who gives wisdom not through words but through his dance. These are the two aspects of Shiva.

The dance of Shiva, the world rejecting the form of God, is different from the dance of Vishnu, the world affirming form of God. Vishnu dances for the audience. His eyes are open. He seeks to entertain the audience. He crosses his left leg representing the material world over his right leg representing the mind. This shows that he values both the mind and matter. He is Nata-vara. Shiva dances for himself. His eyes are shut. He doesn't seek the appreciation of the audience. He doesn't dance to entertain but to enlighten. He stands only on his right leg and not his left showing that he values mind over matter. He is Nataraja.

The story of Nataraja comes from the Skanda purana 1000 years ago. Once there were a bunch of sages called the Mimamsakas or enquirers who were busy

performing the yagna ritual without understanding its meaning. Shiva walks in front of them naked. The wives of the sages are attracted to him. This makes the sages jealous and they use their magic spells to create fire, a serpent, a tiger and a goblin which they throw at him. Shiva uses the serpent as an ornament around his neck, slays the tiger and covers his nakedness with its hide, places his right foot on the goblin and dances on him while the fire forms a circle around him. He imparts wisdom through his dance.

At the centre of the Nataraja image are his hand gestures. His right hand is in abhaya mudra, don't be afraid. He places it over his left hand that points towards his left foot. The left side of the body is where the heart beats. It is continuous movement hence represents impermanence. Therefore it becomes the symbol of the constantly changing material world. The right half of the body is where there is no heartbeat. It represents permanence, hence the mind. Therefore Shiva seems to say 'Don't be afraid of the constantly changing world. Only the mind is permanent.' He is an eka-pada standing on his right foot on the

goblin called Apasmara, the demon of memory. It is our contorted memory that knots our mind and traps us in the material circle of fire. Shiva conquers this demon. His left foot points at the outer circle of fire. It represents the material world. In one of his hands he holds the inner fire of tapa. It is no ordinary fire. It doesn't need fuel to burn like the material fires outside. The fire of tapa enables Shiva to remove the knots in his mind and liberate from the cycle of life. He holds a rattle drum in his other hand. It is made of two triangles that barely touch each other. The upward facing triangle represents the mind while the downward facing triangle represents matter. The rattle drum marks the separation of mind and matter.

This dance of the world rejecting God is complemented by the dance of the Goddess. She makes him open his eyes towards the world. She makes him realise that rejecting the world is not a solution. She makes him look at his devotees who need his wisdom to cope with the impermanent material world. It's an anti-Buddhist conversation where the hermit is transformed into a householder.

Screams Within a Dog

NEHA
II B.Com

He is the one, who waits,
For you at the door;
And at once when you're visible
He wags his tail.

He licks out all your tears,
Barks at you,
When you're going wrong;
But will always be there for you.

He is the purest form of love,
That you can ever have on earth;
He scares the strangers,
And welcomes the dear ones.

He is the one who stands out,
All night worrying about your safety;
And makes you feel secure,
Every single night.

Sometimes he is kept aside,
And people insult him;
But still he prays well for you,
That is he, a Dog.

People only love breed ones,
The street ones are unloved;
They scream at night,
And that's all they can do.

As they cannot speak,
Their feelings are bottled up;
He is truly lonely,
His pains are overshadowed by his barking.

His pain is hidden so deep,
Neither one can see it;
Nor can feel it,
Except him, the "DOG"

Role of the Red Cross Society in India

Nethra

I BSc

The Red Cross is now the largest and probably the most active International humanitarian organization of the world. It is known as Red Crescent in Muslim countries and Red Star in Israel. The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRCS) has more than 250 million members worldwide. Nepal is among the 176 countries which now have their National Red Cross or Red Crescent Societies. International Committee of the Red Cross (ICRC) made up of up to 25 Swiss citizens in the core organization.

The Red Cross was founded by a Swiss banker, Jean Henry Dunant in 1863. But his idea of founding such an organization came in 1859 when during his holiday in Italy, he witnessed an awful battle at Solferino. Appalled by the scene of thousands of soldiers killed or wounded in a single day in a complete lack of care, Dunant published a

book and called for groups of volunteers in every country. Responding to his call, 16 countries met for a conference at Geneva and formed the organization. After a year in 1864, under the relationship of the Red Cross, 12 countries signed the Geneva Convention which is now a code of conduct for war for protecting wounded soldiers, Red Cross volunteers, prisoners of wars and civilian population. The same meeting adopted the white flag with a Red Cross. It is the reversion of the Swiss flag which has white cross on a red background. Muslim countries have their modified white flag with crescent moon and Israel with red star.

Now the Red Cross provides humanitarian service for the victims of war as well as natural disasters. During wartime, it offers aid to alleviate the sufferings of the victims such as wounded soldiers, non army people and prisoners of war.

The National Societies recognize and value the important role and contribution of young people in addressing humanitarian and development challenges. Their multiple roles include being innovators, early adopters of communication, social media and other technologies, intercultural ambassadors, peer to peer facilitators, community mobilizers, agent of behavior change and advocates for vulnerable people – National societies

recognizes the leadership role of young people of tackling contemporary and emerging issues

National societies educate young people in the humanitarian values and fundamental principles of the Red Cross Red Crescent Movement and encourage them to acquire the practical skills needed to live, work and relate to others accordingly.

Book Reviews:

‘Atomic Habits’ by James Clear

Suvidha Pandith

The book “Atomic habits” mainly focuses on how tiny changes in one’s habits can lead to remarkable results in the long run. Everyone wishes to maintain good habits and discard the bad ones. But most of them find the barriers of their bad habits in between their goals. The Author ‘James clear’ connects with his readers through his story which inspires every reader to apply the four-step model of habits and the four laws of behavior change which are briefly described by him in this book.

The author has penned down his ^{II BSc} vivid ideas on how we can change our habits and transform ourselves into a better version of our selves. He explains the habit loop consisting of four-step models—cue, craving, response, and reward. He asks us to focus on our system rather than on the goals which we set. Planning our habits which is referred to as motion is not as important as the action. He also highlights that “Until you make the unconscious conscious, it will direct your life and you will call it fate.” The secrets to

creating good habits as well as breaking bad habits are clearly explained in four laws which we can use to build better habits. They are: first to make it obvious, second to make it attractive, third to make it easy, and fourth to make it satisfying. With the help of the charts and examples of solving the barrier of problems, in the book; Breaking and making the required habits becomes easier. Keeping in mind the procrastinating behaviour of people he has given us the key to stopping procrastinating by using the two-minute rule. He states that : "When you start a new habit, it should take less than two minutes to do." And this point helps us to stick to our habits as it's easy and favourable to our desires for change. Making good habits attractive and bad habits unattractive plays an important role in reaching the changes which we wish to bring in to our lives.

The book is loaded with dozens of stories of top performers who inspire readers to bring the desired changes in their lives. Every idea and technique given in this book is simple enough to understand and to put the pieces of our lives into their places. The four laws explained in this book act as a

set of tools and strategies that one can use to build better systems and shape better habits. The Tiny changes may remain negligible to us as well as others, until and unless we go on adding one after the other many such tiny habits into our day-to-day routine. As it's said: "Small habits don't add up. They compound." Being satisfied with our habits will motivate us to add more such habits for a remarkable change. According to me, this is one of the best books for each and everyone who is finding a way to stick to their desired habits and eliminate unnecessary ones. Now that I have read this book. I'm sure that I'll be able to add tiny habits to my routine for improving my self into a better version of who I was yesterday. I enjoyed reading this book very much. It was an extremely well-written and interesting book.

About the author: James Clear is a writer and speaker focused on habits, decision-making, and continuous improvement. He is the author of the no. 1 New York Times best seller, Atomic Habits. The book has sold over 5 million copies world wide and has been translated into more than 50 languages.

'It Ends With Us' by Colleen Hoover

Sanifa Begum

I B.Com'A'

"It Ends With Us" by Colleen Hoover is the story of a woman's struggle to break the cycle of abuse and rise above to create a safe life not only for herself but for her child. A tear jerker, this book is not only inspiring but also one of those books that leave an indelible mark on a reader's heart. With an epic ending that is not-to-be-missed.

Without revealing the plot, I will just say that Colleen Hoover takes up two major social issues and brings them to light in a new perspective. I was shocked and ashamed to admit that I was among the people who question why the victims don't do anything. It is so easy to comment and so difficult to really be in their shoes and experience it first hand which I did while I read this book.

It Ends With Us is the story of Lily who witnessed her mother getting abused by her father all her life and feeling helpless to do anything about it. Determined to live her life on her terms, she moves to Boston and it is here that she meets Dr. Ryle Kincaid. Charismatic, suave and decadently handsome, he

is a man who looks like he stepped straight out of a men's magazine. They hit it off straight away but Ryle is against relationships and Lily doesn't do one-night stands. However, with time they come closer. As she is developing feelings for Ryle, Atlas, her first love, reappears and challenges the relationship between Lily and Ryle.

I laughed, cried, felt empowered, and then impressed as I followed Lily. I loved Ryle and Atlas, both handsome and charismatic men but with one major difference that set them miles apart. Lily's relationship with both of them sets the pattern for the story and showcases two types of love, both powerful but only one is the right kind.

About Colleen Hoover: Colleen Hoover is an American author of young adult fiction and romance novels. Many of her works have been self-published before being picked up by a publishing house. COLLEEN HOOVER is the #1 New York Times best selling author.

An Interview with a Rank Holder

Nandana H N
III BA

Interviewer: I congratulate you Coleen for securing the 5th Rank in B.A , how do you feel about this accomplishment?

Coleen: It's really a dream coming true, I always dreamt of achieving something, through, which I could make my parents, teachers and the institution proud!

Interviewer: That's great ! Do you feel , you have met your expectations by securing the 5th rank?

Coleen: There is a beautiful quote "Aim for the Moon. If you miss, you'll land among the stars." I always had an aim or a dream throughout my UG, to achieve a rank so, I worked hard for it, and without the support of my lecturers in PPC and also from my parents I wouldn't have been able to achieve this !

Interviewer: Yes. I agree, always aim big. Our bowl should be bigger before asking something.

Coleen: Yes, I totally agree with that!!

Interviewer: How was your childhood? Were you a bright student in school?

Coleen: Yeah. I was always in the top

list!! It was a healthy competition with my classmates!! I really miss those days as well, I believe in the maxim, if the roots are strong and deep enough then a tree can face any storms even if it's standing alone! So, everything which I absorbed, made me achieve something like this!

Interviewer: Yes, it's true. I can guess your level of dedication.

Coleen: I thank everyone who worked hard to shape me, to build me, without asking, without desiring anything in return !!

Interviewer: That's nice ! As you know every family has its own problems, mainly financial one. Were you financially stable?

Coleen: Yes, financially there was no such problem, but for me the biggest problem was traveling. My house is in a village area, and there is no proper road facility either... So, it was very difficult during rainy days , Other thing was I had to commute to Udupi, it was really a task, because most of my time would be spent either traveling or waiting for the bus, so I had to re- schedule my study timings. During online classes network issue was an obstacle .

Interviewer: Yes, this is the reality. We are heading towards development still there are many places which are called remote. But hats off to you!. You crossed all the obstacles and still crossing. What inspired you to secure a rank?

Coleen: I always worked for my own betterment. As Robert Frost's lines go "Miles to go before I sleep". I never stopped, tried not to get distracted from my goal and finally I got the expected results!!

Interviewer: True, anything can be achieved if we focus on our betterment. How was the reaction of your family members when they got to know about your achievement?

Coleen: Oh God! They were so overjoyed! Especially my mom...When the Rank list was announced and the moment I told my family about my securing a rank, the joy on their face was priceless !! It was the best day of my life I can say.

Interviewer: Yes, I can feel that joy too. There are a number of colleges around , what made you choose Poornaprajna college, and how did this institution contribute to your achievement?

Coleen: Yes, there are many colleges around us, but there is no other college like Poornaprajna. During my PUC itself I had

decided to join Poornaprajna, here I got the best support from everyone in every way! Especially the lecturers from all the departments who taught me, they guided me, they shaped me, and corrected me, their love was unconditional and selfless! I'm really lucky to have them as my mentors.

Interviewer: True, without their support, it's too difficult to achieve something great! Some believe B.A is quite an underrated course, what made you choose B.A?

Coleen: That's people's mentality, We can't change it. That's their perspective about something and perspectives differ. And my perspective about B.A was something very colorful, very vivid. I really loved the subjects offered in this course, and since childhood I love things which are explorable, limitless, one among them was Literature, a subject without boundaries! All these made me go for this!

Interviewer: Yes, art is like the ocean. We can't even imagine the depth.. Did you have any competitors in your class?

Coleen: It was a healthy competition we can say, because studies and academic things never came in between friendship !! Both were going hand in hand with love and full support from everyone in our class. In PPC the bond between the students and the lecturers was so lovely .It was a beautiful at-

mosphere in the classroom .

Interviewer: Didn't you have pressure that you should score?

Coleen: Nothing like that. Pressure and stress make things more complicated, that's what I believe. And according to me, first we should focus on being a better version of ourselves, before comparing ourselves with others, because everyone's struggle is different. So, I think that's all what matters the most, and rest is left on hard work and dedication.

Interviewer: True. Your words are motivating. Do you feel there are much distractions which cause hindrances to our studies ?

Coleen: Yes I agree that's because they are too much into the social media than being in the real world!!

Interviewer: Yes, it's true , I'm curious to know which was your favorite subject?

Coleen: Every subject was my favorite. Because each subject was unique in its own way and I enjoyed every subject... There is no particular subject which I call tough because according to me, things seem difficult only when our concentration, our efforts towards that particular thing is least.

Interviewer: Yeah that's the specialty

of Arts, Tell me about your hobbies?

Coleen:, I love reading books, sketching and photography. I write Hindi shayari and poems and short stories too.

Interviewer: Nice! What are your plans after UG ?

Coleen: Just the way I had a goal in my UG to achieve something great, something through which I could make my loved ones proud, I'm pursuing my Masters and I have a goal and am working in that direction.

Interviewer Oh! That's fantastic! Can you give us some tips on studies ?

Coleen: Of course. Writing down the class points and maintaining a systematic notebook is the first and foremost thing for effective understanding of something, Reference books enrich our knowledge. Always dream big. Never ever think that your subject or course is inferior Always be optimistic, respect your lecturers, your parents, and elders because their blessing is important to be successful in life.

Interviewer: Thank you, . It was a wonderful experience interacting with you . All the best for your future.

Coleen: Thank you so much!

Abstracts of Research Articles :

Synthesis, characterization, and photo catalytic applications of ZnO-Fe₂O₃/PVA Nanocomposite

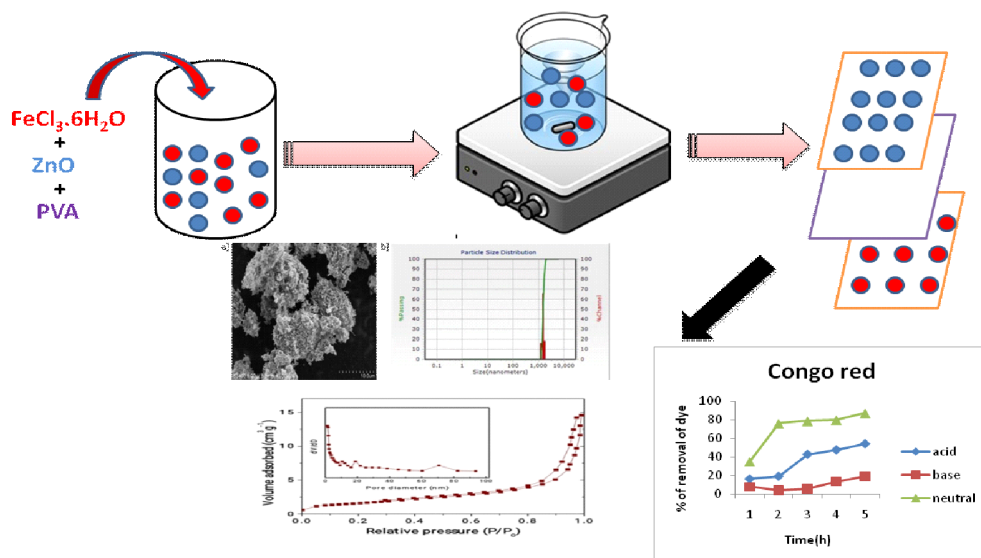
Dr. Mahesh Bhat
Assistant Professor,

Department of Chemistry, Poornaprajna College, Udupi

Abstract: The present study involves synthesis ZnO-Fe₂O₃/PVA Nano-composite using solution phase method. Synthesized nano-composites has been characterized through SEM-EDX to recognize the size and determination of shape. The particle size distribution and zeta potential of the material were determined by DLS method. The elemental percentage was determined by the EDX and consequences are comparable with the anticipated calculations. This nano composite material was efficiently utilized for photocatalytic degradation of the various dyes

in the aqueous solution. Batch operations were carried out in liquid phase to examine the impact of pH on degradation capacity of Congo red, Crystalline violet and Methyl red, nano-composite dose and the optimum conditions for these parameters were evaluated. The outcome indicates that the nano-composite can be used as a good low-cost alternative for treatment of effluents containing organic dyes.

Key Words: ZnO; PVA; Nano-composite; SEM-EDX; Photocatalyst; dyes

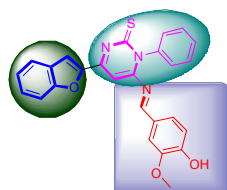

Benzofuran fused phenyl pyrimidine/pyrazole schiff base derivatives as bioactive agents: anticancer, antimicrobial and molecular docking studies

Rangaswamy J

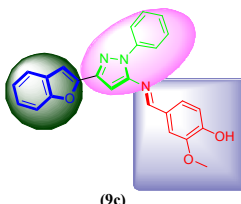
Asst. Professor,
Department of Chemistry, Poomaprajna College, Udupi

Abstract: Benzofuran fused phenyl pyrimidine/pyrazole schiff base derivatives 8(a-e) and 9(a-e) have been synthesized by a three step reaction. The structures of the synthesized compounds were established based on the analytical and spectral data. The in-vitro anticancer and antimicrobial activity of compounds against MCF-7 and HeLa cancer cell lines and microbes were studied. The compounds 8c and 9c showed significant levels of anticancer activity compared to the standard, because of hydroxyl group within the same ring system. Molecular docking studies were performed on the active site of transferase (PDB ID: 4ANM) with the synthesized ligands 8(a-e) and 9(a-e) for the optimization of the investigated compounds as potential cancer cell inhibitors. The antimicrobial activity was performed by using well diffusion method, compounds 8d and 9d showed maximum inhibition effect against the tested microbial pathogens, respectively. This may be presence of Br substituent at Para position of phenyl ring.

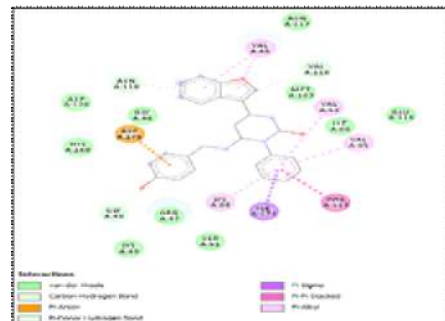
(8c)

% of activity= 94.20 (MCF-7) 92.00 (HeLa)

(9c)

% of activity= 93.15 (MCF-7) 93.00 (HeLa)

Impact of Digital Banking on Economic Development

Dr. Prakasha Rao A, Dr. Sowjanya S. Shetty

Department of Economics,
Poornaprajna College, Udupi

Abstract: Banking sector plays an important role in the economic development of a country. Economic development must be supported by a strong and sustainable banking system. Digital technologies i.e. the Internet, computers, mobile technologies, etc. have huge potential for economic development. Digital technologies provide individuals with opportunities to find and share information, access educational and health services, generate income, interact, collaborate, network, and have their voices heard. ICT enables people to gain new abilities and ways to participate in a networked society. Digitalization has presented a vast array of innovative and dynamic opportunities for economic development, as it has increased prospects for a gendered steadiness athwart financial markets and labour markets. Going digital is no longer an option, but a simple bare

necessity-to collaborate and flourish. In developing countries, digital technologies offer individuals the chance to overcome several barriers imposed on them. This paper explores ways and means of economic development by adopting digital banking as a way towards inclusive growth in India. Digitization is key to making financial inclusion work. To reduce the rates of intermediation, digitized banking is the best way to supplement and be an alternative to brick and mortar branches in near future. It has eliminated crossing geographical boundaries as everything is merely available at the click of a button. The digital insurgency is offering new and innovative tools for economic development particularly in developing countries where social barriers remain a hindrance to economic development.

The Role of Higher Education in Empowerment of Women

Dr. Sowjanya S. Shetty, Dr. Prakasha Rao A

Department of Economics,
Poornaprajna College, Udupi

Abstract: Higher education is a vital component of economies today and the goal of universal education for all is fast becoming a reality. Higher education has been recognized as an essential element for improving human life. The development of an economy depends on three categories of resources: physical, natural and human. Higher education is an important factor contributing to human resource development. women constitute about 48.5 per cent of the population (2011 Census) but their participation in economic activity is only 34 per cent. Excluding women, makes the development process unjust and incomplete. Inequality and vulnerability of women continue in all sectors i.e. economic, social, political, education, health care and legal etc. Women are burdened in all spheres of life; they need to be strengthened in all walks of life to fight against the socially constructed gender basis. Women are often invisible to the development scenario. The development process, without the contribution of women, who form a substantial portion of the

society, will be unbalanced. Empowerment provides women an avenue to acquire practical learning for their enhanced livelihoods. India will become an advanced country only if women contribute to the best of their capacity, which is possible if women are educated. Higher education enhances people's capacity to work and their opportunities to work, it promotes innovation and increases productivity, thereby contributing to national development. The role of higher education assumes more importance today as attainment of literacy is not adequate to cope with the changing world. Higher education develops skills, new technologies, and it is the centre of the whole sphere of a development cycle. It offers a great stance for employment, economic returns and develops human resources for different levels of the economy. Higher education transforms human beings into human capital.

Certain topological indices and polynomials for the Isaac graphs

**Prasanna Poojary¹, Raghavendra A², B Gautham Shenoy³, Mohammad Reza Farahani⁴,
Badekara Sooryanarayana⁵**

1,2,3 Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 4 Department of Mathematics, Iran University of Science and Technology, Narmak, Tehran, Iran.

5 Department of Mathematics, Dr. Ambedkar Institute of Technology, Bengaluru, Karnataka, India.

Abstract: Isaac graphs, denoted by J_n is a well known regular graph. Isaac graphs are isomorphic to hydrogen-suppressed molecular graphs. The invariants considered in this note and applied to Isaac graphs have applications in mathematical chemistry. In this paper we computed topological indices and polynomials for Isaac graphs.

Subject Classification: (2020) 05C92, 92E10.

Keywords: Isaac graphs, Topological indices, Polynomial.

Reverse Topological Indices of Some Molecules in Drugs Used in the Treatment of H1N1

**Prasanna Poojary¹, B Gautham Shenoy², Narahari Narasimha Swamy³,
Raghavendra A⁴, Badekara Sooryanarayana⁵, Nandini Poojary⁶**

1 Department of Mathematics, Manipal Institute of Technology, Bengaluru, Manipal Academy of Higher Education, Manipal, Karnataka, India. 2,4,6 Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 3 Department of Mathematics, University College of Science, Tumkur University, Tumakuru, Karnataka, India. 5 Department of Mathematics, Dr. Ambedkar Institute of Technology, Bengaluru, Karnataka, India.

Abstract: Topological descriptors/indices are very significant in the study of intrinsic properties of chemical graphs and nanostructures. These indices are used to extract information from the symmetry of molecular graphs and are based on some of the graph invariants such as the vertex degree, distance, and spectrum. This article computes reverse degree-based topological indices of two commonly used antiviral drugs, namely Oseltamivir and Zanamivir. We also discuss the graphical behaviour of the indices of these compounds.

Subject Classification: (2020) 05C92, 92E10.

Keywords: Molecular graph, topological indices, topological polynomials, H1N1, Oseltamivir, Zanamivir.

Introduction to Neutro Narrings

Vadiraja Bhatta G R1, Manasa K J2, B Gautham Shenoy3, Prasanna Poojary4, Chaithra B J5
 1Department of Mathematics, Manipal Institute of Technology, Manipal Academy of Higher Education, Manipal, Karnataka, India. 2Department of Mathematics, Vidyavardhaka College of Engineering, Mysuru, Karnataka, India. 3,5 Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 4Department of Mathematics, Manipal Institute of Technology, Bengaluru, Manipal Academy of Higher Education, Manipal, Karnataka, India.

Abstract : Algebraic concepts and structures are enriched with the special types of operations and axioms known as Neutro Operations and Neutro Axioms. Various types of Neutro Algebras are studied using several such defined concepts. The objective of this paper is to introduce the concept of Neutro Narrings. Several interesting results and examples of Neutro Narrings, Neutro Sub Rings, Neutro Quotient Narrings and Neutro Narring Homomorphisms are presented.

Keywords: Narring; Neutro Rings; Neutro Narring; Neutrosophy.

Introduction to Neutro Semiring

Maithri K1, Prasanna Poojary2, B Gautham Shenoy3 1Student II MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 2Department of Mathematics, Manipal Institute of Technology, Bengaluru, Manipal Academy of Higher Education, Manipal, Karnataka, India 3Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India.

Abstract : Neutrosophy, the study of neutralities, is a new branch of Philosophy that has applications in many different fields of science. Inspired by the idea of Neutrosophy, Smarandache introduced Neutro Algebraic tructure. A Neutro Algebraic Structure is an Algebraic Structure that has at least one Neutro Axiom, and no Anti Axioms. The objective of this paper is to introduce the concept of Neutro Semirings and study their property by using the concept of Neutro Algebraic Structure. Several interesting results and examples of Neutro Semirings, Neutro Semiring Homomorphisms are presented.

Keywords: Neutro Groups, Neutro Subgroups, Neutro SemiRing.

Certain Topological Indices and polynomial for the Line Graph and Subdivision Graph of Isaac Graphs

Ranjith1, Raghavendra A2, Prasanna Poojary3, B Gautham Shenoy 4 1Student II MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 2,4Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 3Department of Mathematics, Manipal Institute of Technology, Bengaluru, Manipal Academy of Higher Education, Manipal, Karnataka, India

Abstract: Topological Index is also known as connectivity index. Various Topological indices are categorized based on their degree, distance and spectrum. Degree based Topological Indices of Graph is the essential topic in theory of Graph. In the following paper we have discussed the degree based Topological Indices of Line Graph and Subdivision Graph of Isaac Graph.

Keywords: Zagreb Indices, Isaac Graph, Line Graph, Subdivision Graph.

Divisibility Test of Prime Numbers

Pratheeksha A R1, Shreya Shetty2, Raghavendra A3

1,2 Student I MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 3Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India.

Abstract: A divisibility test is an easy way of finding out whether given integer is divisible by a fixed divisor without executing the division, usually by examining its digits. In following paper we have discussed about divisibility by some primes and given related proof.

Keywords: Divisibility test, Primes.

Chromatic Polynomial of Some Classes of graphs

Vasuki¹, Lakshmeesha Acharya², Raghavendra A³

1,2 Student I MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 3Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India.

Abstract: The chromatic polynomial of a graph was introduced by Birkhoff and Lewis in their paper. The chromatic polynomial of a graph is the polynomial $P(G, \lambda)$ which counts all possible ways to color the vertices of a graph G using at most λ colors in such a way that adjacent vertices receive different color. In following paper we have discussed about chromatic polynomial of some special classes of graphs, and defined some results and arguments related to it.

Keywords: Coloring of graphs, chromatic polynomial, wheel graph, cycle graph.

Interpretation of results in Group Theory Using Graphs

Shwetha Kamath¹, Divya Acharya², Raghavendra A³

1Student II MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 2,3Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India.

Abstract: Using graph theory many complicated algebraic structure can be studied without much effort by converting them into graph structures. The study of algebraic structures, using the properties of graph, leading to many fascinating results. In this paper, we are discussing some of the algebraic structures associated with graphs. Here, we are focusing only on finite algebraic structures, as they yield finite graphs.

Keywords: Algebraic structure, Zero divisor graphs, Co-maximal ideal graphs.

Public Key Cryptography Using Cyclic Groups

Manisha¹, Deeksha², Ganesh Aithal³, Raghavendra A⁴

1, 2 Student II MSc, Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India. 3 Department of Electronics and Communication Engineering, Shri Madhwa Vadiraja Institute of Technology and Management, Bantakal, Udupi, Karnataka, India. 4 Department of Mathematics, Poornaprajna College and Post Graduate Centre, Udupi, Karnataka, India.

Abstract: Since Internet of Things (IoT) is one of the popular fields for the present-day research work, The security of this is one of the most challenging one. Almost all IoT devices are having very less memories and processing powers. Powers for these are to be consumed in efficient way. In cryptography security is major concern. Here we suggested a novel method of using lightweight public key cryptography by using an equation $6x \pmod{11}$. This is used in the work for encryption of an image standard image Lena. This image is step down to mod 11 and encrypted for convenient purpose. The performance is measured by evaluating values of standard deviation, entropy, histogram and visual process.

Keywords: Lightweight public key cryptography, IoT device.

A Study on EMI

Darshini, Prajna, and Preethi

III B.COM B1

Abstract: EMI stands for Equated Monthly Instalment. It is a fixed amount of payment made by a borrower to the lender each month at a pre determined specific date. Based on the study on EMI facility we have come to know about consumer perception and factors that motivates them to purchase on EMI facility. Most of the people are aware about EMI facility and also the service provider provides EMI facility on purchase of various luxury goods. Buying on EMI provide the people for easy payment, affordability and it also helps in personal budgeting. Thus it is good option for middle income people to buy expensive items. Sometimes, EMI creates extra cost, longer debt and also lead to impulsive buying. So, some people do not prefer to buy through EMI facility. Most of the respondents to the survey, prefer to pay off their EMI in short period of time i.e., within 1 year. As India is going towards digitalization many of the people prefer to pay EMI through online and debit/ credit card mode.

Impact of E-Learning on the Academic Performance of the Under-Graduates

Alekhya. U1, Vandana Tantry2,

1 3rd B.com B2, 2 3rd B.com A, Poornaprajna College, Udupi.

Abstract: An online survey was conducted by us to study the impact of E-learning on the academic performance of under- graduates. Google form was used to reach a wider and diverse set of participants. We got responses from the students so we can conclude that the E-learning can be a good alternative for those who study along with their work but, when we consider the curriculum activities, students find difficult to actively participate and communicate with

others. 71.4% participants felt increased exposure to screens due to E-learning, this could be detrimental to their health. When questions about accessibility were raised, they seemed to be a clear-cut division among participants. Around 43% felt that E-learning will be accepted in India in the near future, while 48% were not so sure and the remaining 9% felt that it will not be accepted.

A Study on Impact of Pandemic Induced Lockdown IN Under-Graduate Students

Arphitha, Varsha Prabhu

Poornaprajna College, Udupi

Abstract: In this pandemic, education has changed dramatically. This effected on many students and they are facing the problems. Such problems may be related to their present education or may relate to their upcoming carrier. This situation is not same for all the students. Some are having good support for the education whereas, some are not at all having support. The pandemic situation had made economy to face challenge and

changes. The education system where students go to college and learn changed to sit at home and to attend classes through online mode with various application. This is the sudden change were students as well as teachers adopted new way of learning and teaching methods.

Keywords: Education, students, challenge.

Impact of Social Media on Human Interaction

Yashaswini1, Anvita1, Suraksha2, Megha2

13rd Bcom, 23 Bcom A, Poornaprajna College, Udupi

Abstract: Social media is a web based platform which helps us to share ideas, thoughts & information among the communities. However it poses great influence on human interaction. We got to know that most of the people are addicted to one or the other social media platform and also they are spending their precious time in it. But many people utilizes positively by the way of gaining knowledge, learning new things, findings employment opportunities etc. Face-to-face interactions

which are necessary for development of personalities, learning social skills and communication skills, have been removed from the lives of people, especially younger generations. Children are having a difficult time interacting with others, which might lead to unsociable behaviour. It is completely depends on the user what he is extracting out of it.

Rise in Financial Influencers

Nikitha, Anusha Bairy, Rashi V Shetty,
Sushmitha Hegde

Poornaprajna College, Udupi

Abstract: We conducted a survey on the topic ?RISE IN FINANCIAL INFLUENCERS]? using primary data where we prepared questionnaire on the topic through Google form and shared it on social media to collect responses. With the response from 208 people the survey?s completed. And the final out-

come of our survey gave a clear picture about the role of financial influencer in commoner?s life. And it?d fulfilled the objective of analyzing and understanding the role of ?influencers? in day to day life.

Study of Growing Popularity of Payment Apps in India

Yoshna, Anusha, and Kushi

III B.com B1, Poornaprajna College, Udupi

Abstract: Payment apps refers to the payment services operated under financial Regulation and is performed using a mobile device. Through the response from the respondents we have come to know about customer perception about payment apps and the factor that influence customers to use payment apps. Based on the study many prefer payment apps and it is most commonly used by the youths. People use different payment apps according to their convenience, most prefer Google Pay. People prefer payment apps for transaction purpose, making recharge, payment of bills as they

ensure safety and security, low service charges, time consuming and also the reward or cash offered. By the response we have even come to know that using online payment apps is riskier compared to cash payment. Sometimes it creates network issues, inconvenience and also leads to less savings. Illiterate people may find difficult to use payment apps. Majority of respondents prefer online payment than cash payment. As there is a growth in online payment apps, India might become cashless economy.

Pre-Election and the Effect on Voters Conduct

Namratha K, Kavana Ullas Shet, Anjali Hegde

Poornaprajna College, Udupi

Abstract: The purpose of pre-election is to inform people of the value of voting in order to ensure a responsive, accountable and democratically elected government. A survey was conducted through google forms to know if the pre-election awareness

helps to influence voters and also to study the thought expectations of voters towards pre-election campaigns and 156 responses were collected. Some of the questions in the questionnaire include questions on personal info and on circumstance and factors that

influence voting behavior of an individual. 80% of the respondents of the survey were people aged between 18 and 28 years. Out of all the respondents, 77.6% were females and the remaining 22.4% were males. The results obtained by the survey showed that majority of the individuals, that is about 78.8% of the respondents were aware of the pre-election campaign and it served as the main influencing factor for the vote casted by the individual.

Majority of the people vote on the basis of ability of the candidates and prioritize local candidates. This survey shows that the pre-election campaign has a major effect on the conduct of voters. While casting their vote, individuals look into the candidate's ability to govern and their manifestos which is easily obtained by the pre-election campaign.

Abstract on Perception of First Year UG Students on NEP

Raksha.G.G1 , Nidhi2, and Shravya G Poojari2

1III BCOMA, 2III BCOM B2,
Poomaprajna College, Udupi

Abstract: We conducted survey on perception level of UG students on NEP considering students of Udupi and D.K Districts. Main agenda behind doing this survey is to understand the revolutionary changes in our education system and to study it in detail. The study employs primary data, which was collected by structured survey through Google forms using convenience sampling. Total 116 responses were

received. We collected their opinion relating to the major changes in education system and some hurdles in the way of implementation level of NEP which are need to be addressed. After 34 years, India introduced itself to the new trend in education field. So it is very important to understand the main changes made and new opportunities which are introduced under NEP.

Consumer perception towards OTT platform over movie theatre

Chethana S. Shetty, Divya Shetty, Lasya S. Shetty, Shreya S. Kalkur

3rd B.Com (Voc), Poornaprajna College, Udupi

Abstract: We have conducted an online survey on the topic ' Consumer perception towards OTT platform over movie theatre' on 223 responses. Because of this we could come to the conclusion that both OTT & theatre have been successful in entertaining people equally. But OTT has a competitive advantage because of global access,

anywhere & anytime streaming. OTT cannot replace theatre whatsoever, since people would still like to watch some iconic movies in the theatre itself. Both OTT & theatre are essential, it's on the person to choose between the 2 based on his lifestyle & requirement.

Acceptance and Attitude towards Covid19 Vaccine

Rajath, Hemanth, and Venkatesh

III B. Com BI, Poornaprajna College, Udupi

Abstract: The COVID-19 pandemic has, in a few months, changed and shaped the world by affecting people's lives in an unprecedented manner. India began the COVID 19 vaccination campaign on 16 January 2021. As of 04 September 2019, India has vaccinated 67.6 crore people amounting to about 11% of the population fully vaccinated. This survey is based on the primary research method i.e., we have prepared questionnaires on acceptance and attitude towards covid19 vaccination and prepared survey on it. By analyzing the responses of 309 members the final outcome of the survey, it states that

maximum number of people had positively accepted the covid19 vaccine. Almost all the member of the population completed their both the doses of vaccination. Almost half of the population believes the covid19 is a real disease most of the people rely on vaccine to protect themselves against. This study was carried out to estimate the level of vaccine Acceptances among the people of Udupi district and to understand the attitude towards vaccine. This will help design appropriate behaviour change communication campaigns to improve the uptake of the COVID 19 vaccine.

How Social Media Influence Democracy

Anjana K, Krithi, Shravya, Megha

B. Com B2, Poornaprajna College, Udupi

Abstract: We have conducted online survey on the topic? How social media influence democracy? and received 93 response. Because of this we would come to know that people are using social media continuously without reason but also on other hand some people making it for earning money. But social media enjoying high benefits from teenagers. Now a days people

losing their interest on their activities because of social media. People are so addicted to their mobile because of attraction While survey mainly describe how many people, which group of people, which platform is more demand all these things we collected in this survey.

Effect of teachers? leadership role on the students? discipline in UG level

Swathi, Sapthami, and Sushmitha

3rd BCom B2 Poornaprajna College, Udupi

Abstract: We were Privilege to make a survey on effect of teachers? leadership role on the students discipline in UG level. We have collected about 83 responses from students, 73%of the responses from the age between 18-21. The summary of survey shows that the students ability to improve and sustain effectiveness over the long term. Leaders in education provide direction for, and exercise influence over, policy and practice. Their contributions are crucial, our evidence

shows, to initiatives aimed at improving student learning, and of course ultimately to the future in which we all share. This survey proves that the teacher will influences most of the leadership quality of the student such as, Self confidence, group discussion, communication skills, Boldness etc. "teachers are those who helps find strength, wipe away tears Overpower demons and conquer fears"

A comparative study on local products and import products with special reference to Udupi district

Aman, Jithesh, Sharan, and Vaibhav
3rd BCOM B1,
Poornaprajna College, Udupi

Abstract: Indians have a craze of buying more of imported goods. By doing this we completely neglect our own local products. Imported goods are using the big Indian market merely to dump their products and by doing so they are killing the Indian units. Be it anything from needle to toys, electronic gadgets, hot water bottles, you will find the foreign version of the same in India at a much cheaper price. Indian customers perceive that imported products are of low price and of a great quality that are available in wide varieties compared to that of Indian products. Indian retailers express their willingness to stock imported products in their outlets as they are highly demanded by the Indian customers. The imported products also give huge profits to the dealers. With this background, the researchers made an attempt of a comparative study on local products and import products with special reference to Udupi District. The survey was conducted to study the perception of customers towards the usage of local and imported products. The findings depicts that the people of Udupi District are aware about the? Make in India? concept and are having a neutral point of view towards the usage of local and imported products in the day to day activities.

Women as Social Entrepreneurs A study of leadership challenges in Women

Ms. JAYALAXMI

Department of Commerce and Management

Paper presented in XIII State level convention of Federation of Teachers' Council of Commerce and Management in Karnataka and a National seminar on NEP "Creating Innovative Ecosystem for Sustainable Entrepreneurship" organized by MUCTA on 7th and 8th May 2022.

Full Paper Link: <https://drive.google.com/drive/folders/1XT1E5BQiadP07YKd9dmU7FfFiZu—sxF?usp=sharing>

ABSTRACT:

Indian women social entrepreneurs are an important catalyst for societal innovation and progress. They have shown remarkable results on the issues that are important to women: improving healthcare and education, ending violence, and moving past victimization to attain leadership roles. These are also shared global goals for a peaceful society. Globally, societies are riddled with multiple problems and long-standing issues that remain unresolved by the institutions and the government sector. This is where social entrepreneurs step in to challenge, question and re-think concepts and assumptions. They work on the existing infrastructure, plugging the gaps, providing time and innovative solutions to alleviate problems that exist at the

grassroots level. In the current scenario, women are equal participants in bringing about a direct impact in the society. Talking of India, around 350 million Indians still live below the poverty line and struggle to access basic education, healthcare or proper nutrition. These people need better education, healthcare and other basic infrastructure. And this is where women social entrepreneurs are now working to provide innovative, practical and sustainable solutions. India is gradually recognizing that women are not just equal citizens in the society but are vital agents of direct social transformation. This is evident from various government initiatives and new policies taken up by the corporate sector identifying women as agents of sustained

socio-economic growth and change. The objective of this study is to collect the opinion of the women about social entrepreneurship and to evaluate the perception of women towards social entrepreneurship and leadership challenges. The primary data of this study was gathered by distributing 50

survey questionnaires to respondents. The study focused on the collection of opinions of women working in social enterprises and analysis of their perceptions very systematically and the conclusion was drawn regarding the respondents' views.

CUSTOMER AWARENESS AND ADAPTABILITY TOWARDS DIGITAL BANKING -A survey in Udupi

Mrs. Jayalaxmi

Assistant Professor

Department of Commerce and Management

This paper was published in International Peer Reviewed Edited Book with ISBN 978-93-94727-74-8. DOI : 10.25215/9394727744. DIP: 18.10.9394727744.

ABSTRACT:

Digital Banking is a form of self-service technology. It allows customers of a financial institution to conduct financial transactions on a secure website operated by the institution, which can be a retail or virtual bank. It covers both computer and telephone banking. The numbers of internet users have increased dramatically, but most of them are reluctant to provide sensitive personal information to websites because they do not trust e-commerce security. The rapid development of E-Banking services carries risks as well as benefits. This paper presents a detailed

study of customers' perception and their adaptability to these revolutionary changes in banking. It also investigates the factors which are affecting the acceptance of E-Banking services among adult customers and also indicates the level of concern regarding security and privacy issues in Indian context. Information's are collected from 120 customers of various banks in Udupi Taluk through questionnaire and personal interview.

Key words: Digital Technology, Telephone Banking, E-Banking, E-commerce.

The Unidirectional nature of Time axis – Arrows of Time

Chaitrika B.M, II B.Sc A
Atul Bhat, Dept. Of Physics.

Abstract

Time, appears to be a fundamental quantity that helps us keep track of duration of events that happen or might happen naturally or artificially. The understanding of time has remained fixed until Sir Isaac Newton ^[1] during the formulation of the relativistic mechanics of the time. This idea was revisited with the theory of relativity being redefined to fit in the new results to accommodate the nature of light, by Albert Einstein ^[2] wherein time was introduced as an integral part of reality and not merely a quantity. Under the Minkowski space-time ^[3], the formulations of relativity led to the introduction of time as an axis just like the three axes of space, under the 4-D space-time continuum. With this formulation, under temporal symmetry, action and reaction were merely events that occurred with two different time co-ordinates. However, simplified we imagine time to be, laws of physics which works both ways, forward and backward in time, never seem to appear to do so in reality. There always seems to be some kind of an inevitable force that causes the constraint in the movement along the time axis, allowing a unidirectional movement. We will discuss here, the various physical phenomena and reasoning that might be the reason for such a constraint that breaks the temporal symmetry of time exploration and the factors affecting it.

PG SECTION

Bharatnatyam

Sonika

II M.Sc

Bharatnatyam is a major form of Indian classical dance that originated in Tanjore district of Tamil Nadu. According to the Hindu tradition the name of the dance form was derived by joining two words, 'Bharata' and 'Natyam' where 'Natyam' in sanskrit means 'Dance' and 'Bharata' is a mnemonic comprising 'bha', 'ra' and 'ta' which respectively means 'bhava' that is emotion and feelings, 'raga' that is melody or music and 'tala' that is rhythm. Thus, traditionally this word refers to a dance from which bhava, raga and tala are expressed.

It is believed that Bharatnatyam was revealed by Lord Brahma to Bharata, a famous sage who then encoded this sacred dance in a Sanskrit text called the Natya Shastra. Natya Shastra is one of the fundamental treatises on Indian drama and aesthetics. Natya Shastra divides dance into two distinct forms-Nritya and Nritya. In Nritya,

Focus is on mastery of hand gestures.

In Nritya, focus is on emotional expressions. The music of Bharatnatyam is based on Carnatic Classical music. The chief musical instruments in Bharatnatyam are 'Mridangam' and a pair of cymbals. This classical dance of India, approximately has fifty-five root mudras which are used to clearly communicate specific ideas, events, actions or creatures in which 32 mudras use one hand and are named as 'Asamyutha Hasta' along with 23 other primary mudras which require both hands and are called as 'Samyutha Hasta'.

What makes this dance unique from other Indian dance forms is its precision of footwork to the complex rhythm, hand gestures, variety of powerful expressions and the perfect balance of the body. Bharatnatyam is not only famous throughout India but it is well known worldwide and even though it has changed slightly with time, it continues to keep its authentic beauty and nature.

Incredible Rituals

Deeksha

II M.Sc

In every culture, our rituals reveal what it means to be human. They allow us to express our identity and also our life. These rituals touch moments we all experience from birth and death to marriage and funerals. Usually when we hear the word "Ritual" we get a picture of sangeeth, mehendi or naam karan which we follow in daily life, but there are some rituals which can bring goosebumps and which cannot be imagined by common people like you and me. Such extraordinary rituals are only performed by extraordinary people. Birth, death, pain, sacrifice, some ancient, some new, they make up believe that we are a part of something greater. Here are some extraordinary extreme rituals that connect us all.

In Malaysia, Thaipusam is a public holiday. Thaipusam is the biggest festival for Hindus after Deepavali and usually falls in the

month of Jan. or Feb. It is observed as a day thanks giving and paying penance from Lord Murugan. The devotees purge themselves of all mental and physical impurities by observing austerities such as control of the senses, complete fasting, all eating one meal per day, sleeping on the floor without a blanket, etc. During Thaipusam devotees perform a dance to muruga known as Kavadi attam. But it is not just dancing that happens here. The greatest sight is the Kavadi carriers, the devotees who subject themselves to seemingly masochistic acts as fulfillment or answered prayer. They pierce the skin of the carrier, they pierce their tongue and cheeks with hooks, skewers and children. These carriers have to carry 70kg of Kavadi and walk for almost 3kms and also 272 steps to reach the temple. A real devotee can do this!

In the United states; Burning Man is an

annual event in the western US at Block Rock City- a temporary city erected in the Block Rock City Desert of northwest Nevada, approximately 100 miles north-northeast of Reno. It's a place where people from various places gather and write their bad memories in a paper or anything which makes them go back to their past. A temple is built in which they keep these papers and their belongings. This festival also shows the creativity of people. They make fancy and many more things. They also make a man which is made of wood and at night they burn it. This indicates that their bad memories are burned, ultimately the temple is also burnt. This desert will be full of people once a year or else it is just like other desserts.

In Indonesia, Ma'nene is a virtual where Indonesian villagers dig up their ancestors every three years and dress them in new clothes in an ancient ritual to show love and respect. The ritual has been going for more than a century and is celebrated by the Tarajan people in Indonesia. Relatives parade

decomposing bodies dressed in new clothes and pose for photos with the corpses. The festival's name means "The ceremony of cleaning corpses and it takes place every three years. One of the most important events in the lives of the Tarajan people, or ethnic group indigenous to the mountain region of Tana Taraja, is the funeral. Most save money their entire lives so that they can have a respectable burial for themselves or their family members.

In Tokyo, The Crying Sumo Festival is undoubtedly one of Troy's more unusual events. The Crying Sumo Festival is not grown men bawling their eyes out but a competition between one year old babies to see which one cries or laughs first after being dangled in the air by Sumo Wrestlers. If both babies start weeping at the same time, then the winner is decided by who cries the loudest. While the event might sound a little cruel it is held to pray for the baby's healthy, growth and development.

Passion Drives Wealth - Students Success Plan

Sneha Shenoy

II .M.Sc.

The definitions of success, wealth, and happiness (and their relationship with each other) are confusing for many in society, but for high school students making their way through a world of transitions, they are even more difficult to locate on a map. Students hear and read countless times that getting into a good college will help them get a good job and good jobs will make them happy. In these engagements a “good job” is infrequently defined, but we have all seen the supplementing graphs in such articles and presentations that show which jobs make the most money and the rest is up for interpretation. The relationship between success, wealth, and happiness can be confusing for students as they plan for life after high school. What does success mean? Is it a concrete thing? a destination? With the pressure to validate one’s success at every turn, we grasp for measures that satisfy a listener and reinforce the conception of

success with narrowing variability. Is success and happiness the same as a high-paying job?

According to research on the relationship between money and happiness, we find a statistically significant relationship between the two, but the evidence also shows that after a point the relationship bears diminishing returns. When looking at the happiest countries in the world, the Scandinavian countries rank highest in terms of happiness and well-being. They also rank among the richest. The numbers by themselves do not show the whole picture. The respondents in the study reported their happiness was based on having a comfortable standard of living, the freedom to make life choices, supportive social networks, good health, and trust in their government (United Nations World Happiness Report, 2021). Certainly, the first two variables may equate to wealth, but not necessarily.

Harvard University psychologist Daniel Gilbert also confirms that money plays a part in happiness. While happiness scores go up as salaries go up, the correlation does not last past a certain point. When your annual income is between \$40,000 and \$70,000 a year, the research attests, “you’ve bought almost all the happiness you can get.” (Gilbert, D., American Psychological Association, 2010). After that, happiness comes from other sources, and thus, a comfortable standard of living is more of a foundation, than the source.

In terms of how we can support our students when navigating their time of great transitions, there is a large body of research that clarifies the conversation on happiness. The two things that matter the most are strong relationships and a sense of meaning and purpose. These two variables interact, as pursuing something that is purposeful often puts us into the orbit of likeminded individuals, helping us to develop deep and lasting relationships. With students reporting higher rates of loneliness than ever before, the best antidote is re-centering students with

conversations about what makes them happy. Ask students, “What are your passions and how do you plan on pursuing them during and after high school?” Research suggests that defining one’s passions is not easy for students and they revert to answers like, getting into a good college and getting a good job. These vagaries avoid self-exploration. As parents and teachers are a student’s best sources of advice and leadership, reflecting and sharing critical points in our own life story is a key tool to help them unlock their own understanding.

In addition, as Dr. Martin Seligman, who founded the field of Positive Psychology suggests, it is vital to show students that meaning and purpose must be internally defined, not defined by others. That is, while there are many global issues that need our attention, being active on these issues or becoming a public leader should not be the absolute standard by which we define success or find purpose. Joining clubs, helping in your local community, advancing issues as we self-determine, and pursuing academic interests and hobbies are all part

of a meaningful life. Being engaged and exploratory is to be passionate. The connection between passion and developing relationships is also clear. A simple Google search shows millions of articles, ranging from academic journals to men's and women's magazines, that discuss why people who are passionate about something attract others. Passionate people never seem to be bored or boring to others. They have stories to tell, information to share, and are hungry to learn more, which requires communication. Passionate people are magnets for teaching, learning, and unlocking opportunities for themselves and for others.

Targeting happiness as a goal is also not the same as advocating for poverty. With such a diverse economy, following one's passions often results in financial gains. The objective is to put the horse before the cart and advocate for passions leading to a comfortable standard of living, rather than a standard of living leading to happiness and fulfillment. Breaking the over-simplified and often extreme wealth-happiness conception may not be easy. Part of the issue is that the

feeling of financial security is hard to define and when the world is less stable (since the Great Recession), money seems to be the best buoy on a rough sea. According to a study conducted by Ameriprise Financial in 2019, only 13% of Americans with at least \$1 million of investable assets felt wealthy. Six in 10 of these same people define themselves as "upper middle class", while 25 percent identify as being "middle class." (Ameriprise Financial, 2019) Talking to students about the basics is the best approach in helping them include happiness, passion, and purpose as part of their student success plan. We are all afraid of admitting to what we don't know. When a student can't find a "satisfactory" answer to what things they are passionate about or what may give them purpose, the easiest deflection is over-simplification. The world is more complicated than ever before and with each generation the transition to adulthood is tougher. Let's help each other by starting the discussion, sharing the statistics we do know, and leaving time for reflection and revision.

Customer Relationship Management

Divya
I M. Com.

Customer is the king and the companies are compelled to produce the goods and provide services as per the needs and requirements of the demand.

The goal is to improve customer service relationships and assist in customer retention and drive the sales of the company.

Customer relationship management popularly known as CRM means the combination of practices, strategies and technologies that companies use to manage and analyze customer interactions and data throughout the customer lifecycle.

“Customer Data” is the major source through which companies survive in the business today. We come across various ways through which companies collect the customer data by asking feedback or asking to give the product review, rate the products / services, give the ratings about their product etc. Through these various ways the companies get to know about the people’s perception

about their company & their product.

Understanding the customers’ needs is very important for any business to drive their sales in the market. If they don’t have an eye for customer interest they can’t survive in the era of cut throat competition. There are various substitutes available to consumers which gives numerous choices & freedom to choose the product as per their requirement.

Retaining the existing customers as well as attracting new customers can be done easily with help of CRM.

Use of CRM systems can benefit organizations ranging from small businesses to large corporations through :

- Having customer information such as his past purchases, taste & preference, interaction history easily accessible can help customer support representatives to provide better & faster service.

- Collection of & access to customer data can help businesses identify trends &

insights about their customers through reporting & visualization effects.

Some areas where CRM is put into practice are:

Contact centre: Earlier data intake practices of CRM have been the responsibility of sales & marketing departments, as well as contact centre agents. Sales & marketing teams procure leads & update the system with information throughout the customer lifecycle.

Social CRM: Social media in CRM involves businesses engaging with customers directly through social media platforms. These platforms present an open forum for customers to share their experiences with a brand, whether they are airing grievances or promoting the products.

Mobile CRM: CRM applications built for smart phones and tablets become a must have for sales representatives & marketing professionals who want to access customer information & perform tasks when they are not physically in their offices. These apps take advantage of features like GPS, voice

recognition capabilities to give sales & marketing employees access to customer information from anywhere.

Business- to - business (B2B) practices: CRM system in a B2B environment helps monitor sales as they move through the sales funnel, enabling business to address any issues during the process. It creates more visibility into leads & increases the efficiency throughout the sale process.

To summarise, Customer Relationship Management enables a company to align its strategy with the needs of the customer in order to best meet those needs and thus ensure long term customer loyalty. However, in order to be successful in these aims the different company departments have to work together and use measures in a coordinated fashion. This purpose is achieved via a customer database which is analyzed and updated using CRM software.

This approach will be of particular interest to companies operating in highly competitive markets where it is difficult to attract new.

“Do You Know How Precious Your Life Is?”

By Divya

I.M. Com

Life is a precious gift from God. God has given us human life with some intention. Intention to do something good in life, to love & care for our beloved ones, to protect and be kind towards everybody around us.

But today, nobody cares about their life, people just take their life for granted. They feel it's their life and they can do anything with their life. But this is where we go wrong, remember guys life is not just ours, it's everyone's who are connected with us. Many people have rights in our life, our family, friends, relatives.. and the entire earth. Now you can give it a thought that when your life is not only yours, how you can end your life by yourself.

“Suicide” is the issue which I am pointing at, many youths have taken their life for granted, they think when they don't get what they want in life, let's end this life, but they

forget that to get this life how much their parents have struggled, especially Mothers. our Mother kept us for 9 months 9 days in her womb and has taken care of us till now.

Youths easily take the decision of ending their lives, but that decision affects each one of them who are connected with that person, especially parents & family. They forget that the decision of ending their life cannot be their sole decision, we are no one to decide when to live and when to die. We can't control our life, God has created us and God only can call us to him. So whenever the thought of suicide comes to our mind, just remember that your life is not your life, it's everyone's life.

Problems, difficulties, and tough times come in everybody's life. It's just that some people face it and come out of it successfully, whereas some give up and finally decide to end their life. Every problem has a solution,

it's just that we are not patient enough to think and come out of the problem. Youths at present lack confidence, patience. Focus on them to find the solution to their problems. *Never give up over anything in life*, face it and fight back strongly and confidently.

God gives problems to us, to make us even stronger. Now you may think everyone does not face the same problems in life, everyone faces different problems. Now you may tell me this is unfair. It's not at all unfair, because **"everyone's life is different and each one of us is unique"**. So whenever you face problems in life, face it with a

positive attitude, God himself will give solutions to all our problems, it's necessary that we don't give up on our life.

"Perspective is everything". So have a positive attitude towards your life and be optimistic in life. When we think positively automatically everything around us becomes positive.

Thus remember that life is a precious gift of God. You got this life to achieve something good and to serve the society. Your life is not just yours. Be happy, stay positive, life will automatically go smoothly. Love your life.

Economic concepts for a Smart Consumer

Palimaru Devika

II M.com

Economic theory is not perceived as being as important as balancing a household budget or learning how to drive a car, the forces that explain the study of economics impact every moment of our lives. At the most basic level, economics attempts to explain how and why we make the purchasing

choices we do.

Four key economic concepts – scarcity, supply and demand, costs and benefits, and incentives- can help explain many decisions that humans take.

SCARCITY

Everyone has an understanding of

scarcity, whether they are aware of it or not because everyone has experienced the effects of scarcity. From the past, it is told that wants are unlimited but the resources are limited. If one want is satisfied, another want arises. It is experienced during lockdown. Hence everyone has to make optimum utilisation of the available scarce resources.

SUPPLY AND DEMAND

A market system is driven by supply and demand. We can say that there is a direct relationship between supply and demand. When demand increases, supply also increases and when demand decreases, supply also decreases. We can say that, sales of umbrella will be more in rainy season so the demand will also be more and price will also increase.

COST AND BENEFITS

The concept of costs and benefits is related to the theory of rational choice and

rational expectations that economics is based on. When economists say that people be have rationally, they mean that people try to maximize the ratio of benefits to costs in their decisions. It means that consumers will purchase only those products that will give maximum satisfaction at less cost.

INCENTIVES

Everything is based on incentives. It will there in all types of organisations. If there is more profit, some part of it will be distributed in the form of incentives like monetary incentives. The types of incentives are monetary incentives and non- monetary incentives like recognition, reward etc. It will help in motivating the employees.

Long Term Impact on Education System due to Covid-19 Disease and Lockdown

BY: K. TRISHA

II M.Com

The corona virus disease (COVID-19) pandemic, the virus officially named as SARS-COV-2, where COVID-19 stands for coronavirus disease 2019. The pandemic which originated in the city of Wuhan, China, has quickly spread to various countries, with many cases having been reported worldwide. As of May 8th, 2020 in India 56342 positive cases have been reported. As of September 3rd, 2021 total cases in India are 32,943,947 with total death 4,40,234, and total recovered 32,090,738. If we go to see worldwide then total cases is 220,301,264. India with a population of more than 1.34 billion-the second largest population in the world even holds second rank in corona cases. It is very difficult to control the transmission of severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 among its population.

Corona virus is spread when an infected person coughs, sneezes, talks, sings or breathes near you without 6 feet distance. This virus travels in small respiratory drop-

lets that mixes with air and remains for minutes to hours in air. When a non-infected person has close contact with an infected person, if he touches or shakes hands with him, he will be infected. Even touching surfaces that the virus has landed on, then touching eyes, mouth or nose before washing hands are the main reasons for virus spread. After 14 days the infected person may feel these following symptoms: Fever and chills, Cough, Shortness of breath, Tiredness, Muscle or body aches, Headaches, Loss of taste and smell, Sore throats, Runny nose, Vomiting, Diarrhea etc. To remain safe some advice: stay six feet away, wear a clean cloth mask, wash your hands with soap and sanitizer, if anybody feels any of the above-mentioned symptoms till your test result arrives, keep your surface clean. COVID - 19 is diagnosed with a laboratory test. Your healthcare provider may collect a sample of your swab of nose and throat to send for testing. In India mainly two vaccines are supplied i.e. co-vac-

cine and covid shield.co vaccine was manufactured by “Bharath Biotech” and covid shield was manufactured by “serum institute of India Pvt Ltd” Both the vaccines are given in 2 doses to individuals above 18 year co – vaccine is taken after 28 days completion of first dose, whereas covid shield is after 84 days completion of first dose. There are more than 50 vaccines but these two vaccines are in use in our country. There is some other process to inject a vaccine to an infected person’s body.

Multiple strategies would be highly necessary to handle the current outbreak; these include computational, modeling, statistical tools and quantitative analysis to control the spread as well as the rapid development of a new treatment. The ministry of health and family welfare of India has raised awareness about the recent outbreak and has taken necessary actions to control the spread of covid 19. The central and state governments have taken several measures and formulated several wartime protocols to achieve this goal. Moreover, the Indian government implemented lockdown to control covid 19.

To prevent the spread of covid 19 pan-

demic in India, on the evening of 24th march 2020, the government of India under the Prime Minister Narendra Modi ordered a nationwide lockdown for 21 days limiting movement of entire 1.38 billion population of India as a preventive measure for covid 19 pandemic in India. It was ordered after a 14-hour voluntary public curfew on 22nd march, followed by enforcement of a series of regulations in the country’s covid 19 affected regions. The lockdown was placed when the number of confirmed positive coronavirus cases in India was approximately 500. upon its announcement, a mass movement of people across the country was described as the largest since the partition of India in 1947. Observers stated that the lockdown had slowed the growth rate of the pandemic by 6th April to a rate of doubling every six days and by 18th April to a rate of doubling every eight days. As the end of the first lockdown period approached, the state government and other advisory committee recommended extending the lockdown. The government of Odisha and Punjab extended the state lockdown to 1st may. Maharashtra, Karnataka, west Bengal and Telangana followed suit. On 14th April,

prime minister Narendra Modi extended the nationwide lockdown until 3rd may, on written recommendation of governors' and lieutenant governors of all the states with the conditional relaxation after 20th April for the regions where the spread has been contained or was minimal.

On 1st may the government of India extended nation wise lockdown further by two weeks until 17th may. The government divided all the districts into three zones based on the spread of virus – green, red and orange with relaxations applied accordingly. On 17th may the lockdown was further extended till 31st may by the national disaster management authority. This lockdown was further extended till 30th June for only containment zones. Services would be resumed in a phased manner starting from 8th June it was termed as “unlock 1.0.” PM Modi later clarifies that the lockdown phase in the country was over and that “unlock” had already begun. On 30th may, it was announced that lockdown restrictions were to be lifted from then onwards, while the ongoing lockdown would be further extended till 30th June for only the containment zones. Services would be resumed in a phased manner starting from 8th June. It was termed

as “unlock 1.0”. Modi later clarified that the lockdown phase in the country was over and that “unlock” had already begun.

The second phase of unlock, unlock 2.0 was announced for the period of 1 to 31st July, with more cases in restrictions. Unlock 3.0 was announced for august, unlock 4.0 was announced for September, unlock 5.0 In October. In the same way, unlock, 6.0 was announced for the month of November, unlock 7.0 was announced for the month of December. Due to second wave of infection in the country, several states governments like Uttar Pradesh and Delhi have announced partial lockdowns in April 2021. To prevent the spread of covid 19 these methods have been used: All services and shops are closed except Pharmacies, Hospitals, Banks, Grocery shops and other essential services, all commercial and private establishments are closed and started the concept of work from home, all the activities such as fighting, gaming, training, research and institutions, private and public transportation were closed, they also closed places of worship such as temple, church and mosque etc. they also prohibited of all social, political, sports, entertainment, academic , cultural, regional ac-

tivities. There was some sort of fun at this lockdown period. It taught me the most important lesson that is spend time with family. But there were many people as well as many sectors badly affected. It may be trade and commerce, the education system, many people's lives were in danger etc. but I am going to talk about the very important sector which affected the education system.

On March 16th the union government declared a country wide lockdown of schools and colleges, due to this lockdown of colleges and universities, it is evident that the time had come to go with online teaching methods by the teachers. As it was a first experience all the teachers and students were very much excited at the beginning to the online delivery mode or with online teaching. When this online teaching took off successfully in western countries. Our country also decided to start this system. But over the past few years the Indian government has been trying hard to make education accessible to every corner of the country. However still there are many parts of the country which are in darkness about this kind of virtual education programs. Many schools and colleges started

online classes for their students. Where teachers and students are encouraged to teach and learn through online mode. Even students showed their interest in this teaching and learning method.

There were some faculty who were very good in their subject but failed to deliver their knowledge through online mode because of some technical knowledge. We cannot say all the faculties are technically good. This had a negative impact on online classes. At this time, it was a burden to all schools and colleges to pay salaries to their teachers, even educational institutions had shortage of money so they increased fees structure to double and started to remove some teachers. So, it was a difficult time for teachers to lead their life. Even it is difficult for middle- and lower-income students to pay fees. Students who depend on schools and colleges daily meals are also at risk of going hungry due to school closures.

Some of the students who are monetarily strong can adapt for this change because online teaching mode requires electronic devices such as smartphones, laptops, TV etc. but if the student background is monetarily

weak then it is very difficult for him to adapt for these changes. As the solution for this problem the Karnataka government collaborated with DD Chandana started Sama Veda classes on TV. Where all the children of all standards can listen to classes effectively and in an easy way. By this even parents took the advantage of learning some concepts.

On the other hand, many small tuition centers or educational institutions had to bear losses due to online classes. There was no work for van drivers or rickshaw drivers either. Demand for online teaching app such as byjus, Vedanta, white hat junior, increased. Even demand for electronic items increased. But there were many negative impacts from online classes. For some classes they need practical explanation. It was very difficult to show it in online classes.

Classes were conducted on Google meet, zoom, teams etc. Where these apps had huge demand, notes relating to class were sent through What Sapp, Google classroom. But these online classes were not effective like offline classes. In offline classes there was face to face interaction, whatever doubts we have can be cleared in front of teachers. In online mode it is not effective

because of some network issues or some students may not listen to classes they may log in to class and play games etc.

When regular classes were going there was a concept of writing examination where the teachers can assess the grasping power of students and evaluate student's performance. But now they are conducting online exams in some schools and colleges. Where there are chances of children copying through their notes. But in some universities, they have conducted odd semester examinations and promote even semester on the basis of odd semester marks 50 percent and internal exam marks 50 percent. In some other colleges they conduct online examinations to students by keeping videos on. They have promoted some students without examination, in this case it leads to a lot of uncertainty, adding to stress of students who are already having a tough time adjusting to the new way of learning, but some students will enjoy the promotion now but at the time of job recruitment they may be rejected. This may have a huge impact on their future life. We can see now in some job vacancy advertisements they give a note that "IT'S NOT FOR STUDENT FROM 2019-2020 BATCH". Beside the situation to-

day some companies are rejecting the students of corona batch. But they have no information that some of the students wrote the examination. In some colleges they conduct exams taking all the precautionary measures. They conduct exams for students who have certain symptoms of covid in a separate classroom far from other students. Lecturers who inspect that class go with PPE kit, they sanitize the class after each exam. Because of cancellation of Examination College admission and study abroad programs have also been affected.

Schools and colleges are also places where students get to socialize with their peers and take part in extracurricular activities like sports, and arts. However, due to the closure of educational institutions, such gatherings and fun have all disappeared. Not having physical, social interactions have affected the mental well-being of students, many of whom reported feeling isolated and lonely since they cannot meet their classmates and friends.

There is a confused situation for teachers whether to conduct classes for next semester or to conduct revision classes for this

semester because of postponement of examination, and even this confusion stays in the mind of students whether to concentrate on odd or even semester. It creates a very stressful situation for both the teachers and students. High school students have wasted one full year but our Indian government conducted examinations for the students 10th and PUC, final year degree, and final year post graduates.

Covid 19 will forever be known as the virus that shutdown the world. It has changed our lives in many ways that we never thought possible. One of the most significant impacts of this pandemic has been in the fields of education where it has led to the largest disruptions of global education systems in history. When schools and colleges around the world close due to covid 19 lockdown, students and educators alike were left wondering what the future holds. The global educational committee has been largely successful in its use of virtual learning, despite the abrupt way that it had to be implemented. It is highly doubtful that remote learning will replace in person education any time soon, but we can expect to see more virtual educational systems in the post covid

world than there existed before it. As we enter the covid19 recovery phase it will be critical to reflect on the role of the educational system and particularly vocational education. The global health crisis and the lockdown that followed have brought to the fore professions that had often been taken for granted, renewing our awareness of their value to society. This has helped restore a sense of esteem for those workers who have worked relentlessly during this time to keep economies afloat. The outlook is very certain but if anything, the pandemic has exposed our vulnerability to crisis and revealed how precautions and interdependence that economies we have built can. Disruptions on the scale we have just witnessed are not limited to pandemics but we have also resulted from natural, political, economic and environmental disorder. Our capacity to react effectively and efficiently in the future will depend on the government's foresight, readiness and preparedness. Through their role in developing the skills needed for tomorrow's society, the education system will need to be at the heart of the planet. This includes rethinking how the economy should be involved to guard against adversity and defining the skills education and training

required to support it. This also means working in close collaboration with other government sectors and private sectors to increase the attractiveness and labor market prospects of certain professions, including those considered paramount for the common good.

Real change often takes place in a deep crisis, and this moment holds the possibility that we won't return to the status when things return to normal. While the crisis has deeply disruptive implications, including for education, it does not have predetermined outcomes. It will be the nature of our collective and systematic responses to these disruptions that will determine how we are affected by them. In this sense the pandemic is also a call to renew the commitment to the sustainable development goals. Ensuring that all young people have the opportunity to succeed at school and develop the knowledge, skills, attitudes and values that will allow them to contribute to society is at the heart of the global agenda and education's promise to our future society. The current crisis has tested our ability to deal with large scale disruptions. It is known to us to build as its legacy a more resilient society.

What if 1 Rupee equals to 1 Dollar?

Rachitha

1 M.Com

What will happen if 1 Rupee equates to 1 Dollar? Is it good for the economy? Does the value of currency determine the strength of the economy of a country? Let me answer all these questions in this article.

You never imagined that if \$1 = ₹1, the iPhone 12 would cost only ₹829 in India. That's pretty good enough? Right? No, you will be more reluctant to spend even ₹1 as the value of the currency is very high. By spending ₹829, you will have same feeling while spending ₹70-80,000 as of now.

Economic Viewpoint

The price of USD-INR has fallen and that will buy fewer goods & services than previously; and because supply will not change in the short term. And hence, GDP will fall.

Full Stop On Exports

For now, as 1 Rupee Is Equal To 1 Dollar, why would I send my goods to US. For example, a batch of apples would cost ₹15,000 in India. But ₹15,000 is now equal to \$15,000. Why would anyone send it to

America? This will discourage exports and cause resentment in the exporter community at large.

There are impending danger and harm in this. Currency fluctuates with different economic cycles, market forces, purchasing power and many other factors. Not exporting would mean no U.S. Dollars for India and no U.S. Dollars will mean an unfavourable foreign exchange reserve which will eventually affect the future international payment capacity, market intervention, or absorption of any unforeseen external shocks, contingencies or unexpected capital movements.

Job Will Vanish

By virtue of this circle, more and more people in India will lose jobs and financially more viable options will be called to fill in or jobs will be outsourced. This will lead to loss of jobs in an already unemployment ridden country.

As people get fired, they will be ready to

work for lower and lower salaries, until their salary drops below the international level of say \$2000. Since 1 Rupee Is Equal To 1 Dollar, that would make great engineers make ₹ 2,000 pm. How would they pay their EMI (mortgage) on homes, cars and gadgets? They cannot and they would default.

The banks would have huge unpaid loans and they will go bankrupt. Investors would exit and the government would have printed a lot of money to keep the banks alive. That would spike up the inflation and push down the rupee so much that things get back Rs. 79.83 = 1 USD. At that point, the Indian's wage will be so low that jobs will move back again and the cycle would continue.

The Misconception

\$1 = ₹ 79.83, as of current trends. This does not mean that US economy is 79 times stronger than Indian economy. However, this is a largely flawed concept. The government of India is not focused on making the Rupee stronger. But they are dealing with effectiveness to stabilize the fluctuations in the currency rates.

That means the currency should be

stronger but with consistency, not overnight. The strength of currency should depend on the productivity of the nation. Any foreign company will pay \$1,20,000 as salary to an IT professional if he could deliver 60X more productivity to them.

The net effect of this cycle will infuse strength in the Indian Rupee. Though relativity is important, in this sense it should not be misunderstood and the Rupee should not be considered a weak currency merely because 80 units of America's currency make just 1 unit of India's currency.

The Conclusion

The currency is moving up or down over a long time. The rupee has gone down against the pound over the last 115 years and that is an indication that India's productivity has not kept up and/or the inflation was high relative to the UK. The Indian Rupee should become stronger but not by any direct changes. The nation should increase the productivity and provide more value to the currency.

हिन्दी विभाग

साहसी कुत्ता

Divya
I.M. Com

एक छोटा सा परिवार था, जिसमें तीन लोग रहते थे, पति, पत्नी और ७ महीने का बच्चा उनके घर में एक बुद्धिमान कुत्ता भी था। उनकी आर्थिक स्थिति अच्छी थी, पिता हर रोज दिन के १५०० रुपया कमाता था। उनका गुज़ारा उसी में हो रहा था। लेकिन एक दिन माँ अपने बच्चे को घर में अकेला छोड़कर पास ही के दुकान चली गई। घर में बच्चा अकेले सो रहा था, तब अचानक घर में बच्चा चुराने चोर आ गए चोर, कुत्ता जोर से भौंकने लगा, गुंडों ने कुत्ते को चुप कराने के लिए खाना डाला, फिर भी वह जोर जोर से भौंकने लगा, फिर वे कुत्ते को मारने लगे, कुत्ता दर्द को सहते हुए अपना धर्म निभाता रहा, तब उनके पड़ोसी आ गए और उन

चोरों को पुलिस के हवाले कर दिया। उसी समय बच्चे की माँ आ गयी, उसे पता चला की कुत्ते ने कैसे बच्चे को चोरी होने से बचा लिया। कुत्ते ने अपना फ़र्ज निभाया, उसने अपनी वफ़ादारी दिखाई।

इस छोटी सी कहानी से हमें यह सीख मिलती है कि जानवर बहुत वफ़ादार होते हैं, वे खुद से पहले अपने मालिक को रखते हैं। इंसान तो आसानी से लालच के आगे झुक जाता है। या तो अपना फ़र्ज न निभाने के बहाने ढूँढता है, वफ़ादारी इंसानियत का सबसे अनमोल मौल्य है, इंसानों को जानवरों से यह सीख लेनी चाहिये।

बचपन का विद्यालय

- राजा मारुती नाइक

प्रथम बी.कॉम

विद्यालय जाना हमारे जीवन का एक बहुमुख्य अंश है। बचपन से ही हम विद्यालय जाते हैं। बचपन में मुझे विद्यालय जाना पसंद नहीं था। फिर भी माँ की डाँट के डर से तैयार होती थी। कभी-कभी लगता था कि 'यह विद्यालय जाना ज़रूरी है क्या?' हम सभी लोग अपने जीवन में विद्यालय जाते वक्त एक न एक बार रोकर ही गये होंगे। पहली बार हम अपने परिवार से अलग होकर एक अलग दुनियाँ में पादार्पण करते हैं। नए-नए लोगों के साथ बातचीत होती है और कई नए दोस्त होते हैं। कुछ लोग खास दोस्त में बदल जाते हैं। हम इस दुनिया में मिलझुलकर रहने की कोशिश करते हैं। यह बचपन भी कितना निराला होता है। जहाँ कोई चिंता, डर, फिकर नहीं होती बस होता है तो सिर्फ मस्ती जो हम अपने बचपन में किया करते थे। मुझे हमेशा लगत था कि मैं बड़ी शेकर विद्यालय से छुटकारा कब मिलेगा? और अब जब सयानी गई हूँ तो लगता है कि काश! वह बचपन फिर से आए। मैं उसे फिर से जी सकूँ। जब हम

विद्यालय में पढ़ते हैं तब हमें शिक्षकों से डाँट भी पड़ती थी और मार भी। लेकिन उसी में भी एक सुख रहता था। हमें शिष्टाचार सिखने की मिलता है।

जब हम विद्यालय में हैं तो हम पर कोई जिम्मेदारी नहीं होती है। विद्यालय में अलग ही माहोल रहता है। जैसा मुझे लगता है कि विद्यालय में हम जो सीखते हैं, वही सीख हमें अपने जीवन में सफलता की राह तक ले जाती है। मैं यही कहना चाहता हूँ कि विद्यालय को देवालय के रूप मानना चाहिए। इस देवालय में हम अपने कई सारी बातें, खेल, मस्ती करते हैं। जब हम सयानी हो जाते हैं तो भूल जाते हैं। लेकिन हमें अपने जिन्दगी में विद्यालय के माहोल में भूली यादें को ताज़ी करने अवश्य जाना चाहिए। जो स्कूल हमें मिला था वह हम कभी भी अपने शब्दों में बयान न कर पायेंगे, हमें आँखों से खुशी के आँसूँ जरूर निकलेंगे।

यही मेरी मेरे गुरुजनों को गुरुपूर्णिमा की भेंट है।

मेरी सहेली

-प्रतीक्षा डी. सुवर्णा

II BCom

मेरी एक सहेली है और वह निम्न जाति की है। मेरी नानी को वह बात बिलकुल अच्छी नहीं लगती थी। वह हमेशा यह कहती थी कि तुम्हारी सहेली के समुदाय के लोग निम्न के जाति हैं। उनसे बातें करना अच्छी बात नहीं है और जब मैं इसका विरोध करती थी तो मेरा मुँह बंद करवाते थे। एक दिन नानी का आक्सिडेंट होता है और वह रात का समय था तो कोई भी मदद करने नहीं आया। उस समय वहाँ के आसपास के लोगों ने समय पर नानी को अस्पताल पहुँचाया और नानी की जान बचाई। बाद में पता चला कि वे लोग जो मदद की थि वे लोग निम्न समुदाय के लोग थे। जिसे नानी अशुच मानती थी वही लोगों के वजह से नानी की जान बच गई।

इस घटना द्वारा यही सिख मिलती है कि हमें एकता से रहना है और जाति का भेदभाव कभी नहीं करना चाहिए और हर लोगों को सम्मान, मदद करनी चाहिए बिना भेदभाव के।

बचपन

-शिवानी भट

II BSc

याद आतें हैं वो दिन
जब सब सुहाना लगता था
न किसी बात की फिक्क
न किसी का डर
माँ-बाप ही हमारे दुनिया थे
प्यार भरी आवाज़ से
सुनाती थी लोरियाँ
मन को कर देती उमदा।

खेलते-खेलते थक जाते थे
आईस-क्रीम खाने की ज़िद
पार्क जाने की शिकायत
करके सभी बड़े हुए।

मासूम थी मैं
दुनिया स्वर्ग मानते थे
क्या पता नहीं दुनिया
अपना दानवीय अवतार
जल्द दिखाने वाली थी?

शायद वही एक मार्ग है
जो देती है खुशी
न जाने जिन्दगी में कब वापस
वही बचपन महसूस करेंगे?

आप के नाम

(स्वरचित)

-सुविधा पंडित

द्वितीय बी. एस्. सि.

अनजाने सफर में चलने की ज़िद जो हमने की,
 बिना सोचे ही आपने हमारी हर ज़िद को राज़ी कर दी ।
 उन आँखों में छिपा हुआ मुसलसल सा अपनापन;
 इस दिल को आज भी वैसे ही बहलाता है जैसे की पहले माना कि आपने
 आज तक इज़हार तो नहीं किया,
 पर आपकी बातों में हमारे लिए जो फ़िक्र मौजूद है
 छिपाने की हज़ार कोशिश के बाद भी नज़र आ ही जाती हैं ।

न इस आसमान की हद हमें मालूम है,
 न ही आप को हमसे जुड़े रखने का यह जुनून ।
 आप को खुदसे बाँध कर तकलीफ देना तो ना चाहते हैं,
 पर आपको खोने का डर भी तो इस दिल से नहीं जाता ।

जाने अनजाने से आप को दिया हुआ गम का काँटा जो चुभा
 बिन बुलाए ख़याल हमारे दिल के दरवाजे पे दस्तक देने
 अब जाकर हमें यह खबर हुई की उलझन होती क्या चीज़ है!

आज नहीं तो कल, इस दास्ताँ को तफ़्सील से हम पहुँचाएँगे ।
 चाहे वो लिखावट के ज़रिये ही क्यों न हो, बयान तो करनी ही है ।

देर से ही सही पर इस दिल में ज़माने से जो झज़्बात कैद है,
एक ना एक दिन उन्हें रिहा करके ही मानेंगे हम ।

हलका सा जो यह इकरार का नशा हमें चढ़ा
हम तो सपने को भी हकीकत मानने लगे ।
दिन के सूरज से ज़्यादा तो रात के चाँद से मोहब्बत हुई हमें ।

हमें याद है वह रातें और वह मुलाकातें
जहाँ हम सिर्फ कविता के ज़रिये बात किया करते थे
लफ़्ज़ों से ज़्यादा तो आपकी आवाज़ बहुत कुछ बयाँ कर जाते ।

जिससे दर्द और मोहब्बत की निशानी साफ़ नज़र आती
पर गम इस बात का है कि हम सिर्फ आपको जान पाएँ
काश! नाम और पता भी पूछ लेते
हकीकत में तो हम आज भी अनजान है ।

लफ़्ज़ों का कैद करना हमारे फितरत में नहीं है ।
कागज़ों में आपको रुतार के ह मानेंगे
इन कविताओंमें आपको अमर ज़रूर रखेंगे ।

इस दिल और दिमाग में शोर है
और इन होंठों पर सन्नाटा ।
कानों में सिर्फ आपके गीत है
और यह ज़िन्दगी एक ग़ज़ल सी बनी है ।

सिर्फ अशकों पर ही नहीं
मुस्कराहट पर भी आप का ही नाम है ।

गुन्हा न आपने किया है, न ही हमने ।

यह वक्रत का खेल है
ऐसा खेल जिससे हम दोनों अनजान हैं ।
और चारों ओर तालियाँ ।

क्या यह इस तनहाई का नतीजा है?
इस दर्द और खुशी का फांसला क्या है?
कोई तो हो जो इसे सुलजा पाए ।

यादों की बरसात आज तक ना रुके
हम कब तक यह छाता पकड़ पाएँगे?
बारिश में भीगने की ख्वाइश है ।

और धूप का इंतज़ार भी ।
कुछ सवाल है क्या आप जवाब दे पाएँगे?
या फिर खामोशी से इस दिल को चीर देंगे?
वैसे कतल करने का यह तरीका खूब है ।

हमें इस मौत से कोई शिकायत नहीं
इस वजह से आप से नाम जो जुड़ा रहेगा ।
पर इन किताबों से बाहर कदम तो रखिए,
एक बार ही सही क्या पता मुलाकात हो जाए?

मीडिया

– अंशुमालिनी. तृतीय बि.काम्

जिन साधनों का प्रयोग कर बहुत से मानव समूहों तक विचारों, भावनाओं व सूचनाओं को सम्प्रेषित किया जाता है, उन्हें हम जनसंचार माध्यम या मीडिया कहते हैं। मीडिया, 'मीडियम' शब्द का बहुवचन रूप है, जिसका अर्थ होता है माध्यम। मुद्रण माध्यम के अन्तर्गत समाचार-पत्र, पत्रिकाएँ, पैम्फलेट, पोस्टर, जनरल, पुस्तकें इत्यादि आती हैं।

जिन साधनों का प्रयोग कर बहुत से मानव समूहों तक विचारों, भावनाओं व सूचनाओं को सम्प्रेषित किया जाता है, उन्हें बहुवचन रूप है, जिसका अर्थ होता है-माध्यम।

इंटरनेट के माध्यम से असामाजिक क्रियाकलाप युवाओं तक पहुँच रहे हैं जिससे उनमें नैतिकता, संस्कृति और सभ्यता की लगातार कमी आती जा रही है। इन सबको देखते हुए मीडिया की भूमिका पर चर्चा करना आज

आवश्यक हो गया है।

मीडिया की भूमिका यथार्थ सूचना प्रदायक एजेंसी के रूप में होना चाहिए। मीडिया द्वारा समाज को संपूर्ण विश्व में होने वाली घटनाओं की जानकारी मिलती है। इसलिए मीडिया का यह प्रयास होना चाहिए कि ये जानकारियाँ यथार्थपरक हो सूचनाओं को तोड़-मरोड़ या दूषित कर प्रस्तुत करने का प्रयास नहीं होना चाहिए। समाज के हित एवं जानकारी के लिए सूचनाओं को यथावत एवं विरुद्ध रूप में जनता के समक्ष पेश करना चाहिए। मीडिया का प्रस्तुतीकरण ऐसा होना चाहिए जो समाज का मार्गदर्शन कर सकें।

प्रिंट मीडिया और टी.वी. एवं सिनेमा के माध्यम से पश्चिमी संस्कृति का आगमन और प्रसार हो रहा है जिससे समाज में अनावश्यक फैशन, अश्लीलता, चोरी, गुंडागर्दी जैसी घटनाओं

में वृद्धि हुई है। इस पतन के कारण युवा पीढ़ी भी पतन के गर्त में धँसती जा रही है।

लोकतान्त्रिक भावनाओं की रक्षा करने में मीडिया के ये कार्य उसके लोकतन्त्र का प्रहरी होने के प्रमाण हैं। मीडिया को लोकतन्त्र का चौथा स्तम्भ माना जाता है। लोकतन्त्र के अन्य तीन स्तम्भ हैं—विधायिका, कार्यपालिका एवं न्यायपालिका।

मीडिया अपनी खबरों द्वारा समाज के असंतुलन एवं संतुलन में भी बड़ी भूमिका निभाता है। मीडिया अपनी भूमिका द्वारा समाज में शांति, सौहार्द, समरसता और सौजन्य की भावना विकसित कर सकता है। सामाजिक तनाव, संघर्ष, मतभेद, युद्ध एवं दंगों के समय मीडिया को बहुत ही संयमित तरीके से कार्य करना चाहिए। राष्ट्र के प्रति भक्ति एवं एकता की भावना को उभरने में भी मीडिया की अहम भूमिका होती है। शहादों के सम्मान में प्रेरक उत्साह वर्धक खबरों के प्रसारण में मीडिया को बढ़ा-चढ़ाकर

हिस्सा लेना चाहिए। मीडिया विभिन्न सामाजिक कार्यों द्वारा समाज सेवक की भूमिका भी निभा सकता है। भूकंप, बाढ़ या अन्य प्राकृतिक या मानवकृत आपदाओं के समय जनसंयोग उपलब्ध कराकर मानवता की बहुत बड़ी सेवा कर सकता है। मीडिया को सद्प्रवृत्तियों के अभिवर्द्धन हेतु भी आगे आना चाहिए।

मीडिया की बहुआयामी भूमिका को देखते हुए कहा जा सकता है कि मीडिया आज विनाशक एवं हितैषी दोनों भूमिकाओं में सामने आया है। अब समय आ गया है कि मीडिया अपनी शक्ति का सदुपयोग जनहित में करे और समाज का मार्गदर्शन करे ताकि वह भविष्य में भस्मासुर न बन सके।

अंतर्जाल का महत्व

-स्पंदना एम. कटपाडी

प्रथम बी.बी.ए.

अंतर्जाल आज हमारे जीवन में महत्वपूर्ण स्थान प्राप्त कर चुका है। यह आधुनिक और उच्च तकनीकी विज्ञान का एक महत्वपूर्ण आविष्कार है। यह किसी भी व्यक्ति को दुनिया को किसी भी कोने में बैठे हुए महत्वपूर्ण जानकारियाँ प्रदान करता है। इसके माध्यम से इंसान के काम करने के तरीके और जीवन में क्रांतिकारी बदलाव आया है। अंतर्जाल का प्रभाव आज बड़े बूढ़ों से लेकर छोटे बच्चों तक पड़ चुका है। जीवन के लिए खाना-पानी कितनी आवश्यक है, उतना आवश्यक अंतर्जाल हो चुका है।

अंतर्जाल की सहायता से हम किसी भी जानकारी आसानी से जान सकते हैं। इसके कारण मानव के श्रम में बहुत कमी आई है। यह मनोरंजन का माध्यम भी है। इससे समय की बचत होती है। घर बैठे बैठे बिल भर सकते हैं,

खरिदारी कर सकते हैं। बैंकिंग के सभी काम संभव है। इसके एक नहीं अनगिनत काम आज कदंब बाहों की तरह फैल गयी है।

आज के समय में ऑनलाइन क्लास के ज़रिए विद्यार्थियों का अभिन्न मित्र बन गया है। घर बैठे बैठे हम पुस्तकालय की जानकारी हासिल कर सकते हैं। चित्र या वीडियो जो चाहिए, वह कम समय में कहीं भी भेज सकते हैं।

इसके कारण संचार बहुत सुगम हो गया है। इंटरनेट एक आशीर्वाद होता है तो दूसरी ओर अभिशाप भी है। हंस-क्षीर न्याय के संमान केवल अच्छाई का ही स्वीकार करना चाहिए। यानि इसकी अच्छाई को अपनाना चाहिए।

कुछ क्षण ही सही

-सोनिया पिंटो

II BSc

आँगन के सामने एक पीपल का पेड़ है ।
 बहुत ही सूना-सूना दिखता है ।
 हर दिन वह लोगों को देखता, कभी किसी बच्चे को;
 तो कभी किसी बूढ़े को, पर सब अपने में व्यस्त ।
 वह चाहता है कि, कोई उसे देखे, उसके साथ
 रहे पर वह अकेला ।
 जब गरमी होते ही वह खुश होता है ।
 लोग उसके पास सुकून पाते हैं ।
 और उसे अलग ही सुकून मिलता है ।
 उसके सारे साथी कट गए.....वह अकेला बच गया ।
 उसे इंतैजार है कोई साथी का कुछ क्षण ही सही ।

दोस्ती

-ज़ोया

प्रथम बी.बी.ए.

प्रेम और त्याग से जुडा एक विश्वास है दोस्ती ।
 दिलों को दिलों से जोड़ने वाला एक प्यारा अहसास है दोस्ती ।
 चेहरे पर जो मुस्कुराहट ला दे वह होती है दोस्ती ।
 जीवनभर साथ निभाने का वचन जो निभाती है वह है दोस्ती ।

हर मुश्किल को आसान कर दे उसे कहते हैं दोस्ती ।

मेरी मुस्कराहट का प्यारा अहसास है दोस्ती ।

हर कोई मेरा दोस्त नहीं है, लेकिन मेरा दोस्त जैसा कोई दोस्त नहीं ।

खुश नसीब है वे लोग जिन्होंने सच्चा दोस्त पाया है ।

हर किसी के नसीब में नहीं होता सच्ची दोस्ती पाना ।

नाई शिक्षा नीति-2020

-भुवि एम. शे ी
प्रथम बी.कॉम

शिक्षा का शाब्दिक अर्थ है सीखने और सिखाने की क्रिया । इस प्रकार हम कह सकते हैं कि किसी भी समाज में चलने वाली वह निरंतर प्रक्रिया जिसका उद्देश्य इंसान की आंतरिक शक्तियों का विकास करना और उसके व्यवहार में सुधार लाना है । शिक्षा का प्राथमिक उद्देश्य ज्ञान और कौशल में वृद्धि कर मनुष्य को योग्य नामरिक बनाना है ।

शिक्षा पर आधारित थी । इससे सन 1992 में कुछ संशोधन भी किया गम किंतु इसका ढाँचा मूलतः अंग्रेजी माध्यम शिक्षा पर ही केंद्रित रहा । शिक्षा समय के साथ हमें यह महसूस हुआ कि 1986 की वह शिक्षा नीती में कुछ खामियाँ हैं, इसके तहत विद्यार्थी ज्ञान तो हाँसिल कर रहा है, किन्तु यह ज्ञान उससे भविष्य में रोजगार के अवसर पैदा करने योग्य नहीं बन पा रहा है ।

गौरतलब है कि आजादी के बाद भारत में पहली शिक्षा नीति सन 1986 में बनाई गई थी जो मुख्यतः लॉर्ड मैकल की अंग्रेजी प्रधान

अतः इन कमियों को दूर करने के लिए नई राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020 लाने की आवश्यकता पड़ी ।

नवीन राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020-21 वी शताब्दी की ऐसी पहली शिक्षा नीति है, जिसका लक्ष्य हमारे देश के विकास के लिए आने वाली अवश्यकतओं को पुरा करना है। यह नीति भारत की परंपरा और उसके सांस्कृतिक मूल्यों को बरकरार करते हुए 21वीं सदी की शिक्षा के लिए आकांक्षात्मक लक्ष्य, जिसके अंतर्गत शिक्षा व्यवस्था उसके नियमों का वर्णन सहित सभी पक्षी के सुधार और पुनर्गठन का प्रस्ताव रखता है। राष्ट्रीय शिक्षा नीति प्रत्येक व्यक्ति में निहित रचनात्मक क्षमता के विकास पर जोर देती है। यह नीति इस सिद्धत पर आधारित है शिक्षा से न केवल साक्षरता उच्च सार

की तार्किक और समस्या समाधान संबंधित संज्ञानात्मक क्षमताओं का विकास होने चाहिए बल्कि नैतिक, सामाजिक और भावनात्मक स्तर पर भी व्यक्ति का विकास होना चाहिए।

New National Educational Policy का उद्देश्य शैक्षिक क्षेत्र में भारत को वैश्विक महाशक्ति बनाना है और भारत के लिए नई शैक्षिक नीतियों के माध्यम से संपूर्ण भारत में शिक्षा का उचित स्तर प्रदान करना है जिससे शैक्षिक क्षेत्र का उचित स्तर प्रदान करना है जिससे शैक्षिक क्षेत्र की गुणक्ता उच्च हो सके। शिक्षा में गुणवक्ता लाने के लिए यह केंद्र सरकार के तहत नई शिक्षा नीति को शुरु किया गया है।

तुम लड़की हो

-वेलिन नोरोन्हा
प्रथम बी.एस.सी

कुछ चीज़ें हैं, जो तुमसे कहनी हैं
क्या पता जिंदगी की किस मोड़ पर काम आजाए
हर दिन कोई एक नया किस्सा लाएगा
तुम्हें एक नई बात कहके चला जाएगा।

रा रा रा तुम लड़की हो, तुम इतना जोर से मत हँसो!
 बाहर जा रही हो, छोटे कपड़े मत पहनो
 लड़कों से दोस्ती मत करो!
 जब तुम सपने देखोगी, तभी बहुत सवाल उठेंगे
 कोई तुम्हारे लिए गाड़ी का दरवाजा खोलेगा...तो,
 कोई अपने दिल का दरवाजा बंद करेगा,
 पर सुनो,
 कोई तुम्हें चाहे कुछ भी कहें
 तुम अपनी सुनो
 शायद दुनिया सही हो
 पर तुम अपने सपनों को चुनो
 तुम अबला नहीं हो, रानी नहीं, अप्सरा हो ।

प्यार को कभी अपनी कमजोरी मत समझना
 वह तुम्हारी सबसे बड़ी ताकत है
 दिल खोलकर प्यार देना
 पर खुद के लिए बचाकर रखना
 सवाल करने से मत हिचकिचाना
 अपना सच बोलने से कभी मत डरना
 दिल खोलकर जीना, मन भरके हँसना
 पर सबसे पहले अपनी सुनना
 तुम अबला नहीं, रानी नहीं, अप्सरा हो ।

भगवान कहाँ है?

-अर्पिता

द्वितीय बी. ए.

एक बार एक शिष्य स्वामी विवेकानंद से “आप कभी-कभी नारायण-नारायण कहते रहते हो, हमको कभी भी आप भगवान के बारे में ही बात करते रहते हो, भगवान हैं तो वह क्यों नहीं हमको दिखाई देता? हम उसको क्यों नहीं देख सकते? उसको देख ही नहीं सकते तो उस पर भरोसा कैसे करें?” सवाल पूछता है। इसलिए विवेकानंद जी उस शिष्य को बाहर लेकर आते हैं और सिर ऊपर करके आसमान में रखनेवाला सूर्य को देखने के लिए कहते हैं। वह सिर उठाकर देखते ही जल्दी से सिर झुकाता है। और “गुरुजी दोपहर का सूरज को नहीं देख सकते” कहता है। तब स्वामीजी “यह सूर्यनारायण, उस नारायण का सिर्फ एक अंश है। इस सूरज को ही हम नहीं देख सकते हैं तो भगवान को कैसे देख सकते हैं?” कहने पर वह शिष्य भगवान के अस्तित्व बारे में समझ लेता है। भगवान के बिना यह सृष्टि नहीं है, ऐसे वह मान लेता है। बाद में उसको भगवान पर भरोसा

आता है। प्रकृति, पेड़-पौधे, फूल-फल, चिड़ियों के गाने की धुन में भगवान प्रकट होते हैं। सर्वतोमुख और सर्वव्यापी विवेक की अदृश्य शक्ति का प्रकाश है। ऐसे सब बच्चों को उन पर विश्वास होता है। इससे उस शिष्य का ज्ञानोदय होता है। और “आपने मेरी आँख खोल दी। इसलिए आप ही मेरे भगवान हैं” कहकर स्वामी विवेकानंद जी का आप्त शिष्य बन जाता है। भगवान सर्वव्यापी है। वह सब जगह पर है। जो भगवान पर भरोसा रखते हैं, उनको भगवान कष्ट के समय में किसी भी रूप में आकर मदद करके चले जाते हैं। इसीलिए मेरा मनना है भगवान पर भक्ति रखनी चाहिए। हमारे दुःख के समय में शायद यह संसार हमारा हाथ छोड़ देगा। लेकिन भगवान अपने भक्त के हाथ कभी नहीं छोड़ते।

समय का सदुपयोग

-दीक्षा आर. शे ी

प्रथम बी.कॉम

मनुष्य जीवन में सबसे महत्वपूर्ण चीज अगर कोई है तो वो है समय। समय पैसे से भी ज्यादा कीमती है, क्योंकि यदि पैसा खर्च हो जाए तो उसे दोबारा कमाया जा सकता है, लेकिन समय हाथ से खर्च हो गया तो फिरसे वापस वापस वहीं आता। समय बहुत अनमोल है।

समय का सदुपयोग करना चाहिए। हमें प्रत्येक कार्य निश्चित समय पर ही करना चाहिए जिससे हमें सफलता प्राप्त होती है। सही चीज के लिए सही समय का इंतजार करना बहुत जरूरी है। हमें कभी भी आलस कर समय बर्बाद नहीं करना चाहिए। क्योंकि बीता हुआ समय बर्बाद होता है।

इतिहास गवाह है। जिसने भी समय का सदुपयोग किया उसे जीवन में सफलता ही हासिल हुई है। विद्यार्थी जीवन में भी समय का एक अपना महत्व है। अगर उसका सदुपयोग नहीं किया तो वे पढ़ाई में सफल नहीं हो पाते। अगर उचित समय में उचित चीजों की तो ही हम कामियाबी की सीढ़ी चढ़ सकते हैं।

समय इतना मूल्यवान होने के बावजूद बहुत लोग आलस के वजह से अपना किमती समय बर्बाद कर देते हैं। एक-एक दिन करके पूरी जिंदगी बितजाती है और तब जाकर उन्हें एहसास होता है कि उन्होंने जीवन में कुछ भी हासिल नहीं किया। और तब वह पछताते हैं।

बचपन से ही हमें समय के महत्व को समझना चाहिए। हमारा जीवन इससे संपूर्ण रहता है।

हमारा समय धन से भी अनमोल है। कमाया हुआ धन वापस आ सकता है परंतु गँवाया हुआ समय कभी वापस नहीं ला सकते। समय हमारा सबसे अमूल्य धन है और इसका सदुपयोग करने वाला ही सुख, वैभव, कामयाबी प्राप्त करता है। अंग्रेजी में कहते हैं, "Time is wealth".

संत कबीरदास ने अपने दोहे में क्या खूब कहा था—कल करे सो आज कर, आज करे सो अब। पल में परलै होयेगी, बहुरी करेगा कब।

जिस प्रकार समुद्र की लहरें किसी की प्रतिक्रिया नहीं करती ठीक उसी तरह समय किसी की प्रतिक्रिया नहीं करत। समय का महत्व हम प्रकृति से समझ सकते हैं। सूर्य समयानुसार उगता है और अस्त होता है। जरा विचार कीजिए यदि प्रकृति भी हमारी तरह समय का पालन न करे तो क्या होगा। बस इसी प्रकार जब व्यक्ति समय का सदुपयोग नहीं करता तो समय भी उसे जीवन के हर मोड़ पर पीछे छोड़ देता है।

अतः समय सफलता के उच्च शिखर पर चढ़ने की सीढ़ी के समान है, जो इस सीढ़ी पर निरंतर चढ़ता रहता है वही उस शिखर तक पहुँच सकता है।

एक सच्चा दोस्त

-हरिमया शोक

प्रथम बी.कॉम बी.१

मित्रता हर किसी के जीवन की सबसे किमती संपत्ति है जिसे कोई खोना नहीं चाहता। अच्छा और सच्चा दोस्त पाना बहुत कठिन कार्य है हालांकि कुछ भाग्यशाली लोग इसे पाते हैं। कभी-कभी तुम्हें अच्छे दोस्त की खोज में सफलता मिलती है और कभी-कभी हम एक दूसरे को गलतफहमी के कारण खो देते हैं।

एक अच्छा दोस्त हमेशा आपको सही रास्ता दिखाता है, आपको गलत संगत से बचाता है और निस्वार्थ भाव से अपने दोस्त की मदद करने के लिए हर वक्त खड़ा रहता है। यही सच्चे दोस्त की पहचान है। अगर आपका दोस्त आपका फायदा या नुकसान देखे बिना आपकी हर संभव मदद करने के लिए तैयार है तो मान लीजिए वह आपका सबसे अच्छा दोस्त है।

सच्ची दोस्ती हमें जीवन में कई प्रकार के यादगार, मीठे और सुखद अनुभव देती है। एक सच्चा दोस्त वो है जिस पर आप विश्वास कर सकते हैं और जो कभी आपकी किसी भी कमजोरी को आपके खिलाफ़ इस्तेमाल नहीं करेगा, क्योंकि सच्चे दोस्त को हम सब कुछ बताते हैं। चाहे वो किसी की बुराई या फिर

अपनी ही कोई कमजोरी। सबकुछ जानने के बाद भी वो कभी दूसरों से नहीं बोलता है। वे एक-दूसरे की वास्तविकताओं को जानते हैं और एक-दूसरे की मदद करके संतुष्ट रहते हैं।

अच्छे मित्र के संगति में मनुष्य अच्छा बनता है और बुरे की संगति में बुरा बनता है। सचा मित्र दुख-सुख का साथी होता है और सदैव हमें गलत काम करने से रोकता है। मित्रों में आपस में पारस्परिक सहयोग की भावना होनी चाहिए। मित्रता हमेशा बनी रहे, इसके लिए हमेशा प्रयत्नशील रहना चाहिए। सच्चे दोस्त कभी भी एक-दूसरे के प्रति लालची नहीं बनते, इसके बजाय वे जीवन में एक-दूसरे को कुछ बेहतर देना चाहते हैं।

“जीवन के हर बुरे वक्त में एक सच्चे दोस्त से बेहतर और कुछ नहीं हो सकता”।

Other Languages

വിദ്യാലയം

MALAYALAM

Vamika
I M. Com

English Translation

NOSTALGIA

ഓ?മ്മകളി? മധുരം കിനിയുന്ന സ്മരണക?
 ഇന്നും വിദ്യാലയ ജീവിതം അല്ലേ
 വിദ്യാലയം തുറക്കുന്ന ദിനം
 ഇന്നുംനാമെല്ലാം
 ആ നിറമുള്ള നിനവുകളെ പു?കുന്നു
 ഉടുപ്പും കുടയും പുസ്തക സഞ്ചിയും
 തോളി?തൂക്കി ഇറങ്ങുമ്പോ?
 ഇരച്ചെത്തുന്ന മഴയത്ത്
 കൂട ചൂടിയുള്ള നടത്തവും വിദ്യാലയ
 മുറ്റത്ത് വീണു കിടക്കുന്ന വാകപ്പൂക്ക?
 പുസ്തകത്താളുകളിലെ പുതുമണം
 ഇന്നും മനസ്സി? നിറയുന്നു
 ഇടവേളകളി? നെല്ലിമരച്ചോട്ടി? ഓടി
 നെല്ലിക്ക പെറുക്കി തിന്നതും
 കൂട്ടുകാരൊത്ത്മഴവെള്ളം തട്ടിത്തെറിപ്പിച്ച്
 നടന്നതും
 എല്ലാം ഇനി ഓ?മ്മകളി? മാത്രം
 ഇനിയൊരിക്കലും തിരിച്ചുകിട്ടാത്ത
 എ? പ്രിയ വിദ്യാലയ ജീവിതം.

Isn't school life still afresh and sweet in memories?
 The opening day of school we remember
 Those colorful dreams, clothes, umbrellas and bags
 When we hung it on our shoulders
 Walking along the May flowers in the school yard
 And the fresh smell of book pages it still fills my mind
 During the intervals, near gooseberry trees
 Picking and Eating Gooseberries
 Walking with friends, splashing the rain water.
 Everything is nostalgic
 I can never get you back
 My dear school life.

ತುಳು ಪದ್ಯ

—ವೀಕ್ಷಣ್ ಜತ್ತನ್

I BCom

ಕೊಡವೂರು ಗ್ರಾಮೊದ ಕಂಗೊಟ್ಟುದಾ ಮಣ್
ಕಾರ್ಣಿಕೊನು ಮೆರೆಪಿನ ನೆಲೆಯಾಂಡೆಯೇ
ನೆಲೆಯಾಂಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಾಯೇ
ಸಾರ ಜನೊಕುಲೆನ ಮಾಜಾಂಡ್ ಉರಿ ಬೇನೆನೆ ||ಪ||

ಬುಲಿತುಂಡ ಓಕೊನುವೆಯೇ ಭಕ್ತಿಡ್ ಸುಗಿತುಂಡಯೇ
ನಲಿತೊಂದು ಬರುವೆ ತಾಂಥಮದೆ ಬುಡಯೇ
ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪುದರುಂಡುಗೆ ||1||

ಚೋದ್ಯದಾ ಬೂಡುಂದುಯೇ ಸಿರಿಗಗ್ಗರೊದ ಮೋಕೆಗೇ
ಕರಸೇವಕೆನ್ ಕೂಡಾದು ಮುಲ್ವಾ
ಗುಂಡನೊಂಜಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿ ದೈವ ಆಯೆಯೇ ||2||

દ્વૈત્સસિદ્ધાંતમાં નવરત્નોનું તાત્પર્ય

દ્વૈત્સસિદ્ધાંતમાં પ્રતિપાદિત નવ સિદ્ધાંતરૂપ રત્નો

શ્રુતિ અને સ્મૃતિ વગેરેથી પ્રતિપાદિત તત્ત્વ સિદ્ધાંતરૂપી ઘણાં રત્નો છે < તેમાં નવ તત્ત્વ-
રત્ન રૂપી મુખ્ય છે.

શ્રી વ્યાસરાયા તીર્થજીએ પ્રગટ કરેલાં નવરત્નો નીચે પ્રમાણે છે.

૧. ભગવાન શ્રી હરિ સર્વ શ્રેષ્ઠ છે, સર્વ શક્તિમાન છે અને તે કરવું, ન કરવું તથા બદલી
નાખવું-એવી અનેક શક્તિઓથી યુક્ત છે.

૨. ઈચ્છાઓથી ઉત્પન્ન થયેલું જગત પારમાર્થિક રૂપે સત્ય(નિત્ય) છે.

૩. જુદા જુદા જિવાત્માઓ પરસ્પર એકબીજાથી જુદા છે.

૪. બ્રહ્મા વગેરે બધા દેવો પણ સર્વશક્તિમાન ભગવાનનાં સેવક છે. ભગવાનની આજ્ઞા
મુજબ કામ કરનારા છે તેથી તેઓ સ્વતંત્ર નથી.

૫. લક્ષ્મીજી(પ્રકૃતિ), બ્રહ્માજી વગેરે સર્વ તત્ત્વો પર્માત્માએ નિશ્ચિત કર્યા પ્રમાણે ઉચ્ચતા-
નીચતાને પ્રાપ્ત થયેલાં છે.

૬. જીવાત્મા એ તો પરમાત્માના આનંદમય સ્વરૂપોનો આવિર્ભાવ છે અને મોક્ષ માટે તે
પરમાત્માને આધીન છે. પરમાત્માના પરમ અનુગ્રહથી જીવ મોક્ષ પામે છે.

૭. ભગવત સ્વરૂપમાં અત્યંત શુદ્ધ ભક્તિ એજ મોક્ષનું સાધન છે.

૮. પ્રત્યક્ષ, અનુમાન અને શબ્દ, આ ત્રણજ પ્રમાણો હરિને પામવાનાં સાધન છે.

૯. બધા વેદોમાં જણવ્યા પ્રમાણે સમજી શકાય એવો જ્ઞેય ભગવાન પરમાત્મા છે. જડ,
ચેતન, જીવ અને પરમાત્મા પરસ્પર ભિન્ન છે. આ પ્રકારનું જ્ઞાનજ મોક્ષ આપે છે.

ઉપરનાં નવરત્નોમાંથી તત્ત્વરૂપે પાંચ ભેદ સિદ્ધ થાય છે.

૧. જીવ અને પરમાત્માનો ભેદ. ૨. પરસ્પર જીવોમાં ભેદ

૩. જડ અને પરમાત્માનો ભેદ ૪. જડોમાં પરસ્પર ભેદ

૫. જડ અને જીવનો ભેદ.

આ પ્રકારના ભેદો હંમેશા બધી અવસ્થાઓમાં સમજી લેવાથી મુક્તિ થાય છે. બીજી કોઈ
રીતે મુક્તિ પ્રાપ્ત થતી નથી.

અવતારદયો વિષ્ણોઃ સર્વે પૂર્ણાઃ પ્રકીર્તિતાઃ ।

પૂર્ણ ચ તત પરં પૂર્ણ પૂર્ણાત પૂર્ણાઃસમુદ્રતાઃ॥

ન દેશકાલ સામથ્યૈઃ પારાવર્ય કથંચન ॥(માધ્વ બૃહદ ભાષ્ય)

ಪಾವ್ನಡಿ

ಶುಭಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶೆಣೈ
3rd BSc.

ಆಮ್ನೆಲೆ ಪೂರ್ವಿಕಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಏಪ್ರಿಲ್ - ಮೇ ಮಳ್ಳಾರಿ ಪಾವ್ನು ಪೊಡ್ಡೆ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಕಾಲು. ಅತ್ತಾ ಕಾಲಾರಿ ಕಸ್ಸನೆ ಮೊನ್ನೆ ಪಾವ್ನು ಎತ್ತಾನ್ ಜುಲೈ ಜತ್ತಾ, ಅನಿ ಆಗಸ್ಟ್ ಭಿತ್ತರಿ ಪಾವ್ನು ಧಾವ್ನು ಜತ್ತಾ. ತೆ ಪುರಾ ಕಸ್ಸನೆ ಅಸ್ಸೊ, ಪಾವ್ನಡಿ ಮಳ್ಳಾರಿ ಮೊಸ್ತು ಖೂಷಿ, ಇತ್ತಾತ್ರಿಕ್ ಮೊಣು ಪುರಾ ಜನಾಕ್ ಗೊತ್ತಸ.... ಆಷಾಢಾಚೆ ಧಾರಾಕಾರು ಪಾವ್ನು ತಕ್ಯಾ ಸಾಥ್ ದಿವ್ಚೆಕ್ ಹುನ ಹುನಚಿ ಖಾಣ್, ವಿಧ ವಿಧಾಚೆ ರಾಂಧಪ್ ಹುನ ಹುನ ಜವ್ಣಾಕ್ ಅಸ್ಲಾರಿ ಪುರೊ ಆಮ್ಚಾ ನೈ ವೆ?

ವೈ! ಪಾವ್ನಡಿಕ್ ತಯಾರಿ ಕೊರ್ಚೆ ಅತ್ತಾ ಕಾಲಾಂತು ಮೊಸ್ತು ಊಣೆ ಜಲ್ಲಾ. ಪೂಡೇ ಕಾಲಾಂತುಲೆ ಕಾಣಿ ಬಪ್ಪಮ್ಮಾ ಆನಿ ಮೊಮಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾನ್ ಆಶಿ ಜತ್ತಾ. ಅತ್ತಾಚೆ ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಲಾಂತು ಏಕ್ ದೋನಿ ಜನಾನ್ ಅಸ್ಸುಚೆ ಘರಾಂತು ಪುರಾ ಖಾಣ್ ಜವಣ್ ಆನ್ಲೈನ್ ಡೆಲಿವರಿ ಎತ್ತಾ, ನೈ ಜಲ್ಲಾರಿ ರೆಸ್ತೋರೆಂಟಾ ವಚ್ಚುನ್ ಖಿತ್ತಾಚಿ. ಕಸ್ಸನೆ ಕೊರ್ಚೆ.. ಕಾಲಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ.... ಜಲ್ಲಾರಿ ಕಸ್ಸನೇ ಮಣ್ಣಾತಿ, ಪಾವ್ನಡಿಚೆ ಖಾಣ್ ಜವಣ್ ಮೊಸ್ತು ರೂಚಿ.

ಪಾವ್ನಡಿ ಮಳ್ಳಾರಿ ಉಡ್ಗಾಸು ಜಾವ್ಚೆ ಅಳಂಬೊ. ಜೋರು ಪಾವ್ನು, ಗುಡುಗುಡ್ ಮಾಮು ಎತ್ತಾನ ಅಳಂಬೊ ಭೂಮಿಚಿ ಭಿತ್ತರಿ ದಕುನ್ ಭಾಯಿರಿ ಎತ್ತಾ. ಅಳಂಬೆಚೆ ಉಪ್ಕರಿ, ಅಳಂಬೆ ಬುತ್ತಿ, ಪಿಯಾವು ಘಾಲ್ನು ಅಂಬಟ್ ಸಾಂಗ್ತಾ ಗೆಲ್ಲಾರಿ ತೊಂಡಾಂತು ಉದ್ದಾಕ್ ಎತ್ತಾ! ಆನಿ ಜೋರು ಪಾವ್ನು ಎತ್ತಾನ್ ಹುನ ಹುನಚಿ ಕಾಫಿ ಪಿತ್ತಾನ್ ರುಚಿಚೆ ಖಾಣ್ ಗರೆಂಕರೊ. ಪಾವ್ನಡಿಂತು ಪಿಕ್ಕೂಚೆ ಪೊಣಾಸು ಮೊಸ್ತು ನಮೂನೆಚೆ ಖಾಣ್ ಜಾವ್ನು ಆಮ್ನೆಲೆ ಪೊಟ್ಟಾಕ್ ವತ್ತಾ. ಸಕಣಿ ಖಾಣಾಕ್ ಪೊಣ್ಣಾ ಮುದ್ದೊ, ಗರೆಂಕರೊ, ಜವ್ಣಾಕ್

ಹುನ ಹುನ ಪೊಣ್ಣಾ ಹಪ್ಪೋಳು, ಪೊಣ್ಣಾ ಬೀ ಘಾಲ್ನು ರಾಂಧಾಯಿ, ಪೊಣ್ಣಾ ಬೀ ಬಜ್ಜುನ್ ಖಾವ್ಚೆ... ಏಕ್ ದೋನಿ ವೆ?! ತೆಶ್ರೀಚಿ ಆಮ್ನೆಲೆ ಜವ್ಣಾಕ್ ಸಾಥ್ ದಿವ್ಚೆ ಪತ್ರೋಡೊ. ತೆ ಅನಿ ದಾಳಿತೊಂಯ್ ಅಸ್ಲಾರಿ ಪೊಟ್ ಭರಿ ಜತ್ತಾ. ತೆಶ್ರೀಚಿ ಪತ್ರೋಡೊ ಬಜ್ಜುನ್ ಹುನ ಹುನಚಿ ಬೆಲ್ಲಾರಿ.... ಆಹಾ! ಇತ್ಲೆಕ್ ಜಾಯ್ತಿ. ಪೊಣ್ಣಾ ಚಿಪ್ಸ್, ಕ್ಯಾಳೇಚೆ ಚಿಪ್ಸ್, ಹಪ್ಪೋಳು, ವೋಡಿ, ನೊಂಚೆ, ವೈಶಾಖಾಂತು ಸುಕ್ರೊನ್ ದವರ್ಲಾಲೆ ಮಿಸಾಂಗ್ ಬಜ್ಜುನ್ ಖಾವ್ಚೆ, ಸುಕ್ಕಾಲೆ ಚಟ್ನಿ, ಮಿಸಾಂಗಿಚೆ ಪೋಡಿ, ಬಟಾಟೊ, ಖಿಡಿ ಪೋಡಿ.... ಸಾಂಗ್ಚೆ ಗೆಲ್ಲಾರಿ ಮೊಸ್ತು ಅಸ್ಸು.

ಅತ್ತಾ ಆಮ್ಚಾ ಪಾವ್ನಡಿ ಏಕ್ ಜವೋ ದೋನಿ ಮಹಿನೊ ತಿತ್ಲೇಚಿ. ಪುಡೆ ಕಾಲಾಚೆ ವರಿ ಪಾವ್ನಡಿಚೆ ಖೂಷಿ ಅತ್ತಾ ಕಾಲಾಂತು ನಾ. ಚೆರ್ಡವಾಂನ್ ಪಾವ್ನಾಂತು ತಿಂಬೂನ್ ಖೆಳ್ಳೆ, ಉತ್ಕಾಂತು ಪೇಪರ್ ದೋಣಿ ಸೊಡ್ಚೆ ಬಾಂಯ್ ಚೆ ಉದ್ದಾರಿ ಕಿತ್ಲೆ ಭರ್ಲಾ ಪೊಳೋಚೆ, ಹೇ ಪುರಾ ಅತ್ತಾ ಸೊದ್ದಿಲಾರಿ ಪೊಳೋಚೆಕ್ ಮೇಳ್ಳ. ಖಿಯೇ ಜವೋ ಏಕ್ ದೋನಿ ಘರಾಂತು ಬಗೆ ಬಗೆಚೆ ರಾಂಧಾಪ್ ಕೋರ್ನು ಖಾವ್ಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಸ್ಸು ತಿತ್ಲೇಚಿ. ಪುಡೇ ಕಾಲಾಚೆ ಗಮ್ಮತ್ ಪುರಾ ಅತ್ತಾ ಚೆರ್ಡವಾಂಕ್ ಸಾಂಗೂಚೆ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲಾರಿ ತಾಂಕಾ ವೈ ಆಮ್ನೆಲೆ ಖಾಣ್ ಜಾವಣಾಚೆ ಕಾಣಿ ಕೋಳ್ಳು ಪಾವ್ನಡಿ ವೇಳಾರಿ ಮಾಲ್ಗಡೇನ್ ಕರ್ತಾಶ್ರಿಲೆ ಆಚಾರು - ವಿಚಾರು ಮುಕಾಸೂನ್ ವತ್ತಾಚಿ ಮೊಣು ಸಾಂಗ್ತಾಚಿ ಆಮ್ನಿ ವೈ ಪಾವ್ನಡಿಂತು ಗಮ್ಮತ್ ಕೊರ್ಯಾ ವೈ ಕಿ ನೈ?!

Tamil Article

வேலூர் கோட்டை

V. Deepika
IIIrd BA

வேலூர் நகரின் மையப்பகுதியில் அமைந்துள்ள வரலாற்று சிறப்புமிக்க இடங்களுள் ஒன்று வேலூர் கோட்டை. இது பொம்மி ரெட்டி மற்றும் திம்மா ரெட்டி ஆகியோரால் 1556 ஆம் ஆண்டு கட்டப்பட்டது. செஞ்சி, ஆற்காடு (ஆற்காடு) மற்றும் சித்தூர் ஆகிய இடங்களில் இருந்து இறக்குமதி செய்யப்பட்ட கருங்கற்களால் இந்த கோட்டை கட்டப்பட்டது. இந்தியா சுதந்திரம் பெறும் வரை விஜயநகரப் பேரரசு முதல் பிஜப்பூர் சுல்தான், மராத்தியர்கள் முதல் கர்நாடக நவாப்கள் வரை பல பேரரசுகளின் உரிமையின் கீழ் இந்தக் கோட்டை இருந்தது.

கோட்டையில் இருந்து 12 கி.மீ தொலைவில் விரிஞ்சிபுரத்திற்கு செல்லும் ரகசிய தப்பிக்கும் சுரங்கப்பாதை இருப்பதாக கணிக்கப்பட்டது. கோட்டையில் ஒரு ஆழமான அகழி இருந்தது, அங்கு ஒருமுறை 10000 முதலைகள் குவிந்து, ஒவ்வொரு ஊடுருவும் நபரையும் தாக்க முடியாத கோட்டைக்குள் பிடிக்க காத்திருந்தன. ஆங்கிலேயர் ஆட்சியின் போது திப்பு சுல்தானின் குடும்பத்தினர் கோட்டையில் கைதிகளாக அடைக்கப்பட்டனர். 1806 ஆம் ஆண்டு வேலூர் கலகம் என்பது இந்தியாவில் ஆங்கிலேயர்களால் அனுபவித்த முதல் குறிப்பிடத்தக்க இராணுவக் கிளர்ச்சியாகும், இது சுமார் 15 அதிகாரிகளையும் 100 பிரிட்டிஷ் வீரர்களையும் கொன்றது.

Tamil Article English translation :

Vellore Fort

Vellore Fort is one of the historical place situated at the heart of Vellore city. It was built in the year 1556 by Bommi Reddy and Thimma Reddy. This fort was built entirely with black stone which were imported from Senji, Arkadu (Arcot) and Chittoor. The fort was under the ownership of many Empires from the Vijayanagara empire to the Bijapur Sultan to the Marathas to the Carnatic Nawabs and finally to the British till India gained independence.

It was predicted to have a secret escaping tunnel leading to Virinchipuram which is 12 km away from the fort. The fort had a deep moat where once 10000 crocodiles swarmed, waiting to grab every intruder into an unassailable castle. During British rule Tipu sultan's family were locked up as prisoners in the fort. The Vellore mutiny in 1806 was the first significant military rebellion experienced in India by British which killed about 15 officers and 100 British soldiers.

